ତାଲିମ ସହାୟିକା ପୁସ୍ତିକା

କ୍ଷତି ନ କର

ଶାନ୍ତି ପାଇଁ ସ୍ଥାନୀୟ ସାମର୍ଥ୍ୟ(ଶା.ସ୍ଥା.ସା)

SOCIETY FOR WELFARE, ANIMATION & DEVELOPMENT
SWAD
WALKING WITH THE POOR
RAYAGADA

MISEREOR
IHR HILFSWERK

ସଂଶୋଧିତ କରାଯାଇଛି:-
ସ୍ୱାଦ ଶାନ୍ତି ନେଟୱର୍କ,
ସ୍ୱାଦ, ଶାଲୋମ, ଚତୁର୍ଥ ଗଳି, ନିଗମ ନଗର, ଆଙ୍କୁଲି,
ଗଞ୍ଜାମ, ଓଡିଶା, ଭାରତ

ମୁଖ ବନ୍ଧ........

"ସେଠାରେ ଶାନ୍ତି ଅଛି ଯେଉଁଠାରେ ଯୁଦ୍ଧ ଓ ଭୟ ନାହିଁ । ସେଠାରେ ଶାନ୍ତି ଅଛି, ଯେଉଁଠାରେ ବିକାଶ ଅଛି, ନାଗରିକର ଅଧିକାର ପୂରଣ ହୋଇଛି। ସେଠାରେ ଶାନ୍ତି ଅଛି, ଯେଉଁଠାରେ ବ୍ୟକ୍ତି ଜଣଙ୍କ ସୁରକ୍ଷିତ ଓ ନ୍ୟାୟ ପାଇବାକୁ ସକ୍ଷମ ଏବଂ ସମ୍ମାନଜନକ ଓ ମର୍ଯ୍ୟଦାପୂର୍ଣ ସହିତ ଆନନ୍ଦରେ ବଞ୍ଚି ପାରୁଛି।"

ସମାଜରେ ମାନବପୁଞ୍ଜି, ଭିତ୍ତିଭୁମୀ ଏବଂ ମାନବିକ ଅଧିକାରଗୁଡିକୁ ସୁଦୃଢ କରିବା ସହ ସାମାଜିକ, ଆର୍ଥିକ ଓ ରାଜନୈତିକ ଜୀବନଧାରଣରେ ମାନ ବଢାଇବା ଏବଂ ଉନ୍ନତ ମାନର ଶିକ୍ଷା ଓ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟର ବିକାଶ କରିବା ଦିଗରେ ସୋସାଇଟି ଫର ୱେଲଫେଆର, ଆନିମେସନ ଏବଂ ଡେଭେଲପମେଣ୍ଟ (ସ୍ୱାଦ) ଏକ ନିରନ୍ତର ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ଜାରି ରଖିଛି । ସାଂପ୍ରତିକ ସମାଜରେ ବିଭିନ୍ନ କଳହ ଓ ହିଂସାତ୍ମକ ଘଟଣା ସମାଜର ସୁସ୍ଥ ପରିବେଶକୁ ପ୍ରଭାବ ପକାଏ ଏବଂ ସ୍ଥିତିକୁ ଅସ୍ଥିର ଓ ଅଶାନ୍ତ କରିଥାଏ । ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ, ଅନେକ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଓ ସଂସ୍ଥାଗୁଡିକ ଶାନ୍ତି ସ୍ଥାପନ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଆଗେଇ ନେବା ପାଇଁ ମିଳିତ ଉଦ୍ୟମ କରନ୍ତି। ଶାନ୍ତି ପାଇଁ ସ୍ଥାନୀୟ ସାମର୍ଥ୍ୟ "କ୍ଷତି ନ କର" ପୁସ୍ତିକା ଶାନ୍ତି ସ୍ଥାପନ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ସକ୍ଷମ ଏବଂ ସୁଦୃଢ କରିବାର ଏକ ଉପକରଣ। ଏକ ଶାନ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ସମସ୍ୱର ସମାଜ ଗଠନରେ ଏହି ପୁସ୍ତିକା ସହାୟକ ହୋଇ ରହିବା ।

ଓଡ଼ିଶାରେ ଶାନ୍ତି ସ୍ଥାପନ ଏବଂ କଳହ ରୂପାନ୍ତରୀକରଣ ପ୍ରକଳ୍ପରେ କାମ କରୁଥିବା ସ୍ୱାଦର ତାଲିମଦାତା ମାନଙ୍କ ପାଇଁ, ଶାନ୍ତି ପାଇଁ ସ୍ଥାନୀୟ ସାମର୍ଥ୍ୟ (ଶା. ସ୍ଥା. ସା) "କ୍ଷତି ନ କର" ତାଲିମ ସହାୟକ ପୁସ୍ତିକାଟି ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ,ଏହା ଶାନ୍ତି ସ୍ଥାପନ ଏବଂ ପରସ୍ପର ବୁଝାବଣାର ଏକ ଉପକରଣ ମାତ୍ର । ଆଶା କରାଯାଏ କି ଏହି ତାଲିମ ପୁସ୍ତିକାଟିର ବହୁଳ ବ୍ୟବହାରର କାର୍ଯ୍ୟରେ ଆସିବ ଏବଂ ଶାନ୍ତି ଓ ନ୍ୟାୟ ଆଣିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ | ପ୍ରତ୍ୟକ ବ୍ୟକ୍ତି, ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ପରାମର୍ଶ ଦାତା, ତାଲିମ କର୍ତ୍ତା ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ସଂସ୍ଥା ଓ ଅନୁଷ୍ଠାନର ଅକ୍ଲାନ୍ତ ଉଦ୍ୟମ ଓ ପ୍ରଚେଷ୍ଟାରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏହି ତାଲିମ ସହାୟକ ପୁସ୍ତିକା ଏକ ପ୍ରଶଂସନୀୟ ଏବଂ ଉଚ୍ଚକୋଟିର ପଦକ୍ଷେପ ଅଟେ । ଏହା ଓଡିଶା ଶାନ୍ତି ନେଟୱର୍କ ଓ ସ୍ୱାଦ ଶାନ୍ତିର ତାଲିମଦାତା ଓ ଶାନ୍ତିକର୍ମୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏକାନ୍ତ ଉପଯୋଗୀ ହେବ ଏବଂ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳର କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରରେ କଳହ ସମାଧାନ ଓ ଶାନ୍ତି ସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ସହାୟକ ହେବ ।

ବିଶେଷତଃ, ଯେଉଁଠାରେ ଖୋଲା ଓ ହିଂସାତ୍ମକ କଳହ, ଏବଂ ଶାନ୍ତିପୂର୍ଣ ଅଞ୍ଚଳରେ ଯୁଦ୍ଧ କିମ୍ବା ଖୋଲା ହିଂସା ହୁଏତ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଗଠନମୂଳକ ହିଂସା ଅଛି, ତାହା ବିଶେଷ କରି ମହିଳାଙ୍କ ପ୍ରତି ହିଂସା, ଗରିବ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି/ଜନଜାତି ଓ ଧାର୍ମିକ ଲୋକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ହୁଏତ ଏକ ନିତିଦିନିଆ ସତ୍ୟ | ତେଣୁ, ଭଲରେ ବୁଝିବା ପାଇଁ ଏହି ତାଲିମ ସହାୟକ ପୁସ୍ତିକାରେ ଓଡ଼ିଶାର ବହୁତ ଉଦାହରଣ କୁ ଯୋଡାଯାଇଛି ଏବଂ ଏହାକୁ ଏକ ଭୌଗୋଳିକ ସ୍ଥାନ ମଧ୍ୟରେ ସୀମିତ ନ କରି, ସାଂସ୍କୃତିକ ଓ ଗଠନ ମୂଳକ ହିଂସାର ଦରକାରୀ ସମାଧାନକୁ ଆଖିଦୃର୍ଶିଆ କରାଯାଇଛି, ଯାହା ବିଶେଷ କରି ଲିଙ୍ଗ, ଜାତି, ଶ୍ରେଣୀ ଏବଂ ଜାତିଭିତ୍ତିକ ହିଂସା କ୍ଷେତ୍ରରେ ହୋଇଥାଏ କିନ୍ତୁ ତାହା ଅତି ସହଜରେ ଜାଣି ହୁଏ ନାହିଁ | ତେଣୁ ଏହି ପୁସ୍ତିକା ତାଲିମଦାତାମାନଙ୍କୁ ସାହାର୍ଯ୍ୟ କରିବ, ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ବାହାରେ ମଧ୍ୟ କଳହ ପରିବର୍ତ୍ତେ ଶାନ୍ତି ସ୍ଥାପନ କରିବା ପାଇଁ |

ଶାନ୍ତି ପାଇଁ ସ୍ଥାନୀୟ ସାମର୍ଥ୍ୟ "କ୍ଷତି ନ କର" ତାଲିମ ସହାୟକ ପୁସ୍ତିକାର ଉଦେଶ୍ୟ ଗୁଡିକ ହେଲା,

- ଶାନ୍ତିରେ ସହାବସ୍ଥାନ ଏବଂ ଗୋଷ୍ଠୀ, ଜାତି, ଧର୍ମ, ବର୍ଣ, ଲିଙ୍ଗ ସର୍ବୋପରେ ପରସ୍ପର ମଧ୍ୟରେ ସମନ୍ୱୟ ରକ୍ଷା କରିବା
- "କ୍ଷତି ନ କର" ର ବିଭିନ୍ନ ଦିଗ ଓ ବିଷୟକୁ ଭଲରେ ବୁଝିବା, ଜାଣିବା ଓ ଶିଖିବା ।
- କଳହ ବିଶ୍ଲେଷଣର ସ୍ଥିତିକୁ ଜାଣିବା
- ପାଞ୍ଚଟି ବର୍ଗର ବିଭାଜନକାରୀଙ୍କୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବା
- ପାଞ୍ଚଟି ବର୍ଗର ସଂଯୋଜନକାରୀଙ୍କୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବା
- ସହାୟତାର ବିଶ୍ଲେଷଣ କିମ୍ବା ବିକାଶର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଆଗେଇନେବା
- ସହାୟତା କିମ୍ବା ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରକୁ ପୁନଃପରିକଳ୍ପନା କରିବା

ପ୍ରତ୍ୟକ ତାଲିମଦାତା ଉପରୋକ୍ତ ସୋପାନକୁ ଅନୁସରଣ କରି ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରି ଅଂଶଗ୍ରହଣ କାରୀଙ୍କୁ ଜଣାଇପାରିବେ ଯେ ଉଭୟ ନକାରାତ୍ମକ କଳହ ଏବଂ ସକରାତ୍ମକ କଳହ କିପରି ଏବଂ କେଉଁଭଳି ପ୍ରଭାବ ପକାଇବା | ଏହି କଳହ ପରିବର୍ତ୍ତେ କିଭଳି ଶାନ୍ତି ସ୍ଥାପନ କରିପାରିବ ତା' ଉପରେ ମଧ୍ୟ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ ସାହାର୍ଯ୍ୟ କରିପାରିବ |

ଫା. ଯୋଶେଫ ଭାଲିଆପାରମ୍ପିଲ
ସମ୍ପାଦକ ଓ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ନିର୍ଦେଶକ – ସ୍ୱାଦ

ହାର୍ଦ୍ଦିକ କୃତଜ୍ଞତା

ଏହି ସହାୟକ ପୁସ୍ତିକାଟି ଓଡ଼ିଶାର କଳହ ସ୍ଥିତିରେ କାମ କରୁଥିବା ତାଲିମଦାତା ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ, ଯାହା ଶାନ୍ତି ସ୍ଥାପନ ଏବଂ ପରସ୍ପର ବୁଝାବଣାର ଏକ ଉପକରଣ | ଆଶା କରାଯାଏ କି ଏହି ତାଲିମ ପୁସ୍ତିକାଟିର ବହୁଳ ବ୍ୟବହାରର କାର୍ଯ୍ୟରେ ଆସିବ ଏବଂ ଶାନ୍ତି ଓ ନ୍ୟାୟ ଆଣିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ | ଅତଏବ, ସ୍ୱାଦ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ (ଓଡିଶା ଶାନ୍ତି ନେଟୱର୍କ) ଏହି ପୁସ୍ତିକାଟିକୁ ଖୁସିର ସହିତ ପ୍ରକାଶନ କରେ |

ଏହି ଅବସରେ, ଉକ୍ତ ତାଲିମ ପୁସ୍ତିକାର ପ୍ରକାଶନରେ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରିଥିବା ମିଶେରେଅର (MISEREOR) ଓ ମେନସେନ ମେତ ଇନ ମିଶି (Mensen met enn Missie)ର କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ସ୍ୱାଦ ଶାନ୍ତି ନେଟୱର୍କ ଧନ୍ୟବାଦ ସହ ହାର୍ଦ୍ଦିକ କୃତଜ୍ଞତା ଜଣାଉଛୁ ।

ଏହି ତାଲିମ ସହାୟକ ପୁସ୍ତିକା ପ୍ରତ୍ୟକ ବ୍ୟକ୍ତିର, ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ପରାମର୍ଶ ଦାତା, ତାଲିମ କର୍ତ୍ତା ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ସଂସ୍ଥା ଓ ଅନୁଷ୍ଠାନ ର ନିରନ୍ତର ପ୍ରୟାସର ପରିଣାମ ଅଟେ | ଏମାନଙ୍କ ପ୍ରୟାସ ବିନା ଏହି "ତାଲିମ ସହାୟକ ପୁସ୍ତିକାଟି" ହୋଇପାରିନଥାନ୍ତା | ସେଥିପାଇଁ ଏଇ ନେଟୱର୍କ ସେମାନଙ୍କୁ ହାର୍ଦ୍ଦିକ କୃତଜ୍ଞତା ଜଣାଏ |

ଓଡିଶାରେ ଥିବା ଅନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକୁ ଯେଉଁମାନଙ୍କର ଅନୁଭୂତି ଏବଂ ଚେଷ୍ଟା ଏହି ପୁସ୍ତିକାର ପ୍ରକାଶନ ସମୟରେ ନିଆଯାଇପାରି ନାହିଁ ସେମାନଙ୍କୁ ମଧ ସ୍ୱାଦ ଶାନ୍ତି ନେଟୱର୍କ ଧନ୍ୟବାଦ ସହିତ କୃତଜ୍ଞତା ଜଣାଉଛି | ଜୁନ ୨୦୦୨ ମସିହାରେ ଶା.ସ୍ଥା.ସା ତାଲିମକାରୀ ପୁସ୍ତିକା ଉନ୍ନତିରେ ସି. ଡି. ଏ, ୟୁ. ଏସ. ଏ. ର ପ୍ରୟାସ ମଧ ରହିଛି ଯାହା ସ୍ୱାଦ ଶାନ୍ତି ନେଟୱର୍କ କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିଛି |ଏହା ସହ ଆମେ ଇ. ଇ. ଡି. ଏବଂ ମିସ ଇଡ଼ଡ଼ା କିର୍ଲିସ ଓ ଡକ୍ଟର ୱୁଲଫଗଙ୍ଗ ହେନ୍ରିଚ୍ ଙ୍କ ଲଗାତାର ସମର୍ଥନ ସହ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ବଢ଼ିବାରେ ସାହାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିବାରୁ କୃତଜ୍ଞତା ଜଣାଉଛୁ |

ଶ୍ରୀ.ଅଜିଜୁର ରହମାନ ଖାଁ (ଅସଦ), ରେଭ./ଶ୍ରୀମତୀ ମନୋଜ ମଞ୍ଜରୀ ନନ୍ଦ, ଶ୍ରୀମତୀ ବାଳ କୁମାରୀ ଗୁରୁଙ୍ଗ(ରାଇ), ଶ୍ରୀ କାଲିପଡ଼ା ସାର୍କର୍, ଡକ୍ଟର ଖୁରସିଦ୍ ଅନୱାର୍, ଶ୍ରୀ ଜୋସେଫ୍ ଜେମ୍ସ ଏବଂ ଶ୍ରୀ ସୁରେଶ ଶତପଥି ମିଳିତ ହୋଇ ଏକ ଦଳ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ଏହି ସହାୟକ ପୁସ୍ତକଟିକୁ ପ୍ରକାଶନ କରିବାରେ ସାହାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିବାରୁ କୃତଜ୍ଞତା ଜଣାଉଛୁ |

ସ୍ୱାଦ ଶାନ୍ତି ନେଟୱର୍କ, ଚର୍ଚ୍ଚ ୱାର୍ଲ୍ଡ ସେବା (CWS), ପାକିସ୍ତାନ/ ଆଫଗାନିସ୍ତାନ; ୟୁନାଇଟେଡ୍ ମିଶନ୍ ଟୁ ନେପାଳ (UMN) ନେପାଳ; ଖ୍ରୀଷ୍ଟିଆନ କମିଶନ ଫର ଡେଭେଲପମେଣ୍ଟ (CCDB), ବାଂଲାଦେଶ; ମାଲେୟା ଫାଉଣ୍ଡେସନ/ TUS, ବାଂଲାଦେଶ; ଇନସ୍ଟିଚିଉଁସନ ଫର ସୋସିଆଲ ଡେମୋକ୍ରାସୀ (ISD) ଭାରତ; ଚର୍ଚ୍ଚ ଅଫ ନର୍ଥ ଇଣ୍ଡିଆ-ସିନୋଡ଼ିକାଲ ବୋର୍ଡ ଅଫ ସୋସିଆଲ ସର୍ଭିସ (CNI-SBSS), ଭାରତ; ଇଉନେଇଟେଡ଼ ଏନ ଜି ଓ ମିଶନ, ମଣିପୁର (UNMM) ଭାରତ; ଚର୍ଚ୍ଚ ଅଫ ସାଉଥ ଇଣ୍ଡିଆ, ଡାଇକୋନାଲ କନ୍ସନ (CSIDC), ଇଣ୍ଡିଆ ଆଣ୍ଡ ଚର୍ଚ୍ଚ'ସ ଅଗଜୁଲାରି ଫର ସୋସିଆଲ ଆକ୍ସନ (CASA), ଭାରତ, ଏହାର ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ଅବଦାନକୁ ଧନ୍ୟବାଦ ସହ କୃତଜ୍ଞତା ଜଣାଉଛି |

ଶା.ସ୍ଥା.ସା ତାଲିମକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ତାଲିମର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କୁ ବିଶେଷ କରି ସେମାନଙ୍କ ପରିଚୟ ପ୍ରଦାନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ, ତାଲିମ ପ୍ରୟୋଗ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସମାନ ହସ୍ତକ୍ଷେପ ଏବଂ ଅବଦାନକୁ ଶା.ସ୍ଥା.ସା ସ୍ୱାଦ ଶାନ୍ତି ନେଟୱର୍କ ଧନ୍ୟବାଦ ଜଣାଉଛି | ଏହା ଛଡା, ସେମାନଙ୍କର ଅନୁଭୂତି, ମତାମତ ଏବଂ ଶିକ୍ଷାକୁ ବାଣ୍ଟିବା ଦ୍ୱାରା ଦଳକୁ ସୁଦୃଢ କରି କାର୍ଯ୍ୟକୁ ସମାପ୍ତ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥିବାରୁ କୃତଜ୍ଞତା ଜଣାଉଛୁ |

ଶେଷ କିନ୍ତୁ ଅନ୍ତତଃ ନୁହେଁ, ନେଟୱର୍କ ସିସିଡିବି ବାଂଲାଦେଶ, ଏବଂ ଇଉ ଏମ ଏନ (UMN) ନେପାଳ ଦ୍ୱାରା ଦଳକୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଉପକରଣ ଯାହା ଦଳକୁ ନିଖୁଣ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥିବାରୁ ଧନ୍ୟବାଦ ସହ କୃତଜ୍ଞତା ଜଣାଉଛୁ |

ଆବାହକ
ସ୍ୱାଦ ଶାନ୍ତି ନେଟୱର୍କ

ସୁଚୀ ପତ୍ର

	ଶବ୍ଦକୋଷ	୫
ଉପକ୍ରମ	ସ୍ୱାଦ ଶାନ୍ତି ନେଟୱର୍କ ତରଫରୁ ତାଲିମ ଶୈଳୀ	୬
ପରିଛେଦ - ୧	**ଘଟଣା ପୂର୍ବର ପ୍ରସ୍ତୁତି**	୭
	୧. ଶାନ୍ତି ପାଇଁ ସ୍ଥାନୀୟ ସାମର୍ଥ୍ୟରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ/ କ୍ଷତି ନ କର କର୍ମଶାଳା	୮
	୨. କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ଭର୍ତି ପାଇଁ ଆବେଦନ ପତ୍ର	୬୮- ୬ ୯
	୩. ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା	୯
	୪. ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଉଦ୍ଘାଟନ	୧୦
	୫. ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ଯୋଜନା	୧୨
ପରିଛେଦ - ୨	**ଭାଗ ଏବଂ ସାମଗ୍ରୀ**	୧୬
	ଭାଗ ୧ ଶା. ସ୍ଥା. ସା. ର ଉପସ୍ଥାପନା ର ସମୟ ବ୍ୟବଧାନ ଏବଂ ଏହାର ଧାରଣା ଓ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ସ୍ପଷ୍ଟୀକରଣ	୧୭
	ଭାଗ ୨: କଳହ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ବିଷୟରେ:-	୨୧
	ଭାଗ ୩:- "ବିଭାଜକ" ର ପରିଚୟ, ଉତ୍ତେଜନା / ହିଂସାର ଉତ୍ସ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କୁ ବୁଝାଇବା	୩୬
	ଭାଗ ୪: ଶାନ୍ତି ପାଇଁ ସଂଯୋଜକ ଏବଂ ସ୍ଥାନୀୟ ସାମର୍ଥ୍ୟର ଚିହ୍ନଟିକରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟଗୁଡିକ;	୪୪
	ଭାଗ ୫: ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଗୁଡିକୁ ଖୋଲିକି ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିବା	୪୭
	ଭାଗ ୬: ଆବଶ୍ୟକ ଅନୁଯାୟୀ ଉତ୍ସ ପରିବର୍ତ୍ତନ	୫୦
	ଭାଗ ୭: ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ନୈତିକ ବାର୍ତ୍ତା	୫୩
	ଭାଗ ୮: କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ବିକଳ୍ପଗୁଡିକ ଅନୁସନ୍ଧାନ	୫ ୯
	ଭାଗ ୯: କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଗୁଡ଼ିକୁ ପୁନଃରେଖାଚିତ୍ର କରିବା |	୬୧
	ଭାଗ ୧୦: କ୍ଷତି ନ କର (DNH) ଢାଞ୍ଚାରେ ପହଞ୍ଚିବା ଏବଂ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବା	୬୩
ପରିଛେଦ - ୩	**ଶେଷ ଅଧିବେଶନ**	୬୭
	ସଂଲଗ୍ନ I: ଶା. ସ୍ଥା. ସା କର୍ମଶାଳାରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଆବେଦନ ଫର୍ମ	୬୮
	ସଂଲଗ୍ନ II: କଳହ, ହିଂସା ଏବଂ ଶାନ୍ତି ବୁଝିବା ପ୍ରଣାଳୀ	୭୦

ଶବ୍ଦକୋଷ

ଶା ସ୍ଥା ସା	ଶାନ୍ତି ପାଇଁ ସ୍ଥାନୀୟ ସାମର୍ଥ୍ୟ	Peace for local capacities
ସି ଡି ଏ	ସହଯୋଗୀ ବିକାଶ ସଂସ୍ଥା	Collaborative development agency
ସି ଆଇ ଡି ଏ	ଦି କାନାଡିଆନ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ବିକାଶ ସଂସ୍ଥା	The Canadian International Development agency
ଡା ନୀ ଡା	ଡାନିଶ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ବିକାଶ	Danish International Development
ଡି ଏଚ ଏ	ଗୃହ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ବିଭାଗ	Department of Home Affairs
ଏଫ ଏଫ ଡବ୍ଲୁ	କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଖାଦ୍ୟ	Food for Work
ଆଇ ଇ ଏମ	ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ନୈତିକ ବାର୍ତ୍ତା	Implicit Ethical Messages
ଆଇ ଡି ପି	ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସ୍ଥାନଚ୍ୟୁତ ବ୍ୟକ୍ତି	International Displaced Person
ଶା ସ୍ଥା ସା ପ	ଶାନ୍ତି ପାଇଁ ସ୍ଥାନୀୟ ସାମର୍ଥ୍ୟ ପ୍ରକଳ୍ପ	Peace for local capacity project
ଏନ ଜି ଓ	ବେସରକାରୀ ସଂଗଠନ	Non-Governmental Organisation
ୟୁ ଏସ ଆଇ ଡି ଓ ଏଫ ଡି ଏ	ଦି ୟୁନାଇଟେଡ଼ ଷ୍ଟେଟ ଏଜେନ୍ସି ଫର ଇଣ୍ଟରନେଶନାଲ ଡେଭେଲପମେଣ୍ଟ ଅଫିସ ଫର ଫରେଇନ ଡ଼ିଜାଷ୍ଟର ଆସିଷ୍ଟାନସ	The United state Agency for International Development Office for Foreign Disaster Assistance
ପି ଏମ ଇ	ଯୋଜନା ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ	Planning for Monitoring Evaluation
ଆର ଟି	ସମ୍ବଳ ସ୍ଥାନାନ୍ତର	Resource Transfer
ଆର ଏସ ଏସ	ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ସ୍ୱୟଂସେବକ ସଂଘ	Rashtriya Swayamsebak Sangha
ଏସ ସି ଏଫ	ସେଭ ଦି ଚିଲଡ୍ରେନ ଫେଡେରେସନ	Save the Children Federation
ଟି ଓ ଟି	ତାଲିମଦାତାଙ୍କର ତାଲିମ	Training of Trainers
ଟି ୟୁ ଏସ	ତୃଣମୂଳ ଉନ୍ନୟନ ସଂଘ	Trinamula Unnayana Sangha
ୟୁ ଏନ ଏଚ ସି ଆର	ୟୁନାଇଟେଡ ନେଶନ ହାଇ କମିଶନ ଫର ରେଫୁଜୀସ	United Nation High Comission for Refugees
ୟୁ ଏନ ଡି ପି	ୟୁନାଇଟେଡ ନେଶନ ଫର ଡେଭେଲପମେଣ୍ଟ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ	United Nation for Development Programme
ଭି ଏ ଡବ୍ଲୁ	ମହିଳାଙ୍କ ପ୍ରତି ହିଂସା	Violence Against Women

ଉପକ୍ରମ

ସ୍ୱାଦ ଶାନ୍ତି ନେଟୱର୍କ, ଓଡ଼ିଶାର ଏକ ନେଟୱର୍କ, ଯାହା କି କଳହ, ହିଂସା ଓ ଶାନ୍ତି ବିଷୟରେ ଗଢିଉଠୁଥିବା ଅଞ୍ଚଳଗୁଡିକରେ ଶାନ୍ତି ଓ ଏକତା ଉପରେ କାମ କରୁଅଛି | ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହି ନେଟୱର୍କ ରେ ଚଉବନ ଜଣ ଲୋକ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ପାଞ୍ଚଟି ଅଲଗା ଅଲଗା ଦେଶରୁ ଯଥା ଭାରତ, ନେପାଳ, ବାଂଲାଦେଶ, ଆଫଗାନିସ୍ତାନ, ଏବଂ ପାକିସ୍ତାନ | ୨୦୦୩ ମସିହାରେ ଏହି ନେଟୱର୍କ ର ଧାରଣା ପ୍ରସ୍ତୁତ ବା ବିକଶିତ ହେଲା ଏବଂ ଦୁଇ ହଜାର ପାଞ୍ଚ ମସିହା ଠାରୁ ସ୍ୱାଦ ଶାନ୍ତି ନେଟୱର୍କ କୁ ବିଭିନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳରେ ବିଶେଷ ପ୍ରାଧାନିକତା ମିଳିଲା |

"ଶାନ୍ତି ପାଇଁ ସ୍ଥାନୀୟ ସାମର୍ଥ୍ୟ (ଶା.ସ୍ଥା.ସା) ଧାରଣା" ହେଉଛି "ତାଲିମକାରୀଙ୍କ ପୁସ୍ତିକା ୨୦୦୨" ର ଏକ ସଂଶୋଧନ | ଯଦିଓ ଏହାର ମୌଳିକ ପୁସ୍ତିକାର ବିଷୟବସ୍ତୁ ଅପରିବର୍ତ୍ତିତ ରହିଛି, କିନ୍ତୁ ଏହି ପୁସ୍ତକର ସଂସ୍କାର କରି ତାକୁ ତାଲିମ କାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ "ତାଲିମ ସହାୟକ ପୁସ୍ତିକା" ରେ ପରିଣତ କରିବା ବୋଧ ହୁଏ ଏକ ବିଚକ୍ଷଣ ପରିବର୍ତ୍ତନ ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରେ |

ଏହି ସହାୟକ ପୁସ୍ତିକାଟି ଓଡ଼ିଶାର ବିଭିନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳରେ କାମ କରୁଥିବା ତାଲିମକାରୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଯେଉଁଠାରେ ଖୋଲା ଓ ହିଂସାତ୍ମକ କଳହ, ଏବଂ ଶାନ୍ତିପୂର୍ଣ ଅଞ୍ଚଳରେ ଯୁଦ୍ଧ କିମ୍ବା ଖୋଲା ହିଂସା ହୁଏତ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଗଠନମୂଳକ ହିଂସା ଅଛି, ତାହା ବିଶେଷ କରି ମହିଳାଙ୍କ ପ୍ରତି ହିଂସା, ଗରିବ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି/ଜନଜାତି ଓ ଧାର୍ମିକ ଲୋକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ହୁଏତ ଏକ ନିତିଦିନିଆ ସତ୍ୟ | ତେଣୁ, ଭଲରେ ବୁଝିବା ପାଇଁ ଏହି ତାଲିମ ସହାୟକ ପୁସ୍ତିକାରେ ଓଡ଼ିଶାର ବହୁତ ଉଦାହରଣ କୁ ଯୋଡାଯାଇଛି ଏବଂ ଏହାକୁ ଏକ ଭୌଗୋଳିକ ସ୍ଥାନ ମଧ୍ୟରେ ସୀମିତ ନ କରି, ସାଂସ୍କୃତିକ ଓ ଗଠନ ମୂଳକ ହିଂସାର ଦରକାରୀ ସମାଧାନକୁ ଆଖିଦୃଷିଆ କରାଯାଇଛି, ଯାହା ବିଶେଷ କରି ଲିଙ୍ଗ, ଜାତି, ଶ୍ରେଣୀ ଏବଂ ଜାତିଭିତ୍ତିକ ହିଂସା କ୍ଷେତ୍ରରେ ହୋଇଥାଏ କିନ୍ତୁ ତାହା ଅତି ସହଜରେ ଜାଣି ହୁଏ ନାହିଁ |

ଓଡ଼ିଶାରେ ଥିବା ସଂଗଠନଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଏହି "ତାଲିମ ସହାୟକ ପୁସ୍ତିକା" ଉପଯୋଗୀ ହୋଇପାରେ, ଯେହେତୁ ଏହା ହିଂସାତ୍ମକ ଯୁଦ୍ଧର ବହୁତ ଆଗରେ ରହି ଖୋଲା ଏବଂ ଗଠନମୂଳକ ହିଂସା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇଛି | ତେଣୁ ଗଠନମୂଳକ ହିଂସା ଏବଂ ଲୁକ୍କାୟିତ ଅବସ୍ଥାରେ ଥିବା କଳହକୁ ଖୋଜିବା ଓ ଆଲୋଚନା କରିବାରେ ମଧ୍ୟ ପାଣ୍ଠି ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଉପଯୋଗୀ ହୋଇପାରିବ |

ତାଲିମ ଶୈଳୀଟି ମୁଖ୍ୟତଃ ବ୍ୟବସ୍ଥିତ ପ୍ରଣାଳୀକୁ ଆପଣାଇଥାଏ ଯାହା ସେଇ ତାଲିମକାରୀ ମାନଙ୍କୁ ସାହାର୍ଯ୍ୟ କରିପାରିବ, ଯେଉଁମାନେ ତାଲିମ ପଦ୍ଧତିକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବା ସହ "କ୍ଷତି ନ କର" ର ମୂଳତତ୍ତ୍ୱକୁ ବୁଝିଥିବେ ଏବଂ ଭବିଷ୍ୟତରେ ଶାନ୍ତି ସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କୁ କର୍ମଶାଳା ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ କରିବାରେ ସାହାର୍ଯ୍ୟ କରିବ |

ଏହି ତାଲିମ ସହାୟକ ପୁସ୍ତିକାର ଢାଞ୍ଚା ଏହିପରି ଯେ, ଏହା କର୍ମଶାଳା ଓ ତାଲିମଦାତା ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ତାଲିମକୁ ଅଧିକ ବ୍ୟବସ୍ଥିତ ଓ ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ରଖିବାରେ ସାହାର୍ଯ୍ୟ କରିବ |ଏହି ସହାୟକ ପୁସ୍ତିକାର ପ୍ରଥମ ଭାଗଟି ତାଲିମଦାତା ମାନଙ୍କୁ କିପରି ଆଗୁଆ କର୍ମଶାଳାକୁ ଭଲ ଭାବରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିପାରିବ, ସେଇ ବିଷୟରେ ସାହାର୍ଯ୍ୟ କରେ | ଏହା କର୍ମଶାଳାର ପରିଚାଳନା ଓ ତାଲିମଦାତା ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ତାଲିମର ଉନ୍ନତ ଯୋଜନା ଓ ସଫଳତା ପାଇଁ ଉପଯୋଗୀ ଅଟେ | ଏହି ସହାୟକ ପୁସ୍ତିକାର ଦ୍ୱିତୀୟ ଭାଗଟି "କ୍ଷତି ନ କର" ଢାଞ୍ଚା ତଥା ଶା.ସ୍ଥା.ସା ର ମୁଖ୍ୟ ବିଷୟବସ୍ତୁକୁ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବ | ଏହି ବିଭାଗରେ ତାଲିମଦାତା ମାନେ "କ୍ଷତି ନ କର" ଢାଞ୍ଚାର ସମସ୍ତ ଭାଗକୁ ପରିଚିତ କରାଇବେ | ଏକ ଉତ୍ତମ ବିଭାଗର ପ୍ରୟାସରେ ସମସ୍ତ ଉଦାହରଣ, ଆବଶ୍ୟକ ପଠନ ସାମଗ୍ରୀ ଓ ପ୍ରତ୍ୟକ ଭାଗର ସବିଶେଷ ପଦାଙ୍କ କୁ ଏକାଠି କରାଯାଇଛି | ଏହି ସହାୟକ ପୁସ୍ତିକାର ଶେଷ ଭାଗରେ ଭଲରେ ବୁଝିବା ପାଇଁ ସମସ୍ତ ପଠନ ସାମଗ୍ରୀକୁ ସଂଲଗ୍ନ ଭାବରେ ଉପସ୍ଥାପିତ କରାଯାଇଛି ଯାହା କର୍ମଶାଳାରେ ଆଲୋଚନା ହେଉଥିବା ସମସ୍ତ ସମସ୍ୟାର ମୁକାବିଲା ରେ ସାହାର୍ଯ୍ୟ କରିବ ||

ଏହି ତାଲିମ ସହାୟକ ପୁସ୍ତିକା ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିଭାଗରେ ଲିଙ୍ଗଗତ ଦିଗଗୁଡ଼ିକୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି ଯାହା ଦ୍ୱାରା ତାଲିମଦାତାମାନେ କର୍ମଶାଳା ପରିଚାଳନା ସମୟରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀ ସହ ଲିଙ୍ଗ ସହ ଜଡିତ ବିଷୟବସ୍ତୁକୁ ଆଲୋଚନା କରି ଆଖିଦୃଶିଆ କରିପାରିବେ | ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ ବିଭାଗଗୁଡିକରେ ଦକ୍ଷିଣ ଏସିଆର ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷ, ସଂଗଠନ ଏବଂ ଅନୁଷ୍ଠାନଗୁଡିକର ବିସ୍ତୃତ କ୍ଷେତ୍ର ଉପରେ ଆଧାରିତ ଅନୁଭୂତି | ପୁରୁଷ ଏବଂ ମହିଳାଙ୍କ ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱର ସମାନ କଳହ ପରିସ୍ଥିତିର ଭିନ୍ନ ଅନୁଭୂତି ଥିବା ହେତୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲିଙ୍ଗ ପାଇଁ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପ୍ରଭାବ ରହିଛି ତେଣୁ ଲିଙ୍ଗଗତ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବିଷୟରେ ଅଧିକ ଧ୍ୟାନରେ ଆଣିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି |

ସହାୟକ ପୁସ୍ତିକା ସଂଶୋଧନ ଦଳ

ପରିଚ୍ଛେଦ - ୧
କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ପୂର୍ବ ପ୍ରସ୍ତୁତି

୧. ଶା.ସ୍ଥା.ସା. ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀ/ କ୍ଷତି ନ କର କର୍ମଶାଳା

ଶା.ସ୍ଥା.ସା କର୍ମଶାଳାରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନେ ଏକ ହିଂସାତ୍ମକ କଳହ ପରିସ୍ଥିତି କିମ୍ବା "ଶାନ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ" ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଉପରେ କାମ କରୁଛନ୍ତି ଯେଉଁଠାରେ ଦିନକୁ ଦିନ ଗଠନମୂଳକ କଳହ, ବିଶେଷକରି ମହିଳାଙ୍କ ପ୍ରତି ହିଂସା ଏବଂ ଜାତି ଭିତ୍ତିକ ଭେଦଭାବ ଦେଖାଯାଉଅଛି | ତେଣୁ, ଅଞ୍ଚଳ ନିର୍ବିଶେଷରେ, କଳହ ର ପରିବର୍ତ୍ତନ, ଶାନ୍ତି ଏବଂ ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଯେକୌଣସି ଆଗ୍ରହୀ ସଂସ୍ଥା କିମ୍ବା ବ୍ୟକ୍ତି ଶା.ସ୍ଥା.ସା କର୍ମଶାଳାରେ ଆମନ୍ତ୍ରିତ ହୋଇପାରିବେ |

ଗୋଟିଏ ସଂସ୍ଥାର ପ୍ରତିନିଧି କିମ୍ବା ବିଭିନ୍ନ ସଂସ୍ଥାର ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ପାଇଁ ଶା.ସ୍ଥା.ସା କର୍ମଶାଳା କରାଯାଇପାରେ | ଯେଉଁଠାରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀ ମାନଙ୍କର ବୟସ ସଂଖ୍ୟା ଅଠରରୁ ବାଇଶି ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ | ପ୍ରାଥମିକ ସ୍ତରରୁ ଉଚ୍ଚ ସ୍ତର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ପାଇଁ ଏହି କର୍ମଶାଳା କରାଯାଇପାରିବ |

ଶା.ସ୍ଥା.ସା ତାଲିମରେ ଅଧିକାଂଶ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟସୂଚୀ ଅଧିକାରୀ, ଦାୟିତ୍ୱରେ ଥିବା ଅଧିକାରୀ ଏବଂ ପ୍ରାଥମିକ କର୍ମଚାରୀ ବୋଲି ଜାଣି, ତାଲିମଦାତା କ୍ଷତି ନ କର ଉପକରଣର ବ୍ୟବହାର ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦେବା ସହିତ ଆବଶ୍ୟକ କାର୍ଯ୍ୟସୂଚୀ ବାଛି ତାହାର ପୁନଃରୂପାୟନ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବା ମଧ୍ୟ ଉଚିତ | ଯଦି ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନେ ଉଚ୍ଚ କିମ୍ବା ବରିଷ୍ଠ ପରିଚାଳନାକୁ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରୁଛନ୍ତି, ତେବେ ତାଲିମ ବିଷୟରେ ଏବଂ ଏହାର ବିଷୟବସ୍ତୁ, ଆଦେଶ, ପ୍ରଭାବ ପରି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯିବା ଉଚିତ |

ବେଳେବେଳେ କିଛି ସମୟ ପାଇଁ ଦଳର ଗତିଶୀଳତାରେ ଅସୁବିଧା ଦେଖାଯାଇପାରେ, ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ ଯେତେବେଳେ ଗୋଟିଏ ସଂଘର ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କର୍ମଶାଳା ଗଠନ କରାଯାଏ ସେତେବେଳେ ବହୁ ସଂଖ୍ୟକ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସଂସ୍ଥା କିମ୍ବା ଗୋଟିଏ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅଞ୍ଚଳରୁ ଆସିଥାନ୍ତି ଯାହାକି ଦଳର ପ୍ରସ୍ତାବିତ କାର୍ଯ୍ୟସୂଚୀ ଏବଂ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିପାରନ୍ତି | ଏହା ସହିତ ଦେଖାଯାଇଛି ଯେ,କର୍ମଶାଳାରେ ଅଧିକାଂଶ ସମୟରେ, କିଛି ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀ ଆଲୋଚନା ଉପରେ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଦିଅନ୍ତି ଏବଂ କେତେକ ନୀରବ ରୁହନ୍ତି | ତେଣୁ ତାଲିମଦାତାମାନେ ଏପରି ଏକ ପରିବେଶ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ଉଚିତ ଯେଉଁଥିରେ ସମସ୍ତ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀ ସମାନ ସ୍ଥାନ ଏବଂ ସମାନ ସୁଯୋଗ ପାଇପାରିବେ |

ଅନେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଦେଖାଯାଇଅଛି ଯେ, କର୍ମଶାଳାରେ କେଉଁମାନେ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିପାରିବେ ସେ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ତାଲିମକାରୀଙ୍କର କମ୍ ଅନୁଭୂତି ଥାଏ | ତେଣୁ ଏହା ଦ୍ୱାରା ଯେପରି ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କ ପସନ୍ଦ ଉପରେ କିଛି ପ୍ରକାରର ପ୍ରଭାବ ନ ପଡିବ ସେଥିପାଇଁ ତାଲିମଦାତାମାନେ ସଂଗଠନ ସଂସ୍ଥା କିମ୍ବା ଗୋଷ୍ଠୀ ସହିତ ବୁଝାବଣା କରିବା ଉଚିତ୍ ଏବଂ କର୍ମଶାଳାରେ ଯୋଗ ଦେବାକୁ ଯାଉଥିବା ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ମାନଦଣ୍ଡ ସହିତ ଆବେଦନ ଫର୍ମ ବିଷୟରେ ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ସହ ଏହି ବିଷୟରେ ଆଗୁଆ ସଂଗଠନଗୁଡ଼ିକୁ ପଠାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ |

କର୍ମଶାଳାର ଆରମ୍ଭ ପୂର୍ବରୁ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ଯୋଗାଯୋଗ କରି କର୍ମଶାଳାର ସମୟସୀମା ବିଷୟରେ ଭଲ ଭାବରେ ଜଣାଇଦେବା ଆବଶ୍ୟକ, ଯାହା ଦ୍ୱାରା ସେମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଯିବା ଆସିବା ବିଷୟରେ ଯୋଜନା କରିପାରିବେ |

କର୍ମଶାଳା ଆରମ୍ଭ ପୂର୍ବରୁ ତାଲିମଦାତାମାନେ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କ ବିଷୟରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସୂଚନାକୁ ଅନୁସରଣ କରିବା ଉଚିତ:

- ସେମାନେ କେଉଁ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକରୁ ଆସିଛନ୍ତି (ସଂସ୍ଥା ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ) କିମ୍ବା କେଉଁ ଏକକ / ବିଭାଗ ରୁ ଆସିଛନ୍ତି ଯଥା (କାର୍ଯ୍ୟସୂଚୀ, ଅର୍ଥ, ଜରୁରୀକାଳୀନ ପରିସ୍ଥିତି, ପ୍ରଶାସନ ଇତ୍ୟାଦି)
- ସେମାନଙ୍କ ସଂଗଠନରେ ଭୂମିକା ଏବଂ ଦାୟିତ୍ୱଗୁଡିକ (ଯଥା କାର୍ଯ୍ୟସୂଚୀ ପରିଚାଳନା, କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ଇତ୍ୟାଦି) |

- ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କ ବ୍ୟବସାୟ ସମନ୍ଧୀୟ ପୃଷ୍ଠଭୂମି ଏବଂ ଏହାର ପ୍ରାଥମିକତା ସ୍ତରରେ ଥିବା ଅନୁଭୂତିର ଚିହ୍ନଟିକରଣ |
- ଭାଷାଗତ ସମସ୍ୟା ର ଚିହ୍ନଟିକରଣ (ଏହା ଯଥା ଶୀଘ୍ର ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ଉଚିତ) |
- କର୍ମଶାଳାରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କ ଯୋଗଦାନର କାରଣ ସ୍ପଷ୍ଟୀକରଣ
- ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କର କଳହ ସମ୍ବନ୍ଧିୟ ଅନୁଭୂତି ବିଷୟରେ ଚିହ୍ନଟିକରଣ |
- କ୍ଷତି ନ କର ଆଭିମୁଖ୍ୟରେ ଯଦି ସେମାନଙ୍କର ପୂର୍ବ ଅନୁଭୂତି ଅଛି ଉପସ୍ଥାପନା କର |

୨. ଆବେଦନ ଫର୍ମ

ସଂଲଗ୍ନକ-୧ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଶୈଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ସଂଗଠନ ବିଷୟରେ ସୂଚନା ସଂଗ୍ରହ କରିବା ପାଇଁ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଯିବା ଉଚିତ |

୩. ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା:-

ଏହା ଅନୁମାନ କରାଯାଏ ଯେ ଶା.ସ୍ଥା.ସା କର୍ମଶାଳା ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଦାୟୀ ସଂଗଠନ କିମ୍ବା ସ୍ଥାନୀୟ ଦଳ ଯେଉଁମାନଙ୍କର ବ୍ୟବସାୟିକ ଜ୍ଞାନ ଏବଂ ଅନୁଭୂତି ଅଛି ସେମାନେ କର୍ମଶାଳା ପରିଚାଳନା, ବ୍ୟବସାୟ ଏବଂ ବାଛବିଚାର କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବେ |

ତଥାପି କର୍ମଶାଳା କରିବା ପୂର୍ବରୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯିବା ଉଚିତ୍:

୧. ଆଶା କରାଯାଉଥିଲା ପରି ଏକ ସ୍ଥାନ ଖୋଜିବା ଉଚିତ ଯାହା ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ସୁବିଧାଜନକ ଏବଂ ଉପଯୁକ୍ତ ହେବ | ଅଧିକାଂଶ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସର୍ବଦଳୀୟ ବୈଠକ ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ବଡ଼ କୋଠରୀ ଏବଂ ଛୋଟ ଗୋଷ୍ଠୀ ପାଇଁ ଅନେକ ଛୋଟ କୋଠରୀର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା ଉଚିତ | କର୍ମଶାଳାରେ ତାଲିମଦାତା ଏବଂ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ରାତିର ରହଣି ବ୍ୟବସ୍ଥା ମଧ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୂକ୍ତ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ |

୨. କର୍ମଶାଳାକୁ ପହଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ନକ୍ସା ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ସହ ଯିବା ଆସିବା ବିଷୟରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାମା ରହିବ ଆବଶ୍ୟକ|

୩. ଆବଶ୍ୟକ ଅନୁଯାୟୀ ତାଲିମ ସାମଗ୍ରୀ ଯୋଗାଣ, କଳାପଟା ପାଇଁ ଚକ୍, ଏବଂ ଧଳାପଟା ପାଇଁ ମାର୍କର୍, ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ନାମ ଟ୍ୟାଗ୍, କର୍ମଶାଳାରେ ଟିପ୍ପଣୀ ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ଖାତା ଏବଂ କଲମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ସହ କର୍ମଶାଳାରେ ଦିଆଯାଉଥିବା ଶିକ୍ଷାର ବିଭିନ୍ନ ତାଲିମ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସାମଗ୍ରୀ ଯଥା ଜ୍ୱଳନ୍ତ ସମସ୍ୟାର ବିବରଣୀ (କେସ୍ ଷ୍ଟଡିଜ୍), ଢାଞ୍ଚା, ତାଲିମ ସହାୟକ ପୁସ୍ତିକା ଇତ୍ୟାଦିର ଯୋଗାଡ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ | ଆଉ ଯଦି ଆୟୋଜକମାନେ ଖାଲି "ଖାତା" ର ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଛନ୍ତି, ତେବେ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ପରିମାଣ ରେ ତିଆରି କରି ରଖିବା ଉଚିତ | ଯଦି ଆୟୋଜକମାନେ ପୁସ୍ତକର ନକଲ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଛନ୍ତି, ତେବେ ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଠିକ୍ ସମୟରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ରଖା ଯିବା ଉଚିତ ଏବଂ ସେଥିରେ ଭାଷା ବିଷୟରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ଆବଶ୍ୟକ |

୪. ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କ ତାଲିକାନାମାର ଏକ ନକଲ ତାଲିମଦାତାଙ୍କ ସହିତ ଆୟୋଜକକାରୀଙ୍କ ପାଖରେ ରହିବା ଉଚିତ |

୫. କଫି / ଚା ବିରତି, ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଭୋଜନ, ରାତ୍ରୀ ଭୋଜନ ଏବଂ ସହିତ ଆବଶ୍ୟକ ଅନୁଯାୟୀ ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବରେ ବିରତି ସମୟ ର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯିବ ଆବଶ୍ୟକ |

୬. ଧନ୍ୟବାଦ ସହ ଏକ ସ୍ୱୀକୃତି ନିମନ୍ତ୍ରଣ ଫର୍ମ, ଏବଂ ନିଶ୍ଚିତକରଣ ଚିଠି ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଯିବା ଉଚିତ | ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନେ ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବରେ ଆବେଦନ ଫର୍ମ ପୂରଣ କରି ଏହାକୁ ସଂଗଠକଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଇ ପାରିବେ |

୭. କିଏ କଣ କରିବ, କେବେ, ଏବଂ ସେମାନେ କିପରି ଏକତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ ତାହା ପାଇଁ ଏକ ସ୍ୱଚ୍ଛ ଯୋଜନା ଆଗରୁ ତିଆରି କରି ରଖିବା ଉଚିତ |

୮. ବୈଷୟିକ ସହାୟତା ପାଇଁ ସଂଗଠିତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ହେବା ଉଚିତ (ଟିକଟ ପୁନଃନିଶ୍ଚିତ କରିବା, ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅଣାଯାଇଥିବା ଦଲିଲର ନକଲ ତିଆରି କରିବା) |

୨. କର୍ମଶାଳାର ବ୍ୟବସ୍ଥାର ସମାପ୍ତି ପାଇଁ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବିଷୟ (ଶେଷ ମୁହୂର୍ତ୍ତର ପରିବର୍ତ୍ତନ, ଅଦୃଷ୍ଟ ହୋଇ ରହିଥିବା ବିଷୟବସ୍ତୁ) ଆବଶ୍ୟକ ଅନୁଯାୟୀ ନିରୀକ୍ଷଣ କରିବା ଉଚିତ୍ |

୪. ଉଦଘାଟନ ଅଧିବେଶନ

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟଗୁଡିକ:

- ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ସ୍ୱାଗତ କରିବା ଏବଂ ଏକ ଉତ୍ସାହଜନକ ଶିକ୍ଷା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ପରିବେଶ ସୃଷ୍ଟି କରିବା
- ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କ ଆଶାକୁ ଆଖି ଆଗରେ ରଖି କର୍ମଶାଳାର ଲକ୍ଷ୍ୟକୁ ହାସଲ କରିବା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ ହେବା |
- ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ ପାଠ୍ୟକ୍ରମର ବାହ୍ୟରେଖା ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବା |
- ତିନୋଟି ବ୍ୟବହୃତ ଶବ୍ଦ ଉପରେ; କଳହ, ହିଂସା ଏବଂ ଶାନ୍ତି ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କର ସାଧାରଣ ପ୍ରାଥମିକ ଧାରଣା କୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା |

ପ୍ରଣାଳୀ:
ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ବକ୍ତବ୍ୟ, କାର୍ଯ୍ୟକଳାପକୁ ଅନୁକରଣ / ପ୍ରାରମ୍ଭିକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ , ମିଳିତ ଆଲୋଚନା, ପ୍ରଶ୍ନ / ଉତ୍ତର ଭାଗର ଉପସ୍ଥାପନା |

ପ୍ରକ୍ରିୟା:

ଉଦଘାଟନୀ ଅଧିବେଶନ ସମୟଟି ରଙ୍ଗୀନ ହେବା ସହ ଆଶା ଏବଂ ଉତ୍ସାହ ପ୍ରକାଶ କରିବା ଉଚିତ, ଯାହା ଦ୍ୱାରା ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନେ ଧାରଣା ପାଇବେ ଯେ ସେମାନଙ୍କୁ ଏକ ତାଲିମ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରାଯାଇଛି ଯାହା ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ତଥା ବ୍ୟାପକ ସମାଜର କଲ୍ୟାଣ ପାଇଁ ମଧ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇପାରେ | ପରସ୍ପରକୁ ଜାଣିବାର ପ୍ରାଥମିକ ପର୍ଯ୍ୟାୟଟି ସଂସ୍କୃତି ଏବଂ ଲିଙ୍ଗ ସମ୍ବେଦନଶୀଳ ହେବା ଉଚିତ୍ | ଅଧିବେଶନ ଏକ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଭାଷଣରୁ ଆରମ୍ଭ ହୁଏ ଏବଂ ଏହି ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅଧିକ ପାରସ୍ପରିକ କ୍ରିୟାକୁ ଉତ୍ସାହିତ କରେ, ଯାହା ଦ୍ୱାରା ଏକ ସାଧାରଣ ପାରସ୍ପରିକ ବାର୍ତ୍ତାବରଣ ବିକଶିତ ହୁଏ ଏବଂ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କ ଚିନ୍ତାଶୀଳ ମନୋଭାବ କମିଯାଏ

ପର୍ଯ୍ୟାୟ ୧: ସ୍ୱାଗତ ଠିକଣା ଏବଂ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଉଦଘାଟନ

ସଂଗଠନର ମୁଖ୍ୟ ଆୟୋଜକକାରୀଙ୍କୁ ବରିଷ୍ଠ ତାଲିମାଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱାଗତ ବକ୍ତବ୍ୟ ଦିଆଯାଇପାରେ | ସାଧାରଣତଃ ଆମନ୍ତ୍ରିତ ଅତିଥି (ଲୋକ ପ୍ରତିନିଧୀ, ନାଗରିକ ସମାଜ ନେତା) କିମ୍ବା ସଂଗଠନର ମୁଖ୍ୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏକ ଉଦଘାଟନୀ ଭାଷଣ ଦିଆଯାଏ | ସ୍ୱାଗତ ଭାଷଣ ଏବଂ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଉଦଘାଟନୀ ଭାଷଣ ଅଧ ଘଣ୍ଟାରୁ ଅଧିକ ସମୟ ନେବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ |

ପର୍ଯ୍ୟାୟ ୨: ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କ ପରିଚୟ

ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କର ପରିଚୟ ଏକ ଅନୁକରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅଧିବେଶନ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଏ; ତେଣୁ, ଅନୁକରଣ ଖେଳଗୁଡିକ ସବୁଠାରୁ ଉପଯୁକ୍ତ ଅଟେ | ତାଲିମଦାତା ଏକ ଅନୁକରଣ ଖେଳ ବାଛିପାରନ୍ତି ଏବଂ ଏଥିରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କୁ ଆମନ୍ତ୍ରଣ କରାଯାଇପାରେ | କାରଣ ଏହା ଅନୁମାନ କରାଯାଏ ଯେ ଶା.ଷ୍ଠା.ସା. ତାଲିମର ସମସ୍ତ ତାଲିମଦାତା ଅଭିଜ୍ଞ ପ୍ରଶିକ୍ଷକ ଅଟନ୍ତି; ତେଣୁ ସେମାନେ ଜାଣନ୍ତି କେଉଁ ଖେଳଗୁଡିକ ସେମାନଙ୍କ ବିଷୟ ପାଇଁ ସାଂସ୍କୃତିକ ଭାବରେ ଉପଯୁକ୍ତ ହୋଇପାରିବ

ପର୍ଯ୍ୟାୟ ୩: ଆଶା ତାଲିକା

ଗୋଷ୍ଠୀ ଗଠନ ପାଇଁ ତାଲିମଦାତା ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କୁ ଆମନ୍ତ୍ରଣ କରନ୍ତି ଏବଂ ଗୋଷ୍ଠୀ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ସହିତ ସେମାନଙ୍କର ତାଲିମ ମାଧମରେ ଜାଣିବାର ଇଚ୍ଛା ପ୍ରକାଶ କରିବାପାଇଁ ସେମାନଙ୍କୁ କାଗଜ ଖଣ୍ଡ ବାଣ୍ଟିବା ଏବଂ ଗୋଷ୍ଠୀ ଦ୍ୱାରା ସହମତ ହୋଇଥିବା ଜାଣିବାର ଇଚ୍ଛା ଲେଖିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରନ୍ତି | ଦଳଗତ ଉପସ୍ଥାପନା ପରେ, ତାଲିମଦାତା ସାଧାରଣ ଜାଣିବାର ଇଚ୍ଛା ଗୁଡିକୁ ସୂଚିତ କରି ଏବଂ ସାମୂହିକ ସମାଲୋଚନା ପରୀକ୍ଷଣ ମାଧମରେ ସମସ୍ତ ଜାଣିବାର ଇଚ୍ଛା ଏକତ୍ରୀତ କରନ୍ତି |

ପର୍ଯ୍ୟାୟ ୪: ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଏବଂ ପାଠ୍ୟକ୍ରମର ବାହ୍ୟରେଖା

ତାଲିମଦାତା ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିପାରନ୍ତି ଯେ ସେଠାରେ ଶା.ଷ୍ଠା.ସା ଭାଗ ଅଛି ଏବଂ ପୂର୍ବ ଅନୁଭୂତିରୁ ଏକ ପାଠ୍ୟକ୍ରମର ରେଖାଚିତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଏହି ଶା.ଷ୍ଠା.ସା ସାଧାରଣ ଢାଞ୍ଚାରେ 'ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କ ଆଶା' ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ | ଏହା ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯିବା ଉଚିତ ଯେ "ଆଶା" ରେ ଉଠାଯାଇଥିବା ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ଶା.ଷ୍ଠା.ସା ଢାଞ୍ଚା ସହିତ ଜଡିତ ଏବଂ ଏହା ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କ ଆବଶ୍ୟକତା ପୂରଣ କରିବା ପାଇଁ ସଂପୃକ୍ତ ଅଧିବେଶନ ପରିଚାଳନା ସମୟରେ ଆବଶ୍ୟକ କରୁଥିବା ବିଷୟଗୁଡିକ ଜାଣିବାରେ ସହାୟକ ହୋଇଥାଏ |
ବିଭିନ୍ନ ମାଧମରେ ତାଲିମଦାତାମାନେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପୂର୍ବ-ପ୍ରସ୍ତୁତର "ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ" ଉପସ୍ଥାପନ କରିପାରିବେ | ଯଦି ପ୍ରଯୁକ୍ତିବିଦ୍ୟା ଉପଲବ୍ଧ ନଥାଏ ତେବେ ତାଲିମଦାତା ପ୍ରଚାରଫର୍ଦ ବ୍ୟବହାର କରିପାରନ୍ତି କିମ୍ବା କରିପାରିବେ କିମ୍ବା କଳାପଟା ବ୍ୟବହାର କରି ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କୁ ବୁଝାଇପାରିବେ

- ଶାନ୍ତି ପାଇଁ ସ୍ଥାନୀୟ କ୍ଷମତାର ଧାରଣା ବିଷୟରେ ବୁଝାଇବା |
- 'କୌଣସି କ୍ଷତି କର ନାହିଁ' ର ସଂକଳ୍ପ ଏବଂ ଏହାର ପ୍ରଭାବକୁ ବୁଝି ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ବ୍ୟବହାରରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବା |
- 'କୌଣସି କ୍ଷତି କର ନାହିଁ' ଢାଞ୍ଚା ଏବଂ ପି. ଏମ. ଇ. ସହିତ ଏହାର ବ୍ୟବହାର ବିଷୟରେ ବୁଝିବା |
- ପ୍ରକଳ୍ପ ଯୋଜନା ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ଏକ ସଂସ୍ଥାର ରଣନୀତିକ ଚିନ୍ତାଧାରାକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିବା |

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟଗୁଡିକର ଉପସ୍ଥାପନା ପରେ ତାଲିମଦାତା ସଂକ୍ଷେପରେ ପାଠ୍ୟକ୍ରମର ବାହ୍ୟରେଖା ଏବଂ ମୁଖ୍ୟ ବିଷୟଗୁଡିକ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବା ଉଚିତ ଏବଂ ଏହି ବିଷୟଗୁଡିକ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଉଠାଯାଇଥିବା ଆଶା ସହିତ ଜଡିତ କରିବା ଉଚିତ୍ |

ପର୍ଯ୍ୟାୟ ୫: ସାଧାରଣ ଧାରଣା ହାସଲ କରିବା

ତାଲିମଦାତା କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଯେ, ଶା.ସ୍ଥା.ସା ରେ କାମ କରିବାବେଳେ, ତିନୋଟି ଧାରଣା ବାରମ୍ଵାର ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ ଏବଂ ଆମ ମଧ୍ୟରେ ଏଗୁଡ଼ିକର ଉପରେ ଭିନ୍ନ ଧାରଣା ଥାଏ | ଏଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛି "କଳହ", "ହିଂସା" ଏବଂ "ଶାନ୍ତି" | ତେଣୁ, ଆମେ ଯେତେବେଳେ ଏହି ଧାରଣାଗୁଡ଼ିକୁ ବ୍ୟବହାର କରୁ ତାହା ଯାଞ୍ଚ କରିବାକୁ ଆମେ କିଛି ସମୟ ନେବା ଆବଶ୍ୟକ ଯେ ଏହି ଧାରଣାଗୁଡିକ ସାଧାରଣ ଧାରଣା ଅଟେ |

ସର୍ବସମ୍ମତିକ୍ରମେ କଳହ, ହିଂସା ଏବଂ ଶାନ୍ତି ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରିବା ପାଇଁ ତାଲିମକାରୀ ୨୦ - ୩୦ ମିନିଟ୍ ବିତାଇ ପାରିବେ | ତାଲିମଦାତା ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କ ପ୍ରକୃତ ଜୀବନ ଅଭିଜ୍ଞତାକୁ ନିଜ କ୍ଷେତ୍ର କ୍ଷେତ୍ରରୁ ନେଇପାରିବେ ଏବଂ ଏହି ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଏକ ସାଧାରଣ ସହମତି ସୃଷ୍ଟି କରିପାରିବେ | କଳହ, ହିଂସା ଏବଂ ଶାନ୍ତି ବୁଝିବା ପାଇଁ ତାଲିମକାରୀମାନେ ସଂଲଗ୍ନ ୨ ଦିଆଯାଇଥିବା ଉଦାହରଣରୁ ଅଧିକ ପଢିବାକୁ ପରାମର୍ଶ ଦେଇପାରେ |

୫. ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ଯୋଜନା

ଭାଗର ନାମ	ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟଗୁଡିକ	ପର୍ଯ୍ୟାୟ
ଭାଗ ୧: ଶା.ସ୍ଥା.ସା ଧାରଣା ଏବଂ ପୃଷ୍ଠଭୂମିର ପରିଚୟ |	ଶା.ସ୍ଥା.ସା ପ୍ରକଳ୍ପର ଇତିହାସ ଏବଂ ପୃଷ୍ଠଭୂମି ବିଷୟରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇବା (କ୍ଷତି ନ କର, ଓଡ଼ିଶାରେ ଶା.ସ୍ଥା.ସା କାର୍ଯ୍ୟ, ପୃଷ୍ଠଭୂମି ସୂଚନାର ଅଂଶ ଭାବରେ ଶା.ସ୍ଥା.ସା ଢାଞ୍ଚା) ଏବଂ ଶା.ସ୍ଥା.ସା ପ୍ରକଳ୍ପର ମୂଳ ଧାରଣା, ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଏବଂ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ସ୍ପଷ୍ଟ କରିବା | ଶା.ସ୍ଥା.ସା ପ୍ରକଳ୍ପରୁ "ଶିଖାଯାଇଥିବା ଶିକ୍ଷା" ବର୍ଣ୍ଣନ କରିବାକୁ |	ପର୍ଯ୍ୟାୟ ୧: "ସମୟରେଖା" ର ଉପସ୍ଥାପନା ଏବଂ ଶା.ସ୍ଥା.ସା ଧାରଣା ଏବଂ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ସ୍ପଷ୍ଟୀକରଣ | ପର୍ଯ୍ୟାୟ ୨: "ଶିଖାଯାଇଥିବା ଶିକ୍ଷା" ର ଉପସ୍ଥାପନା |

ଭାଗ ୨: କଳହ ବିଷୟରରେ କର୍ମ କାଲିକା	କଳହ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରିବା , ବିଭାଜକ ଓ ଶାନ୍ତିର ଉତ୍ସର ପରିଚୟ; ଦୁଇ ପ୍ରକାର ବିଷୟ ଯଥା ବଳ ଓ ପରିସ୍ଥିତି, ଉଭୟ ସକାରାତ୍ମକ ଓ ନକାରାତ୍ମକ ହିଂସା ବିଷୟରେ ବିକଶିତ ପଦକ୍ଷେପ ପାଇଁ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କୁ ଉତ୍ସାହିତ କରିବା	ପର୍ଯାୟ ୧ : ମକଦ୍ଦମା ପଠନର ପରିଚୟ ପର୍ଯାୟ ୨: ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପଠନ ପର୍ଯାୟ ୩: ଦଳ ଗତ ମିଳିତ ଆଲୋଚନା କରିବା ପର୍ଯାୟ ୪: ସାଧାରଣ ସଭାରେ ମିଳିତ ଆଲୋଚନାର ସ୍ପଷ୍ଟୀକରଣ ପର୍ଯାୟ ୫ : ବିଭାଗ ସମାପ୍ତି ଏବଂ ଅଭ୍ୟାସରୁ ଶିକ୍ଷା
ଭାଗ ୩:: "ବିଭାଜକ" ର ପରିଚୟ, ଉତ୍ତେଜନା / ହିଂସା ଉତ୍ସ କୁ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କୁ ବୁଝେଇବା |	"ବିଭାଜନକାରୀ", ଉତ୍ତେଜନା ଏବଂ ହିଂସାର ଉତ୍ସ ବୁଝିବା ପାଇଁ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ କ୍ଷମତା ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରକାଶ କରିବା | ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ଢାଞ୍ଚାର ଏହି ପଦକ୍ଷେପକୁ ନିଜ ପରିସ୍ଥିତିରେ ପ୍ରୟୋଗ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ କରିବା ଯଥା ଏହିପରି ସେମାନଙ୍କୁ ଭଲ ଭାବରେ ବୁଝିବା |	ପର୍ଯାୟ ୧: ୫ ବର୍ଗର ପରିଚୟ; ପରିସ୍ଥିତି ଓ ବଳ ଯାହା ବିଭାଜକ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରେ , ଉତ୍ତେଜନାର ଉତ୍ସ | ପର୍ଯାୟ ୨ : "ବିଭାଜନ " ବର୍ଗର ଚିହ୍ନଟ ଏବଂ ଗଭୀର ବିଶ୍ଳେଷଣ | ପର୍ଯାୟ ୩ : କର୍ମଶାଳାର ଆଲୋଚନା ଏବଂ ଶିକ୍ଷାକୁ ଏକତ୍ରୀକରିବା |
ଭାଗ ୪: ଶାନ୍ତି ପାଇଁ ସଂଯୋଜକ ଏବଂ ସ୍ଥାନୀୟ ସାମର୍ଥ୍ୟର ପରିଚୟ |	➢ ପ୍ରତ୍ୟେକ କଳହ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ସଂଯୋଗ କରୁଥିବା କାରଣଗୁଡିକୁ (ଶାନ୍ତି ପାଇଁ ସ୍ଥାନୀୟ କ୍ଷମତା) ଦର୍ଶାଇବାରେ ଜୋର ଦେବା ଉଚିତ | ➢ "ସଂଯୋଜକ" ଏବଂ ଶାନ୍ତି ପାଇଁ ସ୍ଥାନୀୟ କ୍ଷମତା କୁ ବୁଝି ଭଲଭାବରେ ବର୍ଗଗୁଡ଼ିକୁ ସ୍ପଷ୍ଟ କରିବା | ➢ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ଢାଞ୍ଚାର ଥିବା ପଦକ୍ଷେପକୁ ନିଜ ନିଜ ପରିସ୍ଥିତିରେ ପ୍ରୟୋଗ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ କରିବା ଯାହା ଦ୍ଵାରା ସେମାନେ ଭଲ ଭାବରେ ବୁଝିପାରିବେ |	ପର୍ଯାୟ ୧: ୫ ବର୍ଗର ପରିଚୟ; "ସଂଯୋଜକ" ଏବଂ "ଶାନ୍ତି ପାଇଁ ସ୍ଥାନୀୟ ସାମର୍ଥ୍ୟ" ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା କାରକ ଏବଂ ଶକ୍ତି | ପର୍ଯାୟ ୨: "ସଂଯୋଜକ" ବର୍ଗର ଚିହ୍ନଟ ଏବଂ ଗଭୀର ବିଶ୍ଳେଷଣ | ପର୍ଯାୟ ୩: କର୍ମଶାଳାର ଆଲୋଚନା ଏବଂ ଶିକ୍ଷାକୁ ଏକତ୍ରୀକରିବା |
ଭାଗ ୫: ବିକଶିତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କୁ ଖୋଲିକି ଆଲୋଚନା କରିବା	➢ ସମସ୍ତ ଉପାଦାନକୁ ଆଖିଦୃଶିଆ କରିବା ତଥା ଏକତ୍ର ପ୍ରାଥମିକ ସ୍ତରରେ ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଗଢିବା | ➢ କଳହ ବିଷୟରୁ ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ସମ୍ପର୍କ କୁ ବୁଝିବା ➢ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ସମସ୍ତ ଦିଗକୁ ନିରୀକ୍ଷଣ କରି ଦେଖିବା ପାଇଁ ଉତ୍ସାହିତ କରିବା, ବିଷୟ ଉପରେ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରଭାବ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିବା ପାଇଁ ଏହା ଏକ ପଦକ୍ଷେପ |	ପର୍ଯାୟ ୧: ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକର ପରିଚୟ | ପର୍ଯାୟ ୨: ପ୍ରତ୍ୟେକ ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକର ପାରସ୍ପରିକ ସମ୍ବନ୍ଧର ବ୍ୟାଖ୍ୟା | ପର୍ଯାୟ ୩: କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପଗୁଡିକ ବିଷୟ ସହିତ କିପରି କାର୍ଯ୍ୟ କରିପାରିବା ଏବଂ ଶାନ୍ତି ଏବଂ ସମନ୍ୱୟ ସହିତ ସମାନ ହେବ ତା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ଵ ଦେବା |

		ପର୍ଯାୟ ୪: ଅଭ୍ୟାସରୁ ଶିଖିବା ।
ଭାଗ ୬: ଆବଶ୍ୟକ ଅନୁଯାୟୀ ଉତ୍ସ ପରିବର୍ତ୍ତନ	➢ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ଢାଞ୍ଚା / ଯାନ୍ତ୍ରିକ କୌଶଳ ବିଷୟରେ ସୂଚନା ଦେବା ଯାହା ଦ୍ୱାରା ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କଳହ ସମ୍ପର୍କିତ ଘଟଣା ସହିତ ଯୋଗାଯୋଗ କରିପାରିବେ ➢ ସେମାନେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ବିଷୟରେ ସେମାନଙ୍କର ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ପ୍ରଭାବ ଏବଂ ପ୍ରଭାବକୁ ଅନୁମାନ ଏବଂ ବିଶ୍ଲେଷଣ କରିବାକୁ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ସକ୍ଷମ କରିବା ।	ପର୍ଯାୟ ୧: ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଉତ୍ସଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରକାର । ପର୍ଯାୟ ୨: ଉତ୍ସ ସ୍ଥାନାନ୍ତରର "ପ୍ରଭାବ" ର ପାଞ୍ଚଟି ଢାଞ୍ଚା । ପର୍ଯାୟ ୩: ନିଜସ୍ୱ ବିଷୟରେ ଉତ୍ସ ସ୍ଥାନାନ୍ତରର ପ୍ରଭାବ । ପର୍ଯାୟ ୪: କର୍ମଶାଳାର ହୋଇଥିବା ଅଭ୍ୟାସର ଆଲୋଚନା ଏବଂ ଶିକ୍ଷାକୁ ଏକତ୍ରୀକରିବା ।
ଭାଗ ୭: ଅସ୍ପଷ୍ଟ ନୈତିକ ବାର୍ତ୍ତା	➢ ଉତ୍ସ ସ୍ଥାନାନ୍ତର ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ଆଚରଣ (ମନୋଭାବ) ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଅସ୍ପଷ୍ଟ ବାର୍ତାକୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଆଲୋଚନା କରିବା । ➢ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ "ଅସମ୍ପୂର୍ଣ ନୈତିକ ବାର୍ତ୍ତା" ବିଷୟରେ ଅବଗତ କରାଇବା ଯାହା କଳହ ବିଷୟ ସହିତ ଯୋଗାଯୋଗ କରିଥାଏ । ➢ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ବାର୍ତ୍ତାଗୁଡ଼ିକୁ ଆଶା ଏବଂ ବିଶ୍ଲେଷଣ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ କରିବା ଏବଂ ଏହା ଦ୍ୱାରା ସେମାନେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ବିଷୟ ଉପରେ ପ୍ରଭାବ ପକାଇବ ।	ପର୍ଯାୟ ୧: ୭ ଟି ବର୍ଗର ବାର୍ତ୍ତା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରଭାବର ପରିଚୟ ଦେବା ସହ ଏବଂ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବା । ପର୍ଯାୟ ୨ (ଉପର ବିକଳ୍ପ -୨ ସହିତ ଜଡିତ): ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କ ନିଜ ଅଭିଜ୍ଞତା ଉପରେ ଆଧାର କରି ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରେ । ପର୍ଯାୟ ୩: କର୍ମଶାଳାର ହୋଇଥିବା ଅଭ୍ୟାସର ଆଲୋଚନା ଏବଂ ଶିକ୍ଷାକୁ ଏକତ୍ରୀତ କରିବା ।
ଭାଗ ୮: କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ବିକଳ୍ପଗୁଡିକ ଅନୁସନ୍ଧାନ	➢ "ବିକଳ୍ପ" ସବୁବେଳେ ଅଛି ବୋଲି ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ➢ ସୀମା ବାହାରୁ ଭାବିବା ପାଇଁ ଏକ ସୁଯୋଗ ପ୍ରଦାନ କରିବା । ➢ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହାସଲ କରିବା ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ବିକଳ୍ପ କଳ୍ପନା କରିବାରେ ଅନୁଭୂତି ପ୍ରଦାନ କରିବା । ➢ ଅଧିକ ଲୋକଙ୍କୁ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଏବଂ ଏହାର ଚିନ୍ତାଧାରା ରେ ଜଡିତ କଲେ, ଏକ ନିର୍ଦ୍ଧିଷ୍ଟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ରେ ପହଂଚିପାରିବା, କାହିଁକି ନ ଯଦି ସଂଖ୍ୟ ଅଧିକ ହୁଏ ତେବେ ବିକଳ୍ପର ପନ୍ଥା ଅତି ସହଜ ହୋଇଥାଏ ।	ପର୍ଯାୟ ୧: ଅଧିବେଶନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟଗୁଡିକ ପରିଚୟ କରାଇବା ଏବଂ ମାମଲା / ସମସ୍ୟା ଉପସ୍ଥାପନ କରିବା । ପର୍ଯାୟ ୨: "ବିକଳ୍ପ" ଖୋଜିବା ପାଇଁ ମିଳିତ ହୋଇ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପର୍ଯାୟ ୩: ଅବନତି ଏବଂ ଏକୀକରଣ । ପର୍ଯାୟ ୪: ବିକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ମହତ୍ୱର ସ୍ପଷ୍ଟୀକରଣ ଏବଂ ଏହାର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା । ପର୍ଯାୟ ୫: ଅଭ୍ୟାସରୁ ଶିକ୍ଷାର ଏକତ୍ରୀକରିବା ।

ଭାଗ ୨: କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ରେଖାଚିତ୍ର	➢ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ରେଖାଚିତ୍ରରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ବିକଳ୍ପ ଅଛି ବୋଲି ଚିନ୍ତା କରି ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବା ଜରୁରୀ | ➢ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ପୁନଃରୁପାଙ୍କନ କରିବା ପାଇଁ ଜ୍ଞାନ ଏବଂ କୌଶଳ ହାସଲ କରି କଳହ ବିଷୟରେ ଏହାର ପ୍ରଭାବକୁ ବିଚାର କରିବା |	ପର୍ଯାୟ ୧: ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟଗୁଡିକୁ ଭାଗ କରି ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ପର୍ଯାୟ ୨: ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କ ନିଜର ପଠନ ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ଉଦାହରଣର ଉପସ୍ଥାପନା କରିବା ଉଚିତ | ପର୍ଯାୟ ୩: ଜ୍ୱଳନ୍ତ ଉଦାହରଣ ଉପରେ ମିଳିତ ଆଲୋଚନା | ପର୍ଯାୟ ୪: ଅଭ୍ୟାସର ଆଲୋଚନା ଏବଂ ଶିକ୍ଷାର ଏକତ୍ରୀତ କରିବା ପର୍ଯାୟ ୫: ଅଭ୍ୟାସରୁ ଶିଖିବା |
ଭାଗ ୧୦: କ୍ଷତି ନ କର ଢାଞ୍ଚାରେ ପହଞ୍ଚିବା ଏବଂ ତାକୁ ବୁଝି ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବା	➢ କଳହ ର ସ୍ଥିତି ବିଷୟର ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କୁ ଏକ ନିୟମାବଦ୍ଧ ଉପକରଣ ଦିଆଯିବା ଆବଶ୍ୟକ | ➢ ସେହି ପ୍ରକଳ୍ପ ଯୋଜନା ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ତଥ୍ୟଗୁଡିକ ଚିହ୍ନଟ କରିବା | ➢ ସହାୟତା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଗୁଡିକ ଦ୍ୱନ୍ଦକୁ କିପରି ପ୍ରଭାବିତ କରେ ତାହା ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ସଠିକ ଭାବରେ ବୁଝିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା | ➢ ଭବିଷ୍ୟତରେ ଉନ୍ନତ ସହାୟତା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଯୋଜନା କରିବା ପାଇଁ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କୁ ଏକ ଉପକରଣ ପ୍ରଦାନ କରିବା |	ପର୍ଯାୟ ୧: ପ୍ରତ୍ୟକ ଭାଗର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟଗୁଡିକ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବା | ପର୍ଯାୟ ୨: ସମସ୍ତ ପୂର୍ବ ଭାଗଗୁଡିକର ପୁନଃପ୍ରକାଶ କରିବା ପର୍ଯାୟ ୩: ଢାଞ୍ଚାର ମୁଖ୍ୟ ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକୁ ବିଷୟବସ୍ତୁ କୁ ଆଖିଦୁର୍ଶିଆ କରିବା ପର୍ଯାୟ ୪: ଢାଞ୍ଚା ବନେଇବାରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ଜଡିତ କରିବା | ପର୍ଯାୟ ୫: ତାଲିମକାରୀମାନେ ଉପଯୁକ୍ତ ସ୍ଥାନରେ କିପରି ତୀର ଚିହ୍ନ ଦେଇ ବୁଝେଇବେ ସେ ବିଷୟରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବା | ପର୍ଯାୟ ୬: କର୍ମଶାଳାର ଅଭ୍ୟାସରୁ ଶିଖିବା |

ପରିଚ୍ଛେଦ- ୨
ତାଲିମ ସହାୟକ ପୁସ୍ତିକା (ଭାଗ),
ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଅତିରିକ୍ତ ପଠନ ସାମଗ୍ରୀ

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟଗୁଡିକ:

- ଓଡ଼ିଶାରୁ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିଥିବା ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କୁ ଶା. ସ୍ଥା. ସା. ଥିବା ଇତିହାସ ଏବଂ ଏହାର ବିଷୟବସ୍ତୁ ବିଷୟରେ ଜଣେଇଦେବା ଆବଶ୍ୟକ |
- କାର୍ଯ୍ୟ, ପୃଷ୍ଠଭୂମି ସୂଚନାର ଅଂଶ ଭାବରେ ଶା.ସ୍ଥା.ସା ର ଢାଞ୍ଚା ଏବଂ ଏହାର ମୁଖ୍ୟ ଧାରଣା, ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଏବଂ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ତାଲିମଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସ୍ପଷ୍ଟ କରିବା ଉଚିତ |
- ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କୁ ଶା ସ୍ଥା ସା କର୍ମଶାଳାର" ଶିଖାଯାଇଥିବା ଶିକ୍ଷା ର ବିଭିନ୍ନ ପଠନ ସାମଗ୍ରୀ ମଧ୍ୟ ବଣ୍ଟନ କରିବା ଜରୁରୀ |

ପ୍ରଣାଳୀ:

ଶା ସ୍ଥା ସା ର ବିଭିନ୍ନ ଶିକ୍ଷାର ଉପସ୍ଥାପନା, ପ୍ରଶ୍ନ-ଉତ୍ତର, ମତାମତ ପ୍ରଣାଳୀକୁ ଅନୁସରଣ କରିବା |

ପ୍ରକ୍ରିୟା:

ସଂଗଠନ/ଦଳର ପ୍ରାଥମିକତା ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଯାୟୀ ଶା ସ୍ଥା ସା କର୍ମଶାଳାର ଉପଯୁକ୍ତ ସାଂସ୍କୃତିକ ସମ୍ବେଦନଶୀଳତା ସହିତ ଅଧିବେଶନ ଉଦଘାଟନ କରାଯିବ ଆବଶ୍ୟକ |

ପର୍ଯ୍ୟାୟ ୧: ଶା. ସ୍ଥା. ସା. ର ଉପସ୍ଥାପନା ର ସମୟ ବ୍ୟବଧାନ ଏବଂ ଏହାର ଧାରଣା ଓ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ସ୍ପଷ୍ଟୀକରଣ :-

ତାଲିମଦାତା ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କ ସଂମୁଖରେ ଶା. ସ୍ଥା. ସା. ପ୍ରକଳ୍ପର ସମୟ ବ୍ୟବଧାନର ଏକ ଫର୍ମର ଉପସ୍ଥାପନ କରନ୍ତି ଯାହା କି ନିମ୍ନଲିଖିତ ୫ ଟି ପର୍ଯ୍ୟାୟ ହୋଇଥାଏ:

୧ ପର୍ଯ୍ୟାୟ: ଜ୍ୱଳନ୍ତ ସମସ୍ୟାର ବିବରଣୀ ଅଧ୍ୟୟନ ୧୨୨୪ - ୧୨୨୬
୨ ପର୍ଯ୍ୟାୟ: କର୍ମଶାଳାଗୁଡିକରେ ମତାମତ ଉପସ୍ଥାପନା ୧୨୨୬ - ୧୨୨୭
୩ ପର୍ଯ୍ୟାୟ: କାର୍ଯ୍ୟରେ ପରିଣତ କରିବା ୧୨୨୭ - ୨୦୦୦
୪ ପର୍ଯ୍ୟାୟ: ମୁଖ୍ୟଧାରା ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା ୨୦୦୧ ପରଠାରୁ ହୋଇଥିଲା |
୫ ପର୍ଯ୍ୟାୟ:ବିଶେଷତଃ, ଓଡିଶାରେ ଶା ସ୍ଥା ସା ୨୦୦୫ ପରଠାରୁ |

ସମୟ ବ୍ୟବଧାନର ଏକ ରେଖା ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ତାଲିମଦାତା ବିଭିନ୍ନ ବିକଳ୍ପ ବ୍ୟବହାର କରିପାରନ୍ତି;

କ) ଚକ୍ ସହିତ ଏକ କଳାପଟା କିମ୍ବା ଏକ ମାର୍କର୍ ସହିତ ଧଳାପଟାରେ ସମୟ ବ୍ୟବଧାନର ରେଖା ଅଙ୍କନ କରି ଜଣାଇପାରିବେ |

ଖ)ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଚିତ୍ରଣ ୫ ଟି ପ୍ରଚାରଫର୍ଦ୍ଦ କାଗଜରେ ଆଗୁଆ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ତାଲିମଦାତାମାନେ ରଖିପାରିବେ |

ଗ) ଯଦି ଉପଲବ୍ଧ ଏବଂ ଉପଯୁକ୍ତ ହୁଏ ତେବେ ପ୍ରଦର୍ଶନ ଯନ୍ତ୍ର ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟବହାର କରିପାରିବେ|କାର୍ଯ୍ୟ ଶା. ସ୍ଥା. ସା ର ବିଷୟବସ୍ତୁ ଉପରେ "ତଥ୍ୟ" ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବା | ତଥ୍ୟଗୁଡିକ ପୃଷ୍ଠା ୧୮ ରେ ଅତିରିକ୍ତ ପଢ଼ିବା ସାମଗ୍ରୀ ରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି |

ତାଲିମଦାତାମାନେ ଇଂରାଜୀରେ ପ୍ରକାଶିତ ପୁସ୍ତକ ଏବଂ ତା ସହ ଓଡ଼ିଶାର ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷା ଯଥା ଓଡ଼ିଆ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇ ଓଡ଼ିଆରେ ପ୍ରକାଶିତ ପୁସ୍ତକ ବିଷୟରେ ମଧ୍ୟ ଜଣେଇବା ଅବଶ୍ୟକ | ଏହା ସହ କର୍ମଶାଳାର ଢାଞ୍ଚା ଉପରେ ଆଗୁଆ ପ୍ରଚାରଫର୍ଦ୍ଦ ଏକ ପ୍ରମାଣ ହିସାବରେ ବନେଇ ଦେଖାଇପାରିବେ |

ଉପସ୍ଥାପନା ପରେ, ଏହାକୁ ଅଧିକ ରୋମାଞ୍ଚକ କରିବା ସହ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କଥାବାର୍ତ୍ତାକୁ ବଢେଇବା ପାଇଁ ତାଲିମଦାତା ମାନେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କାରୀଙ୍କୁ ଆମନ୍ତ୍ରିତ କରି ସେମାନଙ୍କୁ ଶା. ସ୍ଥା. ସା. ର ମତ/ଧାରଣା/ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବିଷୟରେ କଣ ଶିଖିଲେ ସେସବୁ କୁ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ କହିପାରିବେ | ତାଲିମଦାତାମାନେ, ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କ ମତାମତଗୁଡ଼ିକୁ କଳାପଟାରେ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଭାବରେ ଲେଖିପାରିବେ ଏବଂ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କ ବୁଝିବା ଶକ୍ତିକୁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଶଂସା କରିପାରିବେ।

କର୍ମଶାଳାର ଉପସ୍ଥାପନା କରାଯାଇଥିବା ତାଲିମ ବିଷୟ ସହ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କାରୀଙ୍କ ଶା. ସ୍ଥା. ସା. ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଉପରେ ଧାରଣା କଣ ରହିଛି ସେ ବିଷୟରେ ସାରାଂଶ ରେ ଲେଖିପାରିବେ | ଯାହାକି ତାଲିମକାରୀ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସନ୍ଦେଶଗୁଡ଼ିକୁ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇପାରିବେ:

ଶା. ସ୍ଥା. ସା. ର ଧାରଣା ହେଉଛି ମାନବିକତା ଏବଂ ଶାନ୍ତି ର ବିକାଶରେ କିପରି ଚାଲିପାରିବା ଏବଂ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ହିଂସା କଳହ ସହିତ କିପରି ଯୋଗାଯୋଗ କରେ ତାକୁ ବିଚାର କରିବା |

ମାନବିକତା ଏବଂ ବିକାଶର ହସ୍ତକ୍ଷେପକୁ କିପରି କଳହରେ ନିଆଯାଇପାରିବ ଯାହାକି କଳହକୁ ଅଧିକରୁ ଅଧିକତର ବଢ଼ାଇପରିବ ଏହା ଅନେକ ସଂସ୍ଥା ଉପରେ କିପରି ବ୍ୟାପକ ଅନୁଭୂତିରୁ ଶିଖିବା ହେଉଛି ଶା. ସ୍ଥା. ସା. ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ |

କଳହର ବିଷୟ ଏବଂ ହିଂସାତ୍ମକ କଳହ ସମୟର ହସ୍ତକ୍ଷେପର ପ୍ରଭାବକୁ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିବା ପାଇଁ ଏହା ଏକ ଉପକରଣ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିପାରିବ | ବିକାଶ ସଂଗଠନଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ପୁନଃ ରେଖାଚିତ୍ର   କରିବା ଏବଂ ଏହା ହିଂସାକୁ ବଢ଼ାଇ ନ ଦେବା ପାଇଁ ଏହା ମଧ୍ୟ ଏକ ଉପକରଣ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିପାରିବ |ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଏବଂ ହିଂସାତ୍ମକ କଳହ ମଧରେ ଥିବା ସମ୍ପର୍କକୁ ବ୍ୟବସ୍ଥିତ ଭାବରେ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିବା ଏବଂ ଏହାର ସକାରାତ୍ମକ ଏବଂ ନକାରାତ୍ମକ ପ୍ରଭାବ କିପରି ହୋଇପାରେ ତାହା ଉପରେ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରିପାରିବେ |

ଏହା ଏକ ଶାନ୍ତି ନିର୍ମାଣ ଉପକରଣ ନୁହେଁ ଯାହାକୁ ବ୍ୟବହାର କରି କୌଣସି ସଂଗଠନ ଆଶା ରଖିବା ବ୍ୟର୍ଥ ହେବ ଯେ ଏହା ଶାନ୍ତି ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବାରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଅଛି | ସେଇପରି ଏହା ଏକ "କଳହ ସମାଧାନ" କିମ୍ବା "କଳହ ପରିବର୍ତ୍ତନ" ଉପକରଣ ନୁହେଁ | ଏହାର ଉଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ସଂଘଠନଗୁଡିକୁ ବିକାଶ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସାହାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ଯାହା ସେମାନେ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ କରୁଛନ୍ତି | ଯୋଜନା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ପ୍ରଣାଳୀରେ ଶା. ସ୍ଥା. ସା - ଉପକରଣକୁ ଏକୀଭୂତ କରିବାକୁ ବିକାଶ ସଂଗଠନ ଗୁଡ଼ିକ ଉତ୍ସାହିତ କରିବା | ଯାହାକି ଯୋଜନାର ସତ୍ୟାସତ୍ୟ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରିବାରେ ସାହାର୍ଯ୍ୟ କରିପାରିବ |

ପର୍ଯ୍ୟାୟ ୨: "ଶିଖାଯାଇଥିବା ଶିକ୍ଷା"ର ଉପସ୍ଥାପନା

"ଶିଖାଯାଇଥିବା ଶିକ୍ଷା" ର ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ତାଲିମଦାତା ନିମ୍ନଲିଖିତ ପଦ୍ଧତିଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ବ୍ୟବହାର କରିପାରିବେ | କ) ତାଲିମଦାତା ବିଭିନ୍ନ ଉପକରଣ ମାଧ୍ୟମରେ କିମ୍ବା ଚଳଚିତ୍ର ଆକାରରେ ଉପସ୍ଥାପନା କରିପାରିବେ; ଖ) ଲିଖିତ ଆକାରରେ ଉପସ୍ଥାପନା କରିପାରିବେ; ଗ) କଳାପଟାରେ ମୁଖ୍ୟ ବିଷୟକୁ ଲେଖି ଉପସ୍ଥାପନା କରିପାରିବେ |

ଶିକ୍ଷା:

- ଯେତେବେଳେ କୌଣସି ବିକାଶ ରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଦେଖାଯାଏ ସେତେବେଳେ ମଧ କଳହ ଦେଖାଯାଇଥାଏ
- ଯେତେବେଳେ ଆମେ ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସହିତ କଳହ ସ୍ଥିତିରେ ପ୍ରବେଶ କରୁ, ଏହା ବିଷୟରେ ଏକ ଅଂଶ ହେଇଯାଏ ଯାହା ସକାରାତ୍ମକ କିମ୍ବା ନକାରାତ୍ମକ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରେ |
- କଳହର ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିଷୟରେ ସର୍ବଦା ଦୁଇଟି ବାସ୍ତବତା ଥାଏ: ଗୋଟିଏ ହେଉଛି ବିଭାଜକ ଏବଂ |ଅନ୍ୟଟି ହେଉଛି ସଂଯୋଜକ | ଯେକୌଣସି ହସ୍ତକ୍ଷେପ ଏହି ଦୁଇଟି ବାସ୍ତବତା ସହିତ ସକରାତ୍ମକ ଭାବରେ କିମ୍ବା ନକାରାତ୍ମକ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥାଏ |
- ଆମେ ଉତ୍ତମ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସହିତ ଯାଇଥାଉ କିନ୍ତୁ ଆଦେଶ କିମ୍ବା ଆଭିମୁଖ୍ୟ ହେତୁ ଆମେ ଜାଣିଶୁଣି ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ମାଧମରେ ବିଷୟ ଉପରେ ନକାରାତ୍ମକ ପ୍ରଭାବ ପକାଇଥାଉ |
- ଏହା ଖାଲି ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ନୁହେଁ ଯାହା ବିଷୟ ଉପରେ ନକାରାତ୍ମକ ପ୍ରଭାବ ପକାଇପାରେ କିନ୍ତୁ ଏହା ହେଉଛି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ବିବରଣୀର ଏକ ଅଂଶ | ତେଣୁ ସବୁବେଳେ ଅନୁଭୂତି ଦର୍ଶାଇଛି ଯେ ବିକଳ୍ପ ଅଛି |

ଉପସ୍ଥାପନା ପରେ, ତାଲିମଦାତାମାନେ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ଧ୍ୟାନ ଏବଂ ସକ୍ରିୟ ଭାବରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିଥିବାରୁ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରଶଂସା କରି ଅଧିବେଶନ ସମାପ୍ତ କରିପାରିବେ | ଏଠାରେ ତାଲିମଦାତାମାନେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ଏହା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍ଥାନରୁ ଅନୁଭୂତି ହୋଇପାରେ ଏବଂ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀ ମାନେ ମଧ୍ୟ ସୁଯୋଗ ପାଇପାରିବେ ଯେ ସେମାନଙ୍କ ଅନୁଭୂତି କୁ ନିଜ ନିଜ ବିଷୟ ଉପରେ ପ୍ରୟୋଗ କରିପାରିବେ ଯାହା ଦ୍ୱାରା ନିଜ ନିଜ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କୁ ବୁଝିପାରିବେ |

ସାମଗ୍ରୀ:

ଚକ, କଳାପଟା କିମ୍ବା ଧଳାପଟା ଏବଂ ମାର୍କର, ବଡ କାଗଜ, ବହୁ ଉପକରଣ ମାଧ୍ୟମରେ କିମ୍ବା ଚଳଚିତ୍ର ଆକାରରେ ଏବଂ ଲାପଟପ୍, ଭାଗ ୧ ପାଇଁ ପଠନ ସାମଗ୍ରୀ ଇତ୍ୟାଦି ବ୍ୟବହାର କରିପାରିବେ |

ଭାଗ ୧ ପାଇଁ ପଠନ ସାମଗ୍ରୀ:-

ଶା. ସ୍ଥା. ସା. ର ପୃଷ୍ଠଭୂମି / ଇତିହାସ / କ୍ଷତି ନ କର :-

୧୨୨୪ ର ଶେଷ ଭାଗରେ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦେବା ପାଇଁ ଶା. ସ୍ଥା. ସା. ପ୍ରକଳ୍ପର ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିଲା ଯାହା କଳହର ପୃଷ୍ଠଭୂମିରେ କିପରି ସହାୟତା ଯୋଗାଇ ପାରିବ, ଏବଂ କଳହକୁ ବଢାଇବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ସ୍ଥାନୀୟ ଲୋକଙ୍କୁ ସାହାର୍ଯ୍ୟ କରିବ ଏବଂସେମାନଙ୍କୁ ଘେରି ରହିଥିବା ହିଂସାରୁ ନିବୃତ୍ତ କରିବାରେ ଏକ ବିକଳ୍ପ ପନ୍ଥା ଯାହା ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥାଏ |

ଶା. ସ୍ଥା. ସା. ପ୍ରକଳ୍ପ ହେଉଛି ଏକ ସହଯୋଗୀ ପ୍ରୟାସ, କେମ୍ବ୍ରିଜ୍ ରେ ବିକାଶ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ମିଳିତ ସହଯୋଗୀ ସଂଗଠନ ଦ୍ୱାରା ଗଠନ କରାଯାଇଛି, ଯେଉଁଥିରେ ମୁଖ୍ୟତଃ ଅନେକ ସଂସ୍ଥାର ପ୍ରତିନିଧୀ (ଯଥା ଡାନିଶ୍ ଇଣ୍ଟରନେଶନାଲ ଡେଭେଲପମେଣ୍ଟ (ଡାନିଡା), କାନାଡିଆଁନ ଇଣ୍ଟରନେଶନାଲ ଡେଭେଲପମେଣ୍ଟ ସଂସ୍ଥା (ସି. ଆଇ. ଡି. ଏ), ଡିପାର୍ଟମେଣ୍ଟ ଅଫ ହୋମ୍ ଆଫେୟାର୍ସର (ଡି. ଏଚ. ଏ.), ବୈଦେଶିକ ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ ନରୱେ, ଦି ୟୁନାଇଟେଡ଼ ଷ୍ଟେଟ ଏଜେନସି ଇଣ୍ଟରନେଶନାଲ ଡେଭେଲପମେଣ୍ଟ ଅଫିସ ଅଫ ଫରେନ ଡିଜଷ୍ଟର ଆସିଷ୍ଟାନ୍ସ ର ସ୍ୱିଡିଶ୍ ଇଣ୍ଟେରନେଶନାଲ ଡେଭେଲପମେଣ୍ଟ କୋପରେସନ ସଂସ୍ଥା (ୟୁ. ଏସ. ଏ. ଆଇ. ଡି.) ଯୋଗ ଦେଇଥାନ୍ତି), ତା'ସହ ପଚାଶରୁ ଅଧିକ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ସଂଘ ଏବଂ ସ୍ଥାନୀୟ ସହାୟତା କର୍ମୀ ମଧ୍ୟ ସାମିଲ ହୋଇଥାନ୍ତି |

ପ୍ରାଥମିକ ସ୍ତରର ଅନୁଭୂତି ହେଉଛି ଏକ ପନ୍ଥା ଯାହା ଶା. ସ୍ଥା. ସା. ରେ ନିଆଯାଇଛି | ଏହିପରି, ମାନବିକତା, ବିକାଶ ସହାୟତା ଏବଂ କଳହର ପାରସ୍ପରିକ କ୍ରିୟା ଯାଞ୍ଚ କରିବା ପାଇଁ ଚଉଦଟି କଳହ ଅଞ୍ଚଳରେ ପନ୍ଦରଟି ଜ୍ୱଳନ୍ତ ଘଟଣାର ବିବରଣୀକୁ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କରାଯାଇଥିଲା |

ଏହି ଜ୍ୱଳନ୍ତ ଘଟଣାର ବିବରଣୀଗୁଡ଼ିକରୁ, ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ହିସାବରେ ଏକ ପୁସ୍ତକ ସଂକଳନ କରାଯାଇଛି ଯାହାର ନାମ "କ୍ଷତି ନ କର :ସହାୟତା ମାଧ୍ୟମରେ ଶାନ୍ତି ପାଇଁ ସ୍ଥାନୀୟ ସାମର୍ଥ୍ୟକୁ ସମର୍ଥନ କରିବା" ଯାହାକି ୧୨୨୬ ରେ କାନାଡିଆଁନ ଡେଭେଲପମେଣ୍ଟ ସଂସ୍ଥା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା | ଏହି ପୁସ୍ତକ ସେହି ପର୍ଯ୍ୟାୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜ୍ଞାନକୁ ପ୍ରତିପାଦିତ କରିଥିଲା ଯାହାର ମତାମତରୁ ପଚିଶରୁ ଅଧିକ କର୍ମଶାଳା ପାଇଁ ଆଧାର ସୃଷ୍ଟି କରିଥିଲା ଯାହାକି ବିଭିନ୍ନ ଦେଶରେ ସହାୟତା କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସହିତ କରାଯାଇଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ ଅଭ୍ୟାସକାରୀମାନେ ନିଜ ନିଜ ଅଭିଜ୍ଞତା ବିରୁଦ୍ଧରେ ଶିକ୍ଷାଗୁଡ଼ିକୁ "ପରୀକ୍ଷଣ" କରିଥିଲେ ଏବଂ ସେଗୁଡିକୁ ସଂଶୋଧନ କରି ସେମାନଙ୍କୁ ଉନ୍ନତ କରିଥିଲେ |

୧୨୨୨ ମସିହାରେ ଲିନି ରିଏନର୍ ପ୍ରକାଶକଗଣ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶିତ ପୁସ୍ତକ "କ୍ଷତି ନ କର" ଯାହାର ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରୟାସରୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଶାନ୍ତି-କିମ୍ବା ଯୁଦ୍ଧକୁ କିପରି ସାହାଯ୍ୟ କରିପାରିବ ତାହା ଶିକ୍ଷା ଦେଇଥାଏ | ୧୨୨୬ ମସିହାର ପୁସ୍ତକ ବର୍ତ୍ତମାନ ପୁରୁଣା ହୋଇଯାଇଛି , ଯାହା କର୍ମଶାଳାରେ ବ୍ୟବହୃତ କରିବା ଉଚିତ ନୁହଁ |

ଜ୍ୱଳନ୍ତ ଘଟଣାର ବିବରଣୀଗୁଡ଼ିକର ଅଧ୍ୟୟନରୁ ଶିଖାଯାଇଥିବା ଶିକ୍ଷା ଏବଂ ହିଂସାତ୍ମକ ବିନାଶକାରୀ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ମାନବିକ ସହାୟତା ତଥା ବିକାଶ ସହାୟତା କାର୍ଯ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ୭୦୦ ରୁ ଅଧିକ ଅଭ୍ୟାସକାରୀଙ୍କ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଆଧାରରେ ଏକ ଯୋଜନା– ଯାହା ଏକ ଢାଞ୍ଚା ଦ୍ୱାରା କଳହ ଉପରେ ପ୍ରଭାବ ପକାଉଥିବା ବିଚାରକୁ ନେଇ ବିକଶିତ ହୋଇଥିଲା। ୧୨ ଟି ସଂଗଠନ ଏହି ଯୋଜନାର ଉପକରଣକୁ ତିନି ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିବାଦୀୟ ଅଞ୍ଚଳରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରି ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକର ପରୀକ୍ଷା କରିଥିଲେ | ଏହି ପରୀକ୍ଷଣ ପର୍ଯ୍ୟାୟରୁ ଶିଖିବା ପାଇଁ ପୁସ୍ତକର ଏକ ଦସ୍ତାବିଜ୍ କରାଯାଇଛି ୨୦୦୦ ମସିହାରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା ଯାହାର ନାମ "କଳହରେ ସହାୟତା ପାଇଁ ବିକଳ୍ପ, ପ୍ରାଥମିକ ସ୍ତରରେ ଅନୁଭୂତି ଠାରୁ ଶିକ୍ଷା" , |

ଏହି କର୍ମଶାଳା ଏକ ବ୍ୟାପକ ଏବଂ ଚାଲୁଥିବା ବିସ୍ତାର ପ୍ରୟାସର ଏକ ଅଂଶ | ଯେଉଁଥିରେ ଶା. ସ୍ଥା. ସା. ବିଭିନ୍ନ ସ୍ୱାସ୍ଥସେବୀ ସଂଗଠନ ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟ କରେ ଯାହା ବିବାଦୀୟ ଅଞ୍ଚଳରେ "ପ୍ରକୃତ ସମୟ ଏବଂ ସ୍ଥାନ" ଦେଖି ଶା ସ୍ଥା ସା ପାଠ୍ୟ କୁ ପ୍ରକଳ୍ପ ଭାବରେ ପ୍ରୟୋଗ କରିଥାଏ | ଶା. ସ୍ଥା. ସା. କର୍ମଚାରୀ ଏବଂ ସ୍ୱେଛାସେବୀମାନେ ନନ କମିଶନ ଅଫିସର ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥାନ୍ତି ଏବଂ ମୁଖ୍ୟାଳୟର କର୍ମକର୍ତ୍ତାମାନେ ସେମାନଙ୍କର ସହାୟତା କରିଥାନ୍ତି | ସେମାନେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା କଳହ ମଧରେ ପାରସ୍ପରିକ ସମ୍ପର୍କକୁ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିବା ପାଇଁ ଶା. ସ୍ଥା. ସା. ର ପଦ୍ଧତି ଏବଂ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ବ୍ୟବହାର କରିବା ସହ ପ୍ରକଳ୍ପର ଉପଯୁକ୍ତ ସଂଶୋଧନ କରିବାକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରନ୍ତି ଯାହାର ସାହାଯ୍ୟର କୌଣସି କ୍ଷତି ହୁଏ ନାହିଁ ଏବଂ ସ୍ଥାନୀୟ ପ୍ରୟାସକୁ ଯୁଦ୍ଧ ଆଡକୁ ମଧ ସମର୍ଥନ କରିନଥାଏ |

ଶା. ସ୍ଥା. ସା. ସମୟ ରେଖା: ପାଞ୍ଚଟି ପର୍ଯ୍ୟାୟ:-

ଚିହ୍ନଟ ହୋଇଥିବା ସମସ୍ୟା: ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱରେ ସହାୟକ କର୍ମୀମାନେ ଏକ ସମସ୍ୟା ଚିହ୍ନଟ କଲେ: ଏବଂ କଳହକୁ ନ ବଢ଼ାଇ ଆମେ କିପରି କଳହ ସ୍ଥିତିରେ ସହାୟତା ଯୋଗାଇ ପାରିବା ?

ପର୍ଯ୍ୟାୟ ୧: **ଜ୍ୱଳନ୍ତ ଘଟଣାର ବିବରଣୀ** (**୧୯୯୪ - ୧୯୯୬**)
ଯାହା ୧୪ ଟି କଳହ ଅଞ୍ଚଳର ୧୫ ଜ୍ୱଳନ୍ତ ଘଟଣାର ଅଧ୍ୟୟନ କରାଯାଇଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ ବୃହତ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସ୍ୱେଛାସେବୀ ସଂଗଠନ ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଛୋଟ, ସ୍ଥାନୀୟ ସ୍ୱେଛାସେବୀ ସଂଗଠନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର କଳହ ସହିତ ମୁକାବିଲା କରନ୍ତି, ଯାହାକି "ଗରମ" ଯୁଦ୍ଧ ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି କଳହ ପରବର୍ତ୍ତୀ ପରିସ୍ଥିତି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହୋଇପାରେ, କିନ୍ତୁ ସାମାଜିକ ହିଂସା; ରିଲିଫ୍ ଏବଂ ବିକାଶ ବିଷୟରେ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବା ମଧ ଆବଶ୍ୟକ | ଯାହାକି କ୍ଷତି ନ କର ପୁସ୍ତକରେ କୁହାଯାଇଅଛି ଯାହାକୁ "ଲାଲ୍ ଏବଂ କଳା" ପୁସ୍ତକ ବୋଲି ମଧ କୁହାଯାଏ |

ଦ୍ୱିତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ମତାମତ କର୍ମଶାଳା (୧୯୯୬ - ୧୯୯୭)
ଯାହା ୨୫ ଟି ମତାମତ କର୍ମଶାଳା, ପ୍ରାଥମିକ ସ୍ତରରେ ଏବଂ ସଂଗଠନ ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା; ଯେଉଁଥିରେ ୧୦୦ ରୁ ଅଧିକ ସଂସ୍ଥା ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରିଥିଲେ ଏବଂ ୪୦୦ ରୁ ଅଧିକ ସହାୟତା କର୍ମକର୍ତ୍ତା ପୁସ୍ତକର ଶିକ୍ଷାକୁ ପରୀକ୍ଷା କରିଥିଲେ ଯାହାର ନାମ ଥିଲା କ୍ଷତି ନ କର: ଏବଂ ଏହା କିପରି ଶାନ୍ତି - କିମ୍ବା ଯୁଦ୍ଧକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରେ ଯାହାକୁ "ନୀଳ" ପୁସ୍ତକ ମଧ କୁହାଯାଏ |

ଚତୁର୍ଥ ପର୍ଯ୍ୟାୟ: ମୁଖ୍ୟଧାରା ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା (୨୦୦୧)
ପରବର୍ତୀ ସମୟରେ ଅନେକ ସଂସ୍ଥା କ୍ଷତି ନ କର ର ମୁଖ୍ୟ ନୀତି ବିଷୟରେ ବିଭିନ୍ନ କର୍ମଶାଳା ମାଧମରେ ବିସ୍ତାର କରିବା ସହ ବିଭିନ୍ନ ଢାଞ୍ଚାର ବ୍ୟବହାରର ବ୍ୟାପକ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା କରି ଶିକ୍ଷାର ଏକ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ନିୟୋଜିତ ହୋଇଛି|

ପଞ୍ଚମ ପର୍ଯ୍ୟାୟ: ଶା ସ୍ଥା ସା ଉର୍ଦ୍ଧରେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ:-
ଓଡ଼ିଶାରେ ଏହାକୁ ସ୍ଥାନୀୟ ଭାଷାରେ ଅନୁବାଦ କରିବା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଏବଂ ପୁନଃ ପରିକଳ୍ପନା କରିବା ସହ ଏହି ଶା. ସ୍ଥା. ସା. ବିଷୟରେ ତାଲିମ ଦେବା ବ୍ୟତୀତ ଗଠନମୂଳକ ହିଂସା, ବିଶେଷକରି ମହିଳାଙ୍କ ପ୍ରତି ହେଉଥିବା ହିଂସାକୁ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିବା ପାଇଁ ଢାଞ୍ଚା ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ | ତେଣୁ, ଏହା କେବଳ ଖୋଲା ଏବଂ ହିଂସାତ୍ମକ କଳହର ବିଷୟ

ପାଇଁ ନୁହେଁ ବରଂ ଲୁକ୍କାୟିତ ଏବଂ ଗଠନମୂଳକ ହିଂସା ପାଇଁ ଏକ ଉପଯୋଗୀ ଉପକରଣ | ଯାହାକି ଅଭିଜ୍ଞତା ମାଧ୍ୟମରେ ବର୍ଷ ବର୍ଷ ଧରି ନେଟୱାର୍କର କିଛି ଅଂଶୀଦାର ଶା. ସ୍ଥା. ସା. କୁ ଅତିକ୍ରମ କରି କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି |

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍ପଷ୍ଟୀକରଣ:-

ଭାଗର ମୂଳ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ବିକାଶ ସଂଗଠନର ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରିବା | ତେଣୁ ଏହାର ଲକ୍ଷ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ତେଜନାକୁ ବଢାଇବା ନୁହଁ କି ହିଂସାକୁ ବଢାଇବା ନୁହଁ, ବରଂ ହିଂସାତ୍ମକ କଳହକୁ ରୋକିବା ପାଇଁ ସ୍ଥାନୀୟ ଲୋକଙ୍କର ପସନ୍ଦ ହିସାବରେ ବିକଳ୍ପ ଖୋଜିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରେ |

ଏହି ଭାଗରେ "କଳହ" ଶବ୍ଦ ବିନାଶକାରୀ ଏବଂ ପ୍ରାୟତଃ ହିଂସାତ୍ମକ ଦ୍ୱନ୍ଦକୁ ବୁଝାଏ | ଏହା ବିଭିନ୍ନ ଗୋଷ୍ଠି ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ମତଭେଦ ଏବଂ ଗଠନମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ରୂପକୁ ଦର୍ଶାଏ ନାହିଁ ଯାହା ଦ୍ୱାରା ସାମାଜିକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଘଟେ |

ଭାଗ ୨: କଳହ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ବିଷୟରେ:-

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ

- କଳହ ବିଷୟରେ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିବା |
- ଦୁଇଟି ବିଷୟରେ ଦେଖାଯାଇଥିବା ଶକ୍ତି ଏବଂ କାରକଗୁଡିକ ଯଥା ଉତ୍ତେଜନାର ଉତ୍ସ (ବିଭାଜକ) ଏବଂ ଶାନ୍ତିର ଉତ୍ସ (ସଂଯୋଜକ) ପରିଚିତ କରାଇବା |
- ବିକାଶର ପ୍ରତିବନ୍ଧକ କିପରି ହିଂସାତ୍ମକ ବିବାଦ ଉପରେ ସକରାତ୍ମକ ଏବଂ ନକାରାତ୍ମକ ପ୍ରଭାବ ପକାଇପାରେ ତାହା ବିଚାର କରିବାକୁ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ସାହିତ କରିବା |

ପ୍ରଣାଳୀ

ଜ୍ୱଳନ୍ତ ଘଟଣାର ବିବରଣୀଗୁଡ଼ିକର ଅଧ୍ୟୟନ, ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପଠନ, ଦଳ ଆଲୋଚନା, ପ୍ରଶ୍ନ-ଉତ୍ତର, ମାନସିକ ଆଲୋଡନ ଇତ୍ୟାଦି ପ୍ରଣାଳୀକୁ ତାଲିମଦାତା ମାନେ ବ୍ୟବହାର କରିପାରିବେ |

ପ୍ରକ୍ରିୟା

ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ କଳହ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ହସ୍ତକ୍ଷେପର ବିଭିନ୍ନ ସମ୍ପର୍କକୁ ପ୍ରକାଶ କରିବା ପାଇଁ ଅଧିବେଶନରେ ଏକ ଜ୍ୱଳନ୍ତ ଘଟଣାର ବିବରଣୀ ଅଧ୍ୟୟନ କରାଯାଇପାରିବ | ତାଲିମଦାତାମାନେ ଏକ ସ୍ଥାନରୁ ଏକ ମାମଲା ବ୍ୟବହାର କରିବା ଉଚିତ ଯାହା ଅଧିକାଂଶ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀ ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ | ଏହାର କାରଣ ହେଉଛି ଯେ ଏହିପରି ଏକ ମାମଲା ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନେ ପାଇପାରିବେ ଯେଉଁଥିରେ ସେମାନେ ନିଜ ନିଜ ପରିସ୍ଥିତିରେ ରହି ତାଲିମଦାତା ସମାଲୋଚକ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରି ସମସ୍ୟାଗୁଡିକ ସହିତ ମୁକାବିଲା କରିପାରିବେ | ଯଦି ଏକ ଘଟଣା ଅନେକ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ପରିଚିତ, ସେହି ଘଟଣାଟି ସଠିକ୍ କି ନୁହେଁ ସେ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରିବା ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କ ସହ ତାଲିମଦାତା ମାନେ ଅଧିକ ସମୟ ଅତିବାହିତ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ

ପର୍ଯ୍ୟାୟ ୧: ଜ୍ୱଳନ୍ତ ଘଟଣାର ବିବରଣୀ ଅଧ୍ୟୟନର ପରିଚୟ

ଏଠାରେ ଦୁଇଟି ଜ୍ୱଳନ୍ତ ଘଟଣାର ବିବରଣୀ ଦର୍ଶାଯାଇଛି |

ଜ୍ୱଳନ୍ତ ଘଟଣାର ବିବରଣୀ-୧ - ତାଜିକିସ୍ତାନରେ "ଯୁଦ୍ଧ-କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ଘରର ପୁନଃନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଖାଦ୍ୟ , ଶିଶୁ ସଂଘ ଶାସନ ରକ୍ଷା କରିବା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଏକ ଘଟଣା ଏବଂ ଜ୍ୱଳନ୍ତ ଘଟଣାର ବିବରଣୀ - ୨ "ଦକ୍ଷିଣ ସୁଦାନର ବାହର

ଏଲ୍ ଗଜଲ୍ର ବିସ୍ଥାପିତ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଏକ ଘଟଣା | ତାଲିମଦାତାମାନେ ଅନ୍ୟର ଅଭିଜ୍ଞତାକୁ ବ୍ୟବହାର କରି ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କ ସ୍ଥାନୀୟ ପରିସ୍ଥିତି ବିଷୟରେ ହେଉଥିବା ଆଲୋଚନାରେ ପ୍ରବେଶ କରିବା ପାଇଁ ଏହାକୁ ଏକ ମାଧମ ଭାବରେ ନେଇପାରିବେ ଯାହା ବିଶ୍ୱର ଅନ୍ୟ ଏକ ଅଞ୍ଚଳରେ ଏହାକୁ ଏକ ସହାୟତା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ବୋଲି ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରି ତାଲିମଦାତାମାନେ ଏହି ୨ଟି ଜ୍ୱଳନ୍ତ ଉଦାହରଣ ଦେଇ ପରିଚିତ କରାଇ ପାରିବେ | ଯେହେତୁ ଏକ ସ୍ଥାନୀୟ ଉଦାହରଣ ଅଧ୍ୟୟନ ଫଳରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କ ଧ୍ୟାନ ଅନ୍ୟ ଆଡକୁ ଗତି କରିବାର ସମ୍ଭାବନା ଥାଏ ତେଣୁ ସ୍ଥାନୀୟ ପରିବର୍ତ୍ତେ ଦୂର ଜାଗାର ଜ୍ୱଳନ୍ତ ଉଦାହରଣ ବ୍ୟବହାର କଲେ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଉପଯୋଗୀ ହୋଇପାରେ |

ଏହା ସହ ବିଶ୍ଳେଷଣର ଆଭିମୁଖ୍ୟ / ପଦ୍ଧତି ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବା ମଧ ଜରୁରୀ ଅଟେ ଯାହା କଳ୍ପନା ଉପରେ ଆଧାର କରି ବିସ୍ତୃତ ଧାରଣା କିମ୍ବା ଆଲୋଚନା କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ "ତଥ୍ୟ" ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ | ତାଲିମଦାତାମାନେ ଶା. ସ୍ଥା. ସା. ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ଏପରି କିଛି କହିପାରିବେ ଯାହା ବାସ୍ତବ ଜୀବନର ଅନୁଭୂତିରୁ ଏବଂ ତଥ୍ୟର ଆଲୋଚନାରୁ ବିକଶିତ ହୋଇଥିବ |

ତାଲିମଦାତାମାନେ ସୂଚାଇ ଦେବା ଉଚିତ ଯେ ଲୋକମାନେ ପ୍ରାୟତ ଜ୍ୱଳନ୍ତ ଘଟଣାର ବିବରଣୀରୁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ସୂଚନା ପାଇପାରୁନଥିବାରୁ ସମାଲୋଚନା କରନ୍ତି | ତଥାପି, ଆମେ ଉତ୍ତର ଦେଇଥାଉ: "ତାହା ଜୀବନ!" ଆମର ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ, ଆମ ପାଖରେ ସର୍ବଦା ବହୁତ କମ୍ ସୂଚନା ଥାଏ, କିନ୍ତୁ ଆମ ପାଖରେ ଯାହା ଭି ସୂଚନା ରହିଛି ତା' ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ଆମେ ଉତ୍ତମ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେଇପାରିବ | ଏହିପରି ଭାବରେ, ଏକ ଜ୍ୱଳନ୍ତ ଘଟଣାର ବ୍ୟବହାର ହେଉଛି ପ୍ରକୃତ ପରିସ୍ଥିତିକୁ ଅନୁକରଣ କରିବା ଏବଂ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନେ ସୂଚନାକୁ ଭଲ ଭାବରେ ବ୍ୟବହାର କରିବାର କୌଶଳ ବିକାଶ କରିବା ସହ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କ'ଣ ଜାଣିବା ଆବଶ୍ୟକ ତାହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଚିହ୍ନଟ କରିବାରେ ତାଲିମଦାତାମାନେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ |

ପର୍ଯ୍ୟାୟ ୨: ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପଠନ

ଏହି ଭାଗ ରେ ତାଜିକିସ୍ତାନ ଜ୍ୱଳନ୍ତ ଘଟଣାର ବିବରଣୀ-୧ (ଜ୍ୱଳନ୍ତ ଘଟଣାର ବିବରଣୀ -୧) ଏକ ଉଦାହରଣ ଭାବରେ ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଛି |

ତାଲିମଦାତାମାନେ ତାଜିକିସ୍ତାନ ଜ୍ୱଳନ୍ତ ଘଟଣା ଯାହାକି "ତାଜିକିସ୍ତାନରେ ଯୁଦ୍ଧ କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ଘର ପୁନଃନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଖାଦ୍ୟ, ଶିଶୁ ଫେଡେରେସନ୍" ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସାରାଂଶ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବଣ୍ଟନ କରିବା ସହ ଏହାକୁ ପୃଥକ ଭାବରେ ପଢିବା ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ସମୟ ମଧ ଦେଇପାରିବେ | ଏହା ଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କ ପାଖରେ କେତେ ସମୟ ଅଛି ତାହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ କରାଇବାରେ ସାହାର୍ଯ୍ୟ କରିପାରିବ | କେତେକ ପରିସ୍ଥିତିରେ, ବିଶେଷକରି, ଯେଉଁଠାରେ ଲୋକମାନେ ଇଂରାଜୀ ସହିତ ଅସୁବିଧାର ସମ୍ମୁଖିନ୍ ହୁଅନ୍ତି, ସେହି ଘଟଣା ସ୍ଥାନୀୟ ଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ହେବା ଉଚିତ୍ | ତାଲିମଦାତାମାନେ ପରାମର୍ଶ ଦେବା ଉଚିତ ଯେ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନେ ଏହାକୁ ଭଲଭାବେ ପଢନ୍ତୁ ଏବଂ ଏଥିରେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଅଭିନେତାମାନଙ୍କ ଭୂମିକା ହିଂସା ଏବଂ ଶାନ୍ତି ଏବଂ ବିଶେଷକରି ସହାୟତା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଉପରେ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଭାବରେ ଲେଖିକି ରଖିପାରିବେ |

ପର୍ଯ୍ୟାୟ ୩: ଦଳଗତ ମିଳିତ ଆଲୋଚନା

ଏହି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ତାଲିମଦାତାମାନେ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ଦଳରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଆମନ୍ତ୍ରଣ କରିପାରିବେ | ତାଲିମଦାତାମାନେ ଘଟଣା ବିଷୟରେ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରି ଦଳ ଗଠନ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ସହ ସମୟକାଳ ବିଷୟରେ ମଧ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ମାର୍ଗଦର୍ଶନ କରାଇପାରିବେ | ଏହା ସହ ତାଲିମଦାତାମାନେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅଧ୍ୟୟନ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକ ମଧ ପ୍ରଦାନ କରାଇପାରିବେ:

ଅଧୟନ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡିକ :

୧. ଖାଟଲନ୍ ପ୍ରଦେଶର ବିଭାଜନ ଏବଂ ଉତ୍ତେଜନା ଉତ୍ସ ଭାବରେ ଆପଣ କ'ଣ ଚିହ୍ନଟ କରନ୍ତି?
୨. ଖାଟଲନ୍ ପ୍ରଦେଶର ଜିନିଷ ଭାବରେ ଆପଣ କ'ଣ ଚିହ୍ନଟ କରନ୍ତି ଯାହା ଲୋକଙ୍କୁ ପରସ୍ପର ସହିତ ଯୋଡିଥାଏ ?
୩. ଆପଣ କ'ଣ ଭାବୁଛନ୍ତି ସେଭ ଦି ଚିଲଡ୍ରେନ ଫେଡେରେସନର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ପ୍ରଭାବରେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ବିଭକ୍ତ କରୁଛି ନା ସଂଯୋଗ କରିବାରେ ସାହାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛି?

ବିକଳ୍ପ:

ବିବାଦ ଉପରେ ଏକ ଭଲ ପ୍ରଭାବ ପକାଇବା ପାଇଁ ସେଭ ଦି ଚିଲଡ୍ରେନ ଫେଡେରେସନର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ପରିକଳ୍ପନା କରିବା ପାଇଁ ତାଲିମଦାତାମାନେ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କ ଠାରୁ ବିକଳ୍ପ ଭାବରେ ପରାମର୍ଶ ନେଇପାରିବେ |

ପର୍ଯ୍ଯାୟ ୪: ସାଧାରଣ ସଭାରେ ମିଳିତ ଆଲୋଚନାର ସ୍ପଷ୍ଟୀକରଣ

ଦଳଗତ ଆଲୋଚନାରୁ ସେମାନଙ୍କର ଫଳାଫଳ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ତାଲିମଦାତାମାନେ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ଆମନ୍ତ୍ରଣ କରିପାରିବେ | ଦଳଗତ କାର୍ଯ୍ୟ ଉପସ୍ଥାପନାଗୁଡ଼ିକରୁ ମୁଖ୍ୟ ଶବ୍ଦ ଲେଖିବା ପାଇଁ ତାଲିମଦାତାମାନେ କଳାପଟା କିମ୍ବା ବଡ କାଗଜର ବ୍ୟବହାର କରି ନିମ୍ନ ଢାଞ୍ଚା ରଖିପାରିବେ | (ତାଲିମଦାତା କଳାପଟାରେ ମ୍ୟାଟ୍ରିକ୍ସ ରଖନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଉପସ୍ଥାପନା ପରେ ଶୀର୍ଷଗୁଡିକ ଶେଷରେ ରଖାଯାଇପାରିବ):

କଳହ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ		
ବଭାଜନ, (ଉତ୍ତେଜନାର ଉତ୍ସ)	ବିକାଶଜନିତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ	ସଂଯୋଜକ (ଶାନ୍ତିର ଉତ୍ସ)

ତାଲିମଦାତାମାନେ ଦଳଗତ କାର୍ଯ୍ୟ ଉପସ୍ଥାପନା ସମୟରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କ ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦେଇ ସ୍ମରଣ କରାଇଦେବା ଉଚିତ ଯେ ସେମାନଙ୍କୁ ଏହି ଘଟଣାରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଥିବା ପରି "ତଥ୍ୟ" ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ପଡିବ | ସମୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ଅନୁସନ୍ଧାନର ଉପସ୍ଥାପନା ପରେ, ସେମାନେ ସୂଚନା ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା ଏବଂ "ବ୍ୟାଖ୍ୟା" କରିବାର ସୁଯୋଗ ପାଇବେ |

ତାଲିମଦାତାମାନେ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ସେଭ ଦି ଚିଲଡ୍ରେନ ଫେଡେରେସନର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ସମାଲୋଚନା କରିବାକୁ ଏବଂ ଏହି ସଂଘଟନର "କାର୍ଯ୍ୟ" କୁ ନିରୀକ୍ଷଣ ସହ ଦେଖିବା ପାଇଁ ଆମନ୍ତ୍ରଣ କରିପାରିବେ | ଉପସ୍ଥାପନା ପରେ, ତାଲିମଦାତାମାନେ ଏଥିରୁ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଶିକ୍ଷାକୁ ସୂଚାଇ ଏହି ମାମଲାକୁ ବନ୍ଦ କରିପାରିବେ |

ପର୍ଯ୍ଯାୟ ୫ : ବିଭାଗ ସମାପ୍ତି ଏବଂ ଅଭ୍ୟାସରୁ ଶିକ୍ଷା

ଅଧିବେଶନରୁ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କ ମତାମତ/ ବୁଝିବା / ଶିଖିବା ପାଇଁ ତାଲିମଦାତାମାନେ ସେମାନଙ୍କୁ ଆମନ୍ତ୍ରଣ କରିପାରିବେ ଏବଂ ତାଲିମଦାତାମାନେ ମୁଖ୍ୟ ଶିକ୍ଷାଗୁଡ଼ିକୁ କଳାପଟା କିମ୍ବା ବଡ କାଗଜରେ ଲେଖି ଉପସ୍ଥାପନା କରିପାରିବେ |

ସାମଗ୍ରୀ

ଚକ, କଳାପଟା କିମ୍ବା ଧଳାପଟା ଏବଂ ମାର୍କର, ବଡ କାଗଜ, ସାରାଂଶରେ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ବିବରଣୀ, ତାଜିକିସ୍ତାନ ଜ୍ୱଳନ୍ତ ଘଟଣାର ବିବରଣୀ, ଭାଗ ୨ ରେ ଥିବା ଛୋଟ ଦଳଗତ ଆଲୋଚନା ପାଇଁ ପଠନ ସାମଗ୍ରୀ, ଦଳଗତ ଆଲୋଚନା ସାମଗ୍ରୀ ନୁହେଁ |

ଦଳଗତ ଅଧ୍ୟୟନ - ୧: ତାଜିକିସ୍ତାନରେ ଯୁଦ୍ଧ-କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ଗୃହଗୁଡିକର ପୁନଃନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଖାଦ୍ୟ, ଶିଶୁ ଶାସନ ସଂଘ:-

- ସୋଭିଏତ୍ ୟୁନିଅନ୍ ଭାଙ୍ଗିବା ପରେ, ପୂର୍ବତନ ସୋଭିଏତ୍ ରିପବ୍ଲିକ୍ ଅଫ୍ ତାଜିକିସ୍ତାନରେ କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ ଦଳ ଏବଂ କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ ବିରୋଧୀ ତଥା ଇସଲାମବାଦୀ ବିରୋଧୀ ଦଳର ମିଳିତ ମଞ୍ଚ ମଧ୍ୟରେ ନେତୃତ୍ୱ ପାଇଁ ଏକ ସଂଘର୍ଷ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା। ଯାହାର ଫଳାଫଳ ଏକ ତୀବ୍ର ତଥା ରକ୍ତାକ୍ତ ଗୃହଯୁଦ୍ଧ ପରିଣତ ହୋଇଥିଲା | ଯାହା ୧୯୯୧ ର ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ରାଜଧାନୀ ଦୁଶାନବେ ରୁ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳକୁ ବ୍ୟାପିଥିଲା ଏବଂ ଡିସେମ୍ବର ୧୯୯୨ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚାଲିଥିଲା। ଗ୍ରାମଗୁଡିକରେ, ଏହି ବିବାଦର ରାଜନୈତିକ ବିଷୟବସ୍ତୁ ଅସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଯାଇଥିଲା ଯାହା ଦ୍ୱାରା ଏହା କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ ଦଳକୁ ସମର୍ଥନ କରୁଥିବା କୁଲ୍ୟାବି ତାଜିକ୍ସ୍ ଏବଂ ବିରୋଧୀ ଦଳ ସହ ଜଡିତ ଗର୍ମୀ ତାଜିକ୍ସ୍ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ଜାତିଗତ ବିବାଦର ସଦୃଶ ହୋଇଥିଲା। କୁଲ୍ୟାବିସ୍ ଏବଂ ଗାର୍ମିସ୍ ହେଉଛି ତାଜିକ୍ ଉପ-ଦଳ ଯାହା ସମାନ ଧର୍ମ, ରୀତିନୀତି ଏବଂ ଭାଷା, ଫାର୍ସିର ଏକ ଉପଭାଷା |

- ଯୁଦ୍ଧର ସବୁଠାରୁ ଖରାପ ଅବସ୍ଥା ଖାଟଲନ୍ ପ୍ରଦେଶରେ କେନ୍ଦ୍ରୀଭୂତ ହୋଇଥିଲା ଯାହା ଦକ୍ଷିଣ ପଶ୍ଚିମରେ ତାଜିକିସ୍ତାନରେ ଏବଂ ଆଫଗାନିସ୍ତାନ ସୀମାବର୍ତ୍ତୀ ଅବସ୍ଥିତ | ୧୯୩୦ ଏବଂ ୧୯୪୦ ଦଶକରେ ସୋଭିଏତ୍ ସରକାର ଦଶହଜାର ଗାର୍ମିସ୍ ଏବଂ କୁଲ୍ୟାବିଶ କୁ ବଳପୂର୍ବକ ନୂତନ ଏକ ରାଜ୍ୟକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରିଥିଲେ ଯେଉଁଠାରେ ମୁଖ୍ୟତଃ ଚାଷଜମିରେ ଶ୍ରମିକ ମାନେ କପା ବୁଣୁଥିଲେ। ସାଧାରଣତଃ, ପ୍ରାୟତଃ ସମସ୍ତ ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କର ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଫଳସ୍ୱରୂପ, ଏହି ଅଞ୍ଚଳ ଏକ-ଅନୁସୂଚିତ ଜାତିର ଏକ ରଙ୍ଗ-ବିରଙ୍ଗ ସ୍ଥାନରେ ପରିଣତ ହୋଇଥିଲା | ଅବଶ୍ୟ, ବର୍ଷ ବର୍ଷ ଧରି କେତେକ ଗାଁ ମିଶିଥିଲା ତା'ସହ ଯୁଦ୍ଧ ଆରମ୍ଭ ହେବାପରେ ଏହି ଅଞ୍ଚଳର ପ୍ରାୟ ଏକ ଚତୁର୍ଥାଂଶ ଗ୍ରାମ ଜାତିଗତ ଭାବରେ ମିଶ୍ରିତ ହୋଇଥିଲେ | ତାପରେ ଏହି ସହର ଏବଂ ସହରଗୁଡିକ ମଧ୍ୟରେ ଦଳଗତ ବିବାହ ଏକ ଉଚ୍ଚ ସ୍ତର ବିଷୟବସ୍ତୁ ଥିଲା ଏବଂ ଧୀରେଧୀରେ ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନରେ ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଦୃଢ ଜାତିଗତ ପରିଚୟର ପ୍ରଦର୍ଶନ ବହୁତ କମ ଦେଖାଦେଇଥିଲା |

- ଯୁଦ୍ଧ ସମୟରେ, ଉଭୟ ପକ୍ଷରୁ ଗାଁଗୁଡିକରେ ଲୁଟ୍ ଓ ଜାଳିଦେବା ହିଁ ଗୋଟିଏ ମୁଖ୍ୟ ଲକ୍ଷ ଥିଲା | ୧୯୯୨ ର ଶେଷ ଭାଗରେ, ଋଷିଆନ ର ସୈନ୍ୟମାନଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟରେ ସେହି ଅଞ୍ଚଳରେ ଅବସ୍ଥାପିତ ହୋଇ କୁଲ୍ୟାବି ସୈନ୍ୟମାନେ ଗର୍ମୀଙ୍କୁ ପରାସ୍ତ କରିଥିଲେ | ଯଦିଓ ଯୁଦ୍ଧ ସମୟରେ କ୍ଷୟକ୍ଷତି ସାମାନ୍ୟ ଥିଲା, ତଥାପି ଏହି ବିଜୟ ପରେ କୁଲ୍ୟାବି ସୈନ୍ୟବାହିନୀର ଗୁଳି ବିନିମୟ ହୋଇଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ ଗାର୍ମି ଘର ଏବଂ ଗାଁଗୁଡ଼ିକ ନିୟମିତ ଭାବେ ନଷ୍ଟ ହୋଇଯାଇଥିଲା | ଅନେକ ପୁରୁଷଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ଘଟିଥିଲା, ୨୦,୦୦୦ ରୁ ଅଧିକ ଘର ଗୁରୁତର ଭାବରେ ନଷ୍ଟ ହୋଇଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଅନେକ ପରିବାର ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ପଳାଇ ଯାଇଥିଲେ। ଅନେକ ଗର୍ମୀ ଗାଁଗୁଡିକରେ କେବଳ ମସଜିଦ ଗୁଡିକ ଛିଡା ହୋଇ ରହିଥିଲା |

- ଯଦିଓ ଖୋଲା ଯୁଦ୍ଧ ୧୯୯୨ ର ଶେଷ ଭାଗରେ ଶେଷ ହୋଇଥିଲା, ସଶସ୍ତ୍ର ବିରୋଧୀ ଉତ୍ତର ଆଫଗାନିସ୍ତାନରେ ସକ୍ରିୟ ହୋଇ ରହିଥିଲେ ଏବଂ ସମୟ ସମୟରେ ସୀମା ଉପରେ ଆକ୍ରମଣ ଜାରି ରଖିଥିଲେ | ଏଥିସହ, ସେମାନେ ତାଜିକିସ୍ତାନର କିଛି ପାର୍ବତ୍ୟ ବିଭାଗକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରୁଥିଲେ | ଦେଶରେ ପଚିଶ ହଜାର ରୁଷିଆନ ସୈନ୍ୟ ରହିଛନ୍ତି, ଯାହା ଦ୍ୱାରା ଖୋଲା ଯୁଦ୍ଧ ପୁନର୍ବାର ନଆସିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ। ଯେହେତୁ ସଶସ୍ତ୍ର ଗାଁ ଠାକୁରଙ୍କ ଲୁଟିବା ଏବଂ ମାନବିକ ସହାୟତା ସାମଗ୍ରୀ ଚୋରି କରିବା ଜାରି ରଖିଥିଲା, ସେଥିପାଇଁ ଆପେକ୍ଷିକ ତିକ୍ତତା ବାତାବରଣ ଜାରି ରହିଥିଲା |

➢ ୧୯୨୪ ପତନ ସୁଦ୍ଧା, ସେଭ୍ ଚାଇଲ୍ଡ ଫେଡେରେସନ୍ (SCF) ର ଖଟଲନ୍ ପ୍ରଦେଶର ଅନେକ ଜିଲ୍ଲାରେ ଏକ ବୃହତ ଏବଂ ସକ୍ରିୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଚାଲିଥିଲା | ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଖାଦ୍ୟ (ଫୁଡ୍ ଫର ୱାର୍କ-FFW) ରୁ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳର ସ୍ଥାନୀୟ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଯୁଦ୍ଧ କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ଘରଗୁଡ଼ିକର ପୁନଃନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଦେୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା | ଅନେକ ଗୃହର ପୁନଃନିର୍ମାଣକୁ ସମର୍ଥନ କରିବାରେ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ସଫଳ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଏହା ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ କିମ୍ବା ଯୁଦ୍ଧ ସମୟରେ ପଳାୟନ କରିଥିବା ଲୋକଙ୍କ ଶୀଘ୍ର ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନକୁ ଉତ୍ସାହିତ କରିଥିଲା | ସେଭ୍ ଚାଇଲ୍ଡ ଫେଡେରେସନ୍ (SCF) କର୍ମଚାରୀ ଅନୁଭବ କଲେ ଯେ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ ପୁନଃସମନ୍ୱୟର ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଥମ ପଦକ୍ଷେପ, କିନ୍ତୁ ସେମାନେ ଅନ୍ୟ ଏକ ସୁଯୋଗ ଖୋଜୁଥିଲେ ଯେଉଁଥିଲେ ଦଳଗତ ସମ୍ପର୍କ ଏବଂ ଏବଂ ପୁନଃସମନ୍ୱୟକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବା ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ |

➢ ସୋଭିଏତ୍ ଗଣତନ୍ତ୍ରର ତାଜିକିସ୍ତାନ ହେଉଛି ସବୁଠାରୁ ଗରିବ | କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସୋଭିଏତ୍ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଅନୁଯାୟୀ ଅର୍ଥନୀତି କେବଳ କପା ଉତ୍ପାଦନ ଏବଂ ଏହା ସହ ଜଡିତ ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡିକରେ ଯେପରିକି କପା ମିଲ୍, କପା ବିହନ ଉତ୍ପାଦନ ଏବଂ ବସ୍ତ୍ର ତିଆରି ଉପରେ ହିଁ କେନ୍ଦ୍ରିଭୁତ ହୋଇଥିଲା | ତେଣୁ ଏହି କ୍ଷେତ୍ରର ବିଶେଷତ୍ୱ ଅର୍ଥ ହେଉଛି ତାଜିକିସ୍ତାନ କାରଣ ଅନ୍ୟ ସୋଭିଏତ୍ ରିପବ୍ଲିକ୍ ପରି ଅଧିକାଂଶ ସାମଗ୍ରୀ ପାଇଁ ବାଣିଜ୍ୟ ଉପରେ ଅଧିକ ନିର୍ଭରଶୀଳ ଫଳସ୍ୱରୂପ ଅଧିକାଂଶ ମୌଳିକ ଖାଦ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀ ୧୯୩୦ ଦଶକରୁ ଆମଦାନୀ ହୋଇଆସୁଛି |

➢ ୧୯୪୦ ର କପା ଉତ୍ପାଦନ ହ୍ରାସ ପାଇଲା | ଏହି ଯୁଦ୍ଧ ପୂର୍ବରୁ ଥିବା ଖରାପ ଅର୍ଥନୈତିକ ଅବସ୍ଥାକୁ ଆହୁରି ଖରାପ କରିଦେଇଥିଲା | କପା ଉତ୍ପାଦନ ପାଇଁ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ କାରଖାନା, ଯନ୍ତ୍ରପାତି ଏବଂ ଜଳସେଚନ କେନାଲଗୁଡିକର ବ୍ୟାପକ ନେଟୱାର୍କ ଧ୍ୱଂସ ହେବା ସହିତ ବହୁ ତାଜିକ୍ କୁଶଳୀ ଟେକ୍ନିସିଆନ୍ ଏବଂ ମ୍ୟାନେଜରଙ୍କ ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ ସହିତ ଦେଶର ଅର୍ଥନୀତି ଗୁରୁତର ଭାବରେ ବ୍ୟାହତ ହୋଇଥିଲା | ବାଣିଜ୍ୟରେ ଏହି ଭଙ୍ଗ ଅବସ୍ଥା ଯୋଗୁ ତାଜିକିସ୍ତାନକୁ ଗୁରୁତର ଖାଦ୍ୟ ଅଭାବର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବାକୁ ପଡିଥିଲା ।

➢ ବୃହତ ରାଜ୍ୟ ଖଟଲନରେ କପା ଚାଷ ଏକ ଚାଷଜମିରେ ସଂଗଠିତ ହୋଇଥିଲା ଯାହା ପ୍ରଦେଶର ସର୍ବୋତ୍ତମ ଚାଷଜମିରେ ରହିଥିଲା ଏବଂ ଅଧିକାଂଶ ଶ୍ରମିକଙ୍କୁ ନିୟୋଜିତ କରାଯାଇଥିଲା | ପ୍ରତ୍ୟେକ ରାଜ୍ୟ ଚାଷରେ ସେମାନଙ୍କର ଜାତିଗତ ଗଠନକୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ନଦେଇ ଅନେକ ଗାଁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିଥିଲା | ଏହିପରି, କୁଲ୍ୟାବି ଏବଂ ଗାର୍ମି ପାର୍ଶ୍ୱରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିବା, ପୁରୁଷମାନେ ପରିଚାଳନା ପଦବୀରେ ଏବଂ କେନାଲ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣରେ ଏବଂ ବୃକ୍ଷ ରୋପଣ, ଚାଷ ଏବଂ ଅମଳ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମହିଳାମାନେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ | ଗ୍ରାମଗୁଡିକ ସୋଭିଏତ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ବିଦ୍ୟାଳୟ, କ୍ଲିନିକ୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାମାଜିକ ସେବା ମଧ୍ୟ ବାଣ୍ଟିଥିଲେ | ଯଦିଓ ରାଜ୍ୟରେ ଚାଷକୁ ନେଇ ନେତୃତ୍ୱ ପଦବୀ ପାଇଁ ବେଳେବେଳେ ତିକ୍ତତା ଏବଂ ପ୍ରତିଯୋଗିତା ଦେଖାଯାଇଥାଏ କିନ୍ତୁ ତା' ସତ୍ତ୍ୱେ ଦଳ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପର୍କ ସାଧାରଣତଃ ସୁସଙ୍ଗତ ଥିଲା | ଯୁଦ୍ଧ ଶେଷ ହେବା ମାତ୍ରେ ପୁଣି ଏକ କପା ଫସଲ ରୋପଣକୁ ଅପେକ୍ଷା କରିଥିଲେ ଯେଉଁଥିରେ ଖଟଲନ୍ ପ୍ରଦେଶର ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତେ ବଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ନିର୍ଭର କରୁଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଯୁଦ୍ଧର ଫଳସ୍ୱରୂପ ଜଳସେଚନ କେନାଲଗୁଡିକର ବିସ୍ତୃତ ନେଟୱାର୍କ ବ୍ୟାହତ ହୋଇ କୌଣସି ସମ୍ଭାବ୍ୟ କପା ଫସଲ ଏବଂ ଗ୍ରାମରେ ଜଳ ପ୍ରବେଶକୁ କ୍ଷୁର୍ଣ୍ଣ ମଧ୍ୟ କରିଥିଲା |

➢ ଖାଟଲନ୍ ର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଘର ଏକ ଛୋଟ ଘରୋଇ ଜାଗାର ମାଲିକାନା ଜାରି କରି ରଖିଥାନ୍ତି ଯେଉଁଥିରେ ସେମାନେ ଘରର ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ସ୍ଥାନୀୟ ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ସର୍ବଦା ପନିପରିବା ଚାଷ କରିଥାନ୍ତି |

➢ କେତେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଖଟଲୋନ୍ ର ସ୍ଥାନୀୟ ଲୋକମାନେ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ ସମୟରେ "ପୁନଃନିର୍ମାଣ ପଦକ୍ଷେପ" ଗ୍ରହଣ କରିଥାନ୍ତି | ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, ଗୋଟିଏ ଜିଲ୍ଲା ସରକାରଙ୍କ ଜଣେ ମହିଳା ଅଧିକାରୀ ଜାଣିଥିଲେ ଯେ ତାଙ୍କ ପୂର୍ବ ଗାର୍ମି ପଡ଼ୋଶୀମାନେ ଫେରୁଛନ୍ତି | ସେ "ତିନି ଦିନ ପାଇଁ ଖାଦ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲେ" ଏବଂ ଏହି

ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନକାରୀ ଏବଂ ତାଙ୍କ କୂଲ୍ୟାବି ପଡୋଶୀମାନଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ଉଦ୍ୟାନର ରାତ୍ରୀ ଭୋଜନ କରିବାକୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରିଥିଲେ | ତାଙ୍କ ଖାଇବାର ମେଜ ଉପରେ ପରସ୍ପରକୁ ମୁହାଁମୁହିଁ ହୋଇ, ସେମାନେ ଏହାକୁ ଏକ ମିଳନ ଉପାୟରେ ଆଶା କରି ଏକାଠି ଖାଇଲେ | ଅନ୍ୟ ଏକ ଗାଁରେ, ଯେତେବେଳେ ଗର୍ମୀ ପରିବାର ଫେରି ଆସିଲେ, କୁଲ୍ୟାବୀ ବାସିନ୍ଦାମାନେ ପାରମ୍ପାରିକ ସାଙ୍କେତିକ ଭାବରେ ସ୍ୱାଗତ ପାଇଁ ରୁଟି ଏବଂ ଲୁଣ ସହିତ ସେମାନଙ୍କୁ ଭେଟିବାକୁ ବାହାରିଥିଲେ। ଅନେକ ଲୋକ ବିଶ୍ୱାସ କରୁଥିଲେ ଯେ "ସାଧାରଣ ଲୋକ ଯୁଦ୍ଧ ଚାହୁଁ ନାହାଁନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ନୀତିବାନ ଲୋକମାନେ ଏହାକୁ କରନ୍ତି।"

- ଅନେକେ ଧ୍ୟାନ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ଶତ୍ରୁତାକୁ ଦୂର କରିବାରେ ମହିଳାମାନଙ୍କର ଏକ ବିଶେଷ ଭୂମିକା ରହିଛି | ଯେହେତୁ ଜଣେ ମହିଳା କହିଛନ୍ତି, "ନାରୀମାନଙ୍କର ପ୍ରକୃତି ଅଲଗା ଅଟେ, ସେ ଭୁଲି ଯାଇ କ୍ଷମା କରି ପାରନ୍ତି କିନ୍ତୁ ପୁରୁଷର ସ୍ୱଭାବ/ପ୍ରକୃତି ଟିକିଏ ଭିନ୍ନ" | ତାଙ୍କର ରକ୍ତ ଗରମ ଅଟେ। "ମୋର ପିଲା ଏବଂ ନାତି ନାତୁଣୀମାନଙ୍କୁ ପ୍ରତିଶୋଧ ନ ନେବାକୁ, ମନେ ନ ରଖିବାକୁ ଏବଂ" ସେମାନଙ୍କ "ସହିତ ଖେଳ ନକରିବାକୁ ଶିଖାଇବା ହେଉଛନ୍ତି ଗର୍ମୀ ମହିଳା); "ସେମାନଙ୍କ ସହିତ ସାଧାରଣ ପ୍ରୋଜେକ୍ଟରେ ଏକାଠି କାମ କରିବା" ହେଉଛନ୍ତି କୂଲ୍ୟାବି ମହିଳା;"ମୋର ସ୍ୱାମୀ ଯିଏ ଏକ ସ୍କୁଲ ଶିକ୍ଷକ ଥିଲେ, ଉଭୟ ଦଳର ଶିକ୍ଷକମାନେ କିପରି ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଉନ୍ନତ ମନୋଭାବ ଶିକ୍ଷା ଦେଇପାରିବେ ସେଥିପାଇଁ ତାଙ୍କ ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କ ସହିତ ସାକ୍ଷାତ କରି ସେ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରିବା ହେଉଛନ୍ତି ଗର୍ମୀ ମହିଳା; ଏବଂ "ମହିଳାମାନେ ହିଁ ପୁରୁଷଙ୍କୁ ଆଗେଇ ନେଉଛନ୍ତି",ଏହା କୂଲ୍ୟାବି ପୁରୁଷ କହିଥାନ୍ତି

- କେତେକ ଗ୍ରାମରେ ଯେତେବେଳେ ଗର୍ମୀ ପରିବାର ଲୋକମାନେ ଫେରୁଥିଲେ କୂଲ୍ୟାବି ପରିବାରକୁ, ବୟସ୍କ ମହିଳା ଏବଂ ପୁରୁଷମାନେ ଏକ ଗୃହ ନିର୍ମାଣକୁ ନେଇ ବିବାଦର ସମାଧାନ ପାଇଁ ଏକ କମିଟି ଗଠନ କରିଥିଲେ | ତଥାପି, ଅନେକ ଲୋକ ଅନ୍ୟତ୍ର ଶାନ୍ତି ସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଦାୟିତ୍ୱ ନେଇଥିଲେ | ଯଦିଓ ସେମାନେ କୁଣ୍ଠାବୋଧ କରିଥିଲେ କିନ୍ତୁ କହିଥିଲେ: "ସମୟ ହେଉଛି ସର୍ବୋତ୍ତମ ଆରୋଗ୍ୟକାରୀ" ଏବଂ "ଏହା ଆଉ ଘଟିବ ନାହିଁ କାରଣ ଲୋକମାନେ ଯୁଦ୍ଧ ଚାହୁଁ ନାହାଁନ୍ତି" ଏହା ସହ "ଆମେ ଆମର ଶିକ୍ଷା ଶିଖିଛୁ" ଏବଂ "ସେମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଶିକ୍ଷା ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି।"

- ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆରମ୍ଭରେ, ସେଭ ଦି ଚିଲଡ୍ରେନ ଫେଡେରେସନ (SCF) ଯୁଦ୍ଧ ପରବର୍ତ୍ତୀ ତାଜିକିସ୍ତାନରେ ଦୁଇଟି ମୁଖ୍ୟ ସମସ୍ୟା ଚିହ୍ନଟ କରିଥିଲା - ଖାଦ୍ୟ ଅଭାବ ଏବଂ ବହୁ ସଂଖ୍ୟକ ନଷ୍ଟ ହୋଇଯାଇଥିବା ଘର | ଯଦିଓ କୂଲ୍ୟାବି ଗ୍ରାମଗୁଡିକରେ ଖାଦ୍ୟ ନିରାପତ୍ତା ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ ଥିଲା, ମୁଖ୍ୟତଃ ନଷ୍ଟ ହୋଇଥିବା ଗ୍ରାମଗୁଡିକରେ ପୁଷ୍ଟିହୀନତା ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥିଲା |

- ସେଭ ଦି ଚିଲଡ୍ରେନ ଫେଡେରେସନ ର ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଥିଲା ଗ୍ରାମ ଭିତ୍ତିକ ବ୍ରିଗେଡ୍ ଗଠନ କରିବା, ଯାହାକୁ ସେମାନେ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ଏବଂ ମରାମତି ପାଇଁ ଫୁଡ୍ ଫର ୱାର୍କ ସହିତ ଦେୟ ଦେଇଥିଲେ | ସର୍ବାଧିକ କ୍ଷତି ସହ ସେହି ଗ୍ରାମଗୁଡିକୁ ପ୍ରାଥମିକତା ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖାଯାଇଥିବା ଗାଁର ସମସ୍ତ ନଷ୍ଟ ହୋଇଥିବା ଘରଗୁଡିକ ୨୨ ଟି ପୁନଃନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ ହୋଇଥିଲେ | ସମସ୍ତ ଗାଁ ବାସିନ୍ଦା - ଉଭୟ ପୁରୁଷ ଏବଂ ମହିଳା - ଯେଉଁମାନେ କାମ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରୁଥିଲେ ସେମାନେ ଏକ ବ୍ରିଗେଡରେ ଯୋଗଦେବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ ହୋଇଥିଲେ | ମରାମତି ପାଇଁ ପ୍ରାଥମିକତା ସ୍ଥିର କରିବାକୁ ସେଭ ଦି ଚିଲଡ୍ରେନ ଫେଡେରେସନ (SCF) ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ଉପରେ ସର୍ଭେ କରିଥିଲା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ବ୍ରିଗେଡ୍ ସହିତ "ଚୁକ୍ତିନାମା" ରେ ପ୍ରବେଶ କରିଥିଲା | ବ୍ରିଗେଡ୍ ପାରମ୍ପାରିକ ଉପାୟରେ ଘର ନିର୍ମାଣ କରି କାନ୍ଥ ପାଇଁ ଇଟା ତିଆରି କରିବା ପାଇଁ ସ୍ଥାନୀୟ କାଦୁଅ ବ୍ୟବହାର କରିଥିଲା ଏବଂ SCF ଛାତ ସାମଗ୍ରୀ ଯୋଗାଇ ଦେଇଥିଲା (UNHCR ଦ୍ୱାରା ଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ଯାହା ଶରଣାର୍ଥୀଙ୍କୁ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କରିବା ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଅଂଶ ଭାବରେ ଯୋଗାଇଥାଏ) | ବ୍ରିଗେଡରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅର୍ଜିତ ଖାଦ୍ୟ ୧୯୨୪-୨୫ର ଶୀତକାଳ ମଧ୍ୟରେ ହାରାହାରି ପରିବାରର କ୍ୟାଲୋରୀ ଆବଶ୍ୟକତାର ୪0% ପୂରଣ କରିବା ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ଥିଲା |

- କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସହିତ, ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ୧୫,୦୦୦ ଲୋକଙ୍କୁ, ଯଥା ଅଧିକାଂଶ ଶରଣାର୍ଥୀ, ୧ ୨,000 ଘର ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କୁ ସଂଗଠିତ କରିବାରେ ସକ୍ଷମ ହୋଇଥିଲା | ଜାତିଗତ ମତଭେଦ ସହିତ ସେମାନେ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତି ନଦେବାକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରିବାକୁ, ସେଭ ଦି ଚିଲଡ୍ରେନ ଫେଡେରେସନ (SCF) ଏକ ସାକ୍ଷାତକାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଥିଲେ ଯେଉଁଥିରେ ବିଭିନ୍ନ ଜାତିର କର୍ମକର୍ତ୍ତା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଆଶାକର୍ମୀଙ୍କୁ ସାକ୍ଷାତକାର ଦେଇଥିଲେ | ଅନ୍ତତଃ ପକ୍ଷେ ଜଣେ ସାକ୍ଷାତକାରକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଯେକୌଣସି ଜାତିଗତ ସ୍ଲୁର୍ ବା ପକ୍ଷପାତିତା ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯିବ ବୋଲି ଅନୁମାନ କରାଯାଉଥିଲା | ସେଭ ଦି ଚିଲଡ୍ରେନ ଫେଡେରେସନ (SCF) ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହେଲା ଯେ ସେମାନେ ଶରଣାର୍ଥୀ ଏବଂ ଅନ୍ତଃ ପ୍ରବାସୀ ବ୍ୟକ୍ତିଗୁଡିକୁ ଶୀଘ୍ର ଏବଂ ନିରାପଦ ଦେଶକୁ ଫେରାଇ ଆଣିବାରେ ସକ୍ଷମ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ତାହା ପୁନଃ ଅସମନ୍ଵୟର ଏକ ପୂର୍ବ ସର୍ତ୍ତ ଥିଲା |

ଜ୍ୱଳନ୍ତ ଘଟଣାର ବିବରଣୀ - ୨

ଦକ୍ଷିଣ ସୁଦାନର ବାହର ଏଲ୍ ଗଜଲରୁ ବିସ୍ଥାପିତ ଲୋକଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ

- ଚାଳିଶ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ଧରି ସୁଦାନ ଏକ ତୀବ୍ର ଗୃହଯୁଦ୍ଧର ସ୍ଥାନ ହୋଇଆସୁଛି | ଯଦିଓ ସମଗ୍ର ଦେଶ ଏହି ଭାଗରେ ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇଛି, ତଥାପି ଖୋଲା ଯୁଦ୍ଧ ଦକ୍ଷିଣରେ କେନ୍ଦ୍ରୀଭୂତ ହୋଇଛି |

- ସୁଦାନରେ ହୋଇଥିବା ଯୁଦ୍ଧକୁ ମୁସଲିମ ଉତ୍ତର, ଖ୍ରୀଷ୍ଟିଆନ ଏବଂ ଆନିମିଷ୍ଟ ସାଉଥ ମଧ୍ୟରେ ବିବାଦ ବୋଲି ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି, ଉତ୍ତରରେ ସରକାର ଏହାର ସଂସ୍କୃତି ଏବଂ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଦକ୍ଷିଣ ଲୋକଙ୍କ ଉପରେ ଲଗାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଛନ୍ତି। ଅବଶ୍ୟ, ଯୁଦ୍ଧବିମାନର ମିଳିତ ମଞ୍ଚର ଗୋଟିଏ ପାର୍ଶ୍ୱରୁ ଅନ୍ୟ ପାର୍ଶ୍ୱକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଏହି ଚରିତ୍ରବୋଧକୁ ପ୍ରଶ୍ନ ଅଟେ | ଏଥିସହ ଦକ୍ଷିଣରେ ଯୁଦ୍ଧବିମାନ ମଧ୍ୟରେ ବିଭାଜନ ପ୍ରାୟତ ଦକ୍ଷିଣ ଦଳ ମଧ୍ୟରେ ଦଳଗତ ତିକ୍ତତା ସହିତ ଯୁଦ୍ଧର କାରଣ ହୋଇଛି |

- ଦକ୍ଷିଣ ସୁଦାନରେ ଅନେକ ଆଦିବାସୀ / ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ଅଛନ୍ତି | ଯଦିଓ ସର୍ବଦା କିଛି ଦଳଗତ ବିବାଦ ରହିଆସିଛି, କିନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଆନ୍ତରିକତା ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି (ବାରମ୍ବାର ଆନ୍ତ-ବିବାହ ଏବଂ ମୁଖିଆଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଚୁକ୍ତିନାମା) ଉତ୍ତେଜନାପୂର୍ଣ୍ଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ (ଗୋରୁ ଆକ୍ରମଣ ଏବଂ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ଯୁଦ୍ଧ ଦ୍ଵାରା ବର୍ଣ୍ଣିତ) ବିବିଧ ସମ୍ପର୍କ ରହିଆସିଛି | ଯୁଦ୍ଧ ବର୍ଷଗୁଡ଼ିକ ପାରମ୍ପରିକ ଢାଞ୍ଚାଗୁଡିକ ଉପରେ ଅତିରିକ୍ତ ଚାପ ସୃଷ୍ଟି କରିଛି ଯାହା ବେଳେବେଳେ ନୂତନ ମିଳିତ ମଞ୍ଚକୁ ବାଧ କରିଛି ଏବଂ ଏକ ନୂତନ ସଂଘର୍ଷରେ ପରିଣତ ହୋଇଛି | ସେଥିପାଇଁ ଫଳସ୍ୱରୂପ ଦକ୍ଷିଣର ସମସ୍ତ ଅଞ୍ଚଳ ଆର୍ଥିକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ହୋଇଛି |

- ମେ ୧୨୨୫ ରେ, ୮୦୦ ରୁ ୨୦୦୦ ମଧ୍ୟରେ ବାହର ଏଲ୍ ଗାଜଲର ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରୁ ଡିଙ୍କା ଲୋକ ଖାଦ୍ୟ ଅନ୍ୱେଷଣରେ ୟାମ୍ବିଓ ଜିଲ୍ଲାର ନାଡିଆଙ୍ଗେରକୁ ଯାଇଥିଲେ | ଯୁଦ୍ଧ ଏବଂ ଦୁଇ ବର୍ଷର ମରୁଡ଼ି କାରଣରୁ ବାହର ଏଲ୍ ଗଜଲ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇଥିଲେ ଯେତେବେଳେ ୟାମ୍ବିଓରେ ଖାଦ୍ୟ ନିରାପତ୍ତା ଅପେକ୍ଷାକୃତ ସ୍ଥିର ଥିଲା | ୧୨୨୪ ମସିହାରେ, ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ମାନବିକ ସହାୟତା ବାହର ଏଲ୍ ଗଜଲ ଅଞ୍ଚଳ ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦେଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ହୋଇନଥିଲା ତେଣୁ କିଛି କ୍ଷୁଧା ଜନିତ ମୃତ୍ୟୁ ଘଟିଥିଲା |

- ୟାମ୍ବିଓରେ ଡିଙ୍କାଙ୍କ ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅସାଧାରଣ ଥିଲା | ଡିଙ୍କା ଏକ ନିଲୋଟିକ୍ ଜନଜାତି ହୋଇଥିବାବେଳେ ୟାମବିଓର ଅଧିକାଂଶ ଲୋକ ଜାଣ୍ଡେ (ଏକ ବଣ୍ଟୁ ଜନଜାତି) ଥିଲେ | ତିନି କିମ୍ବା ଚାରି ଅନ୍ୟ ଛୋଟ ଜନଜାତିମାନେ ୟାମ୍ବିଓର ଅବଶିଷ୍ଟ ଜନସଂଖ୍ୟା ଗଠନ କରନ୍ତି |

- ଡିଙ୍କା କୃଷି-ପାଳକ ଏବଂ ଜାଣ୍ଡେ କୃଷି ବିଶେଷଜ୍ଞ ଅଟନ୍ତି | କାରଣ ୟାମ୍ବିଓ ଦେଶ ସେସେଟେ ଫ୍ଲାଇରେ ସଂକ୍ରମିତ ହୋଇଥିବାରୁ ଡିଙ୍କା ସେମାନଙ୍କ ଗୋରୁକୁ ଏହି ଅଞ୍ଚଳକୁ ଆଣିପାରିବ ନାହିଁ |

- ଡିଙ୍କା ଏବଂ ଜାଣ୍ଡେ ମଧ ସାଂସ୍କୃତିକ ଭାବରେ ଭିନ୍ନ ଅଟନ୍ତି | ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, ଡିଙ୍କାରେ ଏକ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଅଂଶୀଦାର ପରମ୍ପରା ଅଛି ଯାହାକି ଏହାକୁ ଆବଶ୍ୟକ କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଅନୁମତି ଦିଏ | ଯେତେବେଳେ କେହି ଜଣେ ଡିଙ୍କା ଘରେ ଭୋକିଲା ଆସନ୍ତି, ସେ ପରିବାରର ଖାଦ୍ୟରୁ ସବୁବେଳେ ଖାଇପାରନ୍ତି | ଯେତେବେଳେ ସେମାନେ ୩୦ ସ୍ଥାନାନ୍ତର ହୋଇଥିଲେ, ଡିଙ୍କା ପ୍ରାୟତଃ ସେମାନଙ୍କର ଅଂଶୀଦାର ପରମ୍ପରାକୁ ଜାରି ରଖିଥିଲେ, ଯାହାକି ସେମାନେ ଆବଶ୍ୟକ କରୁଥିବା ଜିନିଷଗୁଡିକ ନେଇଥିଲେ ମଧ ଅନ୍ୟ ଦଳ ଏହି ପରମ୍ପରାକୁ ଗ୍ରହଣ କରିନଥିଲେ |

- ଡିଙ୍କା ଏବଂ ଜାଣ୍ଡେ ପାରମ୍ପାରିକ ଭାବରେ ବାଣିଜ୍ୟରେ ନିୟୋଜିତ ହୋଇଥିଲେ, ଜାଣ୍ଡେ ଶସ୍ୟ ପାଇଁ କିମ୍ବା ନଗଦ ପାଇଁ ଡିଙ୍କା ମାଂସ ବିନିମୟ କରିଥିଲେ | ଦଳ ମଧରେ ଅନ୍ୟ କିଛି ସମ୍ପର୍କ ହିଂସାତ୍ମକ ଥିଲା | ୟାମ୍ବିଓରେ ଡିଙ୍କାର ଶେଷ ଦର୍ଶନ ୧୯୫୭/୫୫ ରେ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଏଥିରେ ଆକ୍ରମଣ ଏବଂ ଯୁଦ୍ଧ ମଧ ହୋଇଥିଲା |

- କେତେକ ଡିଙ୍କା ସେମାନଙ୍କ ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ ପାଇଁ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷର ପରିସ୍ଥିତି ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କେତେକ କାରଣ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ: ୧) ଯଦିଓ ବାହର ଏଲ୍ ଗଜଲରେ ଖାଦ୍ୟ ଉପଲବ୍ଧ ଥିଲା, ଏହାର ବଣ୍ଟନ ଖରାପ ଭାବରେ ସଂଗଠିତ ଥିଲା ; ୨) ସେହି ଖାଦ୍ୟ ଯାହା ଉପଲବ୍ଧ ଥିଲା ତାହା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିକ୍ରି ହେଉଥିଲା; କିମ୍ବା ୩) କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ସେମାନେ ଦକ୍ଷିଣକୁ ଯିବା ଉଚିତ୍ |

- ସ୍ଥାନୀୟ ଜାଣ୍ଡେ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର କିଛି ସଦସ୍ୟ ସେମାନଙ୍କ ଆଗମନ ପାଇଁ ପ୍ରବାସୀଙ୍କ ବ୍ୟାଖ୍ୟାକୁ ବିଶ୍ୱାସ କରିନଥିଲେ ଏବଂ ଏହା ବଦଳରେ ସେମାନେ ଡିଙ୍କା ସୈନିକ ଥିଲେ କିମ୍ବା ସେମାନେ ଅପରାଧୀ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପରିବାର ବା ଅନ୍ୟକୌଣସି ସମାଜ ଦ୍ୱାରା ପରିତ୍ୟକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ବୋଲି ସନ୍ଦେହ କରିଥିଲେ | କେତେକ ଜାଣ୍ଡେ ମଧ ଚିନ୍ତିତ ଥିଲେ, କାରଣ ସେମାନେ ବିଶ୍ୱାସ କରୁଥିଲେ ଯେ ଡିଙ୍କା ଯାଦୁକରୀ କରିବାରେ, ବିଶେଷ କରି ବର୍ଷା ତିଆରି କରିବାରେ ସକ୍ଷମ | ଏହା ସେମାନଙ୍କର ଦୃଢ ଖ୍ରୀଷ୍ଟିଆନ ବିଶ୍ୱାସକୁ ଚ୍ୟାଲେଞ୍ଜ କରିଥିଲା | ଜଣେ ସ୍ଥାନୀୟ ବାସିନ୍ଦା ସନ୍ଦେହ କରିଥିଲେ ଯେ ୟାମ୍ବିଓକୁ ଦୀର୍ଘ ପଦଯାତ୍ରା ସମୟରେ ଡିଙ୍କା ନିଜ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଖାଇବା ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ |
- ସବୁକିଛି ସତ୍ତ୍ୱେ ୟାମ୍ବିଓରେ ପହଞ୍ଚିଥିବା ଡିଙ୍କାଙ୍କୁ ସ୍ଥାନୀୟ ଲୋକ ଆତିଥ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ | ସେମାନେ ନୂତନ ଆଗମନ ସହିତ ଖାଦ୍ୟ, ସ୍ଥାନ, ଆଶ୍ରୟ ଏବଂ ରନ୍ଧନ ସୁବିଧା ବାଣ୍ଟିଲେ | ସେମାନେ ଏହି କଥାକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରି କହିଛନ୍ତି ଯେ ସେମାନେ ମଣିଷ, ଯେଉଁମାନେ ଆମ ପରି ବଞ୍ଚିବା ଆବଶ୍ୟକ କରନ୍ତି।

- ଜଣେ ସ୍ଥାନୀୟ ମୁଖିଆ ତାଙ୍କ ପୂର୍ବଜଙ୍କ ବିସ୍ଥାପନକୁ ମନେ ପକାଇଲେ ଯାହା ସେମାନଙ୍କୁ ବର୍ଷ ବର୍ଷ ପୂର୍ବରୁ ୟାମବିଓକୁ ଆଣିଥିଲା | ୟାମବିଓ ଦଳ ମଧରେ ଏକ ସାଧାରଣ ଜ୍ଞାନ ଥିଲା ଯେ ସେମାନେ ଯୁଦ୍ଧର ପରିଣାମ ସ୍ୱରୂପ ଡିଙ୍କାଙ୍କ ଅନିଶ୍ଚିତତା, ଖାଦ୍ୟ ନିରାପତ୍ତା ଏବଂ ବିସ୍ଥାପନ ବାଣ୍ଟିଥିଲେ (ଯଦିଓ ଏକ ଭିନ୍ନ ସ୍ତରରେ ଥିଲା) |

- କିଛି ସ୍ଥାନୀୟ ଲୋକ କୃଷି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ଡିଙ୍କା ପୁରୁଷ ଏବଂ ମହିଳାଙ୍କୁ ଖାଦ୍ୟ କିମ୍ବା ଟଙ୍କା ଦେଇ ସେମାନଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତି ଦେଇଥିଲେ | ଯେତେବେଳେ ସେମାନେ ଏକାଠି କାମ କଲେ, ଉଭୟ ପୁରୁଷ ଏବଂ ମହିଳା ଦଳ ମଧରେ ସହଜରେ ସଂଯୋଗ ହେବା ପରି ମନେ ହେଉଥିଲେ | ତେବେ ସ୍ଥାନୀୟ ମୁଖିଆଙ୍କ ସହ ଯୋଗାଯୋଗ କରିବାକୁ ଡିଙ୍କା ମୁଖ୍ୟମାନେ କୌଣସି ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଉଦ୍ୟମ କରିନଥିଲେ। ଦଳ ମଧରେ ଭାଷା ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ସତ୍ତ୍ୱେ ଡିଙ୍କାସ ଯେଉଁମାନେ ଖ୍ରୀଷ୍ଟିଆନ ଥିଲେ ସେମାନେ ସ୍ଥାନୀୟ ଚର୍ଚ୍ଚରେ ରବିବାର ସେବାରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ |

- ୟାମ୍ବିଓ କାଉଣ୍ଟିରେ ଡିଙ୍କାଙ୍କ ପ୍ରବାହ ଖାଦ୍ୟ ନିରାପତ୍ତା ତଥା ଏହି ଅଞ୍ଚଳର ପାନୀୟ ଜଳ ଉପରେ ଚାପ ସୃଷ୍ଟି କରିଛି | ବିସ୍ଥାପିତ ଡିଙ୍କାରେ ମଧ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଜିନିଷ, ବିହନ ଏବଂ ସାଧନଗୁଡ଼ିକର ଅଭାବ ଥିଲା |

- ଯଦିଓ ସେମାନେ ଡିଙ୍କାସଙ୍କ ଦୁଃଖ ସହାନୁଭୂତି ଦେଖାଉଥିଲେ, ତଥାପି ସେମାନେ ନିଜ ଅଞ୍ଚଳରେ ବସବାସ କରନ୍ତୁ ବୋଲି ସ୍ଥାନୀୟ ଲୋକ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଚାହୁଁ ନଥିଲେ |

- ୟାମବିଓ ସ୍ଥିତିର ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ସଂଗଠନଗୁଡିକ ଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ରୁତ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରିଥିଲେ | ସେମାନେ ସପ୍ଲିମେଣ୍ଟାରୀ ଫିଡିଂ ଏବଂ ଡାକ୍ତରୀ ସାହାଯ୍ୟର ଆବଶ୍ୟକତା ଥିବା ୨୫ ଟି ମଧ୍ୟମ କିମ୍ବା ଗୁରୁତର ପୁଷ୍ଟିହୀନ ଡିଙ୍କା ପିଲାଙ୍କୁ ପାଇଲେ ଏବଂ ସମଗ୍ର ଡିଙ୍କା ଦଳଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଖାଦ୍ୟ ସହାୟତା ଆବଶ୍ୟକ ବୋଲି ଚିହ୍ନଟ କଲେ |

- ଯଦିଓ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ସଂଗଠନଗୁଡିକ ମାନେ ଅନୁଭବ କରିଥିଲେ ଯେ ଡିଙ୍କା ନିଜ ଘରକୁ ଫେରିବା ଭଲ ହେବ, ତଥାପି ସେମାନେ ନିଜ ସ୍ଥାନରେ ସାହାଯ୍ୟର ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ତାହା କରିବାକୁ ମନା କରିଦେଇଥିଲେ |

- ୟାମବିଓ ଜିଲ୍ଲାର ବିସ୍ଥାପିତ ଡିଙ୍କାସଙ୍କୁ କେତେ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସହାୟତା ଯୋଗାଇଦେବାକୁ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ସଂଗଠନଗୁଡିକ ମାନେ ଅନିଶ୍ଚିତ ଥିଲେ। ସ୍ଥାନୀୟ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ସେମାନଙ୍କୁ ମଞ୍ଜି ଏବଂ ଡିଙ୍କାସକୁ ଉପକରଣ ସହିତ ଖାଦ୍ୟ ଯୋଗାଇବାକୁ ପରାମର୍ଶ ଦେଉଥିଲା ଯେପରି ସେମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଖାଦ୍ୟ ନିରାପତ୍ତାକୁ ପୁନଃ ସ୍ଥାପିତ କରିପାରିବେ | ଯଦି ସେମାନେ ଫସଲ ଲଗାଇଲେ, ଡିଙ୍କା ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରଥମ ଅମଳ ବୁଝିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୁଇମାସ ସମୟ ଲାଗିବ | ଯଦି ବିସ୍ଥାପିତ ଡିଙ୍କାଙ୍କୁ ଏହିପରି ବଣ୍ଟନ କରାଯାଉଥିଲା , ତାହେଲେ ସ୍ଥାନୀୟ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ମଧ୍ୟ ଅଣ-ଖାଦ୍ୟ ସହାୟତା ପାଇବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ |

- ସ୍ଥାନୀୟ ଲୋକଙ୍କ ଇଚ୍ଛାରେ ମୁହାଁମୁହିଁ ହୋଇଥିଲେ ଯେ ଡିଙ୍କା ଛାଡିବା ଉଚିତ୍ ଏବଂ ଡିଙ୍କା ବାର୍ ଏଲ୍ ଗଜଲକୁ ଫେରିବାକୁ ମନା କରିଦେଇଥିଲେ, ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ସଂଗଠନଗୁଡିକ ମାନେ ନାଡିଙ୍ଗେରେର ଉତ୍ତରରେ ୧୪ କିଲୋମିଟର ଦୂରରେ ଏକ ଜନବହୁଳ ଅଞ୍ଚଳ ଥିବା ଡିଙ୍କାସରୁ ମେନଜେକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରିବାକୁ ଚିନ୍ତା କରିଥିଲେ। ମେନଜେ ଲୋକମାନେ ଏହାକୁ ବିରୋଧ କରିଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କର ମୁଖ୍ୟ ଡିଙ୍କାଙ୍କୁ ସ୍ୱାଗତ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛୁକ ଥିଲେ |

- ଯେହେତୁ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ସଂଗଠନଗୁଡିକ ସେମାନଙ୍କ ବିକଳ୍ପ ଉପରେ ବିଚାର କରୁଥିଲା, ବାହର ଏଲ୍ ଗଜଲରୁ ମେନଜେ ଅଂଚଳକୁ ଚାଲିଯାଇଥିବା ବିସ୍ଥାପିତ ଡିଙ୍କାଙ୍କ ଅନ୍ୟ ଏକ ଶବ୍ଦ ଆସିଲା |

ଭାଗ ୨ ପାଇଁ ପଠନ ସାମଗ୍ରୀ |

କ) ଛୋଟ ଦଳଗୁଡିକୁ ତାଲିମ ଦେବା:-

୧. ଛୋଟ ଦଳଗୁଡିକ ପାଇଁ ସ୍ଥାନର ପ୍ରସ୍ତୁତି :

କର୍ମଶାଳାରେ ଦଳଗୁଡିକ ଭାଙ୍ଗିବା ପାଇଁ ସ୍ଥାନ ଅଛି ବୋଲି ପୂର୍ବରୁ ନିଶ୍ଚିତ କରନ୍ତୁ ଏଂବ ଗୋଷ୍ଠି ସ୍ଥାନ ଗୁଡିକରେ ସାମଗ୍ରୀ (ବଡ କାଗଜ , କଲମ, ଧଳାପଟା ଇତ୍ୟାଦି) ଉପଲବ୍ଧ ଅଛି ବୋଲି ନିଶ୍ଚିତ କରନ୍ତୁ |

୨. ଛୋଟ ଦଳ କାହିଁକି ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି?

- ଛୋଟ ଦଳ ଗୁଡିକ ଆଲୋଚନା ପାଇଁ ଏକ ଗଠନମୂଳକ ପରିବେଶ ସୃଷ୍ଟି କରନ୍ତି |
- ସମସ୍ତଙ୍କୁ କହିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଅନ୍ତି |
- ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅଂଶଗ୍ରହଣର ପରିମାଣ ବୃଦ୍ଧି କରନ୍ତି |
- ଅଭିଜ୍ଞତାର ଏକ ବ୍ୟାପକ ପରିସରକୁ ଅଂଶୀଦାର କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଅନ୍ତି |
- ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ନିଜ ଭାଷା ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ସୁଯୋଗ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତି |

୩. **ଛୋଟ ଦଳ ରଚନା**

ଦଳ ରଚନା ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା ଆରମ୍ଭ କରନ୍ତୁ ନାହିଁ; ଆପଣ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କ ଦଳକୁ ସିଧାସଳଖ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇପାରିବେ | ଅଭିଜ୍ଞତା ଦର୍ଶାଏ ଯେ ଲୋକମାନେ ମାର୍ଗଦର୍ଶନକୁ ପ୍ରଶଂସା କରନ୍ତି | ଏବଂ ଆପଣ କେଉଁ ଦଳରେ ରହିବେ ତାହା ପୂର୍ବ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିପାରିବେ | ପରସ୍ପରକୁ ଜାଣିଥିବା ଲୋକଙ୍କୁ ସମାନ ଦଳରେ ନ ରଖିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତୁ | ଦଳ ଏକ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଦଳ ନହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ସାଧାରଣତ ଏକ ଛୋଟ ଦଳକୁ ଚାରିରୁ ଛଅ ଜଣ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ-ଅତି କମରେ ଚାରିଜଣଙ୍କୁ କୋଡ଼ିଏ ମିନିଟ୍ ଅଧିବେଶନରେ କହିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଅନ୍ତି |

୪. **ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ଦଳକୁ ପଠାଇବା**

ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏହା ଚାରୋଟି ସୋପାନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅଟେ | ଯଥା :

୧. ଆମେ କଣ କରୁଛୁ?

- ତାହା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରନ୍ତୁ |
- କାର୍ଯ୍ୟଟି ଆବଣ୍ଟିତ ସମୟ ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ଅଟେ ବୋଲି ନିଶ୍ଚିତ କରନ୍ତୁ |

୨. ଆମେ ଏହା କାହିଁକି କରୁଛୁ?

- ଏହା କାହିଁକି କରାଯାଉଛି ଏବଂ ଏହା ବିଷୟରେ କିପରି ଫିଟ୍ ହେଉଛି ତାହା ବ୍ୟାଖ୍ୟା କର |

୩. ଏହା ଆମକୁ କେତେ ସମୟ ଲାଗିବ?

ଯଦି ଅନୁମାନ କରାଯାଏ ଯେ ଦଳଗୁଡିକ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବ , ତାହାହେଲେ ସେମାନଙ୍କୁ କୁହନ୍ତୁ ଯେ ପ୍ରତ୍ୟେକ କାର୍ଯ୍ୟର ବିଷୟରେ କେତେ ସମୟ ଅତିବାହିତ କରିବେ |

୪. ଯେତେବେଳେ ଆମେ ସର୍ବଦଳୀୟକୁ ଫେରିବା ସେତେବେଳେ ଦଳ ସହିତ କେଉଁ ଫଳାଫଳ ଅଂଶୀଦାର କରିବୁ?

ଦଳଗୁଡ଼ିକୁ କୁହ ଯେ ସେମାନେ ଯାହା ବିଷୟରେ ଲିଖିତ ବିବରଣୀ କରିବେ ବୋଲି ଆଶା କରୁଛନ୍ତି ଏବଂ ସେମାନେ କିପରି ଲିଖିତ ବିବରଣୀ କରିବେ ବୋଲି ଆଶା କରୁଛନ୍ତି |

୫. ଦଳର ପର୍ଯ୍ୟାୟକ୍ରମ ଏବଂ ଏହାର ଗତିଶୀଳତା

- ଦଳର ବିକାଶ, ଗତିଶୀଳତା ଏବଂ ସୁବିଧା
- ସାଧାରଣତଃ ଏକ ଦଳ ତିନୋଟି ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଦେଇ ଗତି କରେ ଯଥା: ଗଠନମୂଳକ ପର୍ଯ୍ୟାୟ, ବିକାଶର ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଏବଂ ପରିପକ୍ୱତାର ପର୍ଯ୍ୟାୟ |
- ତିନୋଟି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଦଳ ମଧ୍ୟରେ ଭିନ୍ନ ଗତିଶୀଳତା ଆସିପାରେ , ସେହି ଅନୁଯାୟୀ, ଦଳର ଏକ ଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ପରିଚାଳନା ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇପାରେ |
- ଦଳର ବିକାଶ ଏବଂ ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଦଳର ଗତିଶୀଳତାକୁ ପରିଚାଳନା କରିବା ପାଇଁ ତାଲିମକାରୀଙ୍କ ପାଖରେ ଦୁଇଟି ଭିନ୍ନ ଆହ୍ୱାନ ଅଛି | ଗୋଟିଏ ହେଉଛି ଦଳ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଏବଂ ଅନ୍ୟଟି ହେଉଛି ଦଳ କାର୍ଯ୍ୟ |

ଗଠନମୂଳକ ପର୍ଯ୍ୟାୟ	**ବିକାଶ ପର୍ଯ୍ୟାୟ**	**ପରିପକ୍ୱତାର ପର୍ଯ୍ୟାୟ**
ପ୍ରଥମ ପର୍ଯ୍ୟାୟ: ପ୍ରଥମ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ, ଜଣେ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀ ନିଜକୁ ଏବଂ ନିଜ ସ୍ଥିତିକୁ ଜାଣିବା ଆବଶ୍ୟକ | • ମୁଁ ମୋର ମତ ରଖିବାକୁ ସମର୍ଥ ହେବି କି? • ମୁଁ ମୋର ମତ / ବିଷୟ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ହେବି କି? • ଲୋକମାନେ ମୋ କଥା ଶୁଣିବେ କି ନାହିଁ? • ବୟସ ଏବଂ ଅଭିଜ୍ଞତାକୁ ଆଧାର କରି ଦଳ ମୋତେ ଗ୍ରହଣ କରିବ କି ନାହିଁ? • ବିଷୟବସ୍ତୁର ପ୍ରଭାବ (ବିଷୟଟି ମୋ ପାଇଁ ଉପଯୋଗୀ କି) **ପ୍ରଥମ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ପାଇଁ ସୁବିଧା**: • ଆଇସି ବ୍ରେକିଙ୍ଗ | • ସାଙ୍ଗର ଭୂମିକା • ବାରମ୍ବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ସ୍ପଷ୍ଟୀକରଣ | • ସେମାନଙ୍କୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତି ଏବଂ ମହତ୍ୱକୁ ଅନୁଭବ କରାଅ | • ଦଳ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣକୁ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଦିଅ | • ଦଳଗୁଡ଼ିକୁ ଆମ୍ଭରୁ ଏକତ୍ର କର | ତାଲିମକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ମୁଖ୍ୟ ଆହ୍ୱାନ ହେଉଛି ଦଳକୁ ଚିନ୍ତାରୁ ବାହାର କରି ସେମାନଙ୍କୁ ଆରାମ ଅନୁଭବ କରାଇବା | ଏହା ଯେତେ ଶୀଘ୍ର ହୋଇଯିବ, ଦଳ ସେତେ ଶୀଘ୍ର ବିକାଶ କରିବ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଆସିବ |	ଦଳର ଦ୍ୱିତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟ: ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କ ଦକ୍ଷତା ଏବଂ ନେତୃତ୍ୱର ପର୍ଯ୍ୟାୟ | • ମୁଁ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କର ଦକ୍ଷତା | • ମୁଁ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କର ବୌଦ୍ଧିକ ସ୍ତର | • ମୁଁ କେଉଁ ଦଳରେ ଛିଡା ହେବି... ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ତୁଳନାରେ ମୋର ସ୍ଥିତି | • କାର୍ଯ୍ୟର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ (କଳହ ପରିସ୍ଥିତିରେ) • ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ସ୍ପଷ୍ଟୀକରଣ (ଅଧିକାଂଶ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା) • ନେତୃତ୍ୱ ସଂଗ୍ରାମ | • ଟସ୍ ର ନେତୃତ୍ୱରେ ଦଳ ମଧ୍ୟରେ ମୋର ସ୍ଥାନ | ତାଲିମକାରୀ ଙ୍କ ମୁଖ୍ୟ ଦାୟିତ୍ ହେଲା ଦଳର ସ୍ୱାର୍ଥରେ କଳହର ସମାଧାନ ଖୋଜିବା । |ତାଲିମକାରୀଙ୍କୁ ମନେ ରଖିବାକୁ ହେବ ଯେ ଯଦି ଜଣେ ସଦସ୍ୟ ଦଳ ଛାଡିଦିଅନ୍ତି କିମ୍ବା ଜଣେ ନୂତନ ସଦସ୍ୟ ଯୋଗ ଦିଅନ୍ତି, ତାହାହେଲେ ପୁନର୍ବାର ଦଳ ଅସ୍ଥାୟୀ ଭାବରେ ପ୍ରଥମ ପର୍ଯ୍ୟାୟକୁ ଫେରିଯିବ | **ଦ୍ୱିତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ତାଲିମ ସହାୟକ ସୁବିଧା**: • ଦଳକୁ ସମର୍ଥନ କରିବା | • ଦଳର ସ୍ୱାର୍ଥରେ କଳହ ର ସମାଧାନ କିମ୍ବା ବ୍ୟବଧାନକୁ ଦୂର କରିବା | • ସେମାନଙ୍କୁ କର୍ମଶାଳାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବିଷୟରେ ସ୍ମରଣ କରାଅ | • କାର୍ଯ୍ୟର ମହତ୍ୱ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଅ |	ତୃତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଦଳ: କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରାଥମିକ ହୋଇଯାଏ | • ପାରସ୍ପରିକ ନିର୍ଭରଶୀଳତା | • ପ୍ରକ୍ରିୟା ଉପରେ ପ୍ରାଥମିକତା ଦେବା କାର୍ଯ୍ୟ | • ଦଳର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ତାଲିମକାରୀଙ୍କ ସହିତ ଦଳର ଦାୟିତ୍ୱ ମଧ୍ୟ ହୋଇଯାଏ | • ପାରସ୍ପରିକ ସମ୍ମାନ | • ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ପଦକ୍ଷେପ ନେବାକୁ ସକ୍ଷମ ଅଟନ୍ତି | • ଦଳ ପ୍ରତି ଉତ୍ତରଦାୟିତ୍ୱ | • ଦଳର ଅନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷଙ୍କ ପାଇଁ ନିଜକୁ ଦାୟୀ କରିବା | **ପରିପକ୍ୱତା ଅବସ୍ଥାରେ ସୁବିଧା**: • ଦଳକୁ ସମର୍ଥନ କର | • ଦଳର ସ୍ୱାର୍ଥରେ କଳହ ର ସମାଧାନ କିମ୍ବା ବ୍ୟବଧାନକୁ ଦୂର କରିବା | • ସେମାନଙ୍କୁ କର୍ମଶାଳାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବିଷୟରେ ସ୍ମରଣ କରେଇବା | • କାର୍ଯ୍ୟର ମହତ୍ୱ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଅନ୍ତୁ | • ସାଙ୍ଗର ଭୂମିକା • ବାରମ୍ବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ସ୍ପଷ୍ଟୀକରଣ | • ସେମାନଙ୍କୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କର ଉପସ୍ଥିତି ଏବଂ ମହତ୍ୱକୁ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କର | • ଦଳ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣକୁ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଦିଅନ୍ତୁ | • ଦଳକୁ ଆମ୍ଭରୁ ଏକତାକୁ ଆଣିବା | • ମାର୍ଗଦର୍ଶନ • ତଦାରଖ କରିବା | • ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରିବା • ବିଶ୍ୱସ୍ତ ବନ୍ଧୁ ତର୍ଜମା କରିବା | • ତାଲିମକାରୀମାନେ ପଛ ଆସନ ଗ୍ରହଣ କରିପାରିବେ |

୬. ଯେତେବେଳେ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନେ ଦଳରେ ଥାଆନ୍ତି |

ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆରମ୍ଭରେ ସେମାନେ ସଠିକ୍ ରାସ୍ତାରେ ଅଛନ୍ତି କି ନାହିଁ ନିଶ୍ଚିତ କରିବାକୁ ଦଳରେ ବୁଲନ୍ତୁ |

୭. ଦଳ ତରଫରୁ ଲିଖିତ ବିବରଣୀ

"ଲିଖିତ ବିବରଣୀ କରିବା" ର ଅନେକ ଭିନ୍ନ ଉପାୟ ଅଛି, ତେଣୁ ସେଗୁଡିକ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ | ତଥାପି, ଜାଣିବାକୁ କିଛି ସାଧାରଣ ସମସ୍ୟା ଅଛି ଯଥା:

- ଆପଣଙ୍କ ଦଳର ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀକୁ ମନେରଖନ୍ତୁ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ଅନୁସରଣ କରନ୍ତୁ |
- ନିଶ୍ଚିତ କରନ୍ତୁ ଯେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦଳର ଲିଖିତ ବିବରଣୀ କରିବାର ଏକ ସୁଯୋଗ ଅଛି |
- ସମୟରେ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ରଖନ୍ତୁ | ନିଶ୍ଚିତ କରନ୍ତୁ ଯେ ସମସ୍ତ ଦଳ ପାଖରେ “ଲିଖିତ ବିବରଣୀ କରିବା” ପାଇଁ ସମାନ ସମୟ ରହିବା ଦରକାର | ପରବର୍ତ୍ତୀ ଦଳ ପାଇଁ ସମୟ କମ କରନ୍ତୁ ନାହିଁ ! ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲିଖିତ ବିବରଣୀ ପରେ ଆଲୋଚନାକୁ ଅନୁମତି ଦେବାବେଳେ କଠିନ ସମୟ ପରିଚାଳନା ରଖନ୍ତୁ |
- ଲିଖିତ ବିବରଣୀର ଶେଷରେ ମୁଖ୍ୟ ଶିକ୍ଷାଗୁଡ଼ିକୁ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ କରନ୍ତୁ ଏବଂ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ସ୍ୱୀକାର କରନ୍ତୁ

୮. ଲିଖିତ ବିବରଣୀ କରିବାର ବିଭିନ୍ନ ଉପାୟ

- ସାଧାରଣ ଭାବରେ ଦଳଗୁଡିକର ଲିଖିତ ବିବରଣୀ |
- ଭୂମିକା ନିର୍ବାହ ପନ୍ଥା ଜଣାଇବା |
- ପ୍ରଚାରଫର୍ଦ୍ଦରେ ପ୍ରମୁଖ ଦଳ ଅନୁସନ୍ଧାନକୁ ଲିଖିତ ଆକାରରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନେ ରଖିବେ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦଳର ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ପ୍ରଚାରଫର୍ଦ୍ଦ (ଗୁଡିକ) କୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବେ |
- "ପ୍ରଦର୍ଶନୀ" ପାଇଁ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରଚାରଫର୍ଦ୍ଦଗୁଡିକ ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ରଖାଯାଇ ଥାଏ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦଳର ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବାକୁ ରହିଥାନ୍ତି, ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନେ ପ୍ରଚାରଫର୍ଦ୍ଦ ଅଧ୍ୟୟନ କରିବାକୁ, ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବାକୁ ଏବଂ ଆଲୋଚନା କରିବାକୁ ବୁଲିଥାନ୍ତି | ଦଳ ସଦସ୍ୟମାନେ “ସେମାନଙ୍କର” ପ୍ରଚାରଫର୍ଦ୍ଦଗୁଡିକ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବା ଉଚିତ୍ ଯାହାଦ୍ୱାରା ସମସ୍ତେ ଅନ୍ୟ ଦଳର ପ୍ରଚାରଫର୍ଦ୍ଦ ପଢ଼ିବାର ସୁଯୋଗ ପାଇଁ ପାରିବେ | (ବିଶେଷକରି ଯଦି ଆପଣଙ୍କର ୫ ରୁ ଅଧିକ ଦଳ ଏବଂ ଏକ ଦୀର୍ଘ କାର୍ଯ୍ୟଦିବସ ଅଛି ତାହାହେଲେ ଏହା ଆପଣଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ଭଲ କୌଶଳ ଅଟେ |) ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଦଳ ଲିଖିତ ବିବରଣୀ ବଦଳରେ ଦଳଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ବିଷୟରେ ଏକ ସର୍ବଦଳୀୟ ଆଲୋଚନା କରିପାରିବେ ଏବଂ ଦଳ ଆଲୋଚନାଗୁଡ଼ିକର ସାରାଂଶ ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦଳର ଜଣେ ସଦସ୍ୟଙ୍କୁ ଆମନ୍ତ୍ରଣ କରି ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିଷୟର ଆଲୋଚନା କରିପାରିବେ |

ଖ) ଜ୍ୱଳନ୍ତ ଉଦାହରଣ ଅଧ୍ୟୟନକୁ ସୁଗମ କରିବା- ୧: ସେଭ ଦି ଚିଲଡ୍ରେନ ଫେଡେରେସନ (SCF) ତରଫରୁ “ତାଜିକିସ୍ତାନରେ ଯୁଦ୍ଧର କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ଘରର ପୁନଃନିର୍ମାଣରେ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଖାଦ୍ୟ ବିଷୟରେ ଗଭୀର ଆଲୋଚନା "

ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଭାବରେ ଆରମ୍ଭ କରିବା ପରେ ଜ୍ୱଳନ୍ତ ଉଦାହରଣ ପାଞ୍ଚ ଭାଗରେ କରି ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆଲୋଚନା କରାଯାଇପାରିବ |

ପ୍ରାରମ୍ଭ:-

ସର୍ବଦଳୀୟ ଆଲୋଚନା ପାଇଁ ମଞ୍ଚ ସ୍ଥିର କରିବାକୁ, ହୁଏତ ତାଲିମକାରୀ ମାନେ କହିପାରନ୍ତି: ଆମେ ଦକ୍ଷିଣ ତାଜିକିସ୍ତାନର ଖାଟଲନ୍ ପ୍ରଦେଶରେ ଅଛୁ ଏବଂ ଗୃହଯୁଦ୍ଧ ଶେଷ ହୋଇଛି। ଆମେ ହେଉଛୁ ଏକ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସଂଗଠନର କର୍ମକର୍ତ୍ତା ଏବଂ ଆମେମାନେ ଯୁଦ୍ଧର ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅବସ୍ଥାରେ ଗୃହ ପୁନଃନିର୍ମାଣ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରୁଛୁ | ଆମେ କିପରି କରିଛୁ ତାହା ଦେଖିବା ପାଇଁ ଏଠାରେ ଆମେ ଏକ କର୍ମକର୍ତ୍ତାଙ୍କର ବୈଠକକୁ ଆସିଅଛୁ | ଆମର ପ୍ରଭାବକୁ ଆକଳନ କରିବାରେ ସକ୍ଷମ

ହେବା ପାଇଁ, ଆମେ ଏଠାରେ କାମ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଜିନିଷଗୁଡିକ କିପରି ଥିଲା ସେ ବିଷୟରେ ଆମେ ଯାହାବି ଜାଣିଅଛନ୍ତି ତାହା ଦେଖିବା ଆବଶ୍ୟକ ଅଟେ | ତଥ୍ୟ ହିସାବରେ ପରିସ୍ଥିତିକୁ ବିଶ୍ଳେଷଣ ସର୍ବଦା କରିବା ଉଚିତ୍, ତେଣୁ ଏହିପରି ଭାବରେ ତାଲିମଦାତାମାନେ ତଥ୍ୟରୁ ଆରମ୍ଭ କରିପାରିବେ। ଆମର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଆରମ୍ଭ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଖଟଲନ୍ ପ୍ରଦେଶର ପରିସ୍ଥିତି ବିଷୟରେ ଆମେ କ'ଣ ଜାଣୁ?

ଜ୍ୱଳନ୍ତ ଉଦାହରଣ ଆଲୋଚନାର ପ୍ରଥମ ଭାଗ: ବିଭାଜନର ପରିଚୟ

ତାଲିମକାରୀ କଳାପଟା କିମ୍ବା ବଡ କାଗଜ ରେ "ଯୁଦ୍ଧ ଯୋଜନା" ଲେଖିପାରନ୍ତି ଏବଂ ଏହା ତଳେ ବାମକୁ "ଉତ୍ତେଜନା/ ମତଭେଦ" ବିଷୟରେ ଲେଖିପାରନ୍ତି |
ତା'ପରେ ସେ କହିପାରନ୍ତି: ଦକ୍ଷିଣ ତାଜିକିସ୍ତାନର ଲୋକଙ୍କୁ ବିଭକ୍ତ କରୁଥିବା ଉତ୍ତେଜନା ଏବଂ ଜିନିଷ ବିଷୟରେ ଆମେ କଣ ଜାଣୁ?" ସେ ବିଷୟରେ "ଚାଲନ୍ତୁ ସ୍ଥିତିର ଉତ୍ତେଜନାକୁ ଦେଖିବା ଆରମ୍ଭ କରିବା। ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନେ ଉତ୍ତେଜନା ଏବଂ ବିଭାଜନ ବିଷୟରେ ଅନେକ ଧାରଣା ପ୍ରଦାନ କରିପାରିବେ | ତେଣୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପରି ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବାକୁ ପଡିବ ଯେମିତି କି :

- ଆଦର୍ଶଗତ ପାର୍ଥକ୍ୟ / ସାମ୍ୟବାଦୀ ଏବଂ ଇସଲାମବାଦୀ ବିରୋଧୀ |
- ରାଜନୈତିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ / ସଂଗ୍ରାମ ପାଇଁ ନେତୃତ୍ୱ |
- ବିଫଳ ଅର୍ଥନୀତି / ବେକାରୀ / ନଷ୍ଟ ହୋଇଥିବା ଭିତ୍ତିଭୂମି / ଅଭାବ ସାମଗ୍ରୀ ଏବଂ ସମ୍ବଳ ପାଇଁ ପ୍ରତିଯୋଗିତା |
- ଦୁଇଟି ପୃଥକ ଦଳ / ଗର୍ମୀ ଏବଂ କୁଲ୍ୟାବି |
- ଖାଦ୍ୟର ଅଭାବ |
- ଚାଷ ଉପରେ ପୂର୍ବଭଳି ନିର୍ଭରଶୀଳତା |
- ବିନାଶ (ବିଶେଷକରି, କିନ୍ତୁ ବିଶେଷ ନୁହେଁ, ଗାର୍ମି ଘର) |
- କୁଲ୍ୟାବୀ ଦ୍ୱାରା ଦଖଲ ହୋଇଥିବା ଗାର୍ମି ଘର |
- ବିସ୍ଥାପନ / ଶରଣାର୍ଥୀ ଅନୁଭୂତି ଆଲୋଚନା |
- ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ |
- ଜାତିଗତ କିମ୍ବା ଦଳଗତ ହୋଇ ବିଭିନ୍ନ ଗାଁ ରେ ରହୁଥିଲେ ଇତ୍ୟାଦି |

ଯଦି ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନେ ଆରମ୍ଭ କରିବାରେ ଅସୁବିଧାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୁଅନ୍ତି, ତାଲିମକାରୀ ପ୍ରତିକ୍ରିୟାଗୁଡ଼ିକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡିକ ପଚାରିପାରନ୍ତି ଯେପରିକି: "ଯୁଦ୍ଧ ଆରମ୍ଭ ହେବା ପୂର୍ବରୁ କୌଣସି ଟେନସନର ଉତ୍ସ ଥିଲା କି? ଯୁଦ୍ଧ ଦ୍ୱାରା କଣ କଣ ଉତ୍ତେଜନା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା କିମ୍ବା ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇଥିଲା? ଆମକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରିବାକୁ ପଡିବ ଯେ ଦଳ ପ୍ରକୃତରେ ଏହି ଉତ୍ତେଜନା ବିଷୟରେ ଚିନ୍ତା କରେ ଏବଂ ତାଲିମକାରୀ ମାନଙ୍କୁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ସମୟ ଦେବା ଉଚିତ୍ କି ନାହିଁ , କିଛି ମିନିଟ୍ ଅପେକ୍ଷା କରିବା ପରେ ଅନ୍ୟ କିଛି ପଚାରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଅଟେ | ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ବିଶ୍ଳେଷଣ ପାଇଁ, ତାଲିକାକୁ ସର୍ବନିମ୍ନ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା ଉଚିତ:

- ଅର୍ଥନୈତିକ ଅସୁବିଧାର ବିଷୟ |
- ଯୁଦ୍ଧର ଅଭିଜ୍ଞତା |
- ପରିବର୍ତ୍ତିତ ରାଜନୈତିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ନୂତନ ନେତୃତ୍ୱ ପାଇଁ ସଂଗ୍ରାମ |
- ଦୁଇଟି ଭିନ୍ନ ଦଳ ଅଛି ବୋଲି ସତ୍ୟ |
- ୭୫% ଗାଁରେ ପୃଥକ ଭାବରେ ବଞ୍ଚିବାର ଢାଞ୍ଚା ଇତ୍ୟାଦି |

ଜ୍ୱଳନ୍ତ ଉଦାହରଣ ଆଲୋଚନାର ଦ୍ୱିତୀୟ ଭାଗ: ସଂଯୋଜକମାନଙ୍କର ପରିଚୟ

ତାଲିମକାରୀ ମାନଙ୍କୁ ତା'ପରେ ଧ୍ୟାନ ଦେବା ଉଚିତ ଯେ ସମସ୍ତ ଯୁଦ୍ଧ ପରିସ୍ଥିତିରେ କିଛି କାରଣ ଅଛି କି ଯାହା ଦ୍ୱାରା ଲୋକଙ୍କୁ ଏକତ୍ର ବାନ୍ଧିଥାଏ ଏବଂ ଯାହା ସେମାନଙ୍କୁ ସଂଯୋଗ କରିଥାଏ | କଳାପଟାର ଡାହାଣ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଏକ ଶୀର୍ଷକ ଲେଖିବା ଉଚିତ ଏବଂ ("ସଂଯୋଜକ")ମାନେ ତାଲିମକାରୀ ଦଳକୁ ଦେଖି ଜ୍ୱଳନ୍ତ ଘଟଣାର ବିବରଣୀରୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବାକୁ କହିବା ଉଚିତ୍

ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡିକ ହୋଇପାରେ ଯେମିତିକି : "ଆପଣ କେଉଁ ପ୍ରକାରର ଜିନିଷ ଦେଖନ୍ତି ଯାହା ଆମ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପୂର୍ବରୁ ଖଟଲନ୍ ପ୍ରଦେଶର ଲୋକଙ୍କୁ ସଂଯୁକ୍ତ କରିଥାଏ?" ବିଭିନ୍ନ ଦଳ ତାଲିକାଭୁକ୍ତ କରିପାରିବେ :

- ¼ ଗ୍ରାମଗୁଡିକ ଜାତିଗତ ଭାବରେ ମିଶ୍ରିତ; ସହରଗୁଡିକ ମଧ୍ଯ |
- ରାଜ୍ୟ ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକରେ ଏକାଠି କାମ କରିବାର ଅଭିଜ୍ଞ |
- ଅଞ୍ଚଳରେ ରହୁଥିଲେ / ଦୀର୍ଘ ସମୟ ଏକାଠି କାମ କରିଥିଲେ |
- ଅନ୍ତର୍ବିବାହ
- ସମାନ ଭାଷା
- ଧର୍ମ
- ସଂସ୍କୃତି
- ବିଦ୍ୟାଳୟ, କ୍ଲିନିକ୍, ସାମାଜିକ ସେବା |
- ଯୁଦ୍ଧର ଅଭିଜ୍ଞତା |
- ଦଳଗତ ଧମକ |
- "ଯୁଦ୍ଧ ଚାହୁଁ ନାହୁଁ "
- ଗୃହ କଳହର ସମାଧାନ ପାଇଁ ପ୍ରାଚୀନ କମିଟିର ନିଯୁକ୍ତି |
- ଯୁଦ୍ଧ ଠାରୁ କିପରି ଗତି କରିବେ ସେ ବିଷୟରେ ଧାରଣା |
-

ଜ୍ୱଳନ୍ତ ଉଦାହରଣ ଆଲୋଚନାର ତୃତୀୟ ଭାଗ : କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ବିବରଣୀ ତଥ୍ୟର ପରିଚୟ

ତାଲିମକାରୀଙ୍କୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦଳର ଧ୍ୟାନକୁ ସେଭ ଦି ଚିଲଡ୍ରେନ ଫେଡେରେସନ (SCF) ର ସହାୟତା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ପରିଣତ କରିବା ଉଚିତ୍ | ସେମାନେ ଧ୍ୟାନ ଦେବା ଉଚିତ୍ ଯେ ସେଭ ଦି ଚିଲଡ୍ରେନ ଫେଡେରେସନ (SCF) ବିଭାଜନର ତାଲିକା ଏବଂ ସଂଯୋଜକଙ୍କ ତାଲିକା ମଧ୍ୟରେ "କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ" ଲେଖିବା କାର୍ଯ୍ୟଟି ଏହି ବିଷୟରେ ଆଣିଛି | ଆହୁରି ମଧ୍ୟ, ଧ୍ୟାନ ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ ଯେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଗୁଡ଼ିକ ବହୁ-ସ୍ତରୀୟ ଏବଂ ଅନେକ ନିଷ୍ପତ୍ତିରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଏବଂ ବର୍ଣ୍ଣିତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକୁ ଚିହ୍ନିବା ପାଇଁ ତାଲିମକାରୀମାନେ ମଧ୍ଯ ଶୀଘ୍ର ଦଳ ପାଇବା ଉଚିତ୍ |

ସେଭ ଦି ଚିଲଡ୍ରେନ ଫେଡେରେସନ (SCF) କାହିଁକି ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କଲା? ଏହାର ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଲକ୍ଷ୍ୟଗୁଡିକ କ'ଣ ଥିଲା ?

(ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଅନ୍ତର୍ଭୂକ୍ତ ହେଲା: ପୁନଃନିର୍ମାଣ କରି ପୂର୍ବ ସର୍ତ୍ତ ଭାବରେ ଉତ୍ସାହିତ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନର ପୁନଃସ୍ଥାପନ |)

ସେଭ ଦି ଚିଲଡ୍ରେନ ଫେଡେରେସନ (SCF) କ'ଣ ପ୍ରଦାନ କଲା?

(ନଷ୍ଟ ହୋଇଥିବା ଘରଗୁଡିକର ପୁନଃନିର୍ମାଣ ଉତ୍ସାହିତ କରିବା ପାଇଁ ସଂଗଠନ; କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଖାଦ୍ୟ - ଏଫ ଏଫ ଡ଼ବ୍ଲୁ (FFW))

ଟାର୍ଗେଟ୍ ଦଳ ଭାବରେ ସେଭ ଦି ଚିଲଡ୍ରେନ ଫେଡେରେସନ (SCF) କିଏ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କଲା?

(ନଷ୍ଟ ହୋଇଥିବା ଘର ସହିତ ଗ୍ରାମବାସୀ (ପ୍ରାୟତ ଗାର୍ମି); ପ୍ରାୟତ ଫେରସ୍ତକାରୀ; ପ୍ରାୟତ ୧୫,000 ଲୋକଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା: ଯିଏକି "କାମ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲା" ଏବଂଯିଏ ଅଧିକ କ୍ଷତି ହୋଇଥିବା ଗାଁରେ ରହୁଥିଲା |)

ସେଭ ଦି ଚିଲଡ୍ରେନ ଫେଡେରେସନ (SCF)ର କର୍ମଚାରୀ କିଏ?

୮0 ସ୍ଥାନୀୟ କର୍ମଚାରୀ; କୌଣସି ପକ୍ଷପାତ ନକରିବା ପାଇଁ କିଛି ଏକ ଉପାୟରେ ସାକ୍ଷାତକାର କରାଯାଇପାରିବ |

ସେଭ ଦି ଚିଲଡ୍ରେନ ଫେଡେରେସନ (SCF) ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କିପରି କଲା?

କ୍ଷୟକ୍ଷତିର ଆକଳନ କରିବାକୁ ସେଭ ଦି ଚିଲଡ୍ରେନ ଫେଡେରେସନ (SCF) ଦ୍ୱାରା ସର୍ଭେ, ଗ୍ରାମ ସହିତ ଚୁକ୍ତିନାମା, ଘର ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ସାମଗ୍ରୀ, ଗ୍ରାମ ଭିତ୍ତିକ ଦଳ

ଏହା ପ୍ରାୟ ଦଶ ମିନିଟ୍ ସମୟ ନିଏ | ତା'ପରେ ତାଲିମକାରୀ ମାନେ କଳାପଟାରୁ ପଛକୁ ଫେରିବା ପରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ପଚାରିବା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରିବାକୁ କୁହନ୍ତୁ: କଅଣ ଆବଶ୍ୟକତା ଚିହ୍ନଟ ହେଲା ଯାହା ସେଭ ଦି ଚିଲଡ୍ରେନ ଫେଡେରେସନ (SCF) ପୂରଣ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲା? ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଏହି ଆବଶ୍ୟକତାକୁ କିପରି ସମାଧାନ କଲା?

ସେଭ ଦି ଚିଲଡ୍ରେନ ଫେଡେରେସନ (SCF) ର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟଗୁଡିକ କ'ଣ ଥିଲା? ସେମାନେ କ'ଣ ହାସଲ କଲେ? ଏବଂ ଏହା ଏକ ସଫଳ ପ୍ରକଳ୍ପ ବୋଲି ଆପଣ ଭାବୁଛନ୍ତି କି?

ଜ୍ୱଳନ୍ତ ଉଦାହରଣ ଆଲୋଚନାର ଚତୁର୍ଥ ଭାଗ: କଳହ ଉପରେ ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ପ୍ରଭାବ

ତାଲିମକାରୀ ମାନେ ଦଳକୁ ପଚାରିପାରନ୍ତି କି ଯେ : "ଆପଣ ଭାବୁଥିବେ ଆମର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଗୁଡିକର ପ୍ରଭାବ କ'ଣ ଥିଲା?" କଳାପଟାର ତାଲିକାଗୁଡ଼ିକୁ ଅନୁସରଣ କରି, ତାଲିମକାରୀ ଦଳକୁ ପ୍ରକଳ୍ପର ପ୍ରଭାବ ବିଶ୍ଲେଷଣ କରିବାକୁ ଉତ୍ସାହିତ କରିବା ଉଚିତ୍, ସ୍ତମ୍ଭ "କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ" ର ବାମକୁ "ଉତ୍ତେଜନା/ ବିଭାଜନ" ଏବଂ ଡାହାଣକୁ "ସଂଯୋଗକାରୀ" କୁ ତୀର ଅଙ୍କନ କରି ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କ ପ୍ରତିକ୍ରିୟାଗୁଡ଼ିକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିବା |

ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡିକର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ:

ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡିକ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇପାରିବ:

- "ଆପଣ ଭାବୁଥିବେ କେଉଁ ବିଭାଜକ ଏବଂ ଉତ୍ତେଜନା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ବଢ଼ିଛି କିମ୍ବା ଖରାପ ହୋଇଛି? କିପରି ଏବଂ କାହିଁକି?
- ଆମେ କୌଣସି ବିଭାଜନକୁ ହ୍ରାସ କରିଛୁ କି? କିପରି ଏବଂ କାହିଁକି? ଆମେ କେଉଁ ସଂଯୋଜକମାନଙ୍କୁ ସମର୍ଥନ କଲୁ? ଆମେ ହରାଇଲୁ କି?
- କିଛି ଅଛି କି? ଆମେ କୌଣସି ଦୁର୍ବଳ କରିଛୁ କି? କିପରି ଏବଂ କାହିଁକି?
- ପ୍ରତ୍ୟେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ବିଶ୍ଲେଷଣକୁ ସମର୍ଥନ କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରୁଥିବା ମାମଲାରୁ ତଥ୍ୟ ଦର୍ଶାଇବାକୁ କୁହାଯିବା ଉଚିତ୍ | ତାହା ହେଉଛି, ଆଲୋଚନାର ଏହି ବିଭାଗରେ, ଲୋକଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯିବା ଉଚିତ୍ ଯେ ଗୋଟିଏ ଶବ୍ଦ କିମ୍ବା କ୍ଷୁଦ୍ର ଉତ୍ତର ଦେବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ସେମାନଙ୍କର ଚିନ୍ତାଧାରାକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବା ଉଚିତ |

ଧାରଣା ଯାହା ବାହାରକୁ ଆସେ ତାହା ନିମ୍ନଲିଖିତକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିପାରେ:

ଯେଉଁ ଦଳଗୁଡିକ ଅଧିକ ଧ୍ୱଂସ ପାଇଯାଇଥିଲା (ଯଥା କୁଲବୀ ଉପରେ ଗାର୍ମି) ସେହି ସର୍ବାଧିକ କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ଗୃହଗୁଡିକୁ ପୁନଃନିର୍ମାଣ କରିବା ହେଉଛି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଲକ୍ଷ୍ୟ **|** ଗୃହର ପୁନଃନିର୍ମାଣ ସହିତ ଏଫ ଏଫ ଡବ୍ଲୁ (FFW) କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ତ୍ରୁଟି, ଏବଂ ଏହି ଦୁଇଟିକୁ ଗାଁରେ ରଖିବା (ଯାହା ମଧ୍ୟରୁ ୭୫% ଏକ-ଜାତିଗତ) ଏହାର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଯେ କୁଲ୍ୟାବିଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା ଅଧିକ ପୁରୁଷ ଗାର୍ମି ଚାକିରୀ ଏବଂ ଖାଦ୍ୟ ପାଇବାରେ ସକ୍ଷମ ହୋଇଥିଲେ |

ଯେହେତୁ "ଯେକେହି କାମ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ" ସେ କରି ପାରିଥାନ୍ତେ ଏବଂ ପରିବାରଗୁଡ଼ିକ ଦଳରେ ଏକରୁ ଅଧିକ ପରିବାର ସଦସ୍ୟ ରହିଥାଇ ପାରନ୍ତି | କାରଣ ଗୋଟିଏ ପରିବାରର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶ୍ରମିକର ଖାଦ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକତାର ପ୍ରାୟ ୮୦% ପାଇଥିଲେ ଏବଂ ଯେହେତୁ ଅଧିକାଂଶ ଶ୍ରମିକ ଗାର୍ମି ହୋଇଥିଲେ, ସେଥିପାଇଁ ସେତେବେଳେ କୁଲ୍ୟାବୀ ପରିବାରମାନେ ଖାଦ୍ୟ ଅଭାବର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେଉଥିବାବେଳେ ଗାର୍ମି ପରିବାର ଅଧିକ ଖାଦ୍ୟ ପାଇପାରୁଥିଲେ | ଏହା ମଧ୍ୟ ଆନ୍ତ ଦଳର ଉତ୍ତେଜନାକୁ ବଢ଼ିପାରେ |

ଯଦି ଗାର୍ମୀ ପରିବାର ଖାଦ୍ୟ ବାଣ୍ଟନ୍ତି, ତେବେ ଏହା ଆନ୍ତ ଦଳ ତିକ୍ତତାକୁ ହ୍ରାସ କରିପାରିବ | ଯଦି ସେମାନେ ଏହାକୁ ବିକ୍ରୟ କରନ୍ତି, ତାହାହେଲେ ହୁଏତ ଏହା ଆନ୍ତ ଦଳ ବାଣିଜ୍ୟକୁ ଉତ୍ସାହିତ କରିପାରେ (ଏବଂ ଉତ୍ତେଜନା ହ୍ରାସ କରେ ଏବଂ ସଂଯୋଜକମାନଙ୍କୁ ସମର୍ଥନ କରେ) କିମ୍ବା ଶୋଷଣକାରୀ ଏବଂ ଉତ୍ତେଜନାକୁ ଦୃଢ଼ କରିପାରେ | ଯଦି ସେମାନେ ଅତିରିକ୍ତ ଖାଦ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରନ୍ତି, ତେବେ ଏହା ଉତ୍ତେଜନାକୁ ଆହୁରି ଖରାପ କରିପାରେ |

ଗୃହ ହେଉଛି ଏକ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ମାଲିକାନା ସମ୍ପତ୍ତି ଏବଂ ତେଣୁ, ଗୋଟିଏ ଥରରେ କେବଳ ଗୋଟିଏ ପରିବାର ଉପକୃତ ହୁଅନ୍ତି | ଏହା ଲୋକମାନଙ୍କୁ ପରସ୍ପର ସହିତ ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ରଖେ | ଯଦି ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଭିତ୍ତିକ କୋଠା କିମ୍ବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମ୍ପତ୍ତିର ପୁନଃନିର୍ମାଣ ହୋଇଥାନ୍ତା, ତାହାହେଲେ ଏହା ହୁଏତ ସଂଯୋଗକୁ ଦୃଢ଼ କରିପାରିବ | ଏଥିମଧ୍ୟରୁ କେତେକ ବିଦ୍ୟାଳୟ, କ୍ଲିନିକ୍, ଜଳସେଚନ ଖାଲ ଇତ୍ୟାଦି ସେଠାରେ ବିଦ୍ୟମାନ ଥିଲା |

ଗୃହଯୁଦ୍ଧରେ, ସହାୟତା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଯାହା ଆବଶ୍ୟକତା ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦେଇଥାଏ ତାହା କେବଳ ଗୋଟିଏ ଦଳ ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦେଇପାରେ | ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ, ଗାର୍ମି ଗ୍ରାମରେ ପୁଷ୍ଟିହୀନତା ଏବଂ ଘରର ବିନାଶ ସବୁଠାରୁ ଖରାପ ଥିଲା

ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନକୁ ଉତ୍ସାହିତ କରିଲେ, ସେଭ ଦି ଚିଲଡ୍ରେନ ଫେଡେରେସନ(SCF) ର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଏକ ଶାନ୍ତି ପ୍ରତିଷ୍ଠା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଥିଲା | ଏକ ମିଳିତ ଭବିଷ୍ୟତ ବିଷୟରେ ଚିନ୍ତା କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ହେବାକୁ ହେଲେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଥମେ ସେହି ଅଞ୍ଚଳକୁ ଫେରିବାକୁ ପଡିବ |

ଗୃହନିର୍ମାଣ କଳହ ର ସମାଧାନ କରୁଥିବା ସ୍ୱୟଂ ନିଯୁକ୍ତ ପ୍ରାଚୀନ କମିଟିଗୁଡିକ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇପାରିବେ, ଯାହା ଦ୍ୱାରା ବିଦ୍ୟମାନ ସଂଯୋଜକମାନଙ୍କୁ ଦୃଢ କରାଯାଇପାରିବ | ଯାହା ସେମାନଙ୍କ ଘର ପୁନଃନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରତିଯୋଗିତାରୁ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା ତାହା ହୁଏତ ଟେନସନ୍ ହ୍ରାସ ମଧ୍ୟ କରିପାରେ |

ଜ୍ୱଳନ୍ତ ଉଦାହରଣର ବନ୍ଦ

ପ୍ରୋତ୍ସାହନକାରୀ ଆଲୋଚନାର କିଛି ମୁଖ୍ୟ ବିଷୟକୁ ସଂକ୍ଷେପରେ ନେଇ କେସ ବନ୍ଦ କରିବା ଉଚିତ୍ | ବନ୍ଦ କରିବାପାଇଁ ଜରୁରୀ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛି:

୧. ଯେତେବେଳେ କି ସଂଗଠନ ଏହାର ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଭଲ କାମ କରୁଛି (ଯାହା ଏତେ ସଂଖ୍ୟକ ନଷ୍ଟ ହୋଇଥିବା ଘର ନିର୍ମାଣ କରି ସେଭ ଦି ଚିଲଡ୍ରେନ ଫେଡେରେସନ(SCF) କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ କରିଛି) ସେତେବେଳେ ଧ୍ୟାନ ଦିଅନ୍ତୁ ଯେ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଦ୍ୱନ୍ଦ ଉପରେ ନକାରାତ୍ମକ ଏବଂ ସକରାତ୍ମକ ପ୍ରଭାବ ପକାଇପାରେ |

୨. ଏହା ଧ୍ୟାନ ଦିଅନ୍ତୁ ଯେ ଏହା ଏକ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ ନୁହେଁ ଯାହାର ନକାରାତ୍ମକ ପ୍ରଭାବ ପଡିଥାଏ ଏବଂ ଏହା ସର୍ବଦା ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଉପାଦାନ, ପ୍ରକଳ୍ପ ଯୋଜନା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ସମୟରେ ନିଆଯାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଅଟେ | ତେଣୁ: କଳହ ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ପାରସ୍ପରିକ କ୍ରିୟାକୁ ବୁଝିବା ପାଇଁ "କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ" ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ଅଲଗା ହେବା ଆବଶ୍ୟକ |

୩. ଏହି ତଥ୍ୟର ସ୍ୱୀକୃତି ଆମକୁ, ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ ପ୍ଲାନର୍ ଭାବରେ, କେଉଁଠାରେ ପ୍ରଭାବ ନକାରାତ୍ମକ ହେବ ତାହା ପୂର୍ବାନୁମାନ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଏ ଏବଂ ଏହାକୁ ଏଡାଇବା ପାଇଁ ବିକଳ୍ପ ବିଷୟରେ ଚିନ୍ତା କରି ବିଭାଜନଗୁଡ଼ିକ ହ୍ରାସ ହେବ କିମ୍ବା ସଂଯୋଜକମାନେ କେଉଁଠାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ ତାହା ପୂର୍ବାନୁମାନ କରେ | ବିଷୟ ଶେଷରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ଶକ୍ତି, ଧାରଣା ଏବଂ ବିଶ୍ଳେଷଣ ପାଇଁ ଅଭିନନ୍ଦନ ଜଣାଇବା ସର୍ବଦା ଭଲ |

ଭାଗ ୩:- "ବିଭାଜକ" ର ପରିଚୟ, ଉତ୍ତେଜନା / ହିଂସାର ଉତ୍ସ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କୁ ବୁଝାଇବା:-

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟଗୁଡିକ:-

- "ବିଭାଜନକାରୀ", ଉତ୍ତେଜନା ଏବଂ ହିଂସାର ଉତ୍ସ ବୁଝିବା ପାଇ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ କ୍ଷମତା ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରକାଶ କରିବା |
- ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ଢାଞ୍ଚାର ଏହି ପଦକ୍ଷେପକୁ ସେମାନଙ୍କୁ ଭଲ ଭାବରେ ବୁଝେଇ ନିଜ ପରିସ୍ଥିତିରେ ପ୍ରୟୋଗ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ କରିବା ||

ପ୍ରଣାଳୀ

ପ୍ରଶ୍ନ-ଉତ୍ତର ଏବଂ ସଂଳାପ, ବିଷୟବସ୍ତୁ ପ୍ରଦାନ, ଦଳଗତ ଆଲୋଚନା |

ପ୍ରକ୍ରିୟା

ଅଧିବେଶନ କେବଳ "ବିଭାଜକ" ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦିଆଯାଇଛି ଯଥା ହିଂସା ପାଇଁ ଟେନସନ ଏବଂ ସାମର୍ଥ୍ୟର ଉତ୍ସ | "ଯୁଦ୍ଧରେ ତାଜିକିସ୍ତାନରେ କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ଘରର ପୁନଃନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଖାଦ୍ୟ ଏବଂ ଶିଶୁ ଫେଡେରେସନ୍" | ତଥାପି, ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ଅନୁଷ୍ଠାନ ପରି ବର୍ଗଗୁଡିକ ସ୍ପଷ୍ଟ କରିବାବେଳେ, ମନୋଭାବ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ, ବିଭିନ୍ନ ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ଆଗ୍ରହ, ଭିନ୍ନ ଅନୁଭୂତି, ପ୍ରତୀକ ଏବଂ ଘଟଣା, ଦକ୍ଷିଣ ଏସିଆର ଉଦାହରଣଗୁଡିକ ବ୍ୟବହାର କରାଯିବା ଦରକାର ଏବଂ ଲିଙ୍ଗଗତ ସମସ୍ୟାଗୁଡିକ ହାଇଲାଇଟ୍ ହେବା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଟେ | ସମାନ କଳହ ବିଷୟରେ ପୁରୁଷ ଏବଂ ମହିଳାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଭିନ୍ନ ଅନୁଭୂତି ଉଦାହରଣ ଭାବରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇପାରେ | ଏହି ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଉଦାହରଣ ସ୍ଥାନୀୟ ଅଭିଜ୍ଞତାକୁ ବ୍ୟବହାର କରି ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କ ଶିକ୍ଷଣର ବିଷୟବସ୍ତୁକରଣରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ |

ପର୍ଯ୍ୟାୟ ୧: ୫ ବର୍ଗର ପରିଚୟ ; ଯାହା ବିଭାଜକ, ଉତ୍ତେଜନାର ଉତ୍ସ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା କାରକ ଏବଂ ଶକ୍ତି

ହିଂସାତ୍ମକ କଳହ ର ଯେକୌଣସି ବିଷୟରେ ତାଲିମକାରୀ ପୂର୍ବ ଅଧିବେଶନ (ଜ୍ୱଳନ୍ତ ଘଟଣାର ବିବରଣୀ) କୁ ସୂଚିତ କରେ | ସେଠାରେ ଦୁଇ ପ୍ରକାରର କାରକ ଏବଂ ଶକ୍ତି ଅଛି ଯାହା ଗୋଟିଏ ପଟେ ଯୁଦ୍ଧ ପାଇଁ ବିଭାଜନ, ଟେନସନ ଏବଂ କ୍ଷମତା ବିଷୟରେ ବିଦ୍ୟମାନ ଅଛି; ଅନ୍ୟ ପଟେ ଶାନ୍ତି ପାଇଁ ସଂଯୋଜକ ଏବଂ ସ୍ଥାନୀୟ କ୍ଷମତା ଅଛି | ତାଲିମକାରୀ ଦୁଇ ପ୍ରକାର ଲେଖନ୍ତି; କଳାପଟାରେ "ବିଭାଜକ" ଏବଂ "ସଂଯୋଜକ" କିମ୍ବା ସମସ୍ତ ବର୍ଗ ଧାରଣ କରିଥିବା ଦୁଇଟି ପ୍ରଚାରଫର୍ଦ ପ୍ରଦର୍ଶିତ କରିଥାଏ | ତା'ପରେ ତାଲିମକାରୀ କହିପାରିବେ ଯେ ହିଂସା (ବିଭାଜନକାରୀ) ପାଇଁ ବିଭାଜନ, ଉତ୍ତେଜନା ଏବଂ କ୍ଷମତାକୁ କିପରି ଚିହ୍ନଟ କରାଯିବ ଏବଂ ଭଲରେ ବୁଝିହେବ ହେବ ସେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅଧିବେଶନ ଅଧିକ ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବ |

ଦକ୍ଷିଣ ଏସିଆର ବିଭିନ୍ନ ଭାଗରେ କିଏ ବିଭାଜିତ ହୋଇଥିବା ଚିହ୍ନଟ କରିବାକୁ ତାଲିମକାରୀ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ଆମନ୍ତ୍ରଣ କରିଥାନ୍ତି ?ଏହା ଏକ ପ୍ରଶ୍ନ-ଉତ୍ତର କିମ୍ବା ସଂଳାପ ପଦ୍ଧତିରେ କରାଯାଇପାରିବ | ଚିନ୍ତାଧାରାକୁ ମାର୍ଗଦର୍ଶନ କରିବା ପାଇଁ, ତାଲିମକାରୀ ଉଲ୍ଲେଖ କରିପାରନ୍ତି ଯେ ତାଜିକିସ୍ତାନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଦୁଇ ଦଳ ବିଭାଜିତ ହୋଇଅଛି | ତାଲିମକାରୀ ବିଭାଗଗୁଡିକ ଲେଖିଛନ୍ତି ଯେପରିକି ସାମ୍ପ୍ରଦାୟିକ (ଦକ୍ଷିଣ ଏସିଆର ଧାର୍ମିକ ପାର୍ଥକ୍ୟ) ଜାତି, ଧର୍ମ, ଲିଙ୍ଗ, ରାଜନୈତିକ ଆଦର୍ଶ ଇତ୍ୟାଦି | ତାଲିମକାରୀ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିଛନ୍ତି ଯେ ଶା.ସ୍ଥା.ସା କର୍ମଶାଳାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ଯାହା ହିଂସାତ୍ମକ ଦ୍ୱନ୍ଦରେ ପରିଣତ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ଥାଏ ସେହି ଆନ୍ତ ଦଳ ଉତ୍ତେଜନା ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦେବା | ଯେଉଁ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ବିଭାଜିତ ହୋଇଥିବା ଦଳର ନାମକରଣ କରି ଉଦାହରଣ ପ୍ରଦାନ କରିବେ |

ଲୋକମାନଙ୍କୁ ବିଭକ୍ତ କରୁଥିବା ଏବଂ ହିଂସା ଘଟାଉଥିବା କାରଣ ଏବଂ ଶକ୍ତି ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିବାକୁ ତାଲିମକାରୀ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ଆମନ୍ତ୍ରଣ କରନ୍ତି | ପ୍ରଶ୍ନ ପଚରାଯାଇପାରେ ଯେମିତି କି : "ଲୋକମାନଙ୍କୁ ବିଭାଜନ କ'ଣ?" ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନେ ବିଭିନ୍ନ କାରଣ ଉଲ୍ଲେଖ କରି ପ୍ରତିକ୍ରିୟା କରିପାରନ୍ତି | ଏହି ସମୟରେ ତାଲିମକାରୀ ୫ ଟି ବର୍ଗକୁ ଉପସ୍ଥାପନ କରି ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି ଯେ ଶା.ସ୍ଥା.ସା ପ୍ରକଳ୍ପ ବିଭାଜନ, ଉତ୍ତେଜନା ଏବଂ ଯୁଦ୍ଧ କ୍ଷମତା ବୁଝିବା ପାଇଁ କିଛି ବର୍ଗକୁ ଉପଯୋଗୀ ମନେ କରିଛି | ସେ ଏହି ବର୍ଗଗୁଡିକ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବାବେଳେ, ଜ୍ୱଳନ୍ତ ଘଟଣାର ବିବରଣୀରୁ ଉଦାହରଣ ପ୍ରଦାନ କରୁଛନ୍ତି | ଏହି ବର୍ଗଗୁଡିକ ହେଉଛି:

୧) ପ୍ରଣାଳୀ ଏବଂ ଅନୁଷ୍ଠାନ,
୨) ମନୋଭାବ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ,
୩) ବିଭିନ୍ନ ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ଆଗ୍ରହ,
୪) ବିଭିନ୍ନ ଅନୁଭୂତି,
୫) ପ୍ରତୀକ ଏବଂ ଘଟଣା |

ତାଲିମକାରୀ ସମସ୍ତ ବର୍ଗଟି ବର୍ଗର ଅର୍ଥ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରନ୍ତି ଏବଂ ଦକ୍ଷିଣ ଏସୀୟ ବିଷୟରୁ ଉଦାହରଣ ଦିଅନ୍ତି (ଦୟାକରି ପଠନ ସାମଗ୍ରୀ ଦେଖନ୍ତୁ: ଅର୍ଥ ଏବଂ ବିଭାଜକଙ୍କ ଉଦାହରଣ) |

ପର୍ଯ୍ୟାୟ ୨: "ବିଭାଜକ" ବର୍ଗର ଚିହ୍ନଟ ଏବଂ ଗଭୀର ବିଶ୍ଳେଷଣ

ଦଳକାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ତାଲିମକାରୀ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ବିଭକ୍ତ କରିପାରନ୍ତି କିମ୍ବା ବର୍ଗର ପରବର୍ତ୍ତୀ ବିଶ୍ଳେଷଣ ପାଇଁ ଏହାକୁ ସର୍ବଦଳୀୟ ଭାବରେ ମଧ୍ୟ କରିପାରନ୍ତି | ବର୍ଗ ଅନୁଯାୟୀ ଲୋକଙ୍କୁ ବିଭକ୍ତ କରୁଥିବା ଜିନିଷଗୁଡ଼ିକର ତାଲିକାଭୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଉଛି | ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ୫ ଟି ବର୍ଗ ଅନୁଯାୟୀ ବିଭାଜକର ଚିହ୍ନଟ କରିବା ଏବଂ ନିଜ ପରିସ୍ଥିତି ହିସାବରେ ବିଭାଜକ ଚିହ୍ନଟ କରିବା ପାଇଁ ସମାନ ଜ୍ୱଳନ୍ତ ଘଟଣାର ବିବରଣୀ ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ କୁହାଯାଇଛି | ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆକୃତି ଆଲୋଚନା ସର୍ବଦଳୀୟ ବା ଦଳକୁ ମାର୍ଗଦର୍ଶନ କରିବା ପାଇଁ ଉପଯୋଗୀ ହେବ |

	ଜ୍ୱଳନ୍ତ ଉଦାହରଣ ଅଧ୍ୟୟନରେ ବିଭାଜକମାନେ	ନିଜ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ବିଭାଜନକାରୀ
ପ୍ରଣାଳୀ ଏବଂ ଅନୁଷ୍ଠାନଗୁଡିକ		
ମନୋଭାବ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ		
ବିଭିନ୍ନ ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ଆଗ୍ରହ		
ବିଭିନ୍ନ ଅନୁଭୂତି		
ପ୍ରତୀକ ଏବଂ ଘଟଣା		

ତାଲିମଦାତା ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବା ଉଚିତ ଯେ ନିଜ ବିଷୟରୁ ବିଭାଜକମାନଙ୍କୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବାବେଳେ, କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ଦଳ ଗୋଟିଏ ଜଣାଶୁଣା ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱକୁ ବାଛି ପାରିବେ ଏବଂ କେବଳ ଗୋଟିଏ ମାମଲାରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିପାରିବେ | ଯଦି ସମସ୍ତ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀ ବିଭିନ୍ନ କ୍ଷେତ୍ରର ଅଟନ୍ତି ତାହାହେଲେ ସମାନ ଅଞ୍ଚଳରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ଲୋକଙ୍କଠାରୁ ଛୋଟ ଦଳ ଗଠନ କରାଯିବା ଉଚିତ |

ପର୍ଯାୟ ୩: କର୍ମଶାଳାର ଆଲୋଚନା ଏବଂ ଶିକ୍ଷାକୁ ଏକୀକରଣ କରିବା

ଯଦି ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନେ ଦଳରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଛନ୍ତି, ସମସ୍ତ ଦଳ ଲିଖିତ ବିବରଣୀର ଉପସ୍ଥାପନା ଏବଂ ସ୍ପଷ୍ଟୀକରଣ ପରେ, ତାଲିମଦାତା ମାନେ ସମଗ୍ର ଦଳକୁ ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବର୍ଗୀକୃତ ତାଲିକାରେ ଏକ ଚୁକ୍ତି କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇପାରନ୍ତି | ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନେ ବ୍ୟାୟାମକୁ ଉପଯୋଗୀ ମନେ କରିଛନ୍ତି କି ନାହିଁ ଏବଂ ସେମାନେ କେଉଁ ଅସୁବିଧାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇଥିଲେ, ଯାହାପାଇଁ ସେମାନେ ପୁନର୍ବାର ଆବିଷ୍କାର କରିବା ଆବଶ୍ୟକ କରନ୍ତି, ସେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସେମାନଙ୍କର ମତାମତ ବାଣ୍ଟିବାକୁ କୁହାଯାଇଛି | ଯେକୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟତାକୁ ଯିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ସାଧନ କିପରି ବ୍ୟବହାର କରାଯିବ ତାହା ଉପରେ ସର୍ବଦଳୀୟ ଅଧିବେଶନକୁ ଧ୍ୟାନ ଦେବା ଉଚିତ୍ | ତାଲିମଦାତା ଧ୍ୟାନ ଦେବା ଉଚିତ୍ ଯେ ଏହି ତାଲିକାଟି ବର୍ତ୍ତମାନ ପରି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ଉପଯୋଗୀ | ତାଲିମକାରୀ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ଅଧିବେଶନ / ବ୍ୟାୟାମରୁ ସେମାନଙ୍କର ଶିକ୍ଷା ବାଣ୍ଟିବାକୁ ଏବଂ କଳାପଟାରେ କିମ୍ବା ବଡ କାଗଜ ରେ ତାଲିକାଭୁକ୍ତ କରିବାକୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରିପାରନ୍ତି | ଏହି ସମୟରେ ତାଲିମଦାତା ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କ ଅବଦାନକୁ ତାଙ୍କର କୃତଜ୍ଞତା ଜଣାଇପାରିବେ |

ସାମଗ୍ରୀ

ଚକ, କଳାପଟା କିମ୍ବା ଧଳାପଟା ଏବଂ ମାର୍କର୍, ବଡ କାଗଜ, ସାରାଂଶ ର ଲିଖିତ ବିବରଣୀ , ଭାଗ ପାଇଁ ପଠନ ସାମଗ୍ରୀ;

ଭାଗ ୩ ପାଇଁ ପଠନ ସାମଗ୍ରୀ: ବର୍ଗର ଅର୍ଥ ଏବଂ ଉଦାହରଣ

କ) ପ୍ରଣାଳୀ ଏବଂ ଅନୁଷ୍ଠାନ

ଏକ ପ୍ରଣାଳୀ ହେଉଛି ବିଭିନ୍ନ ଫର୍ମ ଏବଂ ପ୍ରକ୍ରିୟାଗୁଡ଼ିକର ମିଶ୍ରଣ ଏବଂ ଏକତ୍ରିତ ଏବଂ 'ସମଗ୍ର'ର ଏକ ଅବିଚ୍ଛେଦ୍ୟ ଅଙ୍ଗ ଅଟେ | ବ୍ୟବସ୍ଥା ଶବ୍ଦର ଏକ ଦୀର୍ଘ ଇତିହାସ ଅଛି; ଏହାର ଅର୍ଥ ହେଉଛି "ସମୁଦାୟ" ଏବଂ "ଏକତା" | ଏହା ସୁନିଷ୍ଚେମି କ୍ରିୟାରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ; "ଏକତ୍ର କରିବା" "ଏକାଠି କରିବା" |ସେଠାରେ ପ୍ରାକୃତିକ ଏବଂ ମାନବ ନିର୍ମିତ ପ୍ରଣାଳୀ ଅଛି |କୌଣସି ଶରୀରର ସୌର ପ୍ରଣାଳୀ କିମ୍ବା ସ୍ନାୟୁ ପ୍ରଣାଳୀ ଏକ ପ୍ରାକୃତିକ ପ୍ରଣାଳୀ | ମାନବ ନିର୍ମିତ ପ୍ରଣାଳୀଗୁଡ଼ିକ ଏକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସହିତ ନିର୍ମିତ | ବିଭିନ୍ନ ଅଂଶ (କିମ୍ବା ସବ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥା) କିମ୍ବା ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକ ଏକ ସମନ୍ୱିତ ସଂସ୍ଥା ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ପରିକଳ୍ପିତ ହୋଇଛି | ଏକ ସମାଜର ଆର୍ଥନୀତିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ହେଉଛି ଉତ୍ପାଦନ, ବିନିମୟ, ବଣ୍ଟନ ଏବଂ ବ୍ୟବହାରର ଏକ ମିଶ୍ରଣ | ଏବଂ ଏକ ଆର୍ଥନୀତିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନିଜେ ସାମାଜିକ

ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଏକ ଅଂଶ ଅଟେ | ଶା.ଷ୍ଟା.ସା ଢାଞ୍ଚାରେ, ପ୍ରଣାଳୀ ଏବଂ ଅନୁଷ୍ଠାନଗୁଡିକ ସାମାଜିକ ପ୍ରଣାଳୀ ବିଷୟରେ ପରିଚିତ ହୋଇପାରେ ଏବଂ ନିମ୍ନ ଫର୍ମରେ ଭିଜୁଆଲ୍ ହେଇପାରେ |

ସାମାଜିକ ପ୍ରଣାଳୀ

ରାଜନୈତିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା | ଶାସନ ରାଜ୍ୟ ଅମଲାତନ୍ତ୍ର | ରାଜନୈତିକ ଦଳ |	ସାଂସ୍କୃତିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା | ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକ ଧାର୍ମିକ ଅନୁଷ୍ଠାନ | ମିଡିଆ | ରୀତିନୀତି ପ୍ରଥା
ଅର୍ଥନୈତିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା | ଉତ୍ପାଦନ, ବଣ୍ଟନ, ବିନିମୟ, ବ୍ୟବହାର	

ଅର୍ଥନୈତିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଅନେକ ଉପତନ୍ତ୍ର ଅଛି, ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, ଶିଳ୍ପ, କୃଷି ଏବଂ ଉତ୍ପାଦନ ପାଇଁ ସେବା କ୍ଷେତ୍ର ଏବଂ ବିନିମୟ ପାଇଁ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ ଏବଂ ସହରାଞ୍ଚଳ ବଜାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଇତ୍ୟାଦି | ବ୍ୟାଙ୍କ ଏବଂ ଟ୍ରେଡ ୟୁନିଅନ ଭଳି ଅର୍ଥନୈତିକ ଅନୁଷ୍ଠାନ ମଧ୍ୟ ରହିଛି |

ରାଜନୈତିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ବିଭିନ୍ନ ଉପ (ସବ୍) ବ୍ୟବସ୍ଥା ମଧ୍ୟ ଅଛି | ସେମାନେ ଏକ ପ୍ରଶଂସାକାରୀ ଉପାଦାନ ଭାବରେ ଏକତ୍ରିତ ହୁଅନ୍ତି ଯାହା ଏକ ଶକ୍ତିକୁ ଆକୃଷ୍ଟ କରି ଏବଂ ଏହାର ଅଧୀନରେ ପଡୁଥିବା ଲୋକଙ୍କ ଦିନିକିଆ ଜୀବନକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରେ ଏବଂ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ମଧ୍ୟ କରିଥାଏ | ଏହା ଆଦର୍ଶଗତ ପରିସର, ମୂଲ୍ୟବୋଧ, ଆଗ୍ରହ, ଆଦର୍ଶ, ପାରମ୍ପାରିକ ରେଫରେନ୍ସ ବିଶ୍ୱାସ, ନିୟମ ଏବଂ ନିୟମ ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ସଂରଚନା ଯାହା ଏହାକୁ ଶକ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରେ ଏବଂ ଏହାର ସୁଗମ କାର୍ଯ୍ୟର ପଥ ପରିଷ୍କାର କରେ | ଏହା ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରୁଥିବା ୟୁନିଟ୍ର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ପଛରେ ଏକ ଚାଳନା ଏବଂ ନିର୍ଣ୍ଣୟକାରୀ ଶକ୍ତି | ଏହା ପରିବାରଠାରୁ ରାଜ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତ ଜିନିଷକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିପାରେ | ଏହା ସାମାଜିକ-ସାଂସ୍କୃତିକ ଏବଂ ରାଜନୈତିକ-ଅର୍ଥନୈତିକ କାରଣକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି ସାହିତ୍ୟିକ, ଭାଷାଭିତ୍ତିକରୁ ଶକ୍ତି ପ୍ରାପ୍ତ କରେ; ଦାର୍ଶନିକ (ଏଥିରେ ଧାର୍ମିକ କିମ୍ବା ଆଗ୍ନୋଷ୍ଟିକ୍ ଅନ୍ତର୍ଭୂକ୍ତ ହୁଏ କିମ୍ବା କେତେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ କୌଣସି ଧାର୍ମିକ ବିଶ୍ୱାସ ପ୍ରତି ଅବିଶ୍ୱାସ ନଥାଏ) ଏବଂ ବେଳେବେଳେ ଭୌଗଳିକ ଏବଂ ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିଚୟ ଯାହା ଏହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ଅନୁକୂଳ କରେ | ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ ଯେକୌଣସି ରାଜନୈତିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଏକ ଆଦର୍ଶଗତ ଆଧାର ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ | ସେହି ଅନୁଯାୟୀ, ଏହା ଆଇନ ଏବଂ ନିୟମ ସୃଷ୍ଟି କରିବ ଯାହାଦ୍ୱାରା ଏହା ବିଭିନ୍ନ ସ୍ୱାର୍ଥର ସେବା କରିପାରିବ ଏବଂ ଏହାର କାରଣକୁ ଆଗକୁ ବଢାଇବା ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ଉପ-ପ୍ରଣାଳୀକୁ ଉତ୍ସାହିତ କରିବ | ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ ଏହା ଏକ ଶିକ୍ଷଣୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସୃଷ୍ଟି କରିବ ଯାହାକି ଏହାର ଆଦର୍ଶକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବା | ଏହି ସମସ୍ତ ଜିନିଷ ଏକତ୍ରିତ ହେବା ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ରାଜନୈତିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ବର୍ଣ୍ଣିତ କରିବ |

ଏକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଯାହା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ କରିବା ପାଇଁ ସଂସ୍ଥା ସୃଷ୍ଟି କରେ ଯାହା ଏହାର ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଯାୟୀ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଚଳାଇବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରେ | ଏହି ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ଅନୁଷ୍ଠାନ ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରେ | ଉପରୋକ୍ତ ଉଦାହରଣ ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ, ନ୍ୟାୟପାଳିକା, ଅମଲାତନ୍ତ୍ର, ପୋଲିସ୍, ସେନା ଇତ୍ୟାଦି ରାଜନୈତିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅନୁଷ୍ଠାନ ଭାବରେ ବର୍ଗୀକୃତ ହୋଇପାରେ | ଗୋଟିଏ ପ୍ରଣାଳୀ ଅଧୀନରେ ଅନେକ ସଂସ୍ଥା ରହିପାରେ | ପ୍ରାୟତ ଏହି ସମସ୍ତ ଅନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକ ଆଗପଛ କରି କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି ଏବଂ

ପରସ୍ପରକୁ ଏପରି କାର୍ଯ୍ୟରେ ସାହାଯ୍ୟ କରନ୍ତି ଯେ ସେମାନେ ଏକତ୍ରିତ ହୋଇ ପ୍ରଣାଳୀର ଆଗ୍ରହକୁ ସେବା କରନ୍ତି | କିନ୍ତୁ ଏହା ସର୍ବଦା ନିୟମ ନୁହେଁ | ବେଳେବେଳେ ଏକ ଅନୁଷ୍ଠାନ କିମ୍ବା ଅନୁଷ୍ଠାନର ଏକ ସେଟ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସହିତ ମେଳ ଖାଇବା କଷ୍ଟକର ହୋଇପଡେ ତେଣୁ ଏହା ବିରୁଦ୍ଧରେ ଯାଏ | ଏହା ମଧ୍ୟ ସମ୍ଭବ ଯେ ଏକ ପ୍ରଣାଳୀ ଏକ ଅନୁଷ୍ଠାନ ବିରୁଦ୍ଧରେ କାମ କରିପାରେ ଯାହା ହୁଏତ ନିଜେ ପ୍ରଣାଳୀ ଦ୍ୱାରା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇପାରେ | ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ ଭାରତରେ ଜମିନ୍ଦାରୀ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ରଦ୍ଦ କରିଦେଇଥିଲେ। ୧୯୬୭ ମସିହାରେ ବିହାର ପ୍ରଦେଶରେ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ଏକ ଅଣ-କଂଗ୍ରେସ ସରକାର ରହିଥିଲେ ଯାହାକି ଜମିନ୍ଦାରୀ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରଦ୍ଦ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ। କିନ୍ତୁ ଅମଲାତନ୍ତ୍ର ଯାହାକି ସରକାରଙ୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଅଟେ, ଏଥିରେ ବହୁ ସଂଖ୍ୟକ ହିତାଧିକାରୀ ରହିଥିଲେ ଯାହାଫଳରେ ସେମାନେ ଏହି ଆଦେଶ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବାକୁ ଚାହୁଁନଥିଲେ କାରଣ ଯେଉଁମାନେ ପ୍ରକୃତରେ କୃଷି ଶ୍ରମିକ ଥିଲେ ସେମାନଙ୍କ ଅତିରିକ୍ତ ଜମି ଭାବରେ ନିଜସ୍ୱ ଜମି ଭୂମିହୀନ ଲୋକଙ୍କ ନିକଟକୁ ଚାଲି ଯାଇଥାନ୍ତା | ସେଥିପାଇଁ ଫଳସ୍ୱରୂପ ଏକ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଭାବରେ ଅମଲାତନ୍ତ୍ର ପ୍ରଣାଳୀକୁ ବାସ୍ତବତାରେ ପରିଣତ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦେଲା ନାହିଁ |

ଏକ ଅନୁଷ୍ଠାନ ମଧ୍ୟରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରଣାଳୀ ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ | ମୋଟ ଉପରେ ସେମାନେ ଏକ ବୃହତ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଉପ-ପ୍ରଣାଳୀ କିନ୍ତୁ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅନୁଷ୍ଠାନ ମଧ୍ୟରେ, ସେମାନେ ପୃଥକ ପ୍ରଣାଳୀ, ଅନୁଷ୍ଠାନକୁ ଶକ୍ତି ଏବଂ ସ୍ଥିରତା ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ବିକଶିତ ଅଟେ | ପୁନର୍ବାର ଏହି ପ୍ରଣାଳୀଗୁଡ଼ିକ ସେମାନଙ୍କର ନିଜସ୍ୱ ଅନୁଷ୍ଠାନ ସୃଷ୍ଟି କରିଥାଏ | ବର୍ତ୍ତମାନ, ନ୍ୟାୟପାଳିକାକୁ ସୁରୁଖୁରୁରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ନିଜସ୍ୱ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସୃଷ୍ଟି କରିବାକୁ ପଡିବ | ଉଦାହରଣସ୍ୱରୂପ ନ୍ୟାୟପାଳିକା ସୁରୁଖୁରୁରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ନିଜସ୍ୱ ପ୍ରଣାଳୀ ସୃଷ୍ଟି କରିବାକୁ ପଡିବ | ତେଣୁ ଆମେ ନ୍ୟାୟପାଳିକା ମଧ୍ୟରେ ଏକ ନ୍ୟାୟିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦେଖିପାରିବା, ଯାହାଫଳରେ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ରାଜନୈତିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଏକ ଅନୁଷ୍ଠାନ ହୋଇପାରିବ | ପୁନଶ୍ଚ, ଏହି ନ୍ୟାୟିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଷ୍ଠାନ ସୃଷ୍ଟି କରିବ ଯେପରିକି କୋର୍ଟ, ବାର୍ କାଉନସିଲ୍, ବିଭିନ୍ନ ନ୍ୟାୟିକ ବେଞ୍ଚ ଇତ୍ୟାଦି ଅଟେ | ତେଣୁ ଏହା ଏକ ସାଇକ୍ଲିକ୍ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଯାହା ମାକ୍ରୋ ସ୍ତରରୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ମାଇକ୍ରୋ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କିମ୍ବା ବିପରୀତ ଭାବରେ ଟିକ୍ ହୋଇଯାଏ |

ଉଦାହରଣ: ପ୍ରଣାଳୀ ଏବଂ ଅନୁଷ୍ଠାନଗୁଡିକ

୧) ଦକ୍ଷିଣ ଏସିଆରେ ଜାତି ପ୍ରଣାଳୀ ଏତେ ଗଭୀର ଅଟେ ଯେ ଭାରତର କେତେକ ପ୍ରଦେଶରେ ଜଳ ବଣ୍ଟନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ବେଳେବେଳେ ଏକ ଅଶୁଭ ପରିସ୍ଥିତି ସୃଷ୍ଟି କରିଥାଏ | ସବୁଠାରୁ ଅସୁରକ୍ଷିତ ଦଳ ହେଉଛି ମହିଳାମାନେ ଯେଉଁମାନେ ସାଧାରଣତ ଘରୋଇ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏବଂ ସମଗ୍ର ପରିବାର ପାଇଁ ଜଳ ସଂଗ୍ରହ କରନ୍ତି | ଏହା ଜାତି ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ପରିସ୍ଥିତିକୁ ଆହୁରି ଖରାପ କରିଥାଏ ଏବଂ ମଣିଷକୁ ଅମାନୁଷିକ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ପ୍ରେରିତ କରିଥାଏ, ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ ଅନ୍ୟ ଜାତିର ଜଳ ବ୍ୟବହାର କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଅନ୍ୟର ଜଳ ପାତ୍ରରେ ଜୋତା ବୁଡ଼ାଇବା | ଏହି ପରିସ୍ଥିତି ପ୍ରାୟତ ମହିଳାମାନେ ସମ୍ମୁଖୀନ ହୁଅନ୍ତି କାରଣ ସେମାନେ ଘରର ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଜଳ ସଂଗ୍ରହ କରନ୍ତି | ନେପାଳରେ ଜାତି ପ୍ରଥା ଏତେ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଯେ ଦଳିତ ଏବଂ ଅଣ-ଦଳିତଙ୍କର ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପାଣି ଟ୍ୟାପ୍ ଥାଏ |

୨) ଭାରତର କେତେକ ଓଡ଼ିଆ ପରିବାର ଥିବା ଧର୍ମଶାଳା ବିଶ୍ୱାସ କରନ୍ତି ଯେ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ମହିଳାମାନଙ୍କର ସାଧାରଣ ମଣିଷ ଭଳି ଜୀବନଯାପନ କରିବାର ଅଧିକାର ନାହିଁ | ସେମାନେ କେବଳ ସେମାନଙ୍କର ଅଧିକାରରୁ ବଞ୍ଚିତ ନୁହଁନ୍ତି ବରଂ ମୁଣ୍ଡ କାଟିବାକୁ, ଚଟାଣରେ ଶୋଇବାକୁ ଏବଂ କିଛି ପ୍ରକାରର ଖାଦ୍ୟ ଖାଇବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହୋଇଥାନ୍ତି | ସେମାନଙ୍କ ସହ ଭିନ୍ନ ଭାବରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ ଏବଂ ସମାଜ ଦ୍ୱାରା ପରିତ୍ୟକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ପରି ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥାଏ | ବିଧବା ଭାବରେ ସେମାନଙ୍କର ଜୀବନ ଅମାନବୀୟ ଏବଂ ସେମାନେ ଧର୍ମ କିମ୍ବା ବ୍ୟବସ୍ଥାର ନାମରେ ପିତୃପୁରୁଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଶୋଷିତ ହୁଅନ୍ତି |

୩) ନେପାଳର ଗୋଟିଏ ଜିଲ୍ଲାରେ, ଜିଲ୍ଲା ପୋଲିସ୍ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଜଣେ ପୋଲିସ ଅନ୍ୟ ଜଣେ ମହିଳା ପୋଲିସଙ୍କୁ ଧର୍ଷଣକଲେ। ଧର୍ଷଣକାରୀ ପୋଲିସକୁ ଦଣ୍ଡ ଦେଇ ପୀଡିତଙ୍କୁ ଉଚିତ ନ୍ୟାୟଦେବା ପରିବର୍ତ୍ତେ, ଧର୍ଷଣକାରୀଙ୍କୁ ମୁକ୍ତ କରାଗଲା ସତେ ଯେପରି ଧର୍ଷଣ ନ୍ୟାୟ ସଙ୍ଗତ ଥିଲା। ଏହିପରି ଭାବରେ ପୋଲିସ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସେହି ସମାଜରେ ଏକ ବିଭାଜନକାରୀ ହୋଇଗଲା |

ସୁନତାଲୀ ଧାମୀ: ଏକ ଜ୍ୱଳନ୍ତ ଉଦାହରଣ:-

ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୨୦୦୯ ମସିହା ରେ ନେପାଳର ଆଖାମ ଜିଲ୍ଲାର ଅବସ୍ଥିତ ଜିଲ୍ଲା ପୋଲିସ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ସୁଣ୍ଟାଲି ଧାମିଙ୍କ ଉପରେ ହୋଇଥିବା ନୃଶଂସ ତଥା ନିର୍ଦ୍ଦୟ ଗ୍ୟାଙ୍ଗ ବଳାତ୍କାର ଦର୍ଶାଇଥିଲା ଯେ ଆଇନ ଶୃଙ୍ଖଳାର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣା ସତ୍ତ୍ୱେ ମଧ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ରରେ ମହିଳାମାନେ କିପରି ଅସୁରକ୍ଷିତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଏପରି ପାଶବିକ ଘଟଣା ପରେ ସୁନତାଲି ବିରେନ୍ଦ୍ର ପୋଲିସ ହସ୍ପିଟାଲରେ ଚିକିତ୍ସିତ ହେଉଥିଲେ। ଆଖିରେ ଲୁହ ଭରି ସୁଣ୍ଟାଲୀ କହିଥିଲେ, "କେବଳ ନ୍ୟାୟ ମୋର କ୍ଷତକୁ ଭଲ କରିପାରେ" ଏକ ପୁରୁଷ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ସମାଜରେ ପ୍ରାୟତଃ ମହିଳାମାନଙ୍କୁ ନିଜର ମୁହଁ କୁ ବନ୍ଦ କରି ରଖିବାକୁ ବାଧ କରିଥାଏ | କିନ୍ତୁ ଅତ୍ୟାଚାର ବିରୁଦ୍ଧରେ ସୁଣ୍ଟାଲି ଯେଉଁ ସାହସ ଦେଖାଇଥିଲେ ତାହା ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ଥିଲା | ଆଖିର ଲୁହ ଏକ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ରଖି , ସେ ତାଙ୍କ ସହ ଘଟିଥିବା ଘଟଣାର ସକରାତ୍ମକ ପରିଣାମ ବାଣ୍ଟିଥିଲେ ଯାହା ତାଙ୍କ ଆଖିରେ ଚମକୁଥିଲା ଏବଂ କହିଥିଲେ ଯେ ତାଙ୍କ ପରି ଆଉ କୌଣସି ମହିଳାମାନଙ୍କୁ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ପୁରୁଷଙ୍କ ଯନ୍ତ୍ରଣାକୁ ଆଉ ସହ୍ୟ କରିବାକୁ ପଡିବ ନାହିଁ | ସେ କିନ୍ତୁ ଭୟ କରୁଥିଲେ ଯେ ଦୋଷୀମାନଙ୍କୁ ସୁରକ୍ଷା ଦେବା ପାଇଁ ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ର ହୋଇପାରେ | ମୋତେ ବଳାତ୍କାର କରିଥିବା ୬ ଜଣଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ ତିନିଜଣ ଜେଲରେ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଅନ୍ୟ ତିନିଜଣ ମୁକ୍ତ ଭାବରେ ବୁଲୁଛନ୍ତି ବୋଲି ସେ କହିଥିଲେ ଯାହାକି ସ୍ପଷ୍ଟ ଥିଲେ ଯେ ସମସ୍ତ ଦୋଷୀଙ୍କୁ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗିରଫ କରାଯାଇ ନାହିଁ। ଯେତେବେଳେ ତାଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ବିଷୟରେ ପଚରାଗଲା, ସୁଣ୍ଟାଲି କହିଥିଲେ ଯେ ରକ୍ତସ୍ରାବ ବନ୍ଦ ହୋଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ସେ ତାଙ୍କ ପିଠି ଏବଂ ଛାତିରେ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଅନୁଭବ କରିଥିଲେ | ସେ କହିଥିଲେ ଯେ, ଯେତେବେଳେ ଲୋକମାନେ ଅପରାଧୀଙ୍କୁ ଦୋଷ କହିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ମୋ ଚରିତ୍ରକୁ ହତ୍ୟା କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିଲେ, ମୁଁ ଅତ୍ୟଧିକ ଖରାପ ଅନୁଭବ କରେ। ମୁଁ କିନ୍ତୁ ନ୍ୟାୟ ପାଇଁ ମୋର ସଂଗ୍ରାମ ଜାରି ରଖିବି ବୋଲି ସେ କହିଥିଲେ । ତାଙ୍କ ସଂଗ୍ରାମରେ ଗଣମାଧ୍ୟମ, ମାନବାଧିକାର କର୍ମୀ, ନାଗରିକ ସମାଜ ଏବଂ ସାଧାରଣ ଲୋକଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ପାଇଁ ସୁଣ୍ଟାଲୀ ସାହାଯ୍ୟ ମାଗିଥିଲେ। ଏହା ପରେ ହେଉଥିବା ଲିଙ୍ଗ ଭିତ୍ତିକ ହିଂସାକୁ ସମାପ୍ତ କରିବାକୁ ସରକାର ୨୦୧୦ ମସିହାରେ ଘୋଷଣା କରିଥିଲେ। ସେ କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି କହିଥିଲେ ଯେ ଏଭଳି ହିଂସାକୁ ଦୂର କରିବାରେ କଠୋର ନିୟମ ଲାଗୁ କରିବା ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିବ ବୋଲି ସୁଣ୍ଟାଲୀ ଆଶା କରିଥିଲେ "ଯିଏ ଭଲ ପାଇଁ କାମ କରେ ସର୍ବଦା ନମ୍ର ହୁଏ, ସେମାନଙ୍କର ସ୍ୱର ସର୍ବଦା କ୍ଷୁର୍ଣ୍ଣ ହୁଏ | ଏହି ସଂଘର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ପୋଲିସର ଡେପୁଟି ଇନ୍ସପେକ୍ଟର ପାର୍ବତୀ ଥାପା ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କୁ ସମର୍ଥନ କରୁଥିବାରୁ ସେ ମଧ୍ୟ ଅନେକ ସମସ୍ୟାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇଥିଲେ। ଯେତେବେଳେ ସେ ମୋତେ ଦେଖା କଲେ ସେତେବେଳେ ଥାପା ବହୁତ କାନ୍ଦିଲା | ଡିସେମ୍ବର ୧୭ ରେ ସୁଣ୍ଟାଲି ଅଦାଲତର ଶୁଣାଣି ପାଇଁ ଅଖାମ ଯାତ୍ରା କରୁଥିଲେ | ଏହି ସମୟରେ, ତାଙ୍କ ଯତ୍ନ ନେଉଥିବା ଡାକ୍ତର ଆଶା ସିଂ ଆମକୁ ସୂଚନା ଦେଇଥିଲେ ଯେ ସୁଣ୍ଟାଲି ସୁସ୍ଥ ହୋଇଆସୁଛନ୍ତି ଏବଂ ଆଜିକାଲି ତାଙ୍କର ରକ୍ତସ୍ରାବ ବନ୍ଦଅଛି । | ସିଂହ କହିଛନ୍ତି, "ସେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମାନସିକ ଆଘାତକୁ ଦୂର କରିପାରି ନାହାଁନ୍ତି ଯଦିଓ ସେ ଶାରୀରିକ ଭାବେ ସୁସ୍ଥ ଅଛନ୍ତି। ସିଂହ କହିଛନ୍ତି ଯେ ସୁନତାଲୀଙ୍କୁ କାଉନସେଲିଂ କ୍ଲାସ୍ ନେବାକୁ କୁହାଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ସେ ଏହି କଥାକୁ ବିରୋଧ କରି କହିଥିଲେ ଯେ ସେ କାହାଣୀକୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କରି ଥକି ଯାଇଛନ୍ତି। ସୁଣ୍ଟାଲୀଙ୍କ ନିଷ୍ଠା ଏବଂ ସାହସର ପ୍ରଶଂସା କରି, ସିଂ କହିଥିଲେ ସୁଣ୍ଟାଲିଙ୍କୁ ନ୍ୟାୟ ଦିଆଯିବା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ। |

ଖ. ମନୋଭାବ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ:-

"ମନୋଭାବ" ର ଅଭିଧାନ ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଏକ ସ୍ଥିର ମତ ବା ଚିନ୍ତାଧାରା, ଶାରୀରିକ ସ୍ଥିତି, ନାଟକୀୟ ପ୍ରଭାବ ପାଇଁ ଏକ ନିରାଳ ଭଙ୍ଗୀ | ମନୋଭାବର ପରିଭାଷା ହେଉଛି ଏକ ଜଟିଳ ମାନସିକ ସ୍ଥିତି ଯାହାକି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଉପାୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ବିଶ୍ୱାସ, ଭାବନା, ମୂଲ୍ୟବୋଧ ଏବଂ ମନୋଭାବ ସହିତ ଜଡିତ | ମନୋଭାବ ଶବ୍ଦର ବ୍ୟବହାର କରାଯିବା ଉଚିତ ଯେତେବେଳେ ଭାବପ୍ରବଣତାର ଯଥେଷ୍ଟ ପ୍ରମାଣ ଅଛି ଯେପରିକି ପସନ୍ଦ/ନାପସନ୍ଦ, ଅନୁମୋଦନ / ଆଗ୍ରହତା, ଭଲ / ଖରାପ ଅନୁଭବ କରିବା | ମନୋଭାବ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଚିନ୍ତାଧାରା ଯାହା ଏକ ବସ୍ତୁ ବିଷୟ ଉପରେ ବ୍ୟକ୍ତିର ବିଶ୍ୱାସକୁ ପ୍ରତିପାଦିତ କରେ ଏବଂ ଏହା ବ୍ୟକ୍ତି ପାଖରେ ଥିବା ଅଭିଜ୍ଞତା ଏବଂ ବିଶ୍ୱାସ ଉପରେ ଆଧାର କରିଥାଏ ଯାହା ମୁଖ୍ୟତଃ ସକରାତ୍ମକ ବା ନକାରାତ୍ମକ ହୋଇପାରେ |

ଉଦାହରଣସ୍ୱରୂପ: ଗୋଟିଏ ଯୋଦ୍ଧାଦଳ ଯିଏ ସରକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରପାତିର ରକ୍ଷଣବେକ୍ଷଣ କରନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ମନୋଭାବ ସେମାନଙ୍କ ଜୀବନ ଓ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଇଥାଏ | ଏକ ଗ୍ରାମରେ ଜଳ ପରି ସାଧାରଣ ସମ୍ବଳ ବାଣ୍ଟିବାରେ ତଥାକଥିତ ଉଚ୍ଚ ଜାତିର ଲୋକଙ୍କ ମନୋଭାବ ନିମ୍ନ ଜାତିର ଲୋକଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ଉତ୍ତେଜନାର କାରଣ ମଧ୍ୟ ହୋଇପାରେ |

କ୍ରିୟା ହେଉଛି ଏକ କାର୍ଯ୍ୟ ବା ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଯାହା କଳହର ସକରାତ୍ମକ ବା ନକାରାତ୍ମକ ପ୍ରଭାବକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ପରିବେଶ ସୃଷ୍ଟି କରେ | ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନକାରାତ୍ମକ ହେଲେ କଳହ ବିଷୟରେ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଭାବପ୍ରବଣତା ଉପରେ

ନକାରାତ୍ମକ ପ୍ରଭାବ ପକାଇପାରେ | ଯେତେବେଳେ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟର ଦ୍ୱନ୍ଦ ହ୍ରାସ କରିବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରାଯାଇଥାଏ ସେତେବେଳେ ପ୍ରଦତ୍ତ ବିଷୟର ସକରାତ୍ମକ କିମ୍ବା ନକାରାତ୍ମକ ମନୋଭାବର ପ୍ରଭାବ ବହୁତ ପକାଇଥାଏ | ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, ନିର୍ବାଚନରେ ହାରିଥିବା ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ସାମ୍ନାରେ ଡ୍ରମ୍ ବଜାଇବା ଏବଂ ସ୍ଲୋଗାନ ଦେଇ ଜଣେ ବିଜେତା ପ୍ରାର୍ଥୀ ତାଙ୍କ ସମର୍ଥକଙ୍କ ସହିତ ବିଜୟ ଉତ୍ସବ ଖୁସିରେ ଯାତ୍ରା ଆରମ୍ଭ କରିବା | ଏହା ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ଦ୍ୱନ୍ଦ ସୃଷ୍ଟି କରେ ଏବଂ ବେଳେବେଳେ ସାଂଘାତିକ ହୋଇପାରେ, କିମ୍ବା ଏହାର ବିପରୀତ ଘଟଣା ହୋଇପାରେ, ନିର୍ବାଚନରେ ହାରିଥିବା ପ୍ରାର୍ଥୀ ବିଜେତା ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କୁ ଅଭିବାଦନ କରିପାରନ୍ତି ଏବଂ ଉଭୟ ପ୍ରାର୍ଥୀ (ବିଜେତା ଏବଂ ହାରିଥିବା) ସୁସ୍ଥ ବିତର୍କ ଏବଂ ସଂଳାପ ପାଇଁ ଏକ ସାଧାରଣ ପ୍ଲାଟଫର୍ମରେ ଆସି ବି ପାରନ୍ତି | ଅନ୍ୟ ଏକ ଉଦାହରଣ ଜଣେ ସହାୟକ କର୍ମୀ ହୋଇପାରେ ଯିଏ ଏକ ସର୍ବେକ୍ଷଣ ସମୟରେ ପ୍ରକୃତ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରକୁ ଅବହେଳା କରେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ମାମଲାକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ ନଥାଏ, ଯେତେବେଳେ ଅନ୍ୟ କେତେକ ପରିବାର ଦୁର୍ନୀତି ମାଧ୍ୟମରେ ଲାଭ ପାଆନ୍ତି | ଏହା ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ମଧ୍ୟରେ ଦ୍ୱନ୍ଦ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ସହ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଓ ସଂସ୍ଥା ମଧ୍ୟରେ ବି ପ୍ରଭାବ ପକାଇ ଥାଏ |

ଉଦାହରଣ : ମନୋଭାବ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ"-

୧) ପାକିସ୍ଥାନ / ଆଫଗାନିସ୍ତାନର ତାଲିବାନମାନେ ଧର୍ମ ନାମରେ ମହିଳାମାନଙ୍କୁ ଜୀବନ୍ତ ସମାଧି ଦିଅନ୍ତି | କେଉଁ ପରିସ୍ଥିତିରେ କହିବା ଆବଶ୍ୟକ ଅଛି କି? ସେହିଭଳି ତାଲିବାନମାନେ ଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ଯିବାକୁ ଅଟକାଉଛନ୍ତି। ଏଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛି ପିତୃପୁରୁଷ ମନୋଭାବ ଯାହା ମହିଳାମାନଙ୍କୁ ଉପ-ମାନବ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରେ | (ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ମାନବିକ ଅଧିକାରର ଉଲ୍ଲଂଘନକୁ ଦର୍ଶାଇଛି

୨) ଓଡିଶାରେ ତାଙ୍କ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରି ଗ୍ରାହାମ ଦାଗ ପରି ମିଶନାରୀମାନଙ୍କୁ ଜୀବନ୍ତ ହତ୍ୟା ଏବଂ ଜଳାଇବା ବିଭାଜନକାରୀ ତଥା ବିନାଶକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟର ଉଦାହରଣ ତଥା ସାମ୍ପ୍ରଦାୟିକ ଅସହିଷ୍ଣୁ ମନୋଭାବର ଉଦାହରଣ ଅଟେ |

୩) ତାମିଲମାନଙ୍କୁ ଭେଦଭାବରେ ଶ୍ରୀଲଙ୍କା ସେନାର ମନୋଭାବ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ଶ୍ରୀଲଙ୍କାର ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ବଡ଼ ବିଭାଜନ ସୃଷ୍ଟି କରିଥିଲା। ଶ୍ରୀଲଙ୍କାରେ ଏହି ଭେଦଭାବ ହେତୁ ଭାରତୀୟ ସମାଜ ମଧ୍ୟ ବିଭାଜିତ ହୋଇଛି। ବାଂଲାଦେଶରେ ଆଦିବାସୀମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଭେଦଭାବ ନକାରାତ୍ମକ ମନୋଭାବ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟର ଅନ୍ୟ ଏକ ଉଦାହରଣ

୪) ଦକ୍ଷିଣ ଏସିଆର ବିଭିନ୍ନ ଦେଶରେ ଯୌନ ଉତ୍ପୀଡ଼ନ ଦ୍ୱାରା ଅନେକ ଝିଅ ଓ ମହିଳାଙ୍କ ଆତ୍ମହତ୍ୟା ଘଟିଛି | ବାଳିକା ଏବଂ ମହିଳାଙ୍କ ଉପରେ ସେମାନଙ୍କର ଇଚ୍ଛା ଉପରେ ବାଳକ ଓ ପୁରୁଷଙ୍କ ମନୋଭାବ ମୁଖ୍ୟତଃ ସୁଦୃଢ ପୁରୁଷ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ବାର୍ତ୍ତା ସହିତ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ଦ୍ୱାରା ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ ହୋଇଥାଏ, ବିଶେଷତଃ ଲିଙ୍ଗଗତ ଷ୍ଟେରିଓଟାଇପ୍ ଏବଂ ମହିଳା ଏବଂ ବାଳିକାମାନଙ୍କୁ ବସ୍ତୁ ଭାବରେ ବ୍ୟବହାର କରିବା | "ସମ୍ପତ୍ତି ପରି ମହିଳାମାନେ" ଏପରି ମନୋଭାବ ରଖୁଥିବା ପୁରୁଷଙ୍କ ମାଲିକାନା" ଭୂମିକା ହେଉଛି ଗୋଟିଏ ଉଦାହରଣ ମହିଳାଙ୍କ ପ୍ରତି ନିଷ୍ଠୁର ତଥା ହିଂସାତ୍ମକ କାର୍ଯ୍ୟର |

ବିଭିନ୍ନ ମୂଲ୍ୟବୋଧ ଏବଂ ଆଗ୍ରହ:-

ମୂଲ୍ୟବୋଧ" ଏଠାରେ ଏକ ବିଶ୍ୱାସ ବିଷୟକୁ ବୁଝାଏ କେଉଁଟି ଠିକ୍ ଏବଂ ଭୁଲ୍, ଜୀବନରେ ନୈତିକତା କଣ ଏବଂ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଷୟ ଉପରେ ବୁଝାଇଥାଏ | ବିଭିନ୍ନ ମୂଲ୍ୟବୋଧ ହେତୁ ହେଉଥିବା ଠିକ୍ କିମ୍ବା ଭୁଲ ଧାରଣାରେ ଯେଉଁ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଦେଖା ଯାଉଛି ତାହା ହିଁ ଅସଙ୍ଗତ ଏବଂ ହିଂସାତ୍ମକ କଳହ ସୃଷ୍ଟି କରିପାରେ | ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, ଉତ୍ପାଦନର ମାଧ୍ୟମଗୁଡ଼ିକର ମଧ୍ୟରୁ "ସାମୂହିକ ମାଲିକାନା" ଏବଂ "ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ମାଲିକାନା" ମଧ୍ୟ ବିଭିନ୍ନ ମୂଲ୍ୟର ଧାରଣାରୁ ଆସିଥାଏ | ଏହି ପ୍ରକାର ଧାରଣା ବିଭିନ୍ନ ଆଗ୍ରହକୁ ସୂଚାଇଥାଏ | ପୁଞ୍ଜିପତି ଶ୍ରେଣୀର ସୁଧ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇଥାଏ, ସେହିପରି ଶ୍ରମିକ ଶ୍ରେଣୀର ସୁଧ ସାଧାରଣ ମାଲିକାନାକୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇଥାଏ | ଏଗୁଡ଼ିକ ଜଣାଶୁଣା ମୂଲ୍ୟବୋଧ ଯାହା ଦୁଇଟି ଶ୍ରେଣୀ ମଧ୍ୟରେ ଅସଙ୍ଗତ | ପୁଞ୍ଜିପତି ଶ୍ରେଣୀର ସୁଧ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇଥାଏ, ସେହିପରି ଶ୍ରମିକ ଶ୍ରେଣୀର ସୁଧ ସାଧାରଣ ମାଲିକାନାକୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇଥାଏ |ଏଗୁଡ଼ିକ ଜଣାଶୁଣା ମୂଲ୍ୟବୋଧ ଯାହା ଦୁଇଟି ଶ୍ରେଣୀ ମଧ୍ୟରେ ଅସଙ୍ଗତ | ଅନ୍ୟ ଏକ ଉଦାହରଣରେ ପୁରୁଷପ୍ରାଧାନ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଏବଂ ଏହାର ମୂଲ୍ୟ ରହିଛି ଯାହା ପୁରୁଷ ଜନତାଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥରେ ଲାଭ ହୋଇଥାଏ କିନ୍ତୁ ବିପରୀତରେ ସମଗ୍ର ମହିଳା ଜନତାଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥକୁ କ୍ଷୁର୍ଣ୍ଣ କରିଥାଏ |

ଉଦାହରଣ : ବିଭିନ୍ନ ମୂଲ୍ୟବୋଧ ଏବଂ ଆଗ୍ରହ:-

୧.ଇସଲାମର ମୌଳିକ ମୂଲ୍ୟବୋଧକୁ ଧ୍ୟାନ ନ ଦେଇ ପାକିସ୍ତାନର ହାର୍ଡକୋର ୱାହାବି ମୁସଲମାନମାନଙ୍କର ମୂଲ୍ୟବୋଧ ଏବଂ ଆଗ୍ରହ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଛି | ସେମାନଙ୍କର ମୂଲ୍ୟବୋଧ ଏବଂ ସ୍ୱାର୍ଥକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଏହି ୱାହାବିମାନେ ଆଚରଣ ବିଧି ସଂକେତ ଦେଇଛନ୍ତି ଯାହାକୁ ସେମାନେ ହାଡିସରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି ବୋଲି ଦାବି କରନ୍ତି (ମହମ୍ମଦଙ୍କ ଭବିଷ୍ୟଦ୍‌ବକ୍ତାଙ୍କ ଉଦ୍ଧୃତି ଯାହା ଅନେକ ଥର ଭୁଲ ଭାବରେ ଉଦ୍ଧୃତ ହୋଇଛି) | କାରଣ ଇସଲାମ ଭିତରେ ଥିବା ଅନ୍ୟ ଦଳଗୁଡିକ ଶାହ, ଅହମ୍ମଦା, ବୋହରା ଇତ୍ୟାଦି ୱାହାବି ଧର୍ମ ସଂପ୍ରଦାୟର ମୂଲ୍ୟବୋଧ ଏବଂ ସ୍ୱାର୍ଥକୁ ପାଳନ କରୁନାହାଁନ୍ତି ଏବଂ ଏହା ଦ୍ୱାରା ପାକିସ୍ତାନୀ ସମାଜରେ ଏକ ବିରାଟ ବିଭାଜନ ସୃଷ୍ଟି ହେଉଛି।

୨. ସିଙ୍ଗୁରରେ (ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗ) ବହୁରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ, ରାଜନେତା ଏବଂ କୃଷକଙ୍କ ବିବିଧ ଆଗ୍ରହ, ଜମି ମାଲିକାନା ଭଳି ମୌଳିକ ବିଷୟରେ ସମାଜରେ ବିଭାଜନ ସୃଷ୍ଟି କରିଛି | ବହୁରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ମୂଲ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛି ଲାଭ ବୃଦ୍ଧି, ଯେତେବେଳେ କୃଷକମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଜମିକୁ ଅଧିକ ୪୪ ମୂଲ୍ୟ ଦିଅନ୍ତି କାରଣ ସେମାନଙ୍କର ସମସ୍ତ ସ୍ୱାର୍ଥ ସେହି ଛୋଟ ଜମି ସହିତ ଦିଆଯାଏ |

ଘ) ବିଭିନ୍ନ ଅନୁଭୂତି

ଅଭିଜ୍ଞତା ଅତୀତ ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନର ଘଟଣା ଏବଂ ଜଣଙ୍କର ଜୀବନରେ ଘଟୁଥିବା ଘଟଣାଗୁଡ଼ିକରୁ ଆସିଥାଏ | ଅଭିଜ୍ଞତା ସକରାତ୍ମକ, ନକାରାତ୍ମକ କିମ୍ବା ତିକ୍ତ ହୋଇପାରେ, ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କଠାରୁ ଆଉଜଣଙ୍କ ପାଖକୁ ଭିନ୍ନ ହୋଇପାରେ କିମ୍ବା ଦୁଇ ଜଣ କିମ୍ବା ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ମଧ୍ୟରେ ସାଧାରଣ ହୋଇପାରେ | ଅନୁଭୂତି ଯେତେବେଳେ ଦେଖାଯାଏ ସେତେବେଳେ ସମାନ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଆମର ପ୍ରତିକ୍ରିୟା କିମ୍ବା କାର୍ଯ୍ୟକୁ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରେ |

ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, ଭୂତଳ ସଶସ୍ତ୍ର ଦଳ ଦ୍ୱାରା ହତ୍ୟା କରାଯାଇଥିବା ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତିର ବିକାଶ କର୍ମୀଙ୍କ ପରିବାର ସଦସ୍ୟଙ୍କ ଅଭିଜ୍ଞତା ହତ୍ୟାରେ ଜଡିତ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତିର ବିକାଶ କର୍ମୀଙ୍କ ତୁଳନାରେ ଭିନ୍ନ ହେବ (ଉତ୍ତର ପୂର୍ବ ଭାରତର ଅଭିଜ୍ଞତା) | ଯେତେବେଳେ ଏହି ଦୁଇ ଜଣ ଏକାଠି ହୁଅନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କର ଅନୁଭୂତି ଭିନ୍ନ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ପୀଡିତାର ପ୍ରତିଶୋଧର ଇଚ୍ଛାରେ ତିକ୍ତତା ଅନୁଭବ କରାଯାଇପାରେ |

ଅବଶ୍ୟ, ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଜନଜାତିର ଲୋକମାନେ ସଶସ୍ତ୍ର ଦଳ ମଧ୍ୟରେ ହିଂସାତ୍ମକ କଳହ ହେତୁ ନିଜ ଜମିରୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ ହୋଇ ରାଜ୍ୟ ସଶସ୍ତ୍ର ବାହିନୀର ସାଧାରଣ ଅଭିଜ୍ଞତା ପାଇବେ | ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ନୁହେଁ କାହିଁକି?

ଉଦାହରଣ: ବିଭିନ୍ନ ଅନୁଭୂତି

୧. ଦକ୍ଷିଣ ଏସିଆର ଦଳିତମାନେ ସମାଜର ଅବଶିଷ୍ଟ ମାଲିକାନା ଏବଂ ସମ୍ବଳ, ସାମାଜିକ ତଥା ରାଜନୈତିକ ପଦବୀ, ସାଂସ୍କୃତିକ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ଏବଂ ଅଂଶଗ୍ରହଣ ଠାରୁ ଭିନ୍ନ ଭାବରେ ଅନୁଭବ କରୁଛନ୍ତି | ଏହି ଶତାବ୍ଦୀ ଧରି ଚାଲିଆସୁଥିବା ଏହି ବଞ୍ଚିତତା ଏବଂ ଅପମାନ ଏକ ବଡ଼ ବିଭାଜନର କାରଣ ହୋଇଛି, ଯାହା ଏହି ଅଞ୍ଚଳରେ ଉତ୍ତେଜନା ସୃଷ୍ଟି କରିଥାଏ |

୨. ୧୯୪୭ ମସିହାରେ ଉପ-ମହାଦେଶର ବିଭାଜନ / ପୃଥକତା ସମୟରେ, ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଅନୁଭୂତି ଥିଲା | ଏପରି ଅନୁଭୂତିରୁ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ଭୟ, କ୍ରୋଧ ଏବଂ ଅସୁରକ୍ଷିତତା ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତିକ୍ତତାର ଉତ୍ସ ହୋଇ ରହିଆସିଛି |

ଚ) ପ୍ରତୀକ ଏବଂ ଘଟଣା

ଏକ ପ୍ରତୀକ ଏକ ବସ୍ତୁ, ଏକ ଘଟଣା କିମ୍ବା ଏକ ବ୍ୟକ୍ତି ହୋଇପାରେ ଯାହାକି ଏକ ସାଧାରଣ ଗୁଣ ଏବଂ ଅର୍ଥକୁ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରେ | ଏକ ପ୍ରତୀକ ନିଜେ ନିରପେକ୍ଷ କିନ୍ତୁ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବିଷୟରେ ଏହାର କିଛି ଲୋକଙ୍କ ପାଇଁ ସକରାତ୍ମକ ବା ନକାରାତ୍ମକ ସଂଯୋଗ ରହିପାରେ | ଗାନ୍ଧୀ ଅହିଂସା ଆନ୍ଦୋଳନର ପ୍ରତୀକ ପାଲଟିଗଲେ। କପୋତ ହେଉଛି ଶାନ୍ତିର ପ୍ରତୀକ | କ୍ରେସେଣ୍ଟ, କ୍ରସ୍ ଇତ୍ୟାଦି କେତେକ ଧାର୍ମିକ ପରିଚୟର ପ୍ରତୀକ | ଆଲୋକ ଏବଂ ଅନ୍ଧାରର ବ୍ୟବହାର ଭଲ ଏବଂ ମନ୍ଦର ପ୍ରତୀକ ଅଟେ | ଘଟଣାଟି ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟ ଅଟେ ଯେତେବେଳେ କିଛି ଘଟିଥାଏ | ଉତ୍ସବ, ବିବାହ, ଗତିବିଧି, ପାଳନ ଦିନକୁ ଉତ୍ସବ ଭାବରେ ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଇପାରେ |

ଉଦାହରଣ: ପ୍ରତୀକ ଏବଂ ଘଟଣା

୧) ଡିସେମ୍ବର ୬ ରେ ବାବରୀ ମସଜିଦ ଭାଙ୍ଗିଥିଲା କି? ଅଯୋଧାରେ ଏକ ଉତ୍ସବ ଥିଲା ଏବଂ ମସଜିଦ ସାମ୍ପ୍ରଦାୟିକ ପରିଚୟ କଳହ ର ପ୍ରତୀକ ପାଲଟିଥିଲା | ମୁସଲମାନମାନେ ଏହାକୁ ଏକ କଳା ଦିବସ ଭାବରେ ଚିହ୍ନିତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ରାଷ୍ଟ୍ରିୟ ସ୍ୱୟଂସେବକ ସଂଗଠନ (RSS) ଏହାକୁ ବିଜୟ ଏବଂ ଶକ୍ତିର ପ୍ରତୀକ ଭାବରେ ଚିହ୍ନିତ କରିଥିଲେ (ସୌର୍ଯ୍ୟ ଦିୱସ୍) |

୨) ଧଳା ପୋଷାକ କେତେକ ସଂସ୍କୃତି ଏବଂ ଧର୍ମରେ ବିଧବାତାର ପ୍ରତୀକ ପାଲଟିଥିଲା ଯେଉଁଠାରେ ବିଧବାମାନେ ସେମାନଙ୍କର ମୌଳିକ ଅଧିକାରରୁ ଭେଦଭାବ କରନ୍ତି ଏବଂ ବଞ୍ଚିତ ହୁଅନ୍ତି | ସେହିଭଳି ପଗଡି (ମୁଣ୍ଡ ପିନ୍ଧିବା), ଦାଢ଼ି, ପଗଡି (ମୁଣ୍ଡ ପିନ୍ଧିବା) ଏବଂ ବୁର୍ଖା ଜାତିଗତ ଭେଦଭାବ କିମ୍ବା ସାଂସ୍କୃତିକ ପରିଚୟର ପ୍ରମାଣ ପାଇଁ ପ୍ରତୀକ ପାଲଟିଗଲା | ଏହି ସଙ୍କେତଗୁଡ଼ିକ ବିଭିନ୍ନ ବିଷୟରେ ଚିନ୍ତାର ଉତ୍ସ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରେ |

ଭାଗ ୪: ଶାନ୍ତି ପାଇଁ ସଂଯୋଜକ ଏବଂ ସ୍ଥାନୀୟ ସାମର୍ଥ୍ୟର ଚିହ୍ନଟିକରଣ

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟଗୁଡିକ;

- ପ୍ରତ୍ୟେକ କଳହ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ସଂଯୋଗ କରୁଥିବା କାରକ ଗୁଡିକ (ଶାନ୍ତି ପାଇଁ ସ୍ଥାନୀୟ କ୍ଷମତା) ବିଦ୍ୟମାନ ଅଛି ବୋଲି ଜୋର ଦେବା |
- "ସଂଯୋଜକ" ଏବଂ ଶାନ୍ତି ପାଇଁ ସ୍ଥାନୀୟ କ୍ଷମତା ବୁଝିବା ପାଇଁ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ବର୍ଗଗୁଡିକ ସ୍ପଷ୍ଟ କରିବା |
- ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ଢାଞ୍ଚାର ଏହି ପଦକ୍ଷେପକୁ ନିଜ ନିଜ ପରିସ୍ଥିତିରେ ପ୍ରୟୋଗ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ କରିବା ଏବଂ ଏହିପରି, ସେମାନଙ୍କୁ ଭଲ ଭାବରେ ବୁଝିବା |

ପ୍ରଣାଳୀ

ପ୍ରଶ୍ନ-ଉତ୍ତର ଏବଂ ସଂଳାପ, ଦଳ ଆଲୋଚନା କିମ୍ବା ସର୍ବଦଳୀୟ ପ୍ରଦାନ |

ପ୍ରକ୍ରିୟା

ତାଲିମଦାତା ଜ୍ୱଳନ୍ତ ଉଦାହରଣ ଅଧ୍ୟୟନର ଆଲୋଚନାକୁ ଫେରିପାରନ୍ତି ଏବଂ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ମନେ ପକାଇ ପାରନ୍ତି ଯେ କଳହର ଏକ ବିଷୟ ଦୁଇଟି ବାସ୍ତବତା ଦ୍ୱାରା ବର୍ଣ୍ଣିତ: ବିଭାଜନର ବାସ୍ତବତା, ଉତ୍ତେଜନା ଏବଂ ହିଂସା ଯାହା ତୁରନ୍ତ ସ୍ପଷ୍ଟ ଦେଖାଯାଏ କିନ୍ତୁ "ସଂଯୋଜକ" ଏବଂ "ସ୍ଥାନୀୟ କ୍ଷମତା" କେବଳ ଶାନ୍ତି ପାଇଁ ଯାହା ପ୍ରାୟତଃ କମ୍ ସ୍ପଷ୍ଟ ଦେଖାଯାଏ | ଏହି ଅଧିବେଶନରେ ୫ଟି ଶ୍ରେଣୀ: "ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ଅନୁଷ୍ଠାନଗୁଡିକ "," ମନୋଭାବ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ "," ଅଂଶୀଦାର ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ଆଗ୍ରହ "," ସାଧାରଣ ଅନୁଭୂତି "," ପ୍ରତୀକ ଏବଂ ଘଟଣା" ପୁନଃ ପରିଚିତ ହେଇପାରେ | ପୂର୍ବ ଅଧିବେଶନରେ "ବିଭାଜକ" ମାନଙ୍କୁ ଚିହ୍ନିବା ପାଇଁ ସମାନ ବର୍ଗ ଉପରେ ଆଲୋଚନା ହୋଇଥିବାରୁ ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟର ସ୍ୱଛତା ଅଧିକ ସମୟ ନେଇ ନପାରେ | ତେଣୁ, ନିଜ ନିଜ ବିଷୟରେ "ସଂଯୋଜକ" ମାନଙ୍କୁ ଚିହ୍ନିବା ପାଇଁ ଅଧିକ ସମୟ ଦିଆଯିବା ଉଚିତ |

ପର୍ଯ୍ୟାୟ ୧: ୫ ବର୍ଗର ପରିଚୟ; "ସଂଯୋଜକ" ଏବଂ "ଶାନ୍ତି ପାଇଁ ସ୍ଥାନୀୟ ସାମର୍ଥ୍ୟ" ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା କାରକ ଏବଂ ଶକ୍ତି

ତାଲିମଦାତା ପୂର୍ବ ଅଧିବେଶନକୁ ସୂଚାଇଥାଏ ଯାହା "ବିଭାଜକ"ର ପରିଚୟ ଥିଲା ଏବଂ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରେ ଯେ ହିଂସାତ୍ମକ କଳହର ଯେକୌଣସି ବିଷୟରେ "ସଂଯୋଜକ" ଏବଂ "ସ୍ଥାନୀୟ ଶାନ୍ତି ପାଇଁ କ୍ଷମତା" ମଧ୍ୟ ଅଛି ଯାହା ଏତେ ସ୍ପଷ୍ଟ ନୁହେଁ | ତାଲିମଦାତା ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ ତଳେ ରେଖା ଟାଣି ତାକୁ ଆଖିଦୃର୍ଶିଆ କରନ୍ତି ଯାହା ବର୍ଗର ଦୁଇଟି ସେଟ୍ ପାଇଁ ସାଧାରଣ ନୁହେଁ (ବିଭାଜନରେ, "ଭିନ୍ନ" ଏବଂ ସଂଯୋଜକରେ "ଅଂଶୀଦାର" କିମ୍ବା "ସାଧାରଣ") ଏବଂ ଦୁଇଟି ବର୍ଗର ପାର୍ଥକ୍ୟକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରେ | ତା'ପରେ ତାଲିମଦାତା କହିପାରିବେ ଯେ "ସଂଯୋଜକ" ଏବଂ "ଶାନ୍ତି ପାଇଁ ସ୍ଥାନୀୟ ସାମର୍ଥ୍ୟ" କିପରି ଚିହ୍ନଟ ଏବଂ ବୁଝି ହେବ ସେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅଧିକ ବିବରଣୀ ଉପରେ ଅଧିବେଶନ ହେବ |

ଏହା ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ଜରୁରୀ:

- ଅଧିକ ଦେଶ ଯୁଦ୍ଧ କରିବା ଅପେକ୍ଷା ଯୁଦ୍ଧକୁ ଯାଆନ୍ତି ନାହିଁ |
- ଯୁଦ୍ଧ ଅଞ୍ଚଳରେରେ ମଧ୍ୟ ଅଧିକ ଲୋକ ଯୁଦ୍ଧ ଅପେକ୍ଷା ଯୁଦ୍ଧ କରନ୍ତି ନାହିଁ |
- ଅଧିକ ଲୋକ ନିଜ ପଡ଼ୋଶୀଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରନ୍ତି ନାହିଁ |

➢ ଅଧିକ ନେତାମାନେ ଏପରି କରିବାରେ ସଫଳ ହେବା ଅପେକ୍ଷା ଲୋକଙ୍କୁ ହିଂସାକୁ ଉତ୍ସାହିତ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତି |

ହିଂସା ବ୍ୟତୀତ କଳହକୁ ପରିଚାଳନା କରୁଥିବା ଅନେକ ଉପାୟ ଅଛି | ତଥାପି, ଶାନ୍ତି କିମ୍ବା ସଂଯୋଜକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସାମର୍ଥ୍ୟ ବିଷୟରେ ଜଣେ ସାମାନ୍ୟ କିମ୍ବା ରୋମାଣ୍ଟିକ ହେବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ | ଏକ ସମାଜରେ ଯେଉଁଠାରେ ଖୋଲା କଳହ ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ, ଯୁଦ୍ଧହୀନ କାରଣଗୁଡିକ ହିଂସାକୁ ରୋକିବା ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ଶକ୍ତିଶାଳୀ କିମ୍ବା ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ନୁହେଁ | ସେମାନେ ସଂଜ୍ଞା ଦ୍ୱାରା ବିଫଳ ହୋଇଛନ୍ତି | ଏହା ସତ୍ତ୍ୱେ, ସେଗୁଡ଼ିକ ବିଦ୍ୟମାନ ଅଛି ଏବଂ କିଛି ବିଦ୍ୟମାନ ଅଛି ଯେଉଁଠାରେ ଆମେ ସେମାନଙ୍କୁ ଦେଖିପାରୁ ନାହୁଁ | ସେମାନେ ଏକ ଆଧାର ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତି ଯାହା ଉପରେ ଭବିଷ୍ୟତରେ ଅଣ-ଯୁଦ୍ଧ କିମ୍ବା ଶାନ୍ତି ନିର୍ମାଣ କରାଯାଇପାରିବ |

ପର୍ଯ୍ୟାୟ ୨: "ସଂଯୋଜକ" ବର୍ଗର ଚିହ୍ନଟ ଏବଂ ଗଭୀର ବିଶ୍ଳେଷଣ

ବର୍ଗର ବିସ୍ତୃତ ବିଶ୍ଳେଷଣ ପାଇଁ ତାଲିମକାରୀ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ଦଳରେ କିମ୍ବା ସର୍ବଦଳୀୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଆମନ୍ତ୍ରଣ କରନ୍ତି | ପଦ୍ଧତି ଚୟନ, ଦଳ ହିସାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କିମ୍ବା ସଭାରେ ୪୭ ରେ ପ୍ରଶ୍ନ-ଉତ୍ତର ପଦ୍ଧତି ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କ ଆବଶ୍ୟକତା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ | ତଥାପି, ତାଲିମକାରୀ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ଭଲ ସମୟରେ ପଦ୍ଧତି ଉପରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ଉଚିତ |

କାର୍ଯ୍ୟ ହେଉଛି ଲୋକମାନଙ୍କୁ ସଂଯୋଗ କରୁଥିବା କାରକଗୁଡିକ ତାଲିକାଭୁକ୍ତ କରିବା ଏବଂ ଶାନ୍ତି ପାଇଁ ସ୍ଥାନୀୟ କ୍ଷମତା ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା | ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ଜ୍ୱଳନ୍ତ ଘଟଣାର ବିବରଣୀ ରୁ ୫ ବର୍ଗ ଅନୁଯାୟୀ ସଂଯୋଜକ ଚିହ୍ନଟ କରିବା ସହିତ ନିଜ ପରିସ୍ଥିତିରୁ ସମାନ ଜ୍ୱଳନ୍ତ ଉଦାହରଣ ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ କୁହାଯାଏ | ଯଦି ଏହା ସର୍ବଦଳୀୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ କରାଯାଇଥାଏ, ତାଲିମକାରୀ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ନିଜ ନିଜ ଅଞ୍ଚଳରୁ କଳହର କାହାଣୀ କହିବା ଏବଂ ସଂଯୋଜକମାନଙ୍କୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବାକୁ କହିପାରନ୍ତି | ଦଳ ଆଲୋଚନା ପାଇଁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଫର୍ମାଟ୍ ଉପଯୋଗୀ ଅଟେ:

	ଜ୍ୱଳନ୍ତ ଉଦାହରଣ ଅଧ୍ୟୟନରେ ସଂଯୋଜକମାନେ	ନିଜ ବିଷୟରେ ସଂଯୋଜକମାନେ
ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ଅନୁଷ୍ଠାନଗୁଡିକ		
ମନୋଭାବ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ		
ଅଂଶୀଦାର ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ଆଗ୍ରହ		
ସାଧାରଣ ଅନୁଭୂତି		
ପ୍ରତୀକ ଏବଂ ଘଟଣା		

ଯଦି ଏହା ଦଳ ଆଲୋଚନାରେ କରାଯାଇଥାଏ, ସାଧାରଣ ଅଭିଜ୍ଞତା ଉପରେ ଆଧାର କରି ଛୋଟ ଦଳ ଗଠନ କରାଯାଇପାରେ, କିମ୍ବା ସମାନ ସ୍ଥାନ, ଦେଶ ଇତ୍ୟାଦିରୁ ଆସିଥାଏ |

ପର୍ଯ୍ୟାୟ ୩: କର୍ମଶାଳାରେ ଆଲୋଚନା ଏବଂ ଶିକ୍ଷାକୁ ଏକତ୍ରୀକରଣ କରିବା

ଯଦି ଏହା ଛୋଟ ଦଳରେ କରାଯାଇଥାଏ, ସମସ୍ତ ଦଳ ଲିଖିତ ବିବରଣୀର ଉପସ୍ଥାପନା ଏବଂ ସ୍ପଷ୍ଟୀକରଣ ପରେ, ତାଲିମକାରୀ ସମଗ୍ର ଦଳକୁ ଜ୍ୱଳନ୍ତ ଘଟଣାର ବିବରଣୀ ରେ "ସଂଯୋଜକ" ର ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବର୍ଗୀକୃତ ତାଲିକାରେ ଏକ ଚୁକ୍ତି କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇପାରନ୍ତି | ନିଜ ବିଷୟରେ "ସଂଯୋଜକ" କ୍ଷେତ୍ରରେ, ସୁବିଧା ପାଇଁ ଅଧିକ ସଂଯୋଜକ ଏବଂ ସ୍ଥାନୀୟ କ୍ଷମତା ଖୋଜିବା ପାଇଁ ତାଲିମକାରୀ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇପାରନ୍ତି |

ଯଦି ପରିଚୟ ପ୍ଲେନାରୀରେ କରାଯାଏ, ସଂଯୋଜକମାନଙ୍କର ଏକ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ତାଲିକାରେ ଏକ ଚୁକ୍ତି କରିବାକୁ ତାଲିମକାରୀ ସମଗ୍ର ଦଳକୁ ମାର୍ଗଦର୍ଶନ କରିବା ଉଚିତ୍ |

ଏହି ପଦକ୍ଷେପରେ ତାଲିମଦାତା ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନେକ କାରଣ ଏବଂ ଶକ୍ତିକୁ ସୂଚାଇପାରେ ଯାହା ହିଂସାକୁ ପ୍ରତିହତ କରିଥାଏ, ଏବଂ ହିଂସାକୁ ପ୍ରତିରୋଧ କରୁଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ମନୋଭାବକୁ ମଧ୍ୟ ସୂଚାଇପାରେ | କିଛି ଲୋକ କିପରି "ଶତ୍ରୁ" ଦଳର ଜୀବନ କିମ୍ବା ସମ୍ପତ୍ତି ବଞ୍ଚାନ୍ତି ତାହାର କାହାଣୀ ମଧ୍ୟ ଅଛି | ତଥାପି, ଏହା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବା ଜରୁରୀ ଯେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସଂଯୋଜକମାନଙ୍କର "ସହଜ" ପରିଚୟ ବିଭ୍ରାନ୍ତିକର ହୋଇପାରେ |

ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, "ମହିଳା ଦଳ", "ପୋଲିସ୍" କିମ୍ବା "ଧାର୍ମିକ ଅନୁଷ୍ଠାନ କିମ୍ବା ନେତା" ସର୍ବଦା ସଂଯୋଜକ ବୋଲି ଅନୁମାନ କରିବା ଏକ ଭୁଲ ପ୍ରସ୍ତାବ ହୋଇପାରେ | ଏହା ସର୍ବଦା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବିଷୟର ତଥ୍ୟ, ଯିଏ ଲୋକଙ୍କୁ ଯୋଡିବା ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛି ଏବଂ ଶାନ୍ତି ପାଇଁ ସ୍ଥାନୀୟ କ୍ଷମତା ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛି ଯାହାକୁ ଖୋଜିବା ଉଚିତ୍ | ସଂଯୋଜକମାନେ ହେଉଛନ୍ତି ଯେଉଁମାନେ ଅନ୍ତଃ-ଦଳ ସମନ୍ୱୟକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରୁଛନ୍ତି

ବ୍ୟାୟାମରୁ ସେମାନଙ୍କ ଶିକ୍ଷଣ ବାଣ୍ଟିବାକୁ ତାଲିମକାରୀ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ଆମନ୍ତ୍ରଣ କରନ୍ତି ଏବଂ ଏହାକୁ କଳାପଟା କିମ୍ବା ବଡ କାଗଜରେ ତାଲିକାଭୁକ୍ତ କରନ୍ତି |

ସାମଗ୍ରୀ

ଚକ, କଳାପଟା କିମ୍ବା ଧଳାପଟା ଏବଂ ମାର୍କର, ବଡ କାଗଜ, ସାରାଂଶର ଲିଖିତ ବିବରଣୀ; ଜ୍ୱଳନ୍ତ ଘଟଣାର ବିବରଣୀ

ଭାଗ ୪ ପାଇଁ ପଠନ ସାମଗ୍ରୀ: "ସଂଯୋଜକ" ର ଅର୍ଥ ଏବଂ ଉଦାହରଣ

ଯୁଦ୍ଧ ମଧ୍ୟରେ, ବିଶେଷତଃ ଗୃହଯୁଦ୍ଧ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଯେଉଁଠାରେ ପୂର୍ବତନ ନାଗରିକମାନେ ପରସ୍ପର ସହ ଲଢୁଛନ୍ତି, ସେଠାରେ ଯୁଦ୍ଧ କରୁଥିବା ଲୋକଙ୍କୁ ସଂଯୋଗ କରୁଥିବା କିମ୍ବା ସଂଯୋଗ କରୁଥିବା ଏକ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ସିରିଜ୍ ବିଦ୍ୟମାନ ଅଛି | ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, ବଜାର ଉଭୟ ପକ୍ଷର ଲୋକଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ମିଳନ ସ୍ଥାନ | ଯୁଦ୍ଧର ଧାଡିରେ ଏପରି କିଛି ଲୋକଅଛନ୍ତି, ଯେଉଁମାନେ ସହନଶୀଳତାର ସମାନ ମନୋଭାବ ଏବଂ ସମସ୍ତ ପିଲାଙ୍କୁ ସମାନ ଭାବରେ ଯତ୍ନ ନେବାର ଆଚରଣ କରନ୍ତି | ଯତ୍ନ ଏବଂ ସହଯୋଗ ପରି ଅଂଶୀଦାରିତ ମୂଲ୍ୟଗୁଡିକ ଅଛି | ତେଣୁ, ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର "ସଂଯୋଜକ" ର ଉଦାହରଣ ମିଳିପାରିବ |

ପଦ୍ଧତି ଏବଂ ଅନୁଷ୍ଠାନ

ଷାଠିଏ ଦଶକରେ ବିହାରରେ ଜମି ସଂସ୍କାର, ଭୂମିହୀନ ଲୋକଙ୍କୁ ଜମି ଯୋଗାଇବା ପାଇଁ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ଏକ ସାମାଜିକ ଏକତା ସୃଷ୍ଟି କରିଥିଲା। ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ, ରାଜନୈତିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ନୀତିଗୁଡିକ ଏକ ସଂଯୋଜକ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ |

ନେପାଳର କମ୍ୟୁନିଟି ଫରେଷ୍ଟ ୟୁଜର୍ ଦଳ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ସମ୍ପର୍କକୁ ମଜବୁତ କରି ସେମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ କରିବାକୁ ଏବଂ ଭିନ୍ନତା ସତ୍ତ୍ୱେ ଏକତ୍ର ବଞ୍ଚିବାକୁ ସକ୍ଷମ କରନ୍ତି | ସରକାରୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ (ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଗ) ଦ୍ୱାରା ପଠାଯାଇଥିବା ଜଙ୍ଗଲ ନୀତି ସଂଯୋଜକ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କଲେ | ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ସ୍ତରରେ ଜଙ୍ଗଲ ବ୍ୟବହାରକାରୀ ଦଳ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ମଧ୍ୟରେ ସଂଯୋଜକ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କଲେ |

ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏକ ସଂଯୋଜକ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିପାରିବ | ୨୦୧୧ ମସିହାରେ ଭାରତରେ, ପାଠ୍ୟକ୍ରମର ସମୀକ୍ଷା କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣିଥିଲା ଯାହା ସମାଜର ଲୋକମାନଙ୍କର ସଂଯୋଗ ପାଇଁ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏକ ସକରାତ୍ମକ ପଦକ୍ଷେପ ଥିଲା | ଦ୍ୱାଦଶ ମାନ୍ୟତା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାଳିକା ଛାତ୍ରମାନଙ୍କୁ ମାଗଣା ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା |

ନେପାଳ ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା ମଧ୍ୟ ଦଳିତ ଏବଂ ବାଳିକା ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଏକ ବୃତ୍ତି କୋଟା ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ | ବାଂଲାଦେଶରେ ଉଭୟ ରାଜନୈତିକ ଦଳ ପରସ୍ପର ସହ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱିତା କରୁଥିଲେ ଏବଂ ସାଧାରଣତଃ ଅଧିକାଂଶ ବିଷୟରେ ସହମତ ନଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ସେମାନେ ଶିକ୍ଷା ନୀତିରେ ସହମତ ହୋଇଥିଲେ। ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ଶିକ୍ଷା ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ ଏକ ସଂଯୋଜକ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କଲା |

ଭାରତର ପଞ୍ଚାୟତିରାଜ ଅନୁଷ୍ଠାନଗୁଡିକରେ ୫୦% ସିଟ୍ ଏବଂ ନେପାଳ ବିଧାନସଭା ନିର୍ବାଚନରେ ୩୩% ସିଟ୍ ମହିଳାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସଂରକ୍ଷିତ ହୋଇ ଅଧିକ ସଂଯୋଜକ ଭାବରେ ରାଜନୈତିକ ଅନୁଷ୍ଠାନକୁ ଆଣିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଛି | ଏହି ସଂଶୋଧନ ଉପରେ ଉଭୟ ବିରୋଧୀ ଏବଂ ଶାସକ ଦଳ ସହମତ ହୋଇଥିଲେ।

ଭାବ ମନୋବୃତି ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରକ୍ରିୟା

ଶର୍ମିଳା (ଉତ୍ତର ପୂର୍ବ ଭାରତର ଜଣେ ଆଦିବାସି କାର୍ଯ୍ୟକର୍ତ୍ତା) ୨000 ମସିହାରେ ସଶସ୍ତ୍ର ବାହିନୀର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଶକ୍ତି ଆଇନ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଭୋକ ଉପାସରେ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ। ମଣିପୁରର ବିବାଦୀୟ ଦଳ ମଧ୍ୟରେ ଏହା ଏକଜୁଟ ହୋଇଆସୁଛି |

ଭାରତର ଏକ ପ୍ରଦେଶରେ ସାମ୍ପ୍ରଦାୟିକ କ୍ରୋଧ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା। ଅନ୍ୟ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଆକ୍ରମଣରେ ଥିବା ଏକ ପରିବାରକୁ ବିରୋଧୀ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଜଣେ ମହିଳା ଉଦ୍ଧାର କରିଥିଲେ। ଏହି ଆକ୍ରମଣରେ ସମଗ୍ର ପରିବାରର ଜୀବନ ରକ୍ଷା କରାଯାଇଥିଲା। ଏହି ମହିଳାଙ୍କ ମନୋଭାବ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ସେହି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏକ ସଂଯୋଜକ ହୋଇଗଲା |

ସାଧାରଣ ଅଭିଜ୍ଞତା

ପୂର୍ବ ପାକିସ୍ତାନରେ ଉର୍ଦ୍ଦୁ ଭାଷାର ପ୍ରୟୋଗ ଦ୍ୱାରା ବଙ୍ଗୀୟ ଲୋକଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ଧାର୍ମିକ ପରିଚୟରେ ଏକତ୍ର କରାଗଲା ଏବଂ ୧୯୫୨ ମସିହାରେ ଏକ ମିଳିତ ଭାଷା ଆନ୍ଦୋଳନ ଏବଂ ୧୯୭୧ ରେ ମୁକ୍ତି ଆନ୍ଦୋଳନ ହେଲା। ମୁକ୍ତି ଯୁଦ୍ଧ ସମୟରେ ଏବଂ ପରେ ବାଂଲାଦେଶର ସମସ୍ତ ବଙ୍ଗୀୟ ତଥା ଆଦିବାସୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଯନ୍ତ୍ରଣାର ଅଂଶୀଦାର ଅନୁଭୂତି ବାଂଲାଦେଶୀ ସମାଜରେ ଏକ ବଡ଼ ସଂଯୋଜକ ହୋଇଗଲା | ସେହିଭଳି ନେପାଳ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ବିଧବାମାନେ, ଯେଉଁମାନଙ୍କର ସ୍ୱାମୀ ଯୁଦ୍ଧରେ ନିହତ ହୋଇଥିଲେ, ସେମାନେ ଏକାକୀ, ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଏବଂ ଯନ୍ତ୍ରଣାର ଅନୁଭୂତି ମଧ୍ୟ ବାଣ୍ଟନ୍ତି | ଯୁଦ୍ଧ ବିଧବାମାନଙ୍କର ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ଏକ ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ହସ୍ତକ୍ଷେପ ସେମାନେ ଅଂଶୀଦାର କରିଥିବା ଏବଂ ପ୍ରକାଶ କରିଥିବା ସାଧାରଣ ଅନୁଭୂତି ହେତୁ ସଫଳ ହୋଇଥିଲା |

ଅଂଶୀଦାର ମୂଲ୍ୟଗୁଡ଼ିକ:

ନେପାଳରେ ସଶସ୍ତ୍ର ସଂଘର୍ଷ ସମୟରେ ପିଲାମାନଙ୍କର ଯତ୍ନ ନେବା ଏବଂ ପିଲାମାନଙ୍କର ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ଇଚ୍ଛା କରୁଥିବା ବିବାଦୀୟ ଦଳ ମଧ୍ୟରେ ଅଂଶୀଦାରିତ ମୂଲ୍ୟବୋଧ ଏକ ମିଳିତ କାରଣ ହୋଇଗଲା ଯାହା ନେପାଳରେ ସରକାରୀ ତଥା ଅଣ-ସରକାରୀ ସଂଗଠନ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ଏକ ପ୍ରତିରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ସଫଳ କଲା |

ଉତ୍ତରାଖଣ୍ଡ ପାହାଡର ଲୋକମାନେ ଜଙ୍ଗଲ ସହିତ ଜଡିତ ଥିବା ମୂଲ୍ୟବୋଧ ଏବଂ ଆଗ୍ରହ ଏକ ଚିପକୋ ଆନ୍ଦୋଳନକୁ (ବୃକ୍ଷ / ଜଙ୍ଗଲ ସଂରକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଏକ ଅଭିଯାନ) ଏକ ମହିଳାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଏହି ଅଞ୍ଚଳର ପାହାଡ ଅଞ୍ଚଳରେ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ସମଗ୍ର ସମାଜକୁ ବିସ୍ତାର କରିଥିଲା | ଏହାଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କର ଜୀବିକା ନିର୍ବାହର ମାଧ୍ୟମ ଭାବରେ ଜଙ୍ଗଲର ସୁରକ୍ଷା ମଧ୍ୟ ହୋଇଥିଲା |

ସଂକେତ ଏବଂ ଘଟଣା

ସାଂସ୍କୃତିକ, ଭାଷାଭାଷୀ ଏବଂ ଆଞ୍ଚଳିକ ବିବିଧତା ସତ୍ତ୍ୱେ ଜାତୀୟ ପତାକା, ଜାତୀୟ ସଂଗୀତ, ଏବଂ ଜାତୀୟ ଦିବସ ଦେଶ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏକତାର ପ୍ରତୀକ ଅଟେ |

ଏକ ସଂଯୋଗକାରୀ ଭାବରେ 'ରେଡ୍ କ୍ରସ୍' ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱରେ ଏକ ସ୍ୱୀକୃତିପ୍ରାପ୍ତ ପ୍ରତୀକ ଅଟେ | ଯୁଦ୍ଧ ଏବଂ ପ୍ରାକୃତିକ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ସମୟରେ ରିଲିଫ୍ ଯୋଗାଇବା ପାଇଁ ସଂଗଠନ ଏବଂ ଏହାର ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ସେବା ଯୋଗୁଁ ଏହା ହୋଇଥାଏ

ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ମହିଳା ଦିବସର ୮ ମାର୍ଚ୍ଚ, ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ଶାନ୍ତି ଦିବସର ୨୧ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ଏବଂ ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱରେ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ମାନବ ଅଧିକାର ଦିବସର ୧୦ ଡିସେମ୍ବର ଉତ୍ସବ ଦେଶ ତଥା ବିଶ୍ୱସ୍ତରରେ ଶାନ୍ତି, ନ୍ୟାୟ ଏବଂ ସୌହାର୍ଦ୍ଦ୍ୟ ପାଇଁ ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏକତା ଆଣିବା ପାଇଁ ଏକ ଉତ୍ସବ ଅଟେ |

ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ମାତୃଭାଷା ଦିବସ (ଭାସା ସାହିଦ୍ ଦିୱସ୍) ଭାବରେ ୨୧ ଫେବୃଆରୀର ଉତ୍ସବ ଦେଶମାନଙ୍କରେ ସେମାନଙ୍କର ଭାଷା ଅଧିକାର ପାଇଁ ଲୋକଙ୍କୁ ଏକତ୍ର କରିଥିଲା |

ଭାଗ ୫: ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଗୁଡିକୁ ଖୋଲିକି ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିବା

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟଗୁଡିକ

- ସମସ୍ତ ଉପାଦାନକୁ ଆଖିଦୃଶିଆ କରିବା ତଥା ଏକତ୍ର ପ୍ରାଥମିକ ସ୍ତରରେ ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଗଠନ କରେ |
- କଳହ ବିଷୟ ସହିତ ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ସମ୍ପର୍କକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବା |
- ବିଷୟବସ୍ତୁ ଉପରେ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରଭାବକୁ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ପଦକ୍ଷେପ ଭାବରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ନିଜସ୍ୱ ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ସମସ୍ତ ଦିଗକୁ ଯତ୍ନର ସହ ଦେଖିବା ପାଇଁ ଉତ୍ସାହିତ କରିବା |

ପ୍ରଣାଳୀ

ବିଷୟବସ୍ତୁ ଉପସ୍ଥାପନା, ଦଳଗତ ଆଲୋଚନା, ପ୍ରଶ୍ନ-ଉତ୍ତର, ମାନସିକ ଆଲୋଡନ |

ପ୍ରକ୍ରିୟା

ଅଧିବେଶନ ବିକାଶ "କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ" ଏବଂ କ୍ଷେତ୍ରର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ କିପରି ସଂଗଠନର ଆଦେଶ ଏବଂ ନୀତି ସହିତ ଜଡିତ ତାହା ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦିଆଯାଇଛି | କଳହ ବିଷୟରେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ସମ୍ଭାବ୍ୟ ପ୍ରଭାବ ଉପରେ ମଧ୍ୟ ଧ୍ୟାନ ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ

ଦକ୍ଷିଣ ଏସୀୟ ଅଞ୍ଚଳରେ ଖୋଲା, ହିଂସାତ୍ମକ ଏବଂ ଗଠନମୂଳକ କଳହ ଅଛି; ଜାତି, ଧର୍ମ, ବର୍ଣ୍ଣ, ମହିଳାଙ୍କ ପ୍ରତି ହିଂସା ଇତ୍ୟାଦି ନିଜ ବିଷୟ ଉପରେ ଏହାର ପ୍ରଭାବ ପରୀକ୍ଷା କରିବାବେଳେ, ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ଗଠନମୂଳକ ହିଂସା, ବିଶେଷକରି ପରିସ୍ଥିତି ସହିତ ସେମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରଭାବ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିବାକୁ ଉତ୍ସାହିତ କରାଯିବା ଉଚିତ୍ |

ପଦକ୍ଷେପ ୧: ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକର ପରିଚୟ

ତାଲିମଦାତା ଜ୍ୱଳନ୍ତ ଘଟଣାର ବିବରଣୀକୁ ରେଫର୍ କରିପାରନ୍ତି ଏବଂ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିପାରନ୍ତି ଯେ ଯେତେବେଳେ ବାହ୍ୟ ସଂସ୍ଥା ଯେକୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସହିତ ଏକ ଭୌଗଳିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରେ ସେମାନେ ବିଷୟର ଅଂଶ ହୁଅନ୍ତି ଏବଂ ଏହା କେବଳ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଉପାଦାନ ସହିତ ନୁହେଁ ବରଂ ଆଦେଶ, ନୀତି, ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ, ମିଶନ୍ ଧାରଣା ଇତ୍ୟାଦି ଯାହା ବିଷୟ ସହିତ ଯୋଗାଯୋଗ କରନ୍ତି | ତେଣୁ, କ'ଣ (WHAT) କୁ ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିବା ଜରୁରୀ | ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ହେଉଛି ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ଏକ ସଂକୀର୍ଣ୍ଣ ଅର୍ଥରେ ବୁଝାଯାଇପାରେ, ଯେପରି ସ୍ଥାନୀୟ ସ୍ତରରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଛି | ଅବଶ୍ୟ, ଶା. ସ୍ଥା. ସା ଢାଞ୍ଚାରେ ଏହାର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ସଂଗଠନ (ମୁଖ୍ୟାଳୟ, ନୀତି, ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ, ମିଶନ୍, ଆଦେଶ ଇତ୍ୟାଦି) ସେହିପରି କ୍ଷେତ୍ର ସ୍ତରରେ ପ୍ରୟୋଗ ହୋଇଥିବା ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକ ଯାହା ଏଥିରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରେ |

ବିକଳ୍ପ -୧: ଏକ ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ସମସ୍ତ ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକୁ ପରିଚିତ କରାଇବା ପାଇଁ ତାଲିମକାରୀ ଏକ ବାକ୍ସ ଅଙ୍କନ କରି ନିମ୍ନଲିଖିତ ମୁଖ୍ୟ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ଲେଖିପାରନ୍ତି:

ବିକଳ୍ପ-୨: ସଫ୍ଟ କଳାପଟାରେ ଟେମ୍ପ ସହିତ ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକୁ ଗୋଟିଏ ପରେ ଗୋଟିଏ ସ୍ପଷ୍ଟ କରିବା ପାଇଁ ତାଲିମକାରୀ ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ଲେଖାଯାଇଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଉପାଦାନ ସହିତ ମେଟା କାର୍ଡ ବ୍ୟବହାର କରିପାରିବେ |

ଆଦେଶ - (ଲକ୍ଷ୍ୟ, ମିଶନ, ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ, ଭୂମିକା, ନୀତି) **ପାଣ୍ଠି ସଂଗ୍ରହ** ନୀତି / ଦାତା ନୀତି **ମୁଖ୍ୟାଳୟ -** (ନିଷ୍ପତ୍ତି ଗ୍ରହଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା / ଗଠନ)
କାହିଁକି? କେଉଁଠାରେ? କଣ? କେତେବେଳେ / କେତେ ଦିନ? **କାହା ପାଇଁ?** (ହିତାଧିକାରୀ) **କାହା ଦ୍ୱାରା?** (କର୍ମଚାରୀ), **କାହା ସହିତ?** (ଅଂଶୀଦାର / ଭାଗଚାଷୀ / ନେଟୱାର୍କ), **କିପରି?** (ରଣନୀତି ଇତ୍ୟାଦି)

ତାଲିମଦାତା ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିପାରନ୍ତି ଯେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକ ପରସ୍ପର ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ | ତଥାପି, ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ କରିବା ଜରୁରୀ ଯେ ଉପର ବାକ୍ସ ଉପାଦାନଗୁଡିକ ଫିଲ୍ଡ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ପସନ୍ଦ ଉପରେ ପ୍ରଭାବ ପକାଉଛି କିନ୍ତୁ ପ୍ରାୟତଃ କ୍ଷେତ୍ର କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସିଧାସଳଖ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ | ପ୍ରତ୍ୟେକ ଉପାଦାନକୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବା ପାଇଁ ତାଲିମଦାତା ଜ୍ୱଳନ୍ତ ଘଟଣାର ବିବରଣୀ ବ୍ୟବହାର କରିପାରନ୍ତି |

ପର୍ଯ୍ୟାୟ ୨: ପ୍ରତ୍ୟକ ଉପାଦାନଗୁଡିକର ପାରସ୍ପରିକ ସମ୍ବନ୍ଧର ବ୍ୟାଖ୍ୟା

ତାଲିମଦାତା ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ଗୁଜବ ଦଳରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଆମନ୍ତ୍ରଣ କରିପାରନ୍ତି ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ନିଜସ୍ୱ କିମ୍ବା କିଛି ଜଣାଶୁଣା ବିକାଶ ସଂଗଠନ ଦ୍ୱାରା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିବା କେତେକ ଜଣାଶୁଣା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିପାରନ୍ତି (ଯଥା ମାଇକ୍ରୋ କ୍ରେଡିଟ୍/ ଆୟ ଉତ୍ପାଦନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ, ରିଲିଫ୍ ସାମଗ୍ରୀର ବଣ୍ଟନ) | ଯଦି ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନେ ଗୋଟିଏ ସଂସ୍ଥାରୁ ହୋଇଥାନ୍ତି , ତେବେ ସେମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଗୋଟିଏ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିପାରିବେ | ଯଦି ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନେ ବିଭିନ୍ନ

ଭୌଗଳିକ କ୍ଷେତ୍ରରୁ ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ସଂଗଠନରୁ ହୋଇଥାନ୍ତି ତେବେ ତାଲିମଦାତା ଭୌଗଳିକ ଅବସ୍ଥାନ ଅନୁଯାୟୀ ଦଳଗୁଡ଼ିକୁ ବିଭକ୍ତ କରିପାରନ୍ତି ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦଳ ଜଣାଶୁଣା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ଚୟନ କରିପାରନ୍ତି | ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦଳର କାର୍ଯ୍ୟ ହେଉଛି କ) ସେମାନଙ୍କର ମନୋନୀତ "କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ" ଏବଂ କ୍ଷେତ୍ର ସ୍ତରରେ ଦୂରଦୃଷ୍ଟି, ମିଶନ୍, ଭୂମିକା, ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ, ରଣନୀତି ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ତଃ- ସମ୍ପର୍କକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବା | ଦଳଗତ ମିଳିତ ଉପସ୍ଥାପନା ଏବଂ ଏକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ସମସ୍ତ "ଉପାଦାନ" ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ଅନ୍ତଃ- ସମ୍ପର୍କର ସ୍ପଷ୍ଟୀକରଣ ପରେ, ତାଲିମଦାତା ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଉପାଦାନ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ସହିତ କିପରି ମେଳ ଖାଉଛି ତାହା ସମାଲୋଚନା କରିବାକୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରନ୍ତି | ପ୍ରଶ୍ନ ଏହିପରି ହୋଇପାରେ:

- ଲକ୍ଷ୍ୟ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ପ୍ରଭାବ ମଧ୍ୟରେ ଆପଣ କୌଣସି ପ୍ରତିବାଦ କିମ୍ବା କଳହ ଦେଖନ୍ତି କି?
- ରଣନୀତି ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ମଧ୍ୟରେ ଆପଣ କୌଣସି ଅସଙ୍ଗତି ଦେଖୁଛନ୍ତି କି?

ପର୍ଯ୍ୟାୟ ୩: କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଗୁଡିକ ବିଷୟ ସହିତ କିପରି କାର୍ଯ୍ୟକରେ ଏବଂ ଶାନ୍ତି ଏବଂ ସମନ୍ୱୟ ସହିତ ସମାନ ହବ ତା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବା

ତାଲିମଦାତାମାନେ "ବିଭାଜକ", "ସଂଯୋଜକ", ଢାଞ୍ଚାର ଏକ ଅଂଶ ଏବଂ "କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ" ହସ୍ତକ୍ଷେପ ମଧ୍ୟରେ ସହଯୋଗ କରିପାରିବେ ଏବଂ ପରିକଳ୍ପିତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପରିବର୍ତ୍ତନ କିମ୍ବା ଆଶା କରାଯାଉଥିବା ପ୍ରଭାବ "ବିଭାଜକ" କିମ୍ବା "ସଂଯୋଜକ" ସମ୍ବନ୍ଧିତ ବିଷୟରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବାକୁ କହିପାରିବେ |

କ୍ଷେତ୍ର ସ୍ତରୀୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଏବଂ ଖୋଲା କଳହ ତଥା ଗଠନମୂଳକ ହିଂସା, ବିଶେଷକରି ମହିଳାଙ୍କ ପ୍ରତି ହେଉଥିବା ହିଂସା ମଧ୍ୟରେ ଆଶା କରାଯାଉଥିବା ଫଳାଫଳ ମଧ୍ୟରେ ସହଭାଗୀତା ଚିହ୍ନଟ କରିବାକୁ ତାଲିମକାରୀ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ଆହୁରି ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରିପାରନ୍ତି |

ଭାଗ ୫ ପାଇଁ ପଠନ ସାମଗ୍ରୀ :-

ବିକାଶର ଅର୍ଥ

ଶା.ସ୍ଥା.ସା ବିଷୟରେ, ଯେତେବେଳେ ଆମେ ବିକାଶ ଶବ୍ଦ ବ୍ୟବହାର କରୁ, ସେତେବେଳେ ଆମେମାନେ ସମସ୍ତ ଲୋକଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଏବଂ ସ୍ଥିତିର ପରିବର୍ତ୍ତନ ଏବଂ ଉନ୍ନତି, ବିଶେଷତ ଏବଂ ବଞ୍ଚିତ; ଗରିବ, ମହିଳା, ଆଦିବାସୀ, ଧାର୍ମିକ ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ମାନଙ୍କର | ବିକାଶ ହେଉଛି ପରିବର୍ତ୍ତନର ଏକ ପ୍ରକ୍ରିୟା, ଅନ୍ୟାୟ, ଅସମାନ, ଭେଦଭାବ, ବଞ୍ଚିତ ଅବସ୍ଥା ଠାରୁ ଏକ ନ୍ୟାୟ, ନ୍ୟାୟ, ସମାନ, ସମୃଦ୍ଧ, ନିରନ୍ତର ଏବଂ ଶାନ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ଅବସ୍ଥା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଟେ |

ମଣିଷମାନେ ଏକ ସାମାଜିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ବାସ କରୁଛନ୍ତି ଏବଂ ଜାତି କିମ୍ବା ପିତୃପୁରୁଷଙ୍କ ଅସ୍ତିତ୍ୱ ହେତୁ ଭେଦଭାବ କିମ୍ବା ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଅଧିକାରରୁ ବଞ୍ଚିତ ହେବା ଏକ ସାମାଜିକ ଘଟଣା ଅଟେ | ତେଣୁ ଅନ୍ୟାୟ ସାମାଜିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେଲେ ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷଙ୍କ ସ୍ଥିତିର ପରିବର୍ତ୍ତନ ସମ୍ଭବ ହେବ | ବିକାଶ ହେଉଛି ସୂକ୍ଷ୍ମ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଅବସ୍ଥାର ପରିବର୍ତ୍ତନ ଏବଂ ସାମାଜିକ ପ୍ରଣାଳୀ ଯାହା ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପୁରୁଷ ଏବଂ ମହିଳାଙ୍କ ପାଇଁ ଏହିପରି ଅବସ୍ଥାକୁ ପୁନଃଉତ୍ପାଦନ ଏବଂ ଦୃଢ଼ କରିଥାଏ |

ନୋବେଲ ବିଜେତା ଅମୃତ୍ୟ ସେନ୍ ବିକାଶକୁ ସ୍ୱାଧୀନତା ଭାବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିଛନ୍ତି ଯେ ଏହା କ୍ଷୁଧା, ଦାରିଦ୍ର, ଭେଦଭାବ, ବଞ୍ଚିତତା, ହିଂସା, ଅନ୍ୟାୟ ଏବଂ ପ୍ରକୃତିର ବିନାଶରୁ ମୁକ୍ତି | ଏହା ମଧ୍ୟ ଭୟ, ଲୋଭ ଏବଂ ନିରନ୍ତର ପ୍ରତିଯୋଗିତାରୁ ମୁକ୍ତି ଅଟେ | ଏହା ହେଉଛି ସ୍ୱାଧୀନତା ଯାହାକି ଯତ୍ନ, ଅଂଶୀଦାର, ସହଯୋଗ, ପ୍ରେମ ଏବଂ ଶାନ୍ତି ଭଳି ମୂଲ୍ୟବୋଧ ଉପରେ ଆଧାର କରି ଏକ ସମାଜ ଆଡକୁ ଗତି କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ କରେ |

ବିକାଶ ହେଉଛି ଏହିପରି ଏକ ସାମାଜିକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣର ପ୍ରକ୍ରିୟା | ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ମାନବ ଜୀବନ ହାସଲ କରିବା ଏବଂ ସାମାଜିକ ଗଠନ ଏବଂ ପ୍ରଣାଳୀରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣିବା ସ୍ୱାଧୀନତା ପାଇଁ ଏହା ଏକ ସଂଘର୍ଷ | ବିକାଶ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ବଞ୍ଚିତ ବର୍ଗର ଜରୁରୀ ଚିନ୍ତାଧାରା ଏବଂ ସମସ୍ତ ମାନବିକ ନ୍ୟାୟ ଏବଂ ଶାନ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ସମାଜରେ ବଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ଗଠନମୂଳକ ଚିନ୍ତାରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ |

ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ:

ଉନ୍ନତ ଶିକ୍ଷା, ଆୟ, ଦକ୍ଷତା ବିକାଶ ଏବଂ ରୋଜଗାର ମାଧ୍ୟମରେ ଲୋକଙ୍କ ଜୀବନ ଶୈଳୀର ଉନ୍ନତି ହାସଲ କରିବାକୁ ଏକ ବିକାଶମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପରିକଳ୍ପନା କରାଯାଇଅଛି | ବିକାଶର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଉତ୍ତମ ଗୃହ, ସୁରକ୍ଷା, ଜୀବିକା ସମ୍ବଳ ଉପରେ

ପ୍ରବେଶ ଏବଂ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ | ଅର୍ଥନୈତିକ, ରାଜନୈତିକ ଏବଂ ସାମାଜିକ ସ୍ଥିତି, ପରିବେଶ ସ୍ଥିରତା ଏବଂ ଜନସଂଖ୍ୟାର ସମାନତା ପାଇଁ ଉନ୍ନତି ଆଣିବା ପାଇଁ ଏକ ବିକାଶମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ହେଉଛି ଏକ ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ପ୍ରୟାସ ଅଟେ | ଏକ ବିକାଶମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ହେଉଛି ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବିଷୟ ପାଇଁ ଏକ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ପାଇଁ ବଞ୍ଚିତ / ବିଶେଷ, ରଣନୀତିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ ଏକାଧିକ ପ୍ରକଳ୍ପ/ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ସହିତ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟସୀମା ମଧ୍ୟରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପାଇଁ ଏକ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଯୋଜନା ଅଟେ |

ଉଦାହରଣ: "ଲିଙ୍ଗଗତ ସମାନତାକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବା" ଉପରେ ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ ହେଉଛି ଶିକ୍ଷା ଏବଂ ଦକ୍ଷତା ଭିତ୍ତିକ ତାଲିମ ପ୍ରଦାନ କରି ମହିଳାମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ସାମାଜିକ- ଅର୍ଥନୀତିକ ଏବଂ ରାଜନୈତିକ ସ୍ଥିତିରେ ଉନ୍ନତି ଆଣିବା ପାଇଁ ଉତ୍ତମ ସୁଯୋଗ ପ୍ରଦାନ କରିବା | ଇଚ୍ଛାକୃତ ଫଳାଫଳ ହେଉଛି ସମାଜର ସମସ୍ତ ସ୍ତରରେ ଏକ ସମାନ ସ୍ଥିତି ହାସଲ କରିବାକୁ ସମାନ ସୁଯୋଗ ପ୍ରଦାନ କରି ପୁରୁଷ ଏବଂ ମହିଳାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବ୍ୟବଧାନକୁ ଦୂର କରିବା |

ଭାଗ ୬: ଆବଶ୍ୟକ ଅନୁଯାୟୀ ସମ୍ବଳ ପରିବର୍ତ୍ତନ

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟଗୁଡିକ

ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ଢାଞ୍ଚା / ପଦ୍ଧତି ବିଷୟରେ ସୂଚନା ଦେବା ଯାହା ଦ୍ଵାରା ଏକ ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କଳହ ସହିତ ଯୋଗାଯୋଗ କରିପାରିବ | ସେମାନେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ବିଷୟରେ ସେମାନଙ୍କର ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ପ୍ରଭାବ ଏବଂ ପ୍ରଭାବକୁ ଅନୁମାନ ଏବଂ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିବାକୁ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ସକ୍ଷମ କରିବା |

ପ୍ରଣାଳୀ

ବିଷୟବସ୍ତୁ ଉପସ୍ଥାପନା, ମସ୍ତିଷ୍କ ଆଲୋଡନ, ଦଳ ଆଲୋଚନା, ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର,

ପ୍ରକ୍ରିୟା

ଏହି ଅଧିବେଶନ ଅଧିବେଶନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବିଷୟରେ ଏକ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ପରିଚୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ, ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରେ ଯେ ଯଦି ଆମେ ସମ୍ବଳ ସ୍ଥାନାନ୍ତର ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱକୁ କିପରି ପ୍ରଭାବିତ କରେ ତାହା ଅନୁମାନ କରିପାରିବା ତେବେ ନକାରାତ୍ମକ ପ୍ରଭାବକୁ ସମାଧାନ କରିବା ଏବଂ ପ୍ରଭାବକୁ ଦୃଢ କରିବା ଏବଂ ସକରାତ୍ମକ, ହିଂସା ପ୍ରଭାବକୁ ମଧ୍ୟ ଉତ୍ସାହିତ କରିବା ପାଇଁ ଆମେ ଚିନ୍ତା କରିପାରିବା | ଏକ ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା "ସମ୍ବଳ " ର ପ୍ରକାର ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରକାରର ସମ୍ବଳ କିପରି ବିଷୟ ସହିତ ଯୋଗାଯୋଗ କରେ ଏବଂ ବିଭାଜକ ଏବଂ ସଂଯୋଜକମାନଙ୍କ ଉପରେ ଏହାର ପ୍ରଭାବ କିପରି ପଡିଥାଏ ତାହା ତାଲିମକାରୀ ମାନେ ବିସ୍ତାର କରିପାରନ୍ତି |

ପର୍ଯ୍ୟାୟ ୧: ବିକାଶ କାଯ୍ୟକ୍ରମ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସମ୍ବଳ ଗୁଡିକର ପ୍ରକାର

ତାଲିମଦାତାମାନେ "ସମ୍ବଳ ସ୍ଥାନାନ୍ତର" ଉପରେ ଅଧିବେଶନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରନ୍ତି | ତାଲିମଦାତା ଅଭିଜ୍ଞତା ଦର୍ଶାଇ ଉଲ୍ଲେଖ କରିପାରନ୍ତି ଯେ ଯେଉଁଠାରେ ଲୋକମାନେ ପରସ୍ପର ସହ କଳହ   କରନ୍ତି ସେତେବେଳେ ବାହ୍ୟ ସମ୍ବଳ ଏକ ଉତ୍ସ-ଅଭାବୀ ପରିବେଶରେ ପରିଚିତ ହୁଏ ଏବଂ ସ୍ଥାନୀୟ ଲୋକମାନେ ଏହି ସମ୍ବଳ ଗୁଡ଼ିକୁ ଶକ୍ତି ଏବଂ ସମ୍ପଦର ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରନ୍ତି, ଏବଂ ସେମାନେ କଳହର ଏକ ଅଂଶ ହୁଅନ୍ତି | କଳହରେ ଥିବା ଲୋକମାନେ ଏହା ଖୋଲା କିମ୍ବା ଲୁକ୍କାୟିତ ଏବଂ ଏହି ସମ୍ବଳଗୁଡ଼ିକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରି ତାହାକୁ ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତି ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଦୁର୍ବଳ କରନ୍ତି |

ସମ୍ପ୍ରଦାୟକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ ସମ୍ବଳଗୁଡିକ ବିଷୟରେ ସେମାନଙ୍କର ଅଭିଜ୍ଞତା ବାଣ୍ଟିବାକୁ ତାଲିମଦାତା ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ଆମନ୍ତ୍ରଣ କରନ୍ତି | ଏହା ଏକ ମସ୍ତିଷ୍କ ବିସ୍ଫୋରକ ଅଧିବେଶନ ଅଟେ ଯାହାକୁ ତାଲିମଦାତାମାନେ ସମସ୍ତ ଫଳାଫଳକୁ କଳାପଟା କିମ୍ବା ବଡ କାଗଜରେ ରଖିଥାନ୍ତି | ଅଭିଜ୍ଞତା ସଂଗ୍ରହ ପରେ, ତାଲିମଦାତା   ସମସ୍ତ ବର୍ଗର "ନାମକରଣ" କରି ସମ୍ବଳ ଗୁଡ଼ିକୁ ଶ୍ରେଣୀଭୁକ୍ତ କରଥାନ୍ତି : ସାମଗ୍ରୀ, ମାନବ ଜ୍ଞାନ / କୌଶଳ, ଧାରଣା, ଜ୍ଞାନ, ଆର୍ଥିକ ଇତ୍ୟାଦି | ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର "ସମ୍ବଳ" ର ନାମକରଣ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ହେଲେ ତାଲିମକାରୀ   ନିଜର ଅନୁଭୂତି ବାଣ୍ଟିଥାଏ ଯାହା ସାଧାରଣତ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ ହୋଇଥାଏ | ତା'ପରେ ତାଲିମଦାତା   ଏହା କହିବା ଉଚିତ୍ ଯେ ସମ୍ବଳ ଗୁଡ଼ିକ ବ୍ୟତୀତ, ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଗୁଡ଼ିକ ବିଭିନ୍ନ କଳାକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିବାରୁ ସେମାନେ "ଅସ୍ପଷ୍ଟ ବାର୍ତ୍ତା " ର ଏକ ସିରିଜ୍ ବହନ କରନ୍ତି, ଯାହା ଦ୍ଵାରା କଳହ ଏବଂ ହିଂସା ଉପରେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଭାବ ପକାଇଥାଏ | ତଥାପି, ତାଲିମକାରୀ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇପାରନ୍ତି ଯେ "ଅସ୍ପଷ୍ଟ ବାର୍ତ୍ତା" ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅଧିବେଶନରେ ଆଲୋଚନା ହେବ ଏବଂ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କୁ ସମ୍ବଳ ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦେବାକୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରାଯିବ |

ପର୍ଯାୟ ୭: ଉତ୍ସ ସ୍ଥାନାନ୍ତରର "ପ୍ରଭାବ" ର ପାଞ୍ଚଟିଢାଞ୍ଚା

ତାଲିମଦାତା ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ସକ୍ରିୟ ଶ୍ରୋତା ହେବାକୁ ଏବଂ ଉପସ୍ଥାପନାର ନୋଟ୍ ନେବାକୁ ଆମନ୍ତ୍ରଣ କରନ୍ତି | ତାଲିମଦାତା ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିଛନ୍ତି ଯେ ଉପସ୍ଥାପନାଟି ବିଶ୍ୱର ଅନେକ ସ୍ଥାନର ଅନୁସନ୍ଧାନ ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ (ଶା. ସ୍ଥା.ସା ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକ) ଉପରେ ଆଧାରିତ |ସମ୍ବଳ ସ୍ଥାନାନ୍ତରର ପ୍ରଭାବର ପାଞ୍ଚଟି ଭିନ୍ନ ଧାରା ଅଛି | ତାଲିମଦାତା ଲେଖି (କିମ୍ବା ଭିଜୁଆଲ୍ / ଫଟୋ ଇତ୍ୟାଦି ସହିତ ବଡ କାଗଜରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇଥାଏ) ଏବଂ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପାଞ୍ଚ ପ୍ରକାରର ପ୍ରଭାବକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରନ୍ତି | ଆରଟିଓର ପ୍ରଭାବ ବିଷୟରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ବୁଝିବା ପାଇଁ ଏହି ସମୟରେ ତାଲିମଦାତା ଉଦାହରଣ ଦେବା ଏବଂ ଉଦାହରଣ ମାଗିବା ଉଚିତ୍:

ଗତି ପରିବର୍ତ୍ତନ ପରିଣାମ :

ଖୋଲା ହିଂସା କିମ୍ବା ଯୁଦ୍ଧ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ରିଲିଫ୍ ସାମଗ୍ରୀ ଏବଂ ଟଙ୍କା ଯୁଦ୍ଧବିମାନ ଦ୍ୱାରା ଚୋରି ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ଖାଇବାକୁ ଦେବା କିମ୍ବା ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ର କିଣିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇପାରେ | ଲୁକ୍କାୟିତ କଳହ କିମ୍ବା ଗଠନମୂଳକ ହିଂସା କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଟଙ୍କା ଏବଂ ସାମଗ୍ରୀ ପ୍ରାୟତ ସେହି ଲୋକମାନଙ୍କ ନିକଟକୁ ଯାଇଥାଏ ଯେଉଁମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସେମାନେ ଗରିବ ଏବଂ ବଞ୍ଚିତ ହେବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନୁହଁନ୍ତି | ବିଭିନ୍ନ ବିକାଶମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ସମୟରେ ଯୋଜନା ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ତ୍ରୁଟି କିମ୍ବା ପରିସ୍ଥିତିର ଅବସ୍ଥା ହେତୁ ଏହିପରି ବିଚ୍ୟୁତି ସାଧାରଣତ ହୋଇଥାଏ |

ବଜାର ପ୍ରଭାବ:

ଏକ ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମ୍ବଳ ଗୁଡ଼ିକ ବେଳେବେଳେ ମୂଲ୍ୟ, ବେତନ ଏବଂ ଲାଭ ଉପରେ ପ୍ରଭାବ ପକାଇଥାଏ | ସେମାନେ ଉତ୍ପାଦନ, ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ବିନିମୟକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିପାରନ୍ତି | ଖୋଲା ହିଂସା ମାମଲାରେ ସେମାନେ ବିଦ୍ୟମାନ କଳହକୁ ବଢ଼ାଇ ଥାନ୍ତି ଏବଂ ନୂତନ ଦ୍ୱନ୍ଦ ସୃଷ୍ଟି କରିପାରନ୍ତି କିମ୍ବା ଶାନ୍ତି ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ସମର୍ଥନ କରିପାରନ୍ତି | ଦକ୍ଷିଣ ଏସିଆରେ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ସଂଘଠନର ସମ୍ବଳ ଘର ଭଡା, ଖାଦ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ, ପରିବହନ ଖର୍ଚ୍ଚ, ହୋଟେଲ ରହିବା, ଉପଭୋକ୍ତା ସାମଗ୍ରୀ ଇତ୍ୟାଦି ଉପରେ ପ୍ରଭାବ ପକାଇଥାଏ |

ବଣ୍ଟନ ପ୍ରଭାବ:

ଯେତେବେଳେ ସମ୍ବଳ ଗୁଡିକ କିଛି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଗୋଷ୍ଠୀକୁ ଟାର୍ଗେଟ୍ କରାଯାଏ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ପାଇଁ ନୁହେଁ, ଯେଉଁମାନେ ପ୍ରକୃତରେ ଏହା ମଧ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକ କରିପାରନ୍ତି, ସେମାନେ ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱକୁ ବୁଝିପାରୁଥିବେ ଯଦିଓ ସେମାନେ ଗୋଷ୍ଠୀଗୁଡ଼ିକୁ ଅତିକ୍ରମ କରି ସଂଯୋଗ କରି ସଂଯୋଜକମାନଙ୍କୁ ମଧ ଦେଖିପାରିବେ | ସମ୍ବଳ କିଛି ଲୋକଙ୍କୁ ଅଧିକ ଧନୀ ଏବଂ ଶକ୍ତିଶାଳୀ କରିପାରେ ଏବଂ କିଛି ଲୋକଙ୍କୁ ଗରିବ ଏବଂ ଅସୁରକ୍ଷିତ ମଧ କରିପାରେ | ଯଦି ଏହା ଘଟେ ତେବେ ଏହା ଅନ୍ୟାୟ ଏବଂ ହିଂସାତ୍ମକ କଳହକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବ |

ପ୍ରତିସ୍ଥାପନ ପ୍ରଭାବ:

ବେଳେବେଳେ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ସଂଗଠନଗୁଡିକ ଗୁଡ଼ିକ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ସରକାର କିମ୍ବା କିଛି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସଂସ୍ଥା ଏକ ବିକଳ୍ପ ହେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତି | ଅତ୍ୟଧିକ ଉତ୍ସାହରୁ କିଛି କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ହୁଏ ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ କାରଣରୁ ଅର୍ଥାଭାବ ସହିତ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ସଂଗଠନ ଗୁଡ଼ିକ ଏହାକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବାରେ ଅସମର୍ଥ ହୋଇଥାଏ | ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥାନୀୟ ଲୋକ କିମ୍ବା ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ସେମାନଙ୍କ ଅଧିକାର ପାଇଁ ଲେଖିପାରନ୍ତି, କାରଣ ଏହି ଦାୟୀତ୍ୱ ସରକାର କିମ୍ବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦାୟୀତ୍ୱ ପ୍ରାପ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ, ଯେଉଁମାନେ କେବଳ ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ସଂଗଠନଗୁଡିକ ଉପରେ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ନୁହନ୍ତି । ଏକ ରାଜନୈତିକ ପ୍ରତିସ୍ଥାପନ ପ୍ରଭାବ ଅଛି ଯାହା ସମାନ ଭାବରେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ | ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, ଯେତେବେଳେ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ସଂଗଠନଗୁଡିକ ଗୁଡ଼ିକ ସମସ୍ତ ସାମାଜିକ ସମସ୍ୟା ପାଇଁ ଦାୟିତ୍ୱ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି, ସ୍ଥାନୀୟ ନେତାମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଭୂମିକାକୁ କେବଳ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଲାଭ ପାଇଁ ପରିଭାଷିତ କରିପାରିବେ |

ଆଇନଗତ ପ୍ରଭାବ:

ସମ୍ବଳ ଗୁଡିକର ଅଭିଗମ୍ୟତା କିଛି ଲୋକଙ୍କୁ ଏବଂ କିଛି କାର୍ଯ୍ୟକୁ ବିଧିସଂଗତ କରେ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଦୁର୍ବଳ କରେ କିମ୍ବା ପାର୍ଶ୍ୱ ରେଖା କରେ | ସମ୍ବଳ ସ୍ଥାନାନ୍ତର ସମୟରେ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ସଂଗଠନଗୁଡିକ ଗୁଡ଼ିକ ଶକ୍ତି, ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ର କିମ୍ବା ସାମ୍ପ୍ରଦାୟିକ ରାଜନୈତିକ ନେତାମାନଙ୍କୁ ବିଧିସଂଗତ କରିଥାଏ | ଯଦି ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ସଂଗଠନଗୁଡିକ ମାନେ ଏହି ସାମ୍ପ୍ରଦାୟିକ ରାଜନୈତିକ ଶକ୍ତି ମାଧମରେ ଉତ୍ସ ବଣ୍ଟନ କରନ୍ତି, ତେବେ ସେହି ବଳର ସ୍ଥିତି ବୈଦ୍ଧତା ହୋଇଛି, ଯାହା ଶେଷରେ ଅଧିକ କଳହ ସୃଷ୍ଟି କରିପାରେ | ଏହା ବେଳେବେଳେ ଘଟେ ଯେ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ସଂଗଠନଗୁଡିକ ଗୁଡ଼ିକ ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ରର ଚାପକୁ ପ୍ରଣାମ କରିଥାଆନ୍ତି ଏବଂ ସେମାନେ ଭୂତଳ କିମ୍ବା ସମାନ ବିବାଦୀୟ ଦଳ ସହିତ ଉତ୍ସକୁ ବାଣ୍ଟନ୍ତି | ଯଦି ଏହି ଉତ୍ସଗୁଡିକ ଏହି ବିବାଦୀୟ ଦଳରେ ପହଞ୍ଚେ ତେବେ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ସଂଗଠନଗୁଡିକ ଗୁଡ଼ିକ ସେହି ଦଳର ଭୂମିକା, କାର୍ଯ୍ୟ, ଏବଂ ପଦବୀକୁ ଆଇନଗତ କରନ୍ତି |

ପର୍ଯାୟ ୩: ନିଜସ୍ୱ ସମ୍ପର୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସମ୍ବଳ ସ୍ଥାନାନ୍ତରର ପ୍ରଭାବ:-

ଛୋଟ ଦଳରେ କିମ୍ବା ସର୍ବଦଳୀୟ ଆଲୋଚନାରେ ତାଲିମଦାତା ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ଆମନ୍ତ୍ରଣ କରନ୍ତି | ନିଜସ୍ୱ ବିଷୟ ଏବଂ ଅନୁଭୂତିରୁ ସମସ୍ତ ପାଞ୍ଚଟି ବର୍ଗ ବିଷୟରେ ତଥ୍ୟ / କାହାଣୀ ଚିହ୍ନଟ କରିବା ହେଉଛି ସେମାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ | ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପ୍ରଶ୍ନ ହୋଇପାରେ: ଆପଣ କୌଣସି ବିଚ୍ୟୁତି ଅନୁଭବ କରିଛନ୍ତି କି? ଆପଣ କୌଣସି ବଜାର ପ୍ରଭାବ ଦେଖୁଛନ୍ତି କି? ବଣ୍ଟନ, ପ୍ରତିସ୍ଥାପନ ଏବଂ ବୈଦ୍ଧତା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆପଣ ପ୍ରଭାବ ଦେଖୁଛନ୍ତି କି? ଏହି ସବୁ ପ୍ରଭାବ କିପରି ଖୋଲା ଏବଂ ଗଠନମୂଳକ ହିଂସାକୁ ଦୃଢ଼ କରେ କିମ୍ବା ହ୍ରାସ କରେ ତାହାର ତୁମର ଉଦାହରଣ ଅଛି କି?

ପର୍ଯାୟ ୪: **କର୍ମଶାଳାରେ ହୋଇଥିବା ଅଭ୍ୟାସର ଆଲୋଚନା ଏବଂ ଶିକ୍ଷାକୁ ଏକତ୍ରୀକାରଣ କରିବ**:-

ଦଳ ଉପସ୍ଥାପନା ଏବଂ ସ୍ପଷ୍ଟୀକରଣ ପରେ, ତାଲିମଦାତା ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ବ୍ୟାୟାମରୁ ସେମାନଙ୍କର "ଶିକ୍ଷା" ବାଣ୍ଟିବାକୁ ଆମନ୍ତ୍ରଣ କରନ୍ତି | ତା'ପରେ ତାଲିମଦାତା କଳାପଟା କିମ୍ବା ବଡ କାଗଜ ରେ ଯାହା ଶିଖିଥାନ୍ତି ତାକୁ ଲେଖନ୍ତି ଏବଂ ସମସ୍ତ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ଶିକ୍ଷଣ ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦେବା ଏବଂ ପ୍ରତିଫଳିତ କରିବାକୁ ପାଞ୍ଚ ମିନିଟ୍ ସମୟ ନେବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରନ୍ତି | ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯିବା ଉଚିତ ଯେ ସେମାନେ ପ୍ରକାଶ କରିଥିବା ଅଭିଜ୍ଞତା ବ୍ୟତିକ୍ରମ ନୁହେଁ ବରଂ ସାଧାରଣ ଅଟେ, ଏବଂ ଏହି ବିକାଶର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଉନ୍ନତି ଆଣିବା ହେଉଛି ବିଶ୍ଳେଷଣର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ |

ସାମଗ୍ରୀ

ଧଳା କିମ୍ବା କଳା କଳାପଟା, ବଡ କାଗଜ , ପ୍ରଚାରଫର୍ଦ୍ଦ କାଗଜପତ୍ର, ମେଟା କାର୍ଡ, ବଡ ପରଦାରେ ଦେଖାଇବା ପ୍ରଣାଳୀ |

ବିବିଧତା ପ୍ରଭାବ:

ପ୍ରକୃତ ଅଭାବୀ ଲୋକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମ୍ବଳ ଗୁଡିକ ଚୋରି ହେଉ କିମ୍ବା ଏକ ଦଳ ଦ୍ୱାରା ଜବରଦଖଲ ଉଚ୍ଛେଦ କରାଯାଇପାରେ ଯାହା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କିମ୍ବା ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ କଳହର ପକ୍ଷ ହୋଇପାରେ, ଏହା ସମାଜରେ ଅଧିକ ବିଭାଜନ ସୃଷ୍ଟି କରିପାରେ | ଏହି ଚୋରି ହୋଇଥିବା ସମ୍ବଳ ଗୁଡିକ ଏକ ପାର୍ଟୀରେ ପହଞ୍ଚିବା ଦ୍ୱାରା କଳହ ହୋଇପାରେ ଯାହାକୁ ସେମାନେ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଅନୁଚିତ ଏବଂ ଏହାଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କୁ ପ୍ରକୃତରେ ଆବଶ୍ୟକ କରୁଥିବା ଲୋକଙ୍କୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଥାଏ | ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ସରକାରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଭାଗ ସମେତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଚାପ - କିଛି ବିଭାଗର ବିଭାଗ ଡାଇଭର୍ସନ ପ୍ରଭାବ ପକାଇପାରେ |

ବଜାର ପ୍ରଭାବ:

ବାଂଲାଦେଶରେ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ସଂଗଠନଗୁଡିକ ଗୁଡ଼ିକର ସମ୍ପ୍ରସାରଣ ଯୋଗୁଁ ଜିଲ୍ଲା ଏବଂ ଉପଜିଲ୍ଲା (ଉପ ଜିଲ୍ଲା) ସ୍ତରରେ ଘର ଭଡା ଭଡା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି | ବାଂଲାଦେଶର ଚିଟ୍ଟାଗୋଙ୍ଗ ହିଲ୍ ପୁଷ୍ଟିକାର ଜଣେ ସାମାଜିକ କର୍ମୀଙ୍କ ଦରମା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଲା କାରଣ ୟୁ. ଏନ. ଡି. ପି (UNDP) ହାରାହାରି ଠାରୁ ଅଧିକ ହେଇଥିଲା | ଭାରତରେ, ଏକ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ସଂଗଠନଗୁଡିକ ଏକ ମହିଳା କୁମ୍ଭାର ଦଳକୁ ଶକ୍ତି ଏବଂ ରଙ୍ଗ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଗୁଣାତ୍ମକ କୁମ୍ଭାର ଉତ୍ପାଦନ ପାଇଁ ତାଲିମ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ | ପୂର୍ବ ତୁଳନାରେ ସେମାନେ ଅଧିକ ଲାଭ ପ୍ରାପ୍ତ କରୁଛନ୍ତି | ଏବଂ ତାହା ତୁଳନାରେ ପଡୋଶୀ କୁମ୍ଭକାରମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଉତ୍ପାଦକୁ ବର୍ତ୍ତମାନ କମ୍ ବୋଲି

ବିବେଚନା କରାଯାଉଛି | ଜ୍ଞାନ ସ୍ଥାନାନ୍ତର ଏବଂ ବଜାର ଉପରେ ଏହାର ପ୍ରଭାବ ହେତୁ କୁମ୍ଭାରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ହିଂସାତ୍ମକ କଳହର ଏକ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ସମ୍ବଳର ଏହା ଏକ ଉଦାହରଣ |

ବଣ୍ଟନ ପ୍ରଭାବ:

ଉତ୍ତରପ୍ରଦେଶର ବୁନ୍ଦେଲଖଣ୍ଡ ଅଞ୍ଚଳରେ (ବର୍ଷକୁ ବର୍ଷ ମରୁଡ଼ି ପରିସ୍ଥିତିର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେଉଛି) କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ପ୍ରାଦେଶିକ ସରକାରଙ୍କୁ ବିପୁଳ ପରିମାଣର ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦେଇଛନ୍ତି। ଏହି ଅର୍ଥ ସମସ୍ତ କ୍ଷୁଦ୍ର ଏବଂ ସୀମାବଦ୍ଧ କୃଷକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କୃଷି ସାମଗ୍ରୀ କ୍ରୟ ଏବଂ ବିତରଣ ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ହେବାର ଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଯେତେବେଳେ ଏହି ସାମଗ୍ରୀ ଏହି ଅଞ୍ଚଳରେ ପହଞ୍ଚିଲା ସେତେବେଳେ ଜଣେ ଅଧିକାରୀଙ୍କଠାରୁ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାମା ଆସିଥିଲା ଯେ କେବଳ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ସାମଗ୍ରୀ ପାଇବା ଉଚିତ, ତେଣୁ ଅନ୍ୟ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଏଥିରୁ ଉପକୃତ ହୋଇନଥିଲେ | ଉଭୟ ଦଳଗୁଡିକ ମରୁଡ଼ି ପରିସ୍ଥିତିର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେଉଥିବାରୁ ଲାଭ ପାଇଥିବା ଏବଂ ଲାଭରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଥିବା ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କଳହ ସୃଷ୍ଟି କରିଥିଲା |

ପ୍ରତିସ୍ଥାପନ ପ୍ରଭାବ:

ଚିତ୍ରକୋଣ୍ଡା ହିଲ୍ ପ୍ରସ୍ତିକା (ବାଂଲାଦେଶ) ର ଏକ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ସଂଗଠନଗୁଡିକ ଆମଦାନୀ ହୋଇଥିବା ବିସ୍କୁଟ ବଦଳରେ ସ୍ଥାନୀୟ କେକ୍ ଯୋଗାଇବା ପାଇଁ ସ୍ଥାନୀୟ ଦୋକାନକୁ ଉତ୍ସାହିତ କରୁଛନ୍ତି | କେବଳ ସ୍ଥାନୀୟ ଅର୍ଥନୀତି ନୁହେଁ ସାଂସ୍କୃତିକ ବିବିଧତାକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବାରେ ଏହା ଏକ ସକରାତ୍ମକ ଉଦାହରଣ |

କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ହସ୍ତକ୍ଷେପ ହେତୁ, ସ୍ଥାନୀୟ ଖାଦ୍ୟ ଏବଂ ଉତ୍ପାଦ, ସ୍ଥାନୀୟ ନେତୃତ୍ୱ ଭୂମିକା, ଏବଂ ସ୍ଥାନୀୟ ସଂସ୍କୃତି ଏବଂ ଲୋକଙ୍କ ଜ୍ଞାନ ଉପରେ ପ୍ରତିସ୍ଥାପନକାରୀଙ୍କ ପ୍ରଭାବ ରହିଛି |

ସରକାରଙ୍କ ଠାରୁ ଉପଲବ୍ଧ ସମ୍ବଳ ବଦଳରେ କେତେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ସଂଗଠନଗୁଡିକ ସେବା ଏବଂ ସମ୍ବଳ ଯୋଗାଉଛି | ବିବାଦୀୟ ଦଳଗୁଡ଼ିକର ଲାଭ ପାଇଁ ସମାନ୍ତରାଳ ସରକାରୀ ସମ୍ବଳର ବ୍ୟବହାର ଯୋଗୁଁ ଏହା ସ୍ଥାନୀୟ ସ୍ତରରେ ଉତ୍ତେଜନା ସୃଷ୍ଟି କରିଥାଏ | ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, ଗରିବ ଲୋକଙ୍କ ସୁବିଧା ପାଇଁ ସରକାରଙ୍କଠାରୁ ଉପଲବ୍ଧ ସମ୍ବଳ ଗୁଡିକ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ ଯାହା ସେହି ଅଞ୍ଚଳର ଧନୀ ଲୋକଙ୍କୁ ଉପକୃତ କରିଥାଏ କାରଣ ସେହିଭଳି ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ସଂଗଠନଗୁଡିକ ଦ୍ୱାରା ଗରିବ ଲୋକଙ୍କୁ ଅନୁଦାନ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି |

ଆଇନଗତ ପ୍ରଭାବ:

ଗରିବଙ୍କ ପାଇଁ ଆବଣ୍ଟିତ ପାଣ୍ଠି ବିଭିନ୍ନ ଉପାୟରେ ବିଭ୍ରାନ୍ତ ହୁଏ (ଯଦି ଚୋରି ହୋଇନଥାଏ); ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, ଏକ ଚୁକ୍ତିନାମା ଦେବା ଏବଂ ପଶ୍ଚାତଡ ଧକା ପାଇବା, ଅନୁମତି ପାଇଁ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ଲାଞ୍ଚ ଦେବା ଦ୍ୱାରା ଏହା ଦ୍ୱନ୍ଦ ସୃଷ୍ଟି କରୁଥିବା ଲୋକଙ୍କୁ ବୈଦ୍ଧତା ପ୍ରଦାନ କରେ |

ଭାଗ ୭: ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ନୈତିକ ବାର୍ତ୍ତା

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟଗୁଡିକ

- ସମ୍ବଳ ସ୍ଥାନାନ୍ତର ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ଆଚରଣ (ମନୋଭାବ) ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା "ଅସ୍ପଷ୍ଟ" ବାର୍ତ୍ତାଗୁଡ଼ିକୁ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିବା |
- ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ "ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନୈତିକ ବାର୍ତ୍ତା" ବିଷୟରେ ଅବଗତ କରାଇବା ଯାହା କଳହ ବିଷୟ ସହିତ ଯୋଗାଯୋଗ କରିଥାଏ |
- ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ବାର୍ତ୍ତାଗୁଡ଼ିକୁ ଆଶା ଏବଂ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ଯାହାକି ସେମାନେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ବିଷୟ ଉପରେ ପ୍ରଭାବ ପକାଇଥାଏ |

ପଦ୍ଧତି

ବିଷୟବସ୍ତୁ ଉପସ୍ଥାପନା, ମସ୍ତିଷ୍କ ଆଲୋଡନ, ଭୂମିକା ଖେଳ, ପ୍ରଶ୍ନ-ଉତ୍ତର |

ପ୍ରକ୍ରିୟା

ଏହି ଅଧିବେଶନରେ ଅଧିବେଶନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବିଷୟରେ ଏକ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ପରିଚୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଯାହାକି ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରି ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଛି ଯେ ଉଭୟ ନକାରାତ୍ମକ ଏବଂ ସକରାତ୍ମକ କଳହ ବିଷୟରେ ସମ୍ବଳ ସ୍ଥାନାନ୍ତରର ପ୍ରଭାବ ରହିଛି | ବର୍ତ୍ତମାନ କଳହ ବିଷୟରେ ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ନୈତିକ ବାର୍ତ୍ତା (IEM) ର ପ୍ରଭାବ ବୁଝିବାର ସମୟ ଆସିଛି | ସମ୍ବଳ ସ୍ଥାନାନ୍ତର ସମୟରେ ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଯୋଗାଯୋଗ କରାଯାଇଥିବା ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ନୈତିକ ବାର୍ତ୍ତା (IEM) ଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରକାରଗୁଡ଼ିକ ପରିଚିତ କରାଇପାରନ୍ତି ଯାହାଫଳରେ ବିଭାଜନକାରୀ ଏବଂ ସଂଯୋଜକମାନଙ୍କ ଉପରେ ଏହାର ପ୍ରଭାବ ପଡିଥାଏ | ତାଲିମକାରୀ ମାନେ ସୁଦୂର ବିଷୟ କିମ୍ବା ଚରମ ପରିସ୍ଥିତି (ଯୁଦ୍ଧ କିମ୍ବା ଖୋଲା ହିଂସା) ରୁ ଉଦାହରଣ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତି ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ କଳହ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନିଜ ନିଜ ବିଷୟରୁ ଉଦାହରଣ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ କହିପାରନ୍ତି |

ପର୍ଯ୍ୟାୟ ୧: ୭ ଟି ବର୍ଗର ବାର୍ତ୍ତା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରଭାବର ପରିଚୟ ଦେବା ସହ ଏବଂ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବା |

ଯେଉଁମାନେ ଭାବନ୍ତି ଯେ ସେମାନେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସେମାନେ ଏହା ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ଉଚିତ ଯେ ଏହି ଚିନ୍ତାଧାରା ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ନୈତିକ ବାର୍ତ୍ତା (IEM) ମାନବିକତା ଏବଂ ବିକାଶ ସହାୟତା କର୍ମଚାରୀଙ୍କଠାରୁ ଆସିଛି ; ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଗୁଡିକ କିପରି ଭୁଲ୍ ହୁଏ ତାହା କହି କୌଣସି "ବାହ୍ୟ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନକାରୀ" ରୁ ଆସେ ନାହିଁ ! ଏହିପରି ସେଗୁଡିକୁ ଯତ୍ନର ସହ ବିଚାର କରିବା ଏବଂ ଏହି ପ୍ରକାରର ପ୍ରଭାବ ସହି ଆମର ନିଜର ଅଭିଜ୍ଞତା ବିଷୟରେ ଚିନ୍ତା କରିବା ଉପଯୋଗୀ ଏବଂ ଜରୁରୀ |

ବିକଳ୍ପ -୧

ତାଲିମକାରୀ ସାତୋଟି ଭୂମିକା ନାଟକ ଉପସ୍ଥାପନ କରିପାରିବେ (ଏକ ଲିଖିତ ବିବରଣୀରୁ ସାତ ପ୍ରକାରର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ନୈତିକ ବାର୍ତ୍ତା (IEM) ଧାରଣ କରି, ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କାର୍ଯ୍ୟ/ ଆଚରଣ ଏବଂ ବାର୍ତ୍ତା ବିଷୟରେ ସୂଚନା ଦେଇପାରିବେ) କିମ୍ବା ସହ-ତାଲିମକାରୀଙ୍କ ସହିତ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିପାରିବେ | ପ୍ରତ୍ୟେକ ଭୂମିକା ନିର୍ବାହ ପରେ, ତାଲିମଦାତା ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ପଚାରିବା ଉଚିତ୍ ଯେ ସେମାନେ ଯାହା ଦେଖିଲେ ଏବଂ ବାର୍ତ୍ତା ପାଇଥିଲେ, ତାହା ସେମାନେ ନିଜ ନିଜ ବିଷୟରେ ସମାନ ଅନୁଭବ କରନ୍ତି କି? ପ୍ରତ୍ୟେକ ଉପସ୍ଥାପନା ପରେ, ତାଲିମଦାତା ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ନୈତିକ ବାର୍ତ୍ତା (IEM)ର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବର୍ଗ / ଉପାଦାନକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିପାରିବେ |

ବିକଳ୍ପ -୨

ତାଲିମକାରୀ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସାତୋଟି ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ନୈତିକ ବାର୍ତ୍ତା (IEM) ଉପସ୍ଥାପନ କରନ୍ତି :

ପ୍ରକାର	କାର୍ଯ୍ୟ / ଆଚରଣ	ବାର୍ତ୍ତା
୧. ବାହୁ ଏବଂ ଶକ୍ତି	ସାମଗ୍ରୀ କିମ୍ବା କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ସଶସ୍ତ୍ର ସୁରକ୍ଷାକର୍ମୀଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତ କରନ୍ତୁ		ସୁରକ୍ଷା ଏବଂ ନିରାପତ୍ତା ଅସ୍ତ୍ରରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ |
୨. ସଂସ୍ଥା ମଧ୍ୟରେ ଅସମ୍ମାନ, ଅବିଶ୍ୱାସ, ପ୍ରତିଯୋଗିତା |	ସଂସ୍ଥାମାନେ ସହଯୋଗ କରିବାକୁ ମନା କରନ୍ତି, ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ବିଷୟରେ ନାପସନ୍ଦ କରନ୍ତି |	ସହଯୋଗ ଅନାବଶ୍ୟକ ଯାହାଙ୍କ ସହ ଜଣେ ସହମତ ନୁହଁନ୍ତି; ଆପଣ କାହାକୁ ପସନ୍ଦ କରନ୍ତି ନାହିଁ ଆପଣ

		ତାଙ୍କୁ ସମ୍ମାନ କରନ୍ତି ନାହିଁ	
୩. ସହାୟତା କର୍ମୀ ଏବଂ		ନିଜର ଆନନ୍ଦ କିମ୍ବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ସାମଗ୍ରୀ, ସମର୍ଥନ ପ୍ରଣାଳୀ, ଉତ୍ସ ଇତ୍ୟାଦି ବ୍ୟବହାର କରିବା		ଯଦି ସମ୍ବଳ ଉପରେ ଜଣଙ୍କର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅଛି, ତେବେ ଏହି ଉତ୍ସଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ନିକଟରେ ଉତ୍ତରଦାୟୀ ନହୋଇ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଲାଭ ପାଇଁ ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର କରିବା ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ	
୪. ବିଭିନ୍ନ ଜୀବନ ପାଇଁ ଭିନ୍ନ ମୂଲ୍ୟ		ବିଦେଶୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କିନ୍ତୁ ସ୍ଥାନୀୟ କର୍ମଚାରୀ ନୁହଁନ୍ତି		କେତେକ ଜୀବନ ଅନ୍ୟ ଜୀବନ ଅପେକ୍ଷା ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟବାନ	
୬. କଳହ, ଚିନ୍ତାଶୀଳ ଭାବନା, ସନ୍ଦେହ		ଚିନ୍ତା ଏବଂ ଚାପ ଯୋଗୁଁ କ୍ରୋଧର ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି | ଲୋକମାନଙ୍କୁ ବିଶ୍ୱାସ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ		ମଣିଷର ପାରସ୍ପରିକ କ୍ରିୟା ପାଇଁ ଶକ୍ତି ହେଉଛି ଏକମାତ୍ର ଉପାୟ ଏବଂ ସନ୍ଦେହ ଏବଂ ଯୁକ୍ତିତର୍କ ସହିତ ସମସ୍ତଙ୍କ ନିକଟକୁ ଯିବା ସ୍ୱାଭାବିକ	
୭. ପ୍ରଚାର	ଛବି ପ୍ରକାଶନ ଯାହା ଯୁଦ୍ଧର ଭୟାବହତା ଏବଂ ପାର୍ଟିର ଶିକାର ହେବା ଉପରେ ଅଧିକ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇଥାଏ; ଗୋଟିଏ ପାର୍ଶ୍ୱର ଭୂତକରଣ ଅଟେ | ଅଯଥା ସୁବିଧା ପାଇଁ ଜଣଙ୍କର ପ୍ରୟାସକୁ ଅଧିକ ସାର୍ବଜନୀନ କରିବା		ସେହି ପଟର ଥିବା ସମସ୍ତ ଲୋକ ମନ୍ଦ ହୋଇଥିବାବେଳେ ଅନ୍ୟ ପଟର ସମସ୍ତେ ଜଣେ ନିରୀହ ପୀଡିତ | ଭୁଲ ପ୍ରଚାର ସମ୍ବଳ ଗୁଡ଼ିକ ଆଣିଥାଏ	

ପର୍ଯାୟ ୨ (ଉପର ବିକଳ୍ପ -୨ ସହିତ ଜଡିତ): ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କ ନିଜ ଅଭିଜ୍ଞତା ଉପରେ ଆଧାର କରି ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରେ

ସମସ୍ତ ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ନୈତିକ ବାର୍ତ୍ତା (IEM) ଗୁଡ଼ିକୁ ନିଜ ନିଜ ବିଷୟ ଏବଂ ଅଭିଜ୍ଞତାରେ ଚିହ୍ନଟ କରିବାକୁ ତାଲିମଦାତା ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ଆମନ୍ତ୍ରଣ କରନ୍ତି | ତାଲିମଦାତା ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ୭ ଟି କାର୍ଯ୍ୟ ଦଳରେ ବିଭକ୍ତ କରନ୍ତି ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦଳ ଉପରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ନୈତିକ ବାର୍ତ୍ତା (IEM) (ଉପସ୍ଥାପିତ ୭ ରୁ) ନ୍ୟସ୍ତ କରନ୍ତି | ସେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦଳକୁ ଭୂମିକା ବ୍ୟବହାର କରି ସେମାନଙ୍କର ଅଭିଜ୍ଞତା ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ କୁହନ୍ତି | (ଆମେ ବାସ୍ତବ ଜୀବନରେ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଏହାକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବା ଆବଶ୍ୟକ, ତେଣୁ ଏହାର ମୁଖ୍ୟ ଉଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି କୌଣସି ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ତାରକାଙ୍କୁ କପି କରିବା ନୁହେଁ ବରଂ ବାସ୍ତବରେ ଆମେ କରିବା) |

ତାଲିମଦାତା କାର୍ଯ୍ୟ ବିଷୟରେ ମତାମତ ପାଆନ୍ତି ଏବଂ ନିଶ୍ଚିତ କରନ୍ତି ଯେ କାର୍ଯ୍ୟଟି ସମସ୍ତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବୁଝାପଡ଼େ ବୋଲି | ଏହା ଉପରେ ଜୋର ଦିଆଯିବା ଉଚିତ ଯେ ସମସ୍ତ ଦଳ କାହାଣୀ ବାଣ୍ଟିବା ଉଚିତ ଏବଂ କେବଳ ଗୋଟିଏ କାହାଣୀ ବାଛିବା ଉଚିତ ଯାହାକି ଭୂମିକା ଲିଭାଇବା ପାଇଁ ସବୁଠାରୁ ଆକର୍ଷଣୀୟ ଏବଂ ଉପଯୁକ୍ତ ଅଟେ | ଭୂମିକା ନିର୍ବାହ ପ୍ରସ୍ତୁତି ଏବଂ ଉପସ୍ଥାପନା ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ସମୟ ଦିଆଯାଏ |

ତାଲିମଦାତା ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ଅନ୍ୟ ଦଳର ଭୂମିକା ଉପରେ ନଜର ରଖିବାକୁ ଆମନ୍ତ୍ରଣ କରନ୍ତି ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ବିଷୟବସ୍ତୁ ଉପରେ ନୋଟ୍ କରିବାକୁ କୁହନ୍ତି ଯାହା ଦ୍ୱାରା ଅବନତି ସମୟରେ ସେମାନେ ଆଇ. ଇ. ଏମ (IEM)ଗୁଡ଼ିକୁ ଜଣାଇବାରେ ସକ୍ଷମ ହେବା ସହିତ ଏହିପରି ସନ୍ଦେଶର ହିଂସାତ୍ମକ କଳହ ଉପରେ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ପ୍ରଭାବ ମଧ ଦେଇପାରନ୍ତି |

ପର୍ଯାୟ ୩: କର୍ମଶାଳାର ହୋଇଥିବା ଅଭ୍ୟାସର ଆଲୋଚନା ଏବଂ ଶିକ୍ଷାକୁ ଏକତ୍ରୀକାରଣ କରିବା:-

ଦଳ ଭୂମିକା ଉପରେ ମତାମତ ଦେବାକୁ ତାଲିମଦାତା ସମସ୍ତ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କୁ ଆମନ୍ତ୍ରଣ କରନ୍ତି | ଏହା ସ୍ୱାଭାବିକ ଯେ କିଛି ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀ ଭୂମିକାର "ଅଭିନୟ" ଅଂଶ ପ୍ରତି ଅଧିକ ଆଗ୍ରହୀ ଅଟନ୍ତି | ଏହା କୌତିକିୟା ଏବଂ ମଜା ପାଇଁ କିଛି ସମୟ ଦିଆଯିବା ଉଚିତ, ତଥାପି, ତାଲିମଦାତା ବିଷୟବସ୍ତୁ ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦେଇ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ବିଭାଜକ ଏବଂ ସଂଯୋଜକମାନଙ୍କ ଉପରେ ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ନୈତିକ ବାର୍ତ୍ତା (IEM)ର ପ୍ରଭାବ ବିଷୟରେ ସେମାନଙ୍କର ବିଶ୍ଳେଷଣ ବାଣ୍ଟିବାକୁ ଆମନ୍ତ୍ରଣ କରିପାରନ୍ତି |

ବିକାଶ ଶ୍ରମିକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଯୋଗାଯୋଗ କରାଯାଇଥିବା କିଛି ବାର୍ତ୍ତା ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରିବା ଉପଯୋଗୀ ହୋଇପାରେ ଯାହା ଲିଙ୍ଗଗତ ବୈଷମ୍ୟ ଏବଂ ପିତୃପୁରୁଷଙ୍କ ତର୍କକୁ ଦୃଢ଼ କରିଥାଏ | ସେଠାରେ ମଧ ବାର୍ତ୍ତା ଅଛି ଯାହା ଶ୍ରେଣୀ ଏବଂ ଜାତିର ମନୋଭାବକୁ ଦୃଢ଼ କରେ ଏବଂ ଯାହା ଦ୍ୱାରା ଶ୍ରେଣୀ ଏବଂ ଜାତିର ଅତ୍ୟାଚାର ଏବଂ ହିଂସାକୁ ବୈଧ କରାଯାଏ

ଦଳୀୟ ଆଦାନପ୍ରଦାନ ପରେ, ତାଲିମଦାତା ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଦଳୀୟ କାର୍ଯ୍ୟର ଶିକ୍ଷା ଉପସ୍ଥାପନ କରିବା ଆମନ୍ତ୍ରଣ କରନ୍ତି ଏବଂ ସେ କଳାପଟାରେ କିମ୍ବା ବଡ କାଗଜରେ ଶିଖିଥିବା ଶିକ୍ଷା ବିଷୟରେ ଲେଖନ୍ତି ଏବଂ ସମସ୍ତ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ଶିକ୍ଷଣ ବାଣ୍ଟିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରନ୍ତି |

ସାମଗ୍ରୀ

ଧଳା କିମ୍ବା କଳା କଳାପଟା, ବଡ କାଗଜ , ପ୍ରଚାରଫର୍ଦ କାଗଜପତ୍ର, ମେଟା କାର୍ଡ |

ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନୈତିକ ବାର୍ତ୍ତା ଉପରେ ଭୂମିକା ନିର୍ବାହ କରେ

ଭୂମିକା ମଞ୍ଚସ୍ଥ - ବାହୁବଳ ଏବଂ ଶକ୍ତି

ଦଳ :: - ୪ ଜଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଭୂମିକା ନିର୍ବାହ |
ଭୂମିକା: ୨ ଜଣ ହେଉଛନ୍ତି ଗ୍ରାମବାସୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ୨ ଜଣ ହେଉଛନ୍ତି ସଶସ୍ତ୍ରସୁରକ୍ଷାକର୍ମୀ |
ଅବଧି: - ୩-୫ ମିନିଟ୍ |
ଦୃଶ୍ୟର ପୃଷ୍ଠଭୂମି :- ଗୋଟିଏ ଗାଁରେ ଏକ ଗୋଦାମ ଅଛି ଯେଉଁଠାରେ ରିଲିଫ୍ ସାମଗ୍ରୀ ଗଚ୍ଛିତ ଅଛି | ଗୋଦାମକୁ ଦୁଇଜଣ ସଶସ୍ତ୍ରସୁରକ୍ଷାକର୍ମୀ ଜଗି ରହିଛନ୍ତି। ଦୁଇ ଗ୍ରାମବାସୀ ରିଲିଫ୍ ସାମଗ୍ରୀ ଚୋରି କରିବା ପାଇଁ ଗୋଦାମ ଆଡକୁ ଆସନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟବଶତ, ସଶସ୍ତ୍ରସୁରକ୍ଷାକର୍ମୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କୁ ଜୋରଜବରଦସ୍ତ ଘଉଡାଇ ଦିଆଯାଏ |
ବାର୍ତ୍ତା ପରବର୍ତ୍ତି: -ଯେତେବେଳେ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସଂସ୍ଥାମାନେ ସେମାନଙ୍କର ସାମଗ୍ରୀ ଚୋରିରୁ କିମ୍ବା ସେମାନଙ୍କ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ କ୍ଷତିରୁ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ସଶସ୍ତ୍ରସୁରକ୍ଷାକର୍ମୀଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତ କରନ୍ତି, ସେହି ବିଷୟରେ ଧାରଣା କରାଯାଇଥିବା ନୈତିକ ବାର୍ତ୍ତା ହେଉଛି ଯେ ଖାଦ୍ୟ ଏବଂ ଚିକିତ୍ସା ସାମଗ୍ରୀରେ କିଏ ପ୍ରବେଶ କରେ ତାହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ପାଇଁ ଅସ୍ତ୍ର ବ୍ୟବହାର କରିବା ଆଇନଗତ ଅଟେ ଯାହା ସୁରକ୍ଷା ଏବଂ ନିରାପତ୍ତା ଅସ୍ତ୍ରରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ହେଇଥାଏ |

ଭୂମିକା - ସଂସ୍ଥା ମଧରେ ଅସମ୍ମାନ, ଅବିଶ୍ୱାସ, ସହାୟତା ପ୍ରତିଯୋଗିତା

ଦଳ ୨: - ୪ ଜଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଭୂମିକା ନିର୍ବାହ |
ଭୂମିକା: ବନ୍ୟାରେ ଖରାପ ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇଥିବା କିମ୍ବା ଖାଦ୍ୟ ଅଭାବରୁ ୨ ଜଣ ବ୍ୟକ୍ତି ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇଥିଲେ କି? ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ଅନୁଷ୍ଠାନରୁ ଆସୁଥିବା ଅନ୍ୟ ୨ ଜଣ |

ଦୃଶ୍ୟର ପୃଷ୍ଠଭୂମି :- ଦୁଇ ଜଣ ଗ୍ରାମବାସୀ ଯେଉଁମାନେ ବନ୍ୟାରେ ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇ କିଛି ସାହାଯ୍ୟ ପାଇଁ ଅପେକ୍ଷା କରିଛନ୍ତି । ତା'ପରେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଆସି ସେମାନଙ୍କ ସହ କଥା ହୁଅନ୍ତି, ସେ କହିଛନ୍ତି ଯେ, ସେ ଡି. ଡି. ସି. ଏନ (DDCN) ସଂଗଠନର ଏବଂ ତାଙ୍କ ସଂଗଠନ ସେମାନଙ୍କୁ ଖାଦ୍ୟ ଏବଂ ଆଶ୍ରୟ ଯୋଗାଇବ ତେଣୁ ଚିନ୍ତା କରନ୍ତୁ ନାହିଁ ବୋଲି କହି ସେ ଚାଲିଗଲେ | ତା'ପରେ ଅନ୍ୟ ଜଣେ ଆସି କହନ୍ତି ଯେ ସେ ସି.ପି.ଏଲ୍. ସଂଗଠନର ସଦସ୍ୟ ଏବଂ ତାଙ୍କ ସଂଗଠନ ସେମାନଙ୍କୁ ଡି. ଡି. ସି. ଏନ(DDCN) ଅପେକ୍ଷା ଅଧିକ ଉନ୍ନତମାନର ଖାଦ୍ୟ ଏବଂ ଆଶ୍ରୟ ଯୋଗାଇବ | ସଂସ୍ଥାର ନିଜସ୍ୱ ବିଶ୍ୱସନୀୟତା ବିଷୟରେ ଗ୍ରାମବାସୀ କଳହରେ ଅଛନ୍ତି | ବାର୍ତ୍ତା ପରବର୍ତ୍ତି:- ଯେତେବେଳେ ସଂସ୍ଥାଗୁଡିକ ପରସ୍ପର ମଧରେ ସହଯୋଗ କରିବାକୁ ମନା କରନ୍ତି ଏବଂ ଜଣେ ଅନ୍ୟ ଜଣଙ୍କୁ ଖରାପ ବୋଲି କହନ୍ତି ଏବଂ ନିନ୍ଦା ମଧ କରନ୍ତି, ଫଳରେ ଅଞ୍ଚଳରବାସୀ/ ଲୋକମାନେ ସେମାନଙ୍କ ବିଷୟରେ ଜାଣନ୍ତି ଯେ କାହା ସହ ସହମତ ନୁହଁନ୍ତି, ତେଣୁ ସେମାନଙ୍କ ସହ ସହଯୋଗ କରିବା ଅନାବଶ୍ୟକ | ଅଧିକନ୍ତୁ, ଆପଣ ପସନ୍ଦ କରୁନଥିବା ଲୋକଙ୍କ ସହିତ ଆପଣଙ୍କୁ ସମ୍ମାନ କିମ୍ବା କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ପଡିବ ନାହିଁ |

ଭୂମିକା - ସହାୟକ କର୍ମୀ

ଦଳ ୩: ୪ ଜଣ |
ଭୂମିକା: ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ସଂଗଠନର ମୁଖ୍ୟ, ଅନ୍ୟ ଜଣେ କର୍ମଚାରୀ ଏବଂ ଦୁଇଜଣ ଗ୍ରାମବାସୀ |

ଦୃଶ୍ୟର ପୃଷ୍ଠଭୂମି:- ସଂଗଠନର ମୁଖ୍ୟ ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କ ସହ ସେମାନଙ୍କ ସମସ୍ୟା ଏବଂ ଅର୍ଥ ଅଭାବ ବିଷୟରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରୁଛନ୍ତି। ଏତିକି ବେଳେ, ଜଣେ କର୍ମଚାରୀ ଭିତରକୁ ପ୍ରବେଶ କରି ମୁଖ୍ୟଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ବିଷୟରେ ପଚାରନ୍ତି | ତାଙ୍କ ପରିବାର ଏକ ହିଲ୍ ଷ୍ଟେସନକୁ ପରିଦର୍ଶନରେ ଯିବେ, ତେଣୁ ଏକ ଆରାମଦାୟକ ଯାତ୍ରା ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବାକୁ ସେ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ କହନ୍ତି | ଏଥିପାଇଁ ସେ ଅଫିସ୍ ଗାଡି ବ୍ୟବହାର କରିବେ ଏବଂ ସେଠି ରହିବା ପାଇଁ ବିଳାସପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଫିସ୍ ଦ୍ୱାରା କରିବାକୁ ପଡିବ |
ବାର୍ତ୍ତା ପରବର୍ତ୍ତି:- ସହକାରୀ କର୍ମଚାରୀମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଆନନ୍ଦ/ସ୍ୱାର୍ଥ ଏବଂ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପୂରଣ ପାଇଁ ସାମଗ୍ରୀ ଏବଂ ସହାୟତା ବ୍ୟବସ୍ଥା ବ୍ୟବହାର କରିପାରୁଛନ୍ତି ଯେତେବେଳେ ସମ୍ବଳ ସେମାନଙ୍କର ଉପରେ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଥାଏ, ତେବେ ଅନ୍ୟ କାହାକୁ ଉତ୍ତରଦାୟୀ ନକରି ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଲାଭ ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର ମଧ କରିପାରିବେ | .

ଭୂମିକା ଖେଳ - ବିଭିନ୍ନ ଜୀବନ ପାଇଁ ଭିନ୍ନ ମୂଲ୍ୟ

ଦଳ ୪: - ୨ ଜଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଭୂମିକା ନିର୍ବାହ |
ଭୂମିକା: ଜଣେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଏବଂ ଅନ୍ୟଟି ହେଉଛି ସଂସ୍ଥାର ଜଣେ କର୍ମଚାରୀ |
ସମୟ: ୪ ମିନିଟ୍
ଦୃଶ୍ୟର ପୃଷ୍ଠଭୂମି:- ସଂଗଠନର କର୍ମଚାରୀ ଏବଂ ଅତିଥିମାନେ ପଡ଼ିଆରେ ଅଛନ୍ତି | ହଠାତ୍ ସେଠାକାର କ୍ଷେତ୍ରର ଅବସ୍ଥା ଖରାପ ହେଲା | ସଂଗଠନର କର୍ମଚାରୀମାନେ ତାଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କୁ ଫୋନ୍ କରନ୍ତି ଏବଂ ତାଙ୍କୁ କ୍ଷେତ୍ରର ପରିସ୍ଥିତି ବିଷୟରେ ଅବଗତ କରନ୍ତି ଯେ ସେମାନଙ୍କ ଜୀବନ ବିପଦରେ ଅଛି |ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମାନେ ତାଙ୍କ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ପ୍ରତିକ୍ରିୟାରେ ସାମାନ୍ୟ ଚିନ୍ତା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରି, ପରିସ୍ଥିତି ଯାହା ବି ହେଉ, ଆପଣ ଅତିଥିଙ୍କୁ କ୍ଷତିରୁ ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ପଡିବ କାରଣ ସେ ପାଣ୍ଠିଦାତା ସଂସ୍ଥାର ଅନ୍ୟତମ ପ୍ରତିନିଧୀ ଅଟନ୍ତି | ସେ ଅତିଥିଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ହେଲିକପ୍ଟର ପଠାଉଛନ୍ତି ଏବଂ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ସେ ଅନ୍ୟ କିଛି ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବେ |

ବାର୍ତ୍ତା ପରବର୍ତ୍ତି:- ଯେତେବେଳେ ସଂସ୍ଥାମାନେ ଦୁଇ ଦଳର ଲୋକଙ୍କ ପାଇଁ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ନୀତି ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି (ଯେପରିକି ଦାତା ସଂସ୍ଥା କର୍ମଚାରୀ ଏବଂ ସ୍ଥାନୀୟ କର୍ମଚାରୀ) କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ଜୀବନ ଅପେକ୍ଷା କିଛି ଜୀବନ (ଏବଂ କିଛି ଦ୍ରବ୍ୟ) ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟବାନ ବୋଲି ପରାମର୍ଶ ଦେବା ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି, ସେମାନେ ସେହି ପରି ଏକ ବାର୍ତ୍ତା ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥାଆନ୍ତି |

ଭୂମିକା ନିଭେଇବା - ଶକ୍ତିହୀନତା
ଦଳ ୫: - ୨ ଜଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଭୂମିକା ନିଭେଇ ପାରିବେ |
ଭୂମିକା: ଜଣେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଏବଂ ଅନ୍ୟଟି ହେଉଛି ସଂସ୍ଥାର ଜଣେ କର୍ମଚାରୀ |
ସମୟ: - ୨ ମିନିଟ୍

ଦୃଶ୍ୟର ପୃଷ୍ଠଭୂମି:- ଭୂକମ୍ପ ଯୋଗୁଁ ପ୍ରବଳ ଧ୍ୱଂସ ହୋଇଥିଲା | ସଂଗଠନର କର୍ମକର୍ତ୍ତା ରିଲିଫ୍ ସାମଗ୍ରୀ ବଣ୍ଟନ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏବଂ ରିଲିଫ୍ ସାମଗ୍ରୀ ବଣ୍ଟନ ପାଇଁ ଅନୁମତି ମାଗିବା ପାଇଁ ତାଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କୁ ଫୋନ୍ କରନ୍ତି ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବଣ୍ଟନ ନକରିବାକୁ କୁହନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ପାଣ୍ଠିଦାତା ସଂସ୍ଥାର ଇ-ମେଲ ଆସିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅପେକ୍ଷା କରନ୍ତି |
ବାର୍ତ୍ତା ପରବର୍ତ୍ତି:- ଏହା ଦର୍ଶାଏ ଯେ କ୍ଷେତ୍ର ସଂଗଠନର କର୍ମକର୍ତ୍ତା କିପରି ଶକ୍ତିହୀନ/ଅସହାୟ ଅନୁଭବ କରନ୍ତି | ଯଦିଓ ସେ ବଣ୍ଟନ ପାଇଁ ରିଲିଫ୍ ସାମଗ୍ରୀ ସହିତ ପ୍ରସ୍ତୁତ, ସେ ଏହା କରିପାରିବେ ନାହିଁ କାରଣ ସେ ଦାୟିତ୍ୱରେ ନାହାଁନ୍ତି ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜିନିଷକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିପାରିବେ ନାହିଁ |

ଭୂମିକା ଖେଳ - କଳହପ୍ରିୟ ଆଚରଣ, ଉତ୍ତେଜନା, ସନ୍ଦେହ

ଦଳ ୬: - ୨ ଜଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଭୂମିକା ନିଭେଇ ପାରିବେ |
ଗୋଟିଏ ହେଉଛି ସଂସ୍ଥାର କର୍ମଚାରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟଟି ଜଣେ ପୋଲିସ କର୍ମଚାରୀ |
ସମୟ: - ୨ ମିନିଟ୍

ଦୃଶ୍ୟର ପୃଷ୍ଠଭୂମି:- ରିଲିଫ ସାମଗ୍ରୀ ଭର୍ତ୍ତି ଏକ ଟ୍ରକକୁ ପୋଲିସ ଚେକ ପୋଷ୍ଟରେ ଅଟକାଇ ଦେଇଥିଲା। ତେଣୁ ଟ୍ରକରେ ଥିବା ସଂଗଠନର କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ଓହ୍ଲାଇବାକୁ କୁହାଯାଇଛି, କିନ୍ତୁ ସେ ଓହ୍ଲାଇବାକୁ ମନା କରି କହିଲେ ଯେ :"ଆପଣ ଆମ ସଂଗଠନର ବ୍ୟାନର ଦେଖୁ ନାହାଁନ୍ତି କି? ଆମେ ରିଲିଫ୍ ସାମଗ୍ରୀ ବଣ୍ଟନ କରିବାକୁ ଯାଉଛୁ, ତେଣୁ ଚାଲ ଯିବା। "
ବାର୍ତ୍ତା ପରବର୍ତ୍ତି:- ଯେତେବେଳେ ସହାୟତା କର୍ମଚାରୀମାନେ ନିଜ ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ଚିନ୍ତିତ ଏବଂ ଚିନ୍ତିତ ହୁଅନ୍ତି, ସେମାନେ ସନ୍ଦେହ ଏବଂ ଯୁକ୍ତିତର୍କ ସହିତ ପରିସ୍ଥିତିକୁ ଯାଇପାରନ୍ତି ଏବଂ ଲୋକଙ୍କ ସହିତ ସେମାନଙ୍କର ପାରସ୍ପରିକ କ୍ରିୟା ଯୁଦ୍ଧର ଧାରାକୁ ଦୃଢ଼ କରିପାରେ ଏବଂ ଉତ୍ତେଜନାକୁ ବୁଝେଇପାରେ | ପ୍ରାପ୍ତ ବାର୍ତ୍ତା ହେଉଛି ଶକ୍ତି ହେଉଛି ପ୍ରକୃତରେ ମଣିଷର ପାରସ୍ପରିକ ସମ୍ପର୍କର ଦଲାଲ ଏବଂ ସନ୍ଦେହ ଏବଂ ଯୁକ୍ତିତର୍କ ସହିତ ସମସ୍ତଙ୍କ ନିକଟକୁ ଯିବା ସ୍ୱାଭାବିକ |

ଭୂମିକା ଖେଳ - **ପ୍ରଚାର ପ୍ରସାର**
ଦଳ ୭: - ୬ ଜଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଖେଳାଯାଇଥିବା ସ୍କିଟ୍ |
ଭୂମିକା: ଗୋଟିଏ ହେଉଛି ଏକ ସଂସ୍ଥାର କର୍ମଚାରୀ ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ ଲୋକମାନେ ବନ୍ୟା ଦ୍ୱାରା ଗୁରୁତର ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇଥିଲେ |
ଦୃଶ୍ୟର ପୃଷ୍ଠଭୂମି:-ବନ୍ୟା ଦ୍ୱାରା ଗୁରୁତର ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇଥିବା ଲୋକମାନେ ରିଲିଫ୍ ସାମଗ୍ରୀକୁ ଅପେକ୍ଷା କରିଛନ୍ତି। ଏହି ସମୟରେ, କର୍ମଚାରୀମାନେ ରିଲିଫ୍ ସାମଗ୍ରୀ ବଣ୍ଟନ କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଲୋକଙ୍କ ଫଟୋଗ୍ରାଫ୍ ନେବାରେ ବ୍ୟସ୍ତ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ଏକ ଅଲଗାରେ ପୋଜ୍ କରିବାକୁ କୁହନ୍ତି ଯାହାକି ଅଧିକ ଯନ୍ତ୍ରଣାକୁ ପ୍ରତିଫଳିତ କରିପାରେ |
ବାର୍ତ୍ତା ପରବର୍ତ୍ତି:- ଏକ ସହାୟତା ସଂସ୍ଥାର ଉଭୟ "ଭଲ" ଏବଂ "ଖରାପ" ପାର୍ଶ୍ୱ ପ୍ରଚାରରେ ଏପରି କାର୍ଯ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିଫଳିତ ହୋଇଥାଏ ତେଣୁ ଏହା ସାଂଗଠନିକ ନୀତି ଏବଂ ସଂଗଠନର ପ୍ରଚାର ଏବଂ ପାଣ୍ଠି ସଂଗ୍ରହର ଆଭିମୁଖ୍ୟ ପ୍ରତିଫଳିତ ହୋଇଥାଏ

ଭାଗ ୮: କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ବିକଳ୍ପଗୁଡିକ ଅନୁସନ୍ଧାନ

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟଗୁଡିକ

- "ବିକଳ୍ପ" ସବୁବେଳେ ବିଦ୍ୟମାନ ଅଛି ବୋଲି ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବା;
- "ଶା. ସ୍ଥା. ସା. ର ଉର୍ଦ୍ଧରେ ରହି ଭାବିବା" ପାଇଁ ଏକ ସୁଯୋଗ ପ୍ରଦାନ କରିବା;
- ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହାସଲ କରିବା ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ବିକଳ୍ପ କଳ୍ପନା କରିବାରେ ଅଭିଜ୍ଞତା ପ୍ରଦାନ କରିବା;
- କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ବିକଳ୍ପ ବିଷୟରେ ଚିନ୍ତା କରିବାରେ ଅଧିକ ଲୋକ ଜଡିତ ହୁଅନ୍ତି, ସଂଖ୍ୟା ଅଧିକ, ଏବଂ ବିକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ଅଧିକ ସୃଜନଶୀଳ ବୋଲି ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା |

ପ୍ରଣାଳୀ

ଦଳଗତ ଖେଳ, ଦଳ ଆଲୋଚନା, ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର, ମାନସିକ ଆଲୋଡନ |

ପ୍ରକ୍ରିୟା

ଏହା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦ୍ରୁତ ଏବଂ ମଜାଳିଆ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଧିବେଶନ | ତାଲିମଦାତା ଏକ "ବିକଳ୍ପ ଖେଳ" ପରିଚାଳନା କରିବେ ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ବିକଳ୍ପ ସୃଷ୍ଟି କରିବାର ଅଭିଜ୍ଞତା ପ୍ରଦାନ କରିବେ ଏବଂ ତା'ପରେ "ମୂଲ୍ୟ ସମନ୍ୱୟ"ଏବଂ "ଅଭ୍ୟାସଗତତା"ଉପରେ ଆଧାର କରି ସର୍ବୋତ୍ତମ ବିକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକୁ ବିଚାର କରିବେ (ସାଂପ୍ରତିକ ଅନୁମାନ ଉପରେ ନୁହେଁ ବରଂ ସମାଲୋଚନା ବିଶ୍ଳେଷଣ ଉପରେ) | ସମଗ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତି କାମ ଏକ ସ୍ୱଳ୍ପ ସମୟ ନେବା ଉଚିତ୍; ତଥାପି, ଏହା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଯେ ବିକଳ୍ପ ଗେମରୁ ବାର୍ତ୍ତା / ପାଠ୍ୟକୁ ସ୍ପଷ୍ଟ କରିବା ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ସମୟ ଉତ୍ସର୍ଗ କରାଯିବା ଉଚିତ |

ପର୍ଯ୍ୟାୟ ୧: ଅଧିବେଶନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟଗୁଡିକ ପରିଚୟ କରାଇବା ଏବଂ ମାମଲା / ସମସ୍ୟା ଉପସ୍ଥାପନ କରିବା

ତାଲିମଦାତା ଧ୍ୟାନ ଦେଇପାରନ୍ତି ଯେ ଅନେକ ଲୋକ ସେମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଯୋଜନା କରିବାବେଳେ "ବିକଳ୍ପ" ବିଷୟରେ ଚିନ୍ତା କରିବାରେ ଅସୁବିଧାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୁଅନ୍ତି | ବେଳେବେଳେ ଲୋକମାନେ ଏହିପରି ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରନ୍ତି: "ଏହା ସମ୍ଭବ କି?" ଏହା ବଦଳରେ: "ବିକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ କ'ଣ?" କିଛି ସମ୍ଭବ କରିବାକୁ ତାଲିମଦାତା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟଗୁଡିକ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରନ୍ତି (ଉପରୋକ୍ତ) ଏବଂ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି ଯେ ଅନେକ ଲୋକ ଅନୁମାନ କରନ୍ତି ଯେ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡିକ ଯେପରି ହୋଇଛି ତାହାହିଁ ସେଗୁଡିକ କରିବାର କେବଳ ଏକମାତ୍ର ଉପାୟ | ଏହି ଅଧିବେଶନ ଆମକୁ ଏହିପରି ଅନୁମାନରୁ ବାହାରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ | ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ପରିଚୟ ପରେ, ତାଲିମଦାତା ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ସେ ଉପସ୍ଥାପନ କରୁଥିବା ବିଷୟ ଗୁଡ଼ିକୁ ଅନୁସରଣ କରିବାକୁ (ଯତ୍ନର ସହ ଶୁଣିବାକୁ) ଆମନ୍ତ୍ରଣ କରନ୍ତି ଏବଂ ନିଶ୍ଚିତ କରନ୍ତି ଯେ "ସମସ୍ୟା" ସମସ୍ତେ ବୁଝନ୍ତି |

ଜ୍ୱଳନ୍ତ ଉଦାହରଣ ୧: ଗାଁରେ ରହୁଥିବା ଜଣେ ବୃଦ୍ଧ ଦମ୍ପତି ସନ୍ଧ୍ୟା ୭ ଟାରେ ରାତ୍ରୀ ଭୋଜନ କରିବାର ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତି | ସେମାନଙ୍କ ପଡୋଶୀ, ଯିଏ ସ୍ନାତକ, ପ୍ରତିଦିନ ସନ୍ଧ୍ୟା ୬.୪୫ ରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଦେଖା କରୁଥିଲେ ଏବଂ ଏହି ଦମ୍ପତି ତାଙ୍କୁ ରାତ୍ରୀ ଭୋଜନ ଯୋଗାଇବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହୋଇଥିଲେ | ଦମ୍ପତିଙ୍କ ଆର୍ଥିକ ଅବସ୍ଥା ଏହା କରିବା ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ଭଲ ନଥିଲା , ଯଦିଓ ସେମାନେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦିନ ନିଜ ପଡ଼ୋଶୀଙ୍କ ସହ ରାତ୍ରୀ ଭୋଜନ କରିବାକୁ ପସନ୍ଦ କରନ୍ତି ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ସେମାନେ ଭଦ୍ର ଏବଂ ଆତିଥ୍ୟବାନ ଥିଲେ | ଆପଣ ଦମ୍ପତିଙ୍କୁ କେଉଁ ବିକଳ୍ପଗୁଡିକ ପରାମର୍ଶ ଦେଇପାରିବେ?

ଜ୍ୱଳନ୍ତ ଉଦାହରଣ ୨: ଆମେ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲୁ ଯେ ଏରିଆ ସି (ରାଜଧାନୀଠାରୁ କିଛି ଦୂରରେ ଥିବା ଅଞ୍ଚଳ) ରେ ଅନେକ ଲୋକଙ୍କ ପାଖରେ ଖାଦ୍ୟର ଅଭାବ ଦେଇଛି ଯାହାକି ଘୁର୍ଣ୍ଣିବାତ୍ୟା ସବୁକିଛି ନଷ୍ଟ କରିଦେଇଛି | ଆମେ A ସ୍ଥାନରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛୁ (ଯେକୌଣସି ନାମ କିମ୍ୱା ରାଜଧାନୀ ସହର ଉଲ୍ଲେଖ କରିପାରିବ) ଏବଂ ସେଠାରେ B କ୍ଷେତ୍ର ଅଛି (A ଏବଂ C ମଧ୍ୟରେ) ଯେଉଁଠାରେ ଏକ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ସଶସ୍ତ୍ର ଦଳ ବାସ କରନ୍ତି ଏବଂ ଏହି ଅଞ୍ଚଳକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରନ୍ତି | ଏହା ଅତ୍ୟନ୍ତ ସମ୍ଭବ ଯେ ଏହି ଦଳ ଆମ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରୁ ପଠାଉଥିବା ସମସ୍ତ ରିଲିଫ୍ ସାମଗ୍ରୀ ନେଇଯିବ | ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି: ସଶସ୍ତ୍ର ଦଳ ଦ୍ୱାରା ଅଧିକୃତ ଅଞ୍ଚଳର ଆବଶ୍ୟକତା ଥିବା ଲୋକଙ୍କୁ ଆମେ କିପରି ସମର୍ଥନ କରିପାରିବା?

ଜ୍ୱଳନ୍ତ ଉଦାହରଣ ୩: ଏ ଏବଂ ବି ମଧ୍ୟରେ କଳହ ଦେଖାଦେଇଛି (ଦେଶ/ ସରକାର କିମ୍ବା ଗରିଲା ଦଳର ନାମକରଣ ହେଉଛି ତାଲିମଦାତାଙ୍କ ପସନ୍ଦ) ଏବଂ ବି ପରାସ୍ତ ହୋଇଛି | ବି ର ଲୋକମାନେ ଏକ ସୀମା ପାର ହୋଇ ସି ରେ ଥିବା ଶରଣାର୍ଥୀ ଶିବିରକୁ ପଳାୟନ କରିଛନ୍ତି | ଆମ ପାଖରେ ୬୪ ଟି ଶବ ଅଛି ଯାହା ଏ ବିଶ୍ୱାସ କରେ ଯେ ଯୁଦ୍ଧ ଜାରି ରଖିବା ପାଇଁ ବି ସଂଗଠିତ ସୈନିକମାନଙ୍କୁ ବ୍ୟବହାର କରୁଛି ଏବଂ ଏ ବିଶ୍ୱାସ କରେ ଯେ ଶିବିରଗୁଡିକ ଦ୍ୱାରା ସୀମା ପାର କରି ଆକ୍ରମଣ କରୁଛନ୍ତି। ଏ ଶିବିର ଉପରେ ଆକ୍ରମଣ କରିବାକୁ ଯୋଜନା କରୁଛି। ଶିବିରର ଦାୟିତ୍ୱରେ ଥିବା ସଂସ୍ଥା ଭାବରେ ଆମେ କ'ଣ କରିବା?

ପର୍ଯ୍ୟାୟ ୨: "ବିକଳ୍ପ" ଖୋଜିବା ପାଇଁ ମିଳିତ ହୋଇ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା

ତାଲିମଦାତା ତା'ପରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ଛୋଟ ଦଳରେ ବିଭକ୍ତ କରନ୍ତି ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ଦଳ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତି | ଦଳର କାର୍ଯ୍ୟ ହେଉଛି ପ୍ରଦତ୍ତ ପରିସ୍ଥିତି ପାଇଁ ଯଥାସମ୍ଭବ ବିକଳ୍ପ ତାଲିକାଭୁକ୍ତ କରିବା | କାର୍ଯ୍ୟଟି ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ଚିତ୍ର / ପ୍ରଚାରପର୍ଚ୍ଚା ଆକାରରେ, କିମ୍ବା ସେମାନଙ୍କୁ ମୁଖଗତ କିମ୍ବା ଲିଖିତ ଆକାରରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରି ବର୍ଣ୍ଣନାତ୍ମକ ରୂପରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇପାରେ |ତାଲିମକାରୀ   ଘୋଷଣା କରିଛନ୍ତି ଯେ ସର୍ବାଧିକ ବିକଳ୍ପ ବିଷୟରେ ଚିନ୍ତା କରୁଥିବା ଦଳ ପୁରସ୍କାର ଜିତିବ | ମାନସିକ ଆଲୋଡନ ପାଇଁ ଦଳ କେବଳ ଦଶରୁ ପନ୍ଦର ମିନିଟ୍ ପାଇବା ଉଚିତ୍ | ତାଲିମଦାତା   ଦଳଗୁଡିକରେ ବୁଲାବୁଲି କରିପାରନ୍ତି ଏବଂ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଏଥିରେ ଯୋଗଦେବାକୁ ଏବଂ ବିକଳ୍ପ ବିଷୟରେ ଚିନ୍ତା କରିବାକୁ ଉତ୍ସାହିତ କରିପାରନ୍ତି |

ପର୍ଯ୍ୟାୟ ୩: କର୍ମଶାଳାର ହୋଇଥିବା ଅଭ୍ୟାସର ଆଲୋଚନା ଏବଂ ଶିକ୍ଷାକୁ ଏକତ୍ରୀକରଣ କରିବା |

ଆବଣ୍ଟିତ ସମୟର ଶେଷରେ, ତାଲିମଦାତା ଉଭୟ ଦଳକୁ ତାଲିକାଭୁକ୍ତ କରିଥିବା ବିକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ବିଷୟରେ ପଚାରିଥାନ୍ତି | ଯେତେବେଳେ ବିଜେତା ଦଳ ସେମାନଙ୍କର ଧାରଣା ପଢ଼ିଛନ୍ତି, ଅନ୍ୟ ଦଳଗୁଡିକ ସେମାନଙ୍କ ପାଖରେ ଥିବା ବିକଳ୍ପଗୁଡିକ ଯୋଡିବାକୁ କୁହାଯିବା ଉଚିତ | ତାଲିମଦାତା କଳାପଟାରେ ସମସ୍ତ ଧାରଣାକୁ ସଂକ୍ଷେପରେ ରେକର୍ଡ କରିବା ଉଚିତ, ତେଣୁ ସମଗ୍ର ଦଳ ଏକ ଲମ୍ବା ତାଲିକା ବଢୁଥିବାର ଦେଖିବେ | ଶେଷରେ, ତାଲିମଦାତା   ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଧାରଣା ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ କହିପାରନ୍ତି ଯାହା ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାଲିକାଭୁକ୍ତ ହୋଇନାହିଁ |

ତା'ପରେ ପୁରସ୍କାର ଦିଆଯିବା ଉଚିତ୍ | ପସନ୍ଦ ଅନୁଯାୟୀ, ଏହା ଏକ ବାକ୍ସ କିମ୍ବା କାଣ୍ଡର ପ୍ୟାକେଟ୍ ହେବା ଉଚିତ | ଦକ୍ଷିଣ ଏସିଆରେ ଏହା ସାଧାରଣତଃ ଘଟେ ଯେତେବେଳେ ବିଜେତା ଦଳର ନେତାମାନେ ବାକ୍ସ ପାଇଲେ ସେମାନେ କେବଳ ବିଜେତା ଦଳ ସହିତ ନୁହେଁ, ସମସ୍ତ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କ ସହିତ କାଣ୍ଡ ବାଣ୍ଟନ୍ତି | ଯଦି ଏହା କେବଳ ବିଜେତା ଦଳକୁ ବଣ୍ଟନ କରାଯାଏ, ତାଲିମକାରୀ   ବିଜେତା ଦଳକୁ ହାରିଯାଉଥିବା ଦଳ ସମେତ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତଙ୍କ ସହ ଅଂଶୀଦାର କରିବାକୁ ସୂଚନା ଦେଇପାରେ |

ପର୍ଯ୍ୟାୟ ୪: ବିକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ମହତ୍ୱର ସ୍ପଷ୍ଟୀକରଣ ଏବଂ ଏହାର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା

ସେମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ବିକଳ୍ପଗୁଡିକର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରିବାକୁ ତାଲିମକାରୀ   ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ଆମନ୍ତ୍ରଣ କରନ୍ତି | ପ୍ରଶ୍ନ ପଚରାଯାଇପାରେ: 'କେଉଁ ବିକଳ୍ପଟି ଉପଯୁକ୍ତ ତାହା ଆମେ କିପରି ଜାଣିବା?' 'ବିକଳ୍ପର ଉପଯୁକ୍ତତାକୁ ବିଚାର କରିବାର ମାନଦଣ୍ଡ କ'ଣ?' ତାଲିମକାରୀ   ଉଲ୍ଲେଖ କରିପାରନ୍ତି ଯେ ଅନେକେ କେବଳ ଗୋଟିଏ ମାନଦଣ୍ଡ ବ୍ୟବହାର କରି ବିକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକୁ ବିଚାର କରନ୍ତି, ଏହା "କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛି" କି ନାହିଁ | ତଥାପି, ସେଠାରେ "ମନିପ୍ୟୁଲେଟିଭ୍" ରଣନୀତି ଅଛି ଯାହା ଉପଯୋଗୀ ହୋଇପାରେ କିନ୍ତୁ ନୈତିକ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ | ତେଣୁ, ଏହାର ଏକ ମାନଦଣ୍ଡ ହେବା ଉଚିତ ଯେ ଏହା ସାଂଗଠନିକ ମୂଲ୍ୟବୋଧ ସହିତ ସମାନ କି ନୁହେଁ | ଉପଯୁକ୍ତ ବିକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ଏହାକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ଅଭିନେତାଙ୍କ କ୍ଷମତା ଉପରେ ମଧ୍ୟ ନିର୍ଭର କରେ | ତେଣୁ ମୂଲ୍ୟ ସମନ୍ୱୟ, କ୍ଷମତା (ଶକ୍ତି / ଦୁର୍ବଳତା), କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ଇତ୍ୟାଦି ଉପଯୁକ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ଅନେକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ବିକଳ୍ପ ଚିହ୍ନଟ କରିବାର ମାନଦଣ୍ଡ ହେବା ଉଚିତ | ସମାଲୋଚନା ବିଶ୍ଳେଷଣ ବିନା ଆମେ କୌଣସି ବିକଳ୍ପକୁ ଅନୁମତି ଦେବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ |

ପର୍ଯ୍ୟାୟ ୫: ଅଭ୍ୟାସରୁ ଶିଖିବା

ଦଳ ଦ୍ୱାରା ଖେଳାଯାଇଥିବା ବିକଳ୍ପ ଖେଳ ଉପରେ ମନ୍ତବ୍ୟ ଦେବାକୁ ତାଲିମଦାତା ସମସ୍ତ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରନ୍ତି | ଏହା ସ୍ୱାଭାବିକ ଯେ କିଛି ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀ ଅଧିବେଶନର "ଖେଳ" ଅଂଶରେ ଅଧିକ ଆଗ୍ରହୀ ଅଟନ୍ତି | ଅବାଧ ବିକଳ୍ପ ବିଷୟରେ ଭାବିବା ମଜା ଅଟେ; ତଥାପି, ତାଲିମଦାତା ଅଧିବେଶନର ଶିକ୍ଷଣ ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦେଇପାରନ୍ତି | ସେ

କଳାପଟାରେ କିମ୍ବା ବଡ କାଗଜରେ ଲର୍ଣ୍ଣିଙ୍ଗ (LEARNING) ଲେଖନ୍ତି ଏବଂ ସମସ୍ତ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ଶିକ୍ଷଣ ବାଣ୍ଟିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରନ୍ତି |

ସାମଗ୍ରୀ

ଧଳା କିମ୍ବା କଳା କଳାପଟା, ପ୍ରଚାରଫର୍ଦ୍ଦ କାଗଜପତ୍ର, |

ଭାଗ ୯: କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଗୁଡ଼ିକୁ ପୁନଃରେଖାଚିତ୍ର କରିବା |

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟଗୁଡିକ;

- ଏକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ରେଖାଚିତ୍ର କରିବାରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିକଳ୍ପ ଅଛି ବୋଲି ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବାକୁ ଏବଂ ବିଦ୍ୟମାନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ବିଭିନ୍ନ ବିକଳ୍ପ ବିଷୟରେ ଚିନ୍ତା କରିବା ଜରୁରୀ |
- କଳହ ବିଷୟରେ ଏହାର ପ୍ରଭାବକୁ ବିଚାର କରି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ପୁନଃରେଖାଚିତ୍ର କରିବା ପାଇଁ ଜ୍ଞାନ ଏବଂ କୌଶଳ ହାସଲ କରିବା |

ପ୍ରଣାଳୀ
ଜ୍ୱଳନ୍ତ ଉଦାହରଣ ବିଶ୍ଳେଷଣ, ଦଳ ଆଲୋଚନା, ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର, ମାନସିକ ଆଲୋଡନ |

ପ୍ରକ୍ରିୟା

ଅଧିବେଶନ ବିକଳ୍ପ ଖେଳ ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ପାଦିତ "କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ବିକଳ୍ପ" ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କ ବିଷୟ ଏବଂ ନିଜସ୍ୱ ସଂଗଠନ ତଥା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସଂଗଠନ ଦ୍ୱାରା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିବା ବିକାଶ "କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ" ସହିତ ଜଡିତ ହେବା ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦିଆଯାଇଛି | ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ସ୍ମରଣ କରାଇବା ପାଇଁ ତାଲିମଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ ଏହା ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଯେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ବିକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ବିଷୟରେ ଚିନ୍ତା କରିବା ଏବଂ ବାଛିବା ପାଇଁ ସେମାନେ ତିନୋଟି ପଦକ୍ଷେପ ଅନୁସରଣ କରିବା ଉଚିତ୍ | ପ୍ରଥମେ ସେମାନଙ୍କୁ ସମସ୍ୟାଗୁଡିକ ଚିହ୍ନଟ କରିବାକୁ ପଡିବ, ବିଶେଷତଃ ଯଦି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର କୌଣସି ଅଂଶ ହିଂସାତ୍ମକ କଳହର ବୃଦ୍ଧିରେ କିମ୍ବା ଗଠନମୂଳକ ହିଂସାକୁ ସମର୍ଥନ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରେ | ଦ୍ୱିତୀୟଟି ହେଉଛି ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ସମାଧାନକୁ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିବା ଏବଂ ବିକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ବିକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବା | ତୃତୀୟଟି ହେଉଛି ସବୁଠାରୁ ଉପଯୁକ୍ତ ବିକଳ୍ପ ବାଛିବା |

ଦକ୍ଷିଣ ଏସୀୟ ଅଞ୍ଚଳରେ ଖୋଲା ହିଂସା କଳହ ଲାଗି ରହିଛି; ଜାତି, ଧର୍ମ, ଜାତି ଇତ୍ୟାଦି ସହିତ ଜଡିତ, ଏବଂ ସେଠାରେ ଗଠନମୂଳକ ହିଂସା ଅଛି ଯେପରିକି ମହିଳାଙ୍କ ପ୍ରତି ହିଂସା | କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ବିକଳ୍ପ ଉପରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାବେଳେ, ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ଗଠନମୂଳକ ହିଂସା, ବିଶେଷକରି ମହିଳାଙ୍କ ପ୍ରତି ହିଂସା ପରିସ୍ଥିତି ସହିତ ସେମାନଙ୍କର ବିକଳ୍ପ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିବାକୁ ଉତ୍ସାହିତ କରାଯିବା ଉଚିତ |

ପର୍ଯ୍ୟାୟ ୧: ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟଗୁଡିକୁ ଭାଗ କରି ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବା ଆବଶ୍ୟକ

ତାଲିମକାରୀ ପୂର୍ବ ଅଧିବେଶନକୁ ଅନୁସରଣ କରିପାରନ୍ତି ଏବଂ ବିକଳ୍ପ ଖେଳରୁ ସଂଗୃହିତ ଜ୍ଞାନକୁ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ପ୍ରୟୋଗ କରିବାକୁ କହିପାରନ୍ତି | ତାଲିମଦାତା ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ଉଚିତ ଯେ ଶା. ସ୍ଥା. ସା. ର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ଯତ୍ନ ନେବା ଯେକୌଣସି କଳହ ବିଷୟରେ ବିକାଶ ହସ୍ତକ୍ଷେପର ପ୍ରଭାବ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରାଯାଇଥାଏ, ତାହା ଉପରେ ଯତ୍ନ ଦେବା, ଯାହା ଦ୍ୱାରା ସାହାଯ୍ୟ ଏବଂ ହିଂସା କଳହ ର ପ୍ରତିରୋଧ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପର୍କ ବୁଝାଯାଏ। ଅବଶ୍ୟ, ଶା. ସ୍ଥା. ସା. କେବଳ ସମ୍ପର୍କ ଏବଂ ପ୍ରଭାବକୁ ବୁଝିବା ପାଇଁ ନୁହେଁ ବରଂ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ସେମାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ପୁନଃରେଖାଚିତ୍ର କରିବାକୁ ସମ୍ବେଦନଶୀଳ କରିବା ପାଇଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖିଛି ଯଦି ଏହା ଦେଖାଯାଏ ଯେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ପ୍ରଭାବ ଇଚ୍ଛାକୃତ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଅନୁଯାୟୀ ନୁହେଁ ଏବଂ ଅବାଞ୍ଛିତ ଉପ-ଉତ୍ପାଦ ଉତ୍ପାଦନ କରୁଛି, ବିଭାଜକ ବୃଦ୍ଧି କରୁଛି ଏବଂ ଅନ୍ୟାୟ ଚିରସ୍ଥାୟୀ ଅଟେ | ତାଲିମଦାତା ମାନେ ଉପରୋକ୍ତ ପରି ଅଧିବେଶନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରନ୍ତି |

ପର୍ଯ୍ୟାୟ ୨: ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କ ନିଜର ପଠନ ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ଉଦାହରଣର ଉପସ୍ଥାପନା କରିବା ଉଚିତ

ପରିଚୟ ପରେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ହସ୍ତକ୍ଷେପ ହେତୁ "ସମସ୍ୟା" ଚିହ୍ନଟ କରିବାକୁ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିଶ୍ଳେଷଣ ପାଇଁ ଏକ ସୁବିଧା ପ୍ରଦାନକାରୀ ଆବଶ୍ୟକ | ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ବିଷୟ ଅଛି ଯାହାକି ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କ ପ୍ରକାର ଏବଂ ଶା. ସ୍ଥା. ସା.ପାଠ୍ୟକ୍ରମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ତାଲିମଦାତା ବ୍ୟବହାର କରିପାରନ୍ତି | ଯଦି ଏହା କେବଳ ସୂଚନା ଦିଆଯିବା ଏବଂ ନିଜ ପରିସ୍ଥିତି / କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ (ବିଭିନ୍ନ କାରଣରୁ; ବାଂଲାଦେଶ କିମ୍ବା ଉତ୍ତର ପୂର୍ବ ଭାରତରେ ଖୋଲା କଳହ ଇତ୍ୟାଦି) ସହିତ ଜଡିତ ଥିବା ବିପଦକୁ ବୁଝିବାରେ ସକ୍ଷମ ହୁଏ, ତେବେ ଏହା ବିଶ୍ଳେଷଣ ପାଇଁ ପୂର୍ବ ଜ୍ୱଳନ୍ତ ଘଟଣାର ବିବରଣୀ ବ୍ୟବହାର କରିବା ଭଲ ଅଟେ | ଯଦି ତାଲିମଦାତା ଏବଂ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନେ ନିଜ ନିଜ ବିଷୟରୁ ମାମଲା ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛୁକ ଏବଂ ପ୍ରସ୍ତୁତ, ତେବେ ମାମଲା ବାଛିବା ପାଇଁ ଅନେକ ଉପାୟ ଅଛି |

ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ନୈତିକ ବାର୍ତ୍ତାକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବାବେଳେ, ତାଲିମଦାତା ଏବଂ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନେ ଅନେକ ଉଦାହରଣ ଏବଂ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୁଅନ୍ତି | ତାଲିମଦାତା ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ବାଛି ପାରିବେ ଏବଂ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ସେହି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମାମଲାରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଆମନ୍ତ୍ରଣ କରିପାରିବେ (ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, କୁମ୍ଭାର ମାନଙ୍କୁ ଗୁଣାତ୍ମକ ଉତ୍ପାଦ ତିଆରି କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରନ୍ତି ଯାହା ଅନ୍ୟ କୁମ୍ଭକାରମାନଙ୍କୁ ସୁଯୋଗ ଏବଂ ଆୟରୁ ବଞ୍ଚିତ କରିଥାଏ, - ଭାରତରୁ ଏକ ମାମଲା) |

ଅନ୍ୟ ଏକ ବିକଳ୍ପ ହେଉଛି ଏକ ମାମଲା ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ଯାହାକି ଜଣାଶୁଣା, ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, "ମାଇକ୍ରୋ କ୍ରେଡିଟ୍" ର ବ୍ୟବହାର କିମ୍ବା ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ସଂଗଠନଗୁଡିକ - ସଂଗଠିତ ଦଳ ବଦଳରେ ଗ୍ରାମୀଣ ଶକ୍ତି ସଂରଚନା ମାଧ୍ୟମରେ ରିଲିଫ୍ ସାମଗ୍ରୀ ବିତରଣ, ଏବଂ ଏହା କିପରି ସ୍ଥାନୀୟ ଅଭିଜିତଙ୍କ ଶକ୍ତି ଏବଂ ଏକ ସଂଲଗ୍ନ ସର୍ତ୍ତ ସହିତ ରିଲିଫ୍ ସାମଗ୍ରୀ ବଣ୍ଟନ କରି ଏକ ଭୋଟ୍ ବ୍ୟାଙ୍କ ଗଠନକୁ ଦୃଢ କରେ .. ଦକ୍ଷିଣ ଏସୀୟ ଅଞ୍ଚଳରୁ ଏକ ମାମଲା ବାଛିବା ତାଲିମକାରୀଙ୍କ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ |

ପର୍ଯ୍ୟାୟ ୩: ଜ୍ୱଳନ୍ତ ଉଦାହରଣ ଉପରେ ମିଳିତ ଆଲୋଚନା

ଦଳର କାର୍ଯ୍ୟ ହେଉଛି ଡିଭାଇଡର୍ କିମ୍ବା ସଂଯୋଜକମାନଙ୍କର ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ହ୍ରାସ ସଂପର୍କରେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ପ୍ରଭାବକୁ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିବା, ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଅଂଶ କିମ୍ବା ପ୍ରକାରର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପକୁ ଚିହ୍ନିବା ଯାହା ସମସ୍ୟା ସୃଷ୍ଟି କରିଥାଏ | ସମସ୍ୟାକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବାବେଳେ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନେ କେବଳ ଖୋଲା ହିଂସା ନୁହେଁ, ଗଠନମୂଳକ ହିଂସାକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖିବା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ | ସମସ୍ୟାର ଚିହ୍ନଟ ପରେ ଦଳକୁ ଅନେକ ସମାଧାନ ଚିହ୍ନଟ କରିବାକୁ ପଡିବ ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେବାକୁ ପଡିବ | କାର୍ଯ୍ୟଟି ହେଉଛି ଅନେକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପକୁ ଚିହ୍ନିବା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ଉପଯୁକ୍ତକୁ ବାଛିବା |

ପର୍ଯ୍ୟାୟ ୪: ଅଭ୍ୟାସର ଆଲୋଚନା ଏବଂ ଶିକ୍ଷାର ଏକତ୍ରୀକରଣ କରିବା

ତାଲିମଦାତା ଦଳଗୁଡ଼ିକୁ ସେମାନଙ୍କର ଫଳାଫଳ / ଦଳ କାର୍ଯ୍ୟ ଫଳାଫଳ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ କୁହନ୍ତି | ଉପସ୍ଥାପନା ପରେ, ତାଲିମଦାତା ବିଷୟବସ୍ତୁ ପରିବର୍ତ୍ତେ ଦଳ କାର୍ଯ୍ୟର "ପ୍ରକ୍ରିୟା" ଉପରେ ପ୍ରତିଫଳିତ କରିବାକୁ ସମୟ ନେଇପାରନ୍ତି | ଏକ ବିଦ୍ୟମାନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ପ୍ରଭାବ ଆକଳନ କରିବାରେ ଅସୁବିଧା ଶିଖିବା ପାଇଁ ତାଲିମଦାତା ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରନ୍ତି | ସେଠାରେ କିଛି ମାନସିକ କାରଣ ଅଛି ଯାହା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିବାକୁ ଅସୁବିଧା ସୃଷ୍ଟି କରେ | ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନେ ଦଳ ଅନୁଭବ କରୁଥିବା ପ୍ରକାରର ଅସୁବିଧା ବିଷୟରେ ବିଚାର କରିପାରନ୍ତି | ତାଲିମଦାତା ମାନେ ବିକଳ୍ପ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବା ଉଚିତ ଏବଂ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ବାସ୍ତବ ଜୀବନ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଅଧିକ ବିକଳ୍ପ ବିଷୟରେ ଚିନ୍ତା କରିବାକୁ ଉତ୍ସାହିତ କରିବା ଉଚିତ

ଚିନ୍ତାଧାରାର ବିଷୟବସ୍ତୁ ବିଷୟରେ, ତାଲିମଦାତା ଉଲ୍ଲେଖ କରିପାରନ୍ତି ଯେ ଏଠାରେ କେଉଁଠି ଉପଯୁକ୍ତ ତାହା ସ୍ଥିର କରିବା ନୁହେଁ ବରଂ ଏହାର ପ୍ରଭାବ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିବା ଏବଂ ବିକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ବିଷୟରେ ସର୍ବଦା ଚିନ୍ତା କରିବା ଜରୁରୀ ଅଟେ | କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରୟୋଗର ଉତ୍ପନ୍ନ ବିକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ଉପଯୁକ୍ତ କି ନୁହେଁ, ତାଲିମଦାତା କହିପାରନ୍ତି | ଯଦି ଏହା ନୁହେଁ ତେବେ "ସମନ୍ୱୟ ବିଶ୍ଳେଷଣ" ର ଢାଞ୍ଚା ବ୍ୟବହାର କରି ରେଖାଚିତ୍ର ହୋଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ମୂଲ୍ୟ, ଶକ୍ତି, ସୁଯୋଗ ଇତ୍ୟାଦି ସହିତ ସମାନ କି ନୁହେଁ ସେଥିପାଇଁ ଅଧିକ ବିଶ୍ଳେଷଣ ଆବଶ୍ୟକ |

ପର୍ଯାୟ ୫: ଅଭ୍ୟାସରୁ ଶିଖିବା

କାର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରୟୋଗ ଉପରେ ମତାମତ ଦେବାକୁ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରୟୋଗ ସେମାନଙ୍କର ଶିକ୍ଷା ବାଣ୍ଟିବାକୁ ତାଲିମଦାତା ସମସ୍ତ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କୁ ଆମନ୍ତ୍ରଣ କରନ୍ତି | ସେ କଳାପଟାରେ କିମ୍ବା ବଡ କାଗଜରେ ଲର୍ଣ୍ଣିଙ୍ଗ (LEARNING) ଲେଖନ୍ତି ଏବଂ ସମସ୍ତ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ଶିକ୍ଷଣ ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରନ୍ତି | ସଭା ସମିତି ବନ୍ଧ କରିବା ସମୟରେ, ତାଲିମଦାତା ଆଲୋକିତ କରିବା ଉଚିତ୍ ଯେ ସବୁଠାରୁ ସୃଜନଶୀଳ ଚିନ୍ତାଧାରାର ଗୋଟିଏ ବା ଦୁଇଟି, ଏବଂ ସେହି ସମୟରେ, ଦଳରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ଧାରଣାର ପରିସରକୁ ସ୍ୱୀକାର କରେ | ବାସ୍ତବ ଜୀବନରେ ବିକଳ୍ପ ଖୋଜିବା ପାଇଁ ତାଲିମଦାତା ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ସାହିତ କରିପାରନ୍ତି |

ସାମଗ୍ରୀ
ଧଳା କିମ୍ବା କଳା କଳାପଟା, ବଡ କାଗଜ , ପ୍ରଚାରଫର୍ଦ କାଗଜପତ୍ର |

ଭାଗ ୧୦: କ୍ଷତି ନ କର ଢାଞ୍ଚାରେ ପହଞ୍ଚିବା ଏବଂ ତାକୁ ବୁଝି ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବା

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟଗୁଡିକ;

- କଳହର ପରିସ୍ଥିତି ବିଷୟରେ ସୂଚନା (ତଥ୍ୟ) କୁ ପଦ୍ଧତି ଅନୁଯାୟୀ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଉପକରଣ ପ୍ରଦାନ କରିବା |
- ପ୍ରକଳ୍ପ ଯୋଜନା ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ତଥ୍ୟଗୁଡିକ ଚିହ୍ନଟ କରିବା |
- ସହାୟତା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଗୁଡିକ କଳହକୁ କିପରି ପ୍ରଭାବିତ କରେ ତାହା ଦେଖିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା | ଭବିଷ୍ୟତରେ ଉନ୍ନତ ସହାୟତା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଯୋଜନା କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଉପକରଣ ପ୍ରଦାନ କରିବା |

ପଦ୍ଧତି
ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର, ବଡ ଦଳ ଆଲୋଚନା, ମାନସିକ ଆଲୋଡନ, ବାହାନାବାଜି ଖେଳ |

ପ୍ରକ୍ରିୟା

ଏହା ହେଉଛି ଶେଷ ଅଧିବେଶନ, ସମସ୍ତ ଢାଞ୍ଚା ମଧ୍ୟରେ ସମଗ୍ର କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରୟୋଗର ବ୍ୟବହୃତ ସମସ୍ତ ମୁଖ୍ୟ ବିଷୟ / କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ବ୍ୟବସ୍ଥା   ଏବଂ ଉପକରଣଗୁଡ଼ିକର ଏକୀକରଣ | ଢାଞ୍ଚା ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ଜଣାଶୁଣା ଯେହେତୁ ସେମାନେ ଆରମ୍ଭରେ ସୂଚନା ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ଶା. ସ୍ଥା. ସା. ଗୋଟିଏ ଢାଞ୍ଚା ବ୍ୟବହାର କରେ | ଏହି ଅଧିବେଶନ ହେଉଛି ଢାଞ୍ଚାକୁ ଗଭୀର ଭାବରେ ସ୍ପଷ୍ଟ କରିବା |

ଏହା ପୂର୍ବର ସମସ୍ତ ଅଧିବେଶନରେ ପ୍ରତିଫଳନ ଏବଂ ବିଷୟବସ୍ତୁର ସମସ୍ତ ପ୍ରମୁଖ ଉପାଦାନକୁ ଆଲୋକିତ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଇଣ୍ଟରାକ୍ଟିଭ୍ ଏବଂ ଅତ୍ୟଧିକ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀ ଅଧିବେଶନ ଅଟେ, ଏବଂ ଶେଷରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନେ ସମସ୍ତ ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକୁ ଏକ ପଜଲ୍ ଖେଳ ପରି ଏକ ଢାଞ୍ଚାରେ ରଖନ୍ତି | ପୂର୍ବର ସମସ୍ତ ଅଧିବେଶନ ପ୍ରତିଫଳିତ ହେବାବେଳେ ତାଲିମକାରୀ   ବିଶେଷତଃ ବିଷୟ ଏବଂ ଏଜେଣ୍ଡାର "ନାମକରଣ" ବିଷୟରେ ବିଷୟବସ୍ତୁ ପ୍ରଦାନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ କରନ୍ତି | ଏହା ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଯେ ଢାଞ୍ଚାରେ ଲେଖାଯାଇଥିବା ପରି ତାଲିମଦାତା ସମାନ ବକ୍ତବ୍ୟ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି |

ପର୍ଯାୟ ୧: ପ୍ରତ୍ୟକ ଭାଗର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟଗୁଡିକ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବା |

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟଗୁଡିକ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଏହି ଶା. ସ୍ଥା. ସା. ବିଷୟରେ "ଢାଞ୍ଚା" ର ଅର୍ଥ କ'ଣ ତାଲିମଦାତା ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବାକୁ ଆବଶ୍ୟକ କରିପାରନ୍ତି | ଏହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଢାଞ୍ଚା ହେଉଛି ଯେ ଏକ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଆଲୋଚନା ପାଇଁ ଏକ ସିଷ୍ଟମ ଯୋଗାଇବା ପାଇଁ 'ସମସ୍ତ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ବିଷୟ / ଏଜେଣ୍ଡା / ଧାରଣା ଏକ ସଂରଚନା ମଧ୍ୟରେ ରଖାଯିବା | ଶା. ସ୍ଥା. ସା. କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରୟୋଗର ପରିବହନ କରିବା ପାଇଁ ଏହା ହେଉଛି ଏକ ଢାଞ୍ଚା |

ତାଲିମଦାତା ଅଧିବେଶନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରନ୍ତି ଏବଂ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ପୂର୍ବର ସମସ୍ତ ଅଧିବେଶନକୁ ମନେରଖିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରନ୍ତି |

ପର୍ଯାୟ ୨: ସମସ୍ତ ପୂର୍ବ ଭାଗଗୁଡିକର ପୁନଃପ୍ରକାଶ କରିବା

ତାଲିମଦାତା ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ବଜ୍ ଗ୍ରୋପ ଗଠନ କରିବାକୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରନ୍ତି (ଧାଡିରେ ବସିଥିବା ୩ ଜଣ ବ୍ୟକ୍ତି) ଏବଂ ସମସ୍ତ ଅଧିବେଶନରେ ପ୍ରତିଫଳିତ ହେବା ଏବଂ ଅଧିବେଶନର ମୁଖ୍ୟ ବିଷୟ ଚିହ୍ନଟ କରିବାକୁ ପଚାରନ୍ତି | ଦଳର କାର୍ଯ୍ୟ ହେଉଛି ସେମାନେ ଆଲୋଚନା କରିଥିବା ମୁଖ୍ୟ ବିଷୟକୁ "ନାମ" ଦେବା |

ତାଲିମଦାତା ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ଅନୁସନ୍ଧାନ ବାଣ୍ଟିବାକୁ ଆମନ୍ତ୍ରଣ କରନ୍ତି ଏବଂ ବଜ୍ ଗ୍ରୋପ ଉପସ୍ଥାପନାରୁ ମୁଖ୍ୟ ଶବ୍ଦ ଲେଖିବା ପାଇଁ କଳାପଟା କିମ୍ୱା ବଡ କାଗଜ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି | ଏକ ଢାଞ୍ଚାରେ ଲେଖାଯାଇଥିବା ତାଲିମଦାତା ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ମୁଖ୍ୟ ଶବ୍ଦ ଲେଖିବା ଆବଶ୍ୟକ |

କଳାପଟାରେ ଲେଖାଯାଇଥିବା ମୁଖ୍ୟ ଶବ୍ଦ କିମ୍ୱା ବଡ କାଗଜ ରେ ଏକ ଚୁକ୍ତିନାମା କରିବାକୁ ଏବଂ କେଉଁ ଲେବଲ୍ / କି ଶବ୍ଦ ଅଧୀନରେ କେଉଁ ବିଷୟ ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଥିଲା ତାହା ଉଲ୍ଲେଖ କରିବାକୁ ତାଲିମଦାତା ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ଆମନ୍ତ୍ରଣ କରନ୍ତି |

ପର୍ଯାୟ ୩: ଢାଞ୍ଚାର ମୁଖ୍ୟ ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକୁ ବିଷୟବସ୍ତୁକୁ ଆଖିଦୁର୍ଶିଆ କରିବା

ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିଷୟର ପ୍ରକ୍ରିୟା ଏବଂ ଫଳାଫଳ / ଶିକ୍ଷଣକୁ ବୁଝାଇବା ପାଇଁ ତାଲିମଦାତା ଏକ ସ୍ୱଳ୍ପ ସମୟ ନେଇପାରନ୍ତି ଯାହା ଦ୍ୱାରା ଏହା ଶିକ୍ଷଣକୁ ଦୃଢ କରିବା ସହିତ ଢାଞ୍ଚାର ସମସ୍ତ ଅଂଶର ବୁଝାମଣାକୁ ଆହୁରି ଗଭୀର କରିବ | ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିଷୟକୁ ଆଖିଦୁର୍ଶିଆ କରିବାବେଳେ, ତାଲିମଦାତା ଉଦାହରଣ ବ୍ୟବହାର କରିପାରନ୍ତି ଯାହା କାର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରୟୋଗ ସମୟରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥିଲା |

ପର୍ଯାୟ ୪: ଢାଞ୍ଚା ବନେଇବାରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ଜଡିତ କରିବା

ଢାଞ୍ଚା ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ତାଲିମଦାତା ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ଏକ ପଜଲ୍ ଖେଳ ଖେଳିବାକୁ ଆମନ୍ତ୍ରଣ କରନ୍ତି | ସେ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ରଙ୍ଗୀନ କାର୍ଡ ହସ୍ତାନ୍ତର କରନ୍ତି, ଯାହା ଉପରେ କେବଳ ଗୋଟିଏ ଶବ୍ଦ ଲେଖାଯାଇଥାଏ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ଢାଞ୍ଚାକୁ କଳାପଟାରେ ରଖିବାକୁ କହିଥାନ୍ତି | ସେ ସମସ୍ତ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କ ସିଟରୁ ଉଠିବାକୁ ଏବଂ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ ଢାଞ୍ଚାରେ ରଖିବାରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଆମନ୍ତ୍ରଣ କରନ୍ତି | ଭୁଲ୍ ହେବା ଏବଂ ଭୁଲ୍ କରିବା ଏକ ମଜା ହେବା ଉଚିତ୍ | ତାଲିମଦାତା ଯତ୍ନବାନ ହେବା ଉଚିତ ଯେ ଖେଳର ପରିବେଶ ସୁରକ୍ଷିତ ଏବଂ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନେ ଖେଳକୁ ଉପଭୋଗ କରୁଛନ୍ତି |

ତାଲିମଦାତା ଢାଞ୍ଚାର ସାରାଂଶ ର ଲିଖିତ ବିବରଣୀ ବଣ୍ଟନ କରିପାରନ୍ତି ଏବଂ ବଡ କଳାପଟାରେ ସେମାନେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିବା ଢାଞ୍ଚା ସାରାଂଶ ର ଲିଖିତ ବିବରଣୀ ସହିତ ସମାନ ବୋଲି ନିଶ୍ଚିତ କରିବାକୁ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ଆମନ୍ତ୍ରଣ କରିପାରନ୍ତି | ଯଦି ସେଗୁଡିକ ସାରାଂଶ ର ଲିଖିତ ବିବରଣୀରେ ପ୍ରତିଫଳିତ ହେବା ପାଇଁ ଏହାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଏ |

ପର୍ଯାୟ ୫: ତାଲିମଦାତାମାନେ ଉପଯୁକ୍ତ ସ୍ଥାନରେ କିପରି ତୀର ଚିହ୍ନ ଦେଇ ବୁଝେଇବେ ସେ ବିଷୟରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବା |

ଢାଞ୍ଚା ଅନୁଯାୟୀ ସମସ୍ତ କାର୍ଡ ଏବଂ ଶବ୍ଦ ରଖିବା ପରେ, ତାଲିମକାରୀ ବିଭାଜକ ଏବଂ ସଂଯୋଜକମାନଙ୍କର ପାରସ୍ପରିକ ସମ୍ପର୍କକୁ ବୁଝାଇବା ପାଇଁ ଏବଂ ଏହି ଦୁଇଟି ବାସ୍ତବତା ସହିତ ଆମର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ହସ୍ତକ୍ଷେପ କିପରି ଦେଖାଯାଏ ତାହା ଦେଖାଇବାକୁ ରେଖା ଏବଂ ତୀର ଆଙ୍କନ୍ତି | ଏହା ବ୍ୟତୀତ ତୀରଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ଉତ୍ସର ପରିବର୍ତ୍ତନ, ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ନୈତିକ ବାର୍ତ୍ତା, ବିକଳ୍ପ ଏବଂ ପୁନଃ ରେଖାଚିତ୍ର ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପର୍କକୁ ସୂଚିତ କରେ |

ତାଲିମକାରୀ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କଠାରୁ ମତାମତ ଖୋଜିପାରନ୍ତି ଏବଂ ଅଧିକ ସ୍ପଷ୍ଟତା ପାଇଁ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରିପାରନ୍ତି | ଯଦି ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠାନ୍ତି ତେବେ ଢାଞ୍ଚାକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବାକୁ ତାଲିମକାରୀ ବିଷୟବସ୍ତୁ ପ୍ରଦାନ କରିପାରନ୍ତି

ପର୍ଯାୟ ୬: କର୍ମଶାଳାର ଅଭ୍ୟାସରୁ ଶିଖିବା |

କାର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରୟୋଗ ଉପରେ ମତାମତ ଦେବାକୁ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରୟୋଗରୁ ସେମାନଙ୍କର ଶିକ୍ଷା ବାଣ୍ଟିବାକୁ ତାଲିମଦାତା ସମସ୍ତ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କୁ ଆମନ୍ତ୍ରଣ କରନ୍ତି | ସେ କଳାପଟାରେ କିମ୍ବା ବଡ କାଗଜରେ ଲର୍ଣ୍ଣିଙ୍ଗ (LEARNING) ଲେଖିପାରିବେ ଏବଂ ସମସ୍ତ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ଶିକ୍ଷଣ ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରନ୍ତି |

ସଭାସମିତି ବନ୍ଦ କରିବା ସମୟରେ, ତାଲିମଦାତା ଆଖିଦୁର୍ଶିଆ କରିବା ଉଚିତ ଯେ ଢାଞ୍ଚାର ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକୁ ଅଧିକ ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ଦେଖିବା ଏବଂ ଏକ ପ୍ରକଳ୍ପ କିମ୍ବା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିବା ପାଇଁ ଢାଞ୍ଚା ଏକ ଉପଯୋଗୀ ଉପକରଣ ଯାହା ସହିତ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବରେ ପରିଚିତ |

ଏହା ମଧ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯିବା ଉଚିତ ଯେ ଆମ ସମାଜରେ ଶାନ୍ତି କିମ୍ବା ହିଂସାକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବାରେ ଆମର କାର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରଭାବକୁ ବୁଝିବା ପାଇଁ ଆମର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସ୍ଥିତି ଏବଂ ଆମର ନିଜ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପ୍ରତିଫଳିତ ହେବାର ଦାୟିତ୍ୱ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଟେ | ଏବଂ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଜୀବନରେ ବିକଳ୍ପ ତଥା ସାଂଗଠନିକ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସନ୍ଧାନ କରିବାକୁ ଉତ୍ସାହିତ କରିବା ମଧ୍ୟ ସମାନ ଅଟେ |

ସାମଗ୍ରୀ
ଧଳା କିମ୍ବା କଳା କଳାପଟା, ବଡ କାଗଜ , ପ୍ରଚାରଫର୍ଦ୍ଦ କାଗଜପତ୍ର, କାର୍ଡ, ଢାଞ୍ଚାର ସାରାଂଶ ର ଲିଖିତ ବିବରଣୀ |

ପଠନ ସାମଗ୍ରୀ:

ଅନୁସନ୍ଧାନରେ ଏକ ଧାରଣା ଢାଞ୍ଚାଟି ସମ୍ଭାବ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟର ପାଠ୍ୟକ୍ରମକୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବା ପାଇଁ କିମ୍ବା ଏକ ଧାରଣା କିମ୍ବା ଚିନ୍ତାଧାରାକୁ ଏକ ପସନ୍ଦିତ ଉପାୟ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ | ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, ଦାର୍ଶନିକ ଯିଶାଇୟ ବର୍ଲିନ୍ "ହେଡଗୋଗସ୍" ବନାମ "ଠେକୁଆ" ପଦ୍ଧତିକୁ ବ୍ୟବହାର କରିଥିଲେ; ଏକ "ଠେକୁଆ" ଏକାସାଙ୍ଗରେ ଏକାଧିକ ବିବାଦୀୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଅନୁସରଣ କରିପାରେ | ବିକଳ୍ପ ଭାବରେ, ଜଣେ ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦୀ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ପରୀକ୍ଷଣ ଦ୍ୱାରା ଏକ ବିଷୟ ନିକଟକୁ ଯାଇପାରନ୍ତି, ଯେତେବେଳେ କି ଜଣେ ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ବ୍ୟକ୍ତି ପରବର୍ତ୍ତୀ ବିଷୟକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିପାରନ୍ତି |

ଧାରଣା ଢାଞ୍ଚାଗୁଡ଼ିକ (ତତ୍ତ୍ୱଗତ ଢାଞ୍ଚାଗୁଡ଼ିକ) ହେଉଛି ଏକ ପ୍ରକାର ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ତତ୍ତ୍ୱ ଯାହା ଅନୁସନ୍ଧାନର ସମସ୍ତ ଦିଗ ସହିତ ସଂଯୋଗ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରେ (ଯଥା, ସମସ୍ୟା ସଂଜ୍ଞା, ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ, ସାହିତ୍ୟ ସମୀକ୍ଷା, ପଦ୍ଧତି, ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ ଏବଂ ବିଶ୍ଳେଷଣ) | ଧାରଣା ଢାଞ୍ଚା ମାନଚିତ୍ର ପରି କାର୍ଯ୍ୟ କରିପାରିବ ଯାହା ପରୀକ୍ଷାମୂଳକ ଅନୁସନ୍ଧାନରେ ସମନ୍ୱୟ ପ୍ରଦାନ କରେ | କାରଣ ଧାରଣା ଢାଞ୍ଚାଗୁଡ଼ିକ ପରୀକ୍ଷାମୂଳକ ଅନୁସନ୍ଧାନର ନିକଟତର, ସେମାନେ ଅନୁସନ୍ଧାନ ପ୍ରଶ୍ନ କିମ୍ବା ସମସ୍ୟା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ବିଭିନ୍ନ ରୂପ ନିଅନ୍ତି |

ଶେଷ ଅଧିବେଶନ

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟଗୁଡିକ;

୧. ଏକ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ମାଧ୍ୟମରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କଠାରୁ ମତାମତ ପାଇବା |
୨. ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ ପ୍ରଦାନ ସମାରୋହ (ଯଦି ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ)
୩. ଶା. ସ୍ଥା.ସା. କର୍ମଶାଳାକୁ ବୈଧ କରିବାକୁ |

ପ୍ରଣାଳୀ
ସାଂସ୍କୃତିକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ, ବ୍ୟକ୍ତିଗତ କାର୍ଯ୍ୟ, ଉପସ୍ଥାପନା ଏବଂ ବକ୍ତୃତା |
ପ୍ରକ୍ରିୟା
ମତାମତ ପାଇବା ପାଇଁ ଅଧିବେଶନରେ ଏକ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ହେବ ଏବଂ କର୍ମଶାଳାର ସଫଳ ସମାପ୍ତି ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରୟାସକୁ ଚିହ୍ନିବା ପାଇଁ ଏହି ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଉପରେ ଅଧିବେଶନଟି ଆଧାରିତ ଅଟେ | ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀ, ସଂଗଠକଗଣ, ଉପକରଣ ସହଯୋଗୀ କର୍ମଚାରୀ ଏବଂ ସମ୍ବଳର ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷଙ୍କ ସହିତ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଜଡିତ ଥିବା ସମସ୍ତଙ୍କୁ

ତାଲିମଦାତା ଉତ୍ସାହିତ କରନ୍ତି ଏବଂ ପ୍ରଶଂସା କରନ୍ତି | ଯଦି ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ତେବେ ଆୟୋଜକ / ତାଲିମଦାତା ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କୁ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ବଣ୍ଟନ କରିପାରନ୍ତି |

ପର୍ଯାୟ ୧: ମତାମତ ପାଇବା

ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କ ଠାରୁ ମତାମତ ସଂଗ୍ରହ ପାଇଁ ତାଲିମଦାତା ଅନେକ ବିକଳ୍ପ ବ୍ୟବହାର କରିପାରନ୍ତି | ସେମାନେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ବ୍ୟବହାର କରିପାରିବେ:

ବିକଳ୍ପ ୧: କର୍ମଶାଳାରେ ସେମାନେ କିପରି ଅନୁଭବ କରନ୍ତି ସେ ବିଷୟରେ ସର୍ବଦଳୀୟ ଅଂଶୀଦାର ମାଧ୍ୟମରେ |

ବିକଳ୍ପ ୨:ତାଲିମଦାତା ପ୍ରଶ୍ନର ଏକ ସେଟ୍ ପ୍ରଦାନ କରିପାରନ୍ତି ଏବଂ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ଛୋଟ ଦଳରେ ଆଲୋଚନା କରିବାକୁ କହିପାରନ୍ତି | ତାଲିମଦାତା ତା'ପରେ ସେମାନଙ୍କର ଧାରଣା ଏବଂ ସର୍ବଦଳୀୟ ଅଂଶଧନ ସଂଗ୍ରହ କରନ୍ତି |

ବିକଳ୍ପ ୩: ତାଲିମଦାତା ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କୁ ପୃଥକ ଭାବରେ ପୂରଣ କରିବା ପାଇଁ ଏବଂ ଏହାକୁ ତାଲିମଦାତାଙ୍କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବା ପାଇଁ ଏକ ସଂରଚନାମୂଳକ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଫର୍ମାଟ୍ ପ୍ରଦାନ କରିପାରନ୍ତି |

ପର୍ଯାୟ ୨: ପ୍ରମାଣପତ୍ର ସମାରୋହ

ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କୁ ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ ବଣ୍ଟନ କରିବାକୁ ତାଲିମଦାତା ହୋଷ୍ଟ ସଂଗଠନ ମୁଖ୍ୟଙ୍କୁ ଆମନ୍ତ୍ରଣ କରନ୍ତି |

ପର୍ଯାୟ ୩: ବୈଧତା

ସମାରୋହର ସହକାରୀ / ମାଷ୍ଟର ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀ ଏବଂ ସହ-ତାଲିମଦାତାଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ଧନ୍ୟବାଦ ଏବଂ କୃତଜ୍ଞତା ଜଣାଇବାକୁ ଆମନ୍ତ୍ରଣ କରନ୍ତି | ତାପରେ ତାଲିମଦାତା / ସମାରୋହର ଆୟୋଜକ ଆୟୋଜକ ସଂଗଠନ ମୁଖ୍ୟଙ୍କୁ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଶେଷରେ କର୍ମଶାଳାକୁ ବୈଧ କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରନ୍ତି |

ପରିଚ୍ଛେଦ - ୩
ଅନ୍ତିମ ଅଧିବେଶନ

ସଂଲଗ୍ନ ।

୧) ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ନାମ: ____

୨) ବୟସ: ____________________ ୩) ଲିଙ୍ଗ: ପୁରୁଷ ☐
ସ୍ତ୍ରୀ ☐

୪) ଶିକ୍ଷାଗତ ଯୋଗ୍ୟତା:____

୫) ଯୋଗାଯୋଗ ପାଇଁ ଠିକଣା: ____

ଜିଲ୍ଲା: ____________________ରାଜ୍ୟ:____________________ପିନ୍ କୋଡ୍:____________________

ଇ-ମେଲ୍ ଆଇ ଡି (Id): ____

୬) ଜାତୀୟତା: ____

୭) ଯୋଗାଯୋଗ ବିବରଣୀ:

ଫୋନ୍ ନମ୍ବର. ________________ ମୋବାଇଲ୍ ନଂ:________________

୮) ସଂଗଠନର ବିବରଣୀ:

ସଂଗଠନର ନାମ: ____

ପଦବୀ: ____

ପଦବୀ ସମୟସୀମା: ___/___/____ (ଦିନ / ମାସ / ବର୍ଷ) ଠାରୁ _____/____/_____
(ଦିନ / ମାସ / ବର୍ଷ) ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ବିଭିନ୍ନ ସ୍ୱଭାବର ସମ୍ପାଦିତ କାର୍ଯ୍ୟର ବିବରଣୀ:____

____

____

୯) ଜଣାଶୁଣା ଭାଷା:

ଭାଷା	**ପଢିବା**	**ଲେଖିବା**	**କହିବା**
ଇଂରାଜୀ	☐	☐	☐
ଅନ୍ୟ	☐	☐	☐

୧୦) ଯେଉଁ ସଂସ୍ଥାରେ ଆପଣ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି ସେହି ସଂସ୍ଥାରେ ଆପଣଙ୍କର ବର୍ତ୍ତମାନର ଭୂମିକା ଏବଂ ଦାୟିତ୍ୱ କ'ଣ?

____

____

୧୧) ଆପଣଙ୍କର କ୍ଷେତ୍ର ଅଭିଜ୍ଞତା ଅଛି କି? ସଂକ୍ଷେପରେ ଆପଣଙ୍କର କିଛି କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁଭୂତି ଉପସ୍ଥାପନ କରିପାରିବ କି?

____

____

____

୧୨) ଶାନ୍ତି ଏବଂ କଳହ ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାରେ ଆପଣଙ୍କର କୌଣସି ଅଭିଜ୍ଞତା ଅଛି କି ସଂକ୍ଷିପ୍ତରେ ଦର୍ଶାନ୍ତୁ |

____

____

____

୧୩) ଆପଣ କେବେ ଶାନ୍ତି ପାଇଁ ସ୍ଥାନୀୟ କ୍ଷମତା ର ଏକ ଆଭିମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଯୋଗ ଦେଇଛନ୍ତି କି?

ହଁ ☐
ନା ☐

୧୪) ଶାନ୍ତି ପାଇଁ ସ୍ଥାନୀୟ କ୍ଷମତା କର୍ମଶାଳାରୁ ଆପଣଙ୍କର ଆଶା କ'ଣ? ଆପଣ କାହିଁକି କର୍ମଶାଳାରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି? (ଏଠାରେ କୌଣସି ବିନ୍ଦୁ ନାହିଁ) |

୧୫) ଆପଣ କାହିଁକି ଅନୁଭବ କରୁଛନ୍ତି ଯେ ଏହି ତାଲିମଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ ତାଲିମ ରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ? ସଂଗଠନରେ ଆପଣ ତାଙ୍କ ପାଇଁ କେଉଁ ଭୂମିକା ଦେଖୁଛନ୍ତି? (କେବଳ ସଂଗଠନର ମୁଖ୍ୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଭରିବାକୁ)

____

____

ସଂଲଗ୍ନ II

ବିବାଦୀୟ ହିଂସା ଏବଂ ଶାନ୍ତି ବିଷୟରେ ବୁଝିବା |

ନିମ୍ନଲିଖିତ ବର୍ଣ୍ଣନାରୁ କଳହ, ହିଂସା ଏବଂ ଶାନ୍ତି ବିଷୟରେ ବୁଝିପାରିବେ:

ନିରପେକ୍ଷତା	ନକାରାତ୍ମକ	ସକାରାତ୍ମକ
କଳହ ହେଉଛି ଏକ ବାସ୍ତବତା |	କଳହ ଏକ ବିନାଶକାରୀ; ଖରାପ	କଳହ ହେଉଛି ପରିବର୍ତ୍ତନ ପାଇଁ ସୁଯୋଗ |
କଳହ ପାର୍ଥକ୍ୟ ବିଷୟରେ ମତାମତ ଦେବା | ଦୁଇ କିମ୍ବା ଅଧିକ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମତରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ ଯାହାକି ଏକ ସାମାଜିକ ବାସ୍ତବତା |	କଳହ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଏବଂ ଖରାପ ଭାବନା ସୃଷ୍ଟି କରେ | କଳହ କ୍ରୋଧ ମନୋଭାବକୁ ସୃଷ୍ଟି କରେ | କଳହ ଅଶାନ୍ତି, ଅସୁରକ୍ଷିତତା ଏବଂ ଆତଙ୍କ ସୃଷ୍ଟି କରେ |	କଳହ ସକରାତ୍ମକ ସମାଧାନ ଏବଂ ସହଯୋଗ ଆଣିପାରେ | କଳହ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନରେ ଦକ୍ଷ ହେବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରେ | କଳହ ହୃଦୟଙ୍ଗମ ଏବଂ ସଚେତନତା ଆଣିଥାଏ |

ତିନୋଟି ଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ଅନୁଭୂତି ଏବଂ ମନୋଭାବ ଅଛି ଯାହା ସମାଜରେ ଦେଖାଯାଉଛି | କଳହ ପ୍ରତି ନକାରାତ୍ମକ ମନୋଭାବ ରହିବା ସ୍ୱାଭାବିକ କିନ୍ତୁ ସାମାଜିକ କର୍ମୀ ଭାବରେ ସେମାନେ ଏହାକୁ ଏକ ସାମାଜିକ ବାସ୍ତବତା ଏବଂ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପାଇଁ ସୁଯୋଗ ଭାବରେ ଦେଖିବା ଉଚିତ୍, ଏବଂ ସେମାନେ କଳହକୁ ସମାଧାନ କରି ଶାନ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ସାମାଜିକ ପରିସ୍ଥିତି ହାସଲ କରିପାରିବେ |

କଳହ ହେଉଛି ସାମାଜିକ ଜୀବନର ଏକ ବାସ୍ତବତା ଏବଂ ସମାଜର ସବୁ ଜାଗାରେ ଏହା ଦେଖାଯାଏ | ଏହି କଳହ ନିଜର ଅସ୍ତିତ୍ୱ ଦର୍ଶାଏ ଯେ ସଂପୃକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ସମ୍ପର୍କ - କିମ୍ବା ସମସ୍ତଙ୍କ ସହ ଥିବା ସମ୍ପର୍କ- ଯେପରି ପୂର୍ବପରି ଚାଲିପାରିବ ନାହିଁ | ଏହା ଏକ ଗଠନମୂଳକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପାଇଁ ପରିସ୍ଥିତି ସହ ଖାପ ଖୁଆଇ ଚଳିବାର ଏକ ସୁଯୋଗ ଅଟେ | କଳହ ବିନା ଏକ ସମ୍ପର୍କ ଯେପରି ସ୍ଥିର ହୋଇଯାଏ ସେହିପରି କଳହ ବିନା ଏକ ସମାଜ ଆଉ ଆଗକୁ ବଢ଼ିପାରେ ନାହିଁ |

କଳହର ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ପରିଭାଷା ହେଉଛି: କଳହ ଦୁଇ କିମ୍ବା ଅଧିକ କାର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରବୃତ୍ତି ମଧ୍ୟରେ ଏକ ସଂଘର୍ଷ ଯାହା ବିପରୀତ କିମ୍ବା ସମାନ ଦିଗରେ କିନ୍ତୁ ପାରସ୍ପରିକ ଭାବରେ ମଧ୍ୟ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅଟେ | କିନ୍ତୁ ବେଳେବେଳେ ଏହି କଳହ ଏକାଠି ରହି ମଧ୍ୟ ଉତ୍ତେଜନାର ସୃଷ୍ଟି କରିଥାଏ |

ଏହି ପରିଭାଷାଟି ବିଶ୍ୱାସ ଉପରେ ଆଧାରିତ, କଳହ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ବିଭିନ୍ନ ଦଳଗୁଡିକର ନିଜର ଭୁଲ ନଥାଏ କାରଣ ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ମଣିଷ, କିନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କ ଦାୟିତ୍ୱ ଗ୍ରହଣ କରି ଏବଂ ଏକ ଉତ୍ତମ ପରିସ୍ଥିତି ସୃଷ୍ଟି କରିବାରେ ସକ୍ଷମ ହୋଇଥାନ୍ତି | ଦୃଢ କାର୍ଯ୍ୟ, କିଛି କରିବାର ଇଛା, ଏବଂ / କିମ୍ବା ଭାବନାର କଳହରେ ଥିବା ଦଳଗୁଡିକର ପରସ୍ପରର ବିରୋଧ କରନ୍ତି | ବୋଧହୁଏ ସେମାନେ ବିରୋଧୀ ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ପହଞ୍ଚିବାକୁ ଚାହାଁନ୍ତି, କିମ୍ବା ସମାନ ବସ୍ତୁ ପାଇବାକୁ ଆଶା କରନ୍ତି ଯାହା ଫଳରେ ଉଭୟଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ସମୟରେ ସମାନ ଫଳସ୍ୱରୂପ ଡ଼ିଗ୍ରୀ ପାଇବା ସମ୍ଭବ ହୁଏ ନୁହେଁ |

ପାରସ୍ପରିକ ଭାବରେ କଳହକୁ ଅଧିକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇପାରେ |

- ବିଭିନ୍ନ ସଂଘ ମଧ୍ୟରେ (ତାହା ବ୍ୟକ୍ତି, ଦଳ କିମ୍ବା ସଂଗଠନ ମଧ୍ୟରେ ହୋଇପାରେ)
- ଅନ୍ତତଃ ଗୋଟିଏ ଦଳର ଚିନ୍ତାଧାରା/ କିମ୍ବା ଭାବନା / କିମ୍ବା ଇଛା ଅନ୍ୟ ଏକ ଦଳ ସହ ଅସଙ୍ଗତି ଫଳରେ ସେମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିବନ୍ଧିତ ଅନୁଭବ କରେ

ଏଠାରେ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଅଛି ଯେ ଗୋଟିଏ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା କଳହ (ମନସ୍ତାତ୍ତ୍ୱିକ କଳହ, ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ କଳହ, ଇତ୍ୟାଦି) ଚିନ୍ତାର ବିଷୟ ନୁହେଁ, କିନ୍ତୁ ଯେଉଁଠାରେ କଳହରେ ଅତି କମରେ ଦୁଇ କିମ୍ବା ଅଧିକ ବ୍ୟକ୍ତି ଜଡିତ ଥାଆନ୍ତି ସେହି ଜାଗାରେ "ସାମାଜିକ କଳହ" ଶବ୍ଦ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥାଏ |

ସାଧାରଣତଃ, କଳହ ଏକ ଅସୁବିଧା, ଏକ ସମସ୍ୟା, ଏକ ପ୍ରଶ୍ନ, ଏକ ବିଷୟବସ୍ତୁ ଉପରେ କେନ୍ଦ୍ରୀଭୂତ ହୋଇଥାଏ | କେହି ଜଣେ ଜମିର ମାଲିକ ହେବ ପାଇଁ ବିବାଦ କରେ ତ କାହା ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥିତ ନିୟମାବଳି ମଧ୍ୟ ସମସ୍ୟା ହୋଇପାରେ, ଗୋଟିଏ ସେବା ରାଜିନାମାରେ ପରିଣତ ହୋଇପାରେ ଯାହା ଠିକ ଭାବରେ ପରିଚାଳିତ ହୋଇପାରିନଥାଏ | ବିଶ୍ୱାସର ଅଭାବରେ, ମନର ଭ୍ରାନ୍ତ ଧାରଣାରେ, ଯୋଗାଯୋଗ ଅଭାବରେ ଫଳରେ ଦଳ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଭଲ ସମ୍ପର୍କରେ କଳହ ମନୋଭାବ ଅନେକ ସମୟରେ ବାରମ୍ବାର ଦେଖାଯାଇଥାଏ | କିନ୍ତୁ କଳହର ସତ୍ୟତା ହେଉଛି ମହତ୍ୱ ଯାହାକି ତୃତୀୟ ପରିସରରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି |

କ	ସମସ୍ୟା
ଳ	ସମ୍ପର୍କ
ହ	ମହତ୍ୱ

ଅଭିନେତାମାନଙ୍କ ସମ୍ପର୍କ ଏବଂ ସେମାନେ କଳହରେ ଜଡିତ ଥାଇ ମଧ୍ୟ କଳାକାର କାର୍ଯ୍ୟର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ମୂଲ୍ୟବୋଧକୁ ଦେଖିଥାନ୍ତି, ଯାହାକି କଳହ ର "ପ୍ରକୃତ ପ୍ରକୃତି" କୁ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବା ଅତ୍ୟନ୍ତ କଷ୍ଟସାଧ୍ୟ ହୋଇଥାଏ

ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର କଳହ ଗୁଡିକ ହେଇଛି:

- ବ୍ୟକ୍ତିଗତ କଳହ |
- ବ୍ୟକ୍ତି ମଧ୍ୟରେ କଳହ |
- ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଦଳ କଳହ |
- ଦଳ ମଧ୍ୟରେ କଳହ, ଏବଂ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ କଳହ |

କଳହରେ ହିଂସା ଦେଖାଯାଇଥାଏ :

- ବିଭିନ୍ନ ଶକ୍ତିଶାଳୀ କଳହ ଦଳ, ଦମନକୁ ଏକ ଉପକରଣ ଭାବରେ ବ୍ୟବହାର କରି ଅନ୍ୟକୁ ବାଧ୍ୟ କରିଥାନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ଇଚ୍ଛାକୁ ମାନିବା ପାଇଁ |
- ବିଶେଷତ ଯଦି ଅନ୍ୟ ଉପାୟ ଶକ୍ତି ନାହିଁ ତେବେ ଦୁର୍ବଳ ଦଳଗୁଡିକ ପାଇଁ କଳହ ଏକ ଉପକରଣ ଯାହା ସ୍ୱାର୍ଥର ସ୍ପଷ୍ଟୀକରଣ ଭାବରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ |
- ଯେତେବେଳେ ବିବାଦୀୟ ଦଳଗୁଡିକ କଳହର ଅନ୍ୟ ଉପାୟ ଖୋଜିବାରେ ବିଫଳ ହୁଅନ୍ତି, ସେତେବେଳେ କଳହ କରିଥାନ୍ତି |

ଏହିପରି ଏହା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇ ହିଂସା ଠାରୁ ଦୂରରେ ରହିପାରିବା |

ହିଂସାର ପ୍ରକାରଗୁଡିକୁ ନିମ୍ନ ସ୍ଥିତି ଦ୍ୱାରା ଦେଖାଯାଏ, ଯଥା

	ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ - ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନୁହେଁ	
	ପ୍ରକାଶ – ଲୁକ୍କାୟିତ
ହିଂ	ବ୍ୟକ୍ତିଗତ - ଗଠନମୂଳକ	
ସା	ଶାରୀରିକ – ମାନସିକ
	ଏକ ବସ୍ତୁ ସହିତ ଜଡିତ - ବସ୍ତୁ ବିନା

ଶାନ୍ତି ଉପରେ ଧାରଣାକୁ ନିମ୍ନରେ ପ୍ରତିଫଳିତ କରାଯାଇଛି:-

ଶା	ଶତ୍ରୁତାର ଅନୁପସ୍ଥିତି ଏବଂ ଖୋଲା ହିଂସା କାର୍ଯ୍ୟ) ଯୁଦ୍ଧର ଅନୁପସ୍ଥିତି (|
ନ୍ତି	ନ୍ୟାୟ, ସମନ୍ୱୟ ଏବଂ ଗଠନମୂଳକ ବିବାଦର ସମାଧାନ	

"କ୍ଷତି ନ କର"ର ସାତୋଟି ସୋପାନ

ବିଭିନ୍ନ ଜ୍ୱଳନ୍ତ ଘଟଣାର ବିବରଣୀରୁ ୭ଟି ସୋପାନକୁ ଶାନ୍ତି ପାଇଁ ସ୍ଥାନୀୟ ସାମର୍ଥ୍ୟ ପ୍ରକଳ୍ପରେ ନିଆଯାଇଛି ଯାହା କଳହ ପରିବର୍ତ୍ତେ ଶାନ୍ତିର ବିକାଶରେ ବିଭିନ୍ନ ତାଲିମଦାତା ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର କରିପାରିବେ

ସୋପାନ – ୧:

ତାଲିମ ସହାୟତା ପ୍ରସଙ୍ଗର ଏକ ଅଂଶ ଅଟେ | ଏହା ଏକ ନିରପେକ୍ଷ ନୁହେଁ, କିନ୍ତୁ କଳହର ଏକ ଅଂଶ ଅଟେ |

ସୋପାନ – ୨:

ଯେକୌଣସି କଳହ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଦୁଇଟି ବାସ୍ତବତା ଥାଏ : ବିଭାଜକ ଏବଂ ସଂଯୋଜକ | ବିଭାଜକ ହେଉଛି ସେହି କାରଣ ଯାହା ବିଷୟରେ ଲୋକମାନେ ଲଢୁଛନ୍ତି କିମ୍ବା କଳହ ଚିନ୍ତା ସୃଷ୍ଟି କରୁଛନ୍ତି | ସଂଯୋଜକମାନେ ଲୋକଙ୍କୁ ଏକତ୍ର କରନ୍ତି ଏବଂ/କିମ୍ବା କଳହ ଚିନ୍ତାକୁ ହ୍ରାସ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତି |

ସୋପାନ – ୩:

ତାଲିମ ସହାୟତା ଉଭୟ ବିଭାଜକ ଏବଂ ସଂଯୋଜକମାନଙ୍କ ଉପରେ ପ୍ରଭାବ ପକାଇଥାଏ | ଏହା ଉଭୟ ବିଭାଜକ ଏବଂ ସଂଯୋଜକମାନଙ୍କର କଳହ ଚିନ୍ତାଶୀଳ ଭାବନାକୁ ବୃଦ୍ଧି କିମ୍ବା ହ୍ରାସ କରିପାରିବ

ସୋପାନ – ୪:

ସମ୍ବଳ ସ୍ଥାନାନ୍ତର ହେଉଛି ଗୋଟିଏ ମାଧ୍ୟମ ଯାହା ସହାୟତା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବ ପକାଇଥାଏ, ଯେଉଁଭଳି ସହାୟକ ସଂସ୍ଥାଗୁଡିକ ଏହି ସହାୟକ ସମ୍ବଳ ଆଣନ୍ତି ଏବଂ ବଣ୍ଟନ କରନ୍ତି ତାହା ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ |

ସୋପାନ – ୫:

ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ନୈତିକ ବାର୍ତ୍ତାଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛି ପ୍ରଭାବର ଅନ୍ୟ ଏକ କୌଶଳ: ଯାହା ଦ୍ୱାରା ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ କିପରି କାର୍ଯ୍ୟ କରିପାରିବେ ତା' ଉପରେ ମଧ ତାଲିମଦାତାମାନେ ଧ୍ୟାନ ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ|

ସୋପାନ – ୬:

ତାଲିମ ସହାୟତା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଗୁଡିକର ସବିଶେଷ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ତଥ୍ୟ ହେଉଛି : କ'ଣ, କାହିଁକି, କିଏ, କାହା ଦ୍ୱାରା, କେବେ, କେଉଁଠାରେ, ଏବଂ କିପରି ହୁଏ ତା'ଉପରେ ତାଲିମଦାତାମାନେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ |

ସୋପାନ – ୭:

ନକାରାତ୍ମକ ପ୍ରଭାବକୁ (ଉପୁଜିବାକୁ ଥିବା କଳହକୁ) ଦୂର କରିବା ଏବଂ ଶାନ୍ତି ସ୍ଥାପନ ସକାଶେ ସକାରାତ୍ମକ ଅବଦାନକୁ ଉନ୍ନତ କରିବା ପାଇଁ ବିକଳ୍ପ ସମୁହକୁ ବଦଳାଇ ଦିଆଯାଇଥାଏ|

ଆମର ପରିଚୟ

ସୋସାଇଟି ଫର ୱେଲଫେଆର ଆନିମେସନ ଏବଂ ଡେଭେଲପମେଣ୍ଟ (ସ୍ୱାଦ) ବ୍ରହ୍ମପୁର କ୍ୟାଥଲିକ ଧର୍ମ ପ୍ରଦେଶର ଏକ ପଞ୍ଜିକୃତ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ। ଏହି ଅନୁଷ୍ଠାନ ଓଡିଶାର ୮ଟି ଜିଲ୍ଲାରେ ମୁଖ୍ୟତଃ ଦଳିତ, ଆଦିବାସୀ ଏବଂ ଅନୁନ୍ନତ ଗୋଷ୍ଠୀ ଓ ପଛୁଆ ବର୍ଗର ସାମାଜିକ, ଅର୍ଥନୈତିକ, ଶିକ୍ଷା, ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ, ଶାନ୍ତି, ବିକାଶ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଦୀର୍ଘ ୨୮ ବର୍ଷ ଧରି ସକ୍ରିୟ ଭାବେ ଜଡ଼ିତ। ଏହି ଅନୁଷ୍ଠାନର ମୂଳ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେଉଛି ବିଭିନ୍ନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ତଥା ପରିବାରରେ, ଗ୍ରାମଗୁଡିକରେ, ସ୍ଥାନୀୟଅଞ୍ଚଳରେ ଓ ସମାଜରେ ଶାନ୍ତି ସ୍ଥାପନ ଏବଂ ବିକାଶ ଧାରାକୁ ଆଗେଇନେବା ସହ ଲୋକମାନଙ୍କ ମଧରେ ପ୍ରେମ, ସ୍ନେହ, ଶ୍ରଦ୍ଧା ଏବଂ ଭାତୃଭାବ ଜାଗ୍ରତ କରି ସୁସ୍ଥ ସମାଜ ଗଠନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସହାୟକ ହୋଇପାରିବ । ଏହି ଉଦେଶ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ସ୍ୱାଦ ଅନୁଷ୍ଠାନର ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକଳ୍ପ ଦ୍ୱାରା ଜିଲ୍ଲାଗୁଡିକରେ ବିଭିନ୍ନ ଉନ୍ନୟନ ମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ହାତକୁ ନେଇ ଉନ୍ନତମାନର କାର୍ଯ୍ୟ କରିଚାଲୁଛି ।

ଆମର ଲକ୍ଷ୍ୟ (Our Vision)

ଏହି ଅନୁଷ୍ଠାନର ମୂଳ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେଉଛି ଏକ ନ୍ୟାୟପୂର୍ବକ, ଶାନ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ସମସ୍ୱର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଏବଂ ଆତ୍ମନିର୍ଭରଶୀଳ ସମାଜ ଗଠନ କରିବା |

ଆମର କାର୍ଯ୍ୟାବଳୀ (Our Mission)

ଜୀବନ ଜୀବିକା, ଶିକ୍ଷା, ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ, ଲୀଙ୍ଗଗତ ସମ୍ମାନତା, ପରିବେଶ ସମନ୍ଧୀୟ ନ୍ୟାୟ, ଶାନ୍ତିରେ ସହାବସ୍ଥାନ, ମାନବାଧିକାର ଏବଂ ସମସ୍ତଙ୍କର ମହତ୍ୱ, ଗରିବ, ଅବହେଳିତ ଆଦିବାସୀ, ଦଳିତ ନାରୀ, ଶିଶୁ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦୁର୍ବଳ ଗୋଷ୍ଠୀମାନଙ୍କ ମଧରେ ଥିବା ଅହିଂସାପୂର୍ଣ୍ଣ କଳହର ରୂପାନ୍ତରିକରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରି ଶାନ୍ତି ସ୍ଥାପନର ବିକାଶକୁ ଆଗକୁ ଆଗେଇନେବା ହେଉଛି ଏହି ଅନୁଷ୍ଠାନର ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟବଳି ଭାବରେ ନିଆଯାଏ |

ଆମର ଅନୁଷ୍ଠାନର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଓ ପଦକ୍ଷେପଗୁଡିକ (Our activities and initiatives)

୧. ମିଳିମିଶି ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଉପରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା |
୨. ସଦଭାବନାରେ ଶାନ୍ତିର ବିକାଶ ଉପରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା
୩. ମାନବିକ ଶିକ୍ଷା ଉପରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା
୪. ଶିଶୁ ଶିକ୍ଷା ଏବଂ ସାମାଜିକ ସଂଗଠନ ଉପରେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କରିବା
୫. ଆତ୍ମସମାନ୍ସ ଉପରେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କରିବା
୬. ଜୀବନ ଜୀବିକା ଉପରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା
୭. ଗୋଷ୍ଠୀ ପରିଚାଳିତ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ବିପଦ ହ୍ରାସ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କରିବା
୮. ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସଚେତନା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ
୯. ପ୍ରାକୃତିକ ସମ୍ପଦର ପରିଚାଳନା (ନାବାର୍ଡ)
୧୦. ଗୃହ ସହାୟତା (ନିର୍ମାଣ) ଏବଂ ଥଇଥାନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ
୧୧. ମହିଳା ମାନଙ୍କ ଶିକ୍ଷା ତଥା ଜୀବିକା ଉପରେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ
୧୨. ମାତୃତ୍ୱ ସୁରକ୍ଷା
୧୩. ଗୋଷ୍ଠୀ ଭିତ୍ତିକ ଶିଶୁ ସୁରକ୍ଷା
୧୪. ସରକାରୀ ହିତାଧିକାରୀ ଯୋଜନା ଗୁଡିକର ଉପଲବ୍ଧି ଉପରେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ

SOCIETY FOR WELFARE ANIMATION AND DEVELOPMENT (SWAD)
The Social Service Society of the Diocese of Berhampur
Functional Office: Shalom, 4th Lane, Nigam Nagar, Ankuli, Berhampur -760010
Dist.Ganjam,Odisha,India
Email ID : walkingwiththepoor@gmail.com, website : www.swad.net.in